Poštnina plačana v gotovini.

Leto XVIII., št. 84 — Ljubljana, 11. aprila 1937 — Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5 — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 6 — Tel. 3492, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2 Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5, Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Pomladni problemi

Pomlad gre v deželo. Kolo življenja je napravilo nov okret ne samo v prirodi, temveč tudi v celokupnem gospodarskem in socialnem ustroju človeka. Posebno v socialnem življenju nastajajo premikanja, ki znatno vplivajo na življenjske razmere širokih narodnih množic. V mestih, trgih in industrijskih središčih nastajajo nove priložnosti za delo in zaposlitev. Gradbena delavnost se oživlja, tu in tam se pričenja kako javno delo, trgovina, obrt in industrija se ponekod nekoliko bolj optimistično ozirajo okoli sebe. In nazadnje, pod toplimi sončnimi žarki je lažje pritegniti pas, nego v zimskem mrazu...

Toda splošna gospodarska in socialna situacija v naših krajih letos ne izgleda prav nič rožnato. Pod vplivom milijardnih investicij za oboroževanje po vsej Evropi se sicer dviga val umetne konjunkture, toda do nas pozitivni njegovi učinki še niso dospeli. Prehitele so jih pa negativne posledice mrzličnega pripravljanja na tragične možnosti, s katerimi računa današnji svet. Cene plezajo zopet navzgor. Začelo se je s kovinami, z bakrom, svincem in železom. Že je dražji sleherni žebelj, vsak košček pločevine, vsaka motika in vsak srp. Avtomatsko sledijo proizvodi ostale industrije. A tudi tečaji na svetovnih in domačih žitnih borzah se vzpenjajo v vedno strmejšo krivuljo. Kaj vse to znači za Slovenijo, ki žito uvaža iz žitorodnih krajev države, in katere življenski standard izkazuje relativno tudi največjo potrošnjo industrijskih in obrtniških izdelkov, se da izračunati kar v milijonih. Med tem pa zaslužek ne rase in četudi se morda dvigne število zaposlenih za nekaj sto ali tisočev, posameznik prihaja napram naraščajoči draginji v vedno težji položaj.

Javni in zasebni nameščenec sta ostala pri svojih do skrajnosti skrčenih prejemkih in sta prisiljena še bolj reducirati svoje že itak do minima omejene potrebe. Krčita jih prvenstveno v svojih kulturnih stikih in v vsem onem, kar tvori prijetnost življenja. Obrtnik in trgovec ne moreta višje cene svojega blaga in surovin v popolnosti prevaliti na odjemalce, povrh pa jima naraščajoča javna bremena odgrizejo sproti vsak boljši zaslužek [illegible]

Nastopajoča pomlad, ko se pojavlja tudi v naši skromni kmetski vasi nova potreba po novcu, nam razodeva vse težke posledice stanja, ki je nastopilo [illegible] Zaman ogleduje kmečki gospodar hišo in hlev. Tu in tam bi bilo potrebno kaj popraviti in dopolniti, na sveže pobeliti in prizidati. Rad bi si napravil novo greznico, temeljito popravil vozove in orodje in morda je pri hiši potrebno novo živinče za delo na polju. V domači posojilnici ima še iz boljših let nekaj prihrankov. Toda rekli so mu, da zdaj ni nič upanja, da bi mogel dvigniti par sto dinarjev. Zaskrbljeno grbanči hišni gospodar svoje čelo, a ko pogleda svojega starega hlapca, svojo dolgoletno deklo, se mu še bolj milo stori. Tudi ta dva sta bila odšla vprašat na posojilnico, v hudih skrbeh, kaj bo z onimi pičlimi dinarčki, ki sta si jih v dolgih letih ubijajočega dela od zore do mraka odtrgala od ust za stara leta. Da, da, po bankah je še nekako, ali prihranki našega najskromnejšega človeka, ti so postali nedostopni. Kar so prištedile neumorne roke tisočev in tisočev malih ljudi od delavca in hlapca, od služkinje na vasi in v mestu, našega malega obrtnika in trgovčiča po deželi do skromnega uradnika, nad 1400 milijonov, je v naših kreditnih zadrugah zamrznjeno.

Vse tri naše osrednje zadružne organizacije so dosedaj zaman dvigale svoj glas. Katera briga in dolžnost bi za tiste, ki imajo priliko in možnost pomagati, mogla biti večja, nego je vprašanje takojšnje izdatne pomoči našemu zadružništvu? Na revizijo uredbe ni upati. Kmetijski minister je na tozadevna vprašanja povsem kategorično odgovoril. Z mrtvo črko in papirjem tudi ne bi bilo ničesar doseženega. Tu pomaga le eno: našemu zadružništvu se morajo preskrbeti nova sredstva. Ni naša naloga, na tem mestu razpravljati, koliko denarja je potrebno. Vsekakor mnogo manj, kakor pa znašajo zamrznjene vloge. Če pomislimo, da obnova delavnosti našega zadružništva ne bi pomenjala le temeljitega olajšanja gospodarskih prilik na vasi, in ne bi bila le dogodek prvovrstne socialne važnosti, temveč da bi značila tudi ogromen, morda odločilen impulz za oživljenje gospodarske delavnosti v celi naši banovini, potem je upravičeno, ako trdimo, da je ta problem danes prvi, in da nihče, ne banovina, ne država ne more brez najtežje odgovornosti pobegniti od njega.

Za sodelovanje v vodstvu države morejo biti pri posameznih političnih skupinah merodajni različni razlogi: strankarski interes, politični program, kulturna, gospodarska, socialna vprašanja. Tedaj kadar se postavlja vprašanje življenskega obstoja narodnih množic, takrat bi bilo neodgovorno delati politiko strankarskih interesov, namesto politike gospodarske in socialne zaščite celokupnega naroda. Naj bo na vladi Peter ali Pavel, danes so prilike take, da bo lahko računal na složno podporo vseh konstruktivnih elementov brez ozira na politično prepričanje, kadar bo resno zastavil svoje sile v borbi proti gospodarskim nevoljam letošnje spomladi in zlasti našemu zadružništvu utrl pot k novemu razmahu.

REPUBLIKANSKA PROTIOFENZIVA NA MADRIDSKIH FRONTAH

Na vseh madridskih bojiščih se vrše srdite bitke — Republikanci so že na več krajih prisilili nacionaliste k umiku

Pariz, 10. aprila. br. Protiofenziva vladnih čet, ki se je pričela včeraj na zapadni in južni madridski fronti, se je tudi danes ves dan uspešno nadaljevala. Iz svojih utrjenih postojank vržene čete generala Franca se nikakor ne morejo uspešno upirati navalu vladnih čet, ki so zavzele že ves univerzitetni okraj, osvojile večji del Case de Campo in prodirajo že preko Carabanchela. Na tej točki je nastal popoldne krvav spopad med vladnimi četami in nacionalisti, ki so dobili ojačenja. Po triurni bitki z vsemi sredstvi modernega vojskovanja so se morali nacionalisti z velikimi izgubami umakniti ter v neredu beže proti Leganesu. Tako republikanci kakor tudi nacionalisti so imeli velike izgube. Izgube vladnih čet cenijo na 3000 mož, izgube nacionalistov pa na dvakrat toliko. Tudi na cesti proti La Coruni vladne čete z uspehom prodirajo ter so ujele več sto Maročanov in Francovih tujskih legionarjev. Zajet je bil tudi večji oddelek, sestavljen iz inozemskih čet.

Vladna letala so razvila zadnja dva dni izredno živahno delavnost. Zasula so postojanke nacionalistov s težkimi bombami, obenem pa so bombardirala tudi glavna središča v zaledju. Hud napad so izvršila tudi na Malago, kjer so potopila eno Francovo pomožno vojno ladjo in pet vodnih letal.

Poročila nacionalistov o vsem tem molče, pač pa naglašajo, da so Francova letala bombardirala Bilbao in vso severnozapadno obalo, ki je v rokah vladnih čet. Vladna poročila priznavajo, da je bombardiranje Bilbaa zahtevalo mnogo človeških žrtev, vendar škoda na poslopjih in napravah ni posebno velika. V ostalem se poročila nacionalistov omejujejo na kratek demanti vladnih poročil o zmagah vladnih čet ter naglašajo, da so bili vsi napadi zavrnjeni, priznavajo pa, da so vladne čete zavzele važne postojanke, ki jih skušajo sedaj nacionalisti s protinapadom zopet osvojiti.

Važni uspehi republikancev

Kljub silni topniški in letalski obrambni akciji, ki so jo razvili nacionalisti v vseučiliškem okraju na Casa de Campo in pri Carabanchelu ob prvih napadih republikanskih čet in ki so jo inozemski novinarji v Madridu spočetka smatrali za novo Francovo ofenzivo, so republikanci vendarle dosegli že v prvem zaletu izredno važne uspehe. Vseučiliški okraj so popolnoma obkolili ter bo nacionalistom le z največjimi težavami mogoče vzpostaviti zvezo z zaledjem. Na Casa de Campo, kakor tudi v Carabanchelu so republikanci zavzeli nacionalistične postojanke, ki so se v zadnjih mesecih izpremenile v take utrdbe, da so jih nekateri vojaški strokovnjaki celo že smatrali za nezavzetne.

Danes je general Miaja izjavil novinarjem, da so operacije dosegle v celoti vse rezultate, ki so bili pred početkom ofenzive določeni. Položaj nacionalistov v vseučiliškem okraju je nevzdržen in ni dvoma, da bodo v najkrajšem času docela izrinjeni iz španskega glavnega mesta. Kakor zatrjujejo poučeni krogi, je imela včerajšnja republikanska ofenziva, ki očividno še ni zaključena, predvsem namen, omogočiti vladi povratek iz Valencije v Madrid, kar bi nedvomno izredno ojačilo njen prestiž v republikanski Španiji.

Republikanski komunike

Madridski obrambni odbor je izdal dopoldne komunike:

Ofenziva, ki so jo začele republikanske čete, se z uspehom nadaljuje. V prediranju h Carabanchelu in Casi de Campo je novi napad omogočil zavzetje važne črte jarkov na cesti v La Coruno ter v las Perdrices. Sovražne črte v zaledju smo vzeli pod hud strojniški ogenj. Vladno letalstvo sodeluje učinkovito pri operacijah.

Kaj pravi Francovo vojno poročilo

Salamanca, 10. aprila. o. Po nacionalističnih informacijah je bila republikanska ofenziva jugozapadno, zapadno in severozapadno Madrida strta. General Miaja je pognal v borbo izredno velike sile. Na fronto je postavil celo vrsto velikih topov in tankov, toda nacionalisti so se še pravočasno pripravili za to ofenzivo. Republikanci po nacionalističnem mnenju niso mogli osvojiti niti toliko terena, da bi lahko omogočili vladi povratek v Madrid. Nacionalisti se še vedno nahajajo v Carabanchelu in vseučiliškem okraju, kjer so njihove postojanke tako trdne, da jih vsa republikanska vojska ne bo mogla zavzeti.

Boji v Aragoniji

Barcelona, 10. aprila. w. Na fronti v Aragoniji zlasti v odseku pri Huesci, trajajo borbe dalje. Huesca je popolnoma obkoljena. Republikanskim četam je uspelo dobiti pod ogenj cesto, ki vodi v Jaco in ki predstavlja edino zvezo braniteljev Huesce s zunanjim svetom. Več nacionalističnih tankov je bilo uničenih v trenutku, ko so izvedli izpad iz Huesce. V gorah pri Alcubierre so nacionalisti popoldne skušali zopet zavzeti važne postojanke, ki so jih izgubili preteklo noč, njihov napad pa je bil odbit.

Pokolj pri Ochandianu na severni fronti

Pariz, 10. aprila. o Agencija Radio je objavila informacije iz Seville, da so bili severovzhodno od Penarroye novi hudi spopadi med nacionalisti in več bataljoni mednarodne brigade. Po nacionalističnih poročilih so bili štirje bataljoni mednarodne brigade obkoljeni in decimirani. V teh bojih je padlo 600 republikancev.

Izgube mednarodne brigade na južni fronti

Bayonne, 10. aprila. AA. Po poročilu iz Bilbaa izjavljajo tuji opazovalci, ki so prisostvovali operacijam pri Ochandianu da je bila bitka pri tem mestu pravcat pokolj, ker poznajo baskovski miličniki vse tamošnje ozemlje in so imeli zaradi tega veliko prednost pred vojaki generala Molle, ki je imel v teh bojih hude izgube.

General de Llano o položaju na bojiščih

Sevilla, 10. aprila. AA General Queipo de Llano je objavil po radiu:

Včeraj je bilo mnogo dogodkov na vseh frontah. Na južni fronti smo odbili napad vladnih čet, ki so pustile na bojišču 60 mrtvih in mnogo orožja. Na fronti 5. divizije so vladni oddelki hudo napadli pri Albuquieri po močni topniški pripravi. Dasi so sovražni topovi in sovražna letala popolnoma uničili naše jarke, se vendar noben naš vojak ni umaknil in je raje, umrl, kakor da bi zapustil svoje mesto. Sovražnik je zavzel postojanko, toda naši so takoj prešli v protinapad in zavzeli nazaj svojo postojanko. Na asturski fronti je sovražnik prešel v hud napad, toda naše čete so ga ustavile. Na madridski fronti so se vrstili hudi spopadi. Posebno strašen je bil napad med Las Rozas in Carabanchelom. Sovražnik je v tem odseku zbral svoje najboljše čete. Napad se je začel po hudi pripravi iz topov in letal. Razvila se je strašna bitka, v kateri je pustil sovražnik na bojišču 2800 mrtvih. Uničili smo 8 sovražnih tankov in odbili napad. Včerajšnji dan je bil poln sijajnih uspehov za nas in neuspehov za sovražnike.

Rusija in italijanska pomoč Francu

London, 10. aprila. b. Sovjetski poslanik Majski je začel včeraj ostro diplomatsko borbo proti italijanskemu vmešavanju v špansko državljansko vojno, kar smatrajo tu kot nekak odgovor Sovjetske unije na znane izpade v italijanskem oficioznem organu »Giornale d' Italia« proti ruskemu vmešavanju v španske zadeve.

Poslanik Majski je namreč včeraj predložil predsedniku odbora za nevmešavanje lordu Plymouthu noto sovjetske vlade, v kateri zahteva, naj se takoj določi termin, do katerega naj se Mussolini odloči glede odpoklica inozemskih prostovoljcev iz Španije, ker se mora sicer takoj sklicati pododbor londonskega odbora, da prouči to vprašanje. Pri tej priliki je Majski izročil lordu Plymouthu kopije izjav italijanskih ujetnikov, ki so bili pred kratkim zaslišani v Valenciji. Majski je nadalje v imenu svoje vlade poudaril, da vztraja pri prvotnem sovjetskem predlogu, naj bi se takoj odposlala v Španijo posebna preiskovalna komisija, ki naj bi ugotovila, koliko italijanskih prostovoljcev se dejansko bori v Francovih vrstah, koliko vojnega materiala je Italija poslala v Španijo in ali so prostovoljci, ki se bore na strani generala Franca, sestavljeni iz civilnega prebivalstva ali regularnih čet.

Van Zeeland ali Degrelle

Splošno pričakujejo, da bo vodja belgijskih fašistov doživel pri današnjih nadomestnih zborničnih volitvah v Bruslju hud poraz

Bruselj, 10. aprila. g. Jutri se bodo vršile v Bruslju nadomestne parlamentarne volitve, za katere vlada v vsej Belgiji ogromno zanimanje. Kot kandidata si stojita namreč nasproti ministrski predsednik Van Zeeland in vodja fašistov Degrelle.

Zaradi uvedbe tujih metod od strani reksistov v volilno borbo ima Belgija zelo nemirno in nervozno volilno borbo za seboj. Še zadnje dni je voditelj reksistov Degrelle skušal z raznimi mahinacijami vplivati na volilce. Tako je menil, da bo tajni dogovor, ki ga je sklenil s flamskimi nacionalisti, vplival na volilce v njegovo korist. Toda motil se je. Zaradi objave te pogodbe je opozicija proti Degrellu v nacionalistično usmerjenih valonskih krogih postala še močnejša. Izvedba te pogodbe bi pomenila namreč konec belgijske edinstvene države. V teh krogih se je zato pojavila kampanja, naj se oddajo bele glasovnice. Tudi del konservativno usmerjenega meščanstva, ki na eni strani ne odobrava metod Degrella, na drugi strani pa noče glasovati za Van Zeelanda, ker ga podpirajo komunisti, se nagiba k tej taktiki. Tudi nastop bruseljskega nadškofa, ki se zavzema za Van Zeelanda, je izzval senzacijo ter prekucnil vse dosedanje volilne prognoze. Degrelle je skušal nadškofov udarec parirati s tem, da je govoril o »nesporazumih«, ter se izjavil pripravljenega, da prilagodi svoj program in svojo taktiko katoliškim zahtevam.

Pristaši Van Zeelanda so vodili volilno borbo bolj zmerno kot pristaši Degrella. Van Zeeland se je razlikoval od »večnega govornika« Degrella, ter je le malo govoril. Napram svojemu nasprotniku je bil že zaradi tega v prednosti, ker popolnoma obvladuje francoski in flamski jezik, ter se je mogel direktno obračati na volilne množice, dočim Degrelle ne zna flamščine. Pozicijo Van Zeelanda je ojačilo tudi zaupanje inozemstva, ki je prišlo do izraza v gospodarski misiji, ki sta mu jo poverila Anglija in Francija. Poleg tega je mogel Van Zeeland opozarjati na to, da je uedinil tri največje tradicionalne stranke države. V katoliških krogih poudarjajo, da bi zmaga nad Degrellom pomenila zmago nad kljukastim križem.

Organizacija italijanskih afriških kolonij

Važni sklepi italijanske vlade — Posebno vojaško poveljstvo za Afriko

Rim, 10. aprila. br. Pod Mussolinijevim predsedstvom se je davi vršila seja ministrskega sveta, ki je bila v celoti posvečena italijanski kolonialni politiki. Mussolini je po posvetovanju s strokovnjaki predložil ministrskemu svetu ukrepe, ki naj omogočijo izpolnitev obljub, ki jih je dal o priliki svojega obiska v Libiji. V svrho enotnejše politike v vseh italijanskih kolonijah se bo dosedanje ministrstvo za kolonije spremenilo v ministrstvo za italijansko Afriko ter bodo temu ministrstvu podrejeni vsi posli, ki se nanašajo na upravo italijanskih afriških kolonij. Za Afriko bo osnovano posebno mornariško poveljstvo, ki bo imelo svoj sedež v Libiji. Prav tako bo osnovana posebna libijska armada, ki bo sestavljena do polovice iz domačinov, do polovice pa iz Italijanov. Oficirji bodo izključno Italijani. V skladu s poenotenjem kolonialne uprave bo osnovano tudi posebno vrhovno poveljstvo za italijansko Afriko.

Tudi v upravnem pogledu so sklenjene važne spremembe. Namesto dosedanjih komisarjatov se ustanove štiri samostojne province s prefektom na čelu. Neprizadeta ostane samo vojaška cona na skrajnem jugu Libije, ki ostane slej ko prej pod vojaško upravo. Vsa posestva, ki so bila svoječasno zaplenjena upornikom, bodo izročena občinam, ki jih morajo uporabiti v občekoristne namene.

Amnestija, ki je bila izdana o priliki rojstva prvega sina italijanskega prestolonaslednika, se razširi tudi na Libijo odnosno vse afriške kolonije. Posebne amnestije bodo deležni tudi oni begunci, ki se do konca junija vrnejo v Libijo.

V Tripolisu bo za italijansko Afriko zgrajena posebna radijska postaja. V svrho izboljšanja zvez z Italijo bo od Tripolisa do Messine položen nov kabel. Libijska uprava dobi razen tega za izgraditev delavskih stanovanj in naselbin kredit v višini 24 milijonov, za izgraditev luke v Astapu, ki naj postane glavna luka italijanske Afrike, pa je določenih 85 milijonov lir.

Izgon ameriških in angleških misionarjev

Rim, 10. aprila. o. Italijanski tisk ostro odgovarja na angleške proteste zaradi izgona sedem angleških misijonarjev iz Abesinije. »Giornale d'Italia« pravi danes, da je bilo treba očistiti abesinsko ozemlje, na katerem so v zadnjem času delovali spekulanti in parasiti Britanski misijonarji so bili dejansko le vohuni in so se pečali z nečastnimi posli. Stvarno so bili agenti defetistične propagande, ki so jo močno širili med domačim prebivalstvom. Na anglikanskih šolah, ki so jih vodili se je abesinska deca vzgajala v okrutne zločince. Omladinci, ki so izvršili znani pokolj članov italijanske letalske ekspedicije v Lekentiju in organizirali nedavni atentat na podkralja Grazianija v Adis Abebi, so izšli iz teh šol. Tudi misionarske šole ameriške biblijske družbe, ki so jih vodile tri Američanke, katere so sedaj italijanske oblasti prav tako izgnale iz Abesinije, so delovale pod nesporedno kontrolo in vodstvom šefa britanske vohunske službe polkovnika Sandforta, bivšega britanskega vojaškega atašeja v Adis Abebi.

Seja čsl. vlade

Praga, 10. aprila. p. Češkoslovaška vlada je imela snoči pomembno sejo, ki je bila v glavnem posvečena mednarodnim političnim vprašanjem. Zunanji minister dr. Kamil Krofta je poročal o mednarodnem položaju, predvsem o rezultatih konference Male antante in beograjskih razgovorov prezidenta dr. Beneša, dočim je min. predsednik dr. Hodža referiral o svojih razgovorih z rumunskim min. predsednikom Tatarescom, ki je bil pred kratkim v Pragi, in z dr. Schuschniggom, katerega je kmalu nato sam obiskal Ministrski svet je odobril obe poročili kakor tudi smernice za nadaljno češkoslovaško zunanjo politiko.

Ministrski svet je odobril tudi kredite za ustanovitev stalnih češkoslovaških paviljonov na velesejmih v Zagrebu in Beogradu.

Obisk predsednika Ciamaca

Beograd, 10. aprila. p. Jutri bo prispel v Beograd predsednik mednarodne zveze bivših bojevnikov in invalidov (CIAMAC) De la Auche, ki je tudi predsednik in generalni tajnik francoskega Rdečega križa. Službeno je bil že v Bukarešti in Sofiji. V naši prestolnici se bo mudil tri dni.

Pred preosnovo bolgarske vlade

Sofija, 10. aprila. k. Bolgarska vlada je v latentni krizi, ker je trgovinski minister Vlčev že ponovno podal ostavko, ki pa doslej ni bila sprejeta. Ker ki je min. predsednik dr. Kjusejvanov ustvaril trdno pozicijo, ni pričakovati nikake izpremembe bolgarskega režima, nego le delno rekonstrukcijo vlade. Dobro poučeni krogi namreč zatrjujejo, da nameravajo podati ostavko še dva ali trije ministri, ki menda niso zadovoljni z novim volilnim sistemom, ki je bil uveljavljen pri poslednjih občinskih volitvah. Med njimi in predsednikom vlade je nastal spor, ki je v nekaterih zadevah prišel tudi že konkretno do izraza. Kakor se kaže, nameravajo poleg trgovinskega ministra izstopiti iz sedanjega kabineta, kmetijski, prometni in bržkone tudi finančni minister.

Podpis mednarodne premogovne pogodbe

Bruselj, 10. aprila b. Prizadete države so včeraj podpisale tu novo premogovno konvencijo, ki stopi v veljavo danes. Uvozne države so po tej konvenciji razdeljene v štiri skupine: prva skupina obsega Veliko Britanijo, USA, Kanado in Irsko, druga skandinavske in baltske države, tretja države vzhodne in srednje Evrope, četrta pa Španijo, Portugalsko, ter vse obalne sredozemske države. Vsaki izmed držav podpisnic je priznan določen letni kontingent na osnovi izvozov v letu 1935 ter 1934.

Ossietzky ne sme iz Nemčije

Kopenhagen, 10. aprila. b. Na vlogo, ki so jo že pred časom vložile številne norveške nepolitične organizacije na nemško vlado, da bi dovolila Nobelovemu nagrajencu Ossietzkemu potovanje na Norveško, je prišel te dni odklonilni odgovor. Kakor poroča tukajšnji »Göteborgs Tidning« je za usodo Ossietzkega odgovoren sam pruski ministrski predsednik general Göring, ki je izjavil, da smatra Ossietzkega za »politično nezanesljivega« in mu zato ne more dovoliti zapustitve nemškega ozemlja.

Konferenca o egiptskih kapitulacijah

Ženeva, 10. aprila. AA. Po uradnem poročilu se bo konferenca o egiptskih kapitulacijah pričela v ponedeljek ob 16,30 Prvi sej bo predsedoval švicarski predsednik Motta. Na konferenci bodo sodelovali zastopniki 12 pri kapitulaciji zainteresiranih držav.

Pred radostnim dogodkom v Sofiji

Sofija, 10. aprila. k. V Sofiji se mudi italijanska princesa Marija, sestra bolgarske kraljice. Sedaj poročajo, da bo prišla prihodnje dni na obisk tudi italijanska kraljica Helena. V bolgarski kraljevi rodbini pričakujejo namreč v bližnjih dneh radosten dogodek.

Boji z uporniki v Indiji

New Delhi, 10. aprila. w. Pristaši fakirja Ipija so napadli v gorah Vaziristana kolono 45 tovornih avtomobilov, ki so jih spremljali oklopni avtomobili V hudem boju je bilo šest angleških častnikov ubitih, pet pa ranjenih. Dosedanje angleške izgube znašajo skupno 25 mrtvih in 40 ranjenih.

Vrednost oglasov v dnevnikih najbolje presodite po številu malih oglasov. Današnje »Jutro« ima

472

malih oglasov. Enkratni poizkus z malim oglasom v »Jutru« Vas pouči, da ima oglas dvojno vrednost, če se javi dvojno število interesentov.

Nemško-avstrijski konflikt likvidiran

Spor zaradi posečanja grobov Hitlerjevih staršev razčiščen

Dunaj, 10. aprila. o. Sedaj se je končno razčistil poslednji spor med Avstrijo in Nemčijo, tako da bo mogel na vse zadnje tudi šef tiskovnega urada avstrijskega kancelarja polkovnik Adam odzvati se povabilu vodje narodno-socialistične tiskovne službe dr. Dietricha in odpotovati v Berlin zaradi ureditve nekaterih problemov, ki se tičejo tiska obeh držav. Nedvomno bosta šefa obeh tiskovnih uradov našla sredstva, s katerimi bo mogoče v bodoče preprečiti vsak podoben incident.

Na Dunaju poudarjajo, da doslej ni bil običaj, da bi se javno urejale zadeve, ki so bile že predmet diplomatskih razgovorov, pri katerih je avstrijska vlada od vsega početka kazala dobro voljo, zaradi česar je bila globa za Brücknerja, ki je položil venec na grob Hitlerjevih staršev, znižana od 250 šilingov na 50 ter je bil celo pozvan, naj prosi za pomilostitev, da bi se mu lahko na novo priznala pravica do pokojnine. Brückner tega iz strankarskih razlogov ni hotel storiti in je skušal z raznimi incidenti prisiliti avstrijske oblasti, da bi klonile pred njim odnosno njegovimi zaščitniki, kar pa je bilo naravno nemogoče, ker državna oblast ne more kapitulirati pred strankarsko organizacijo, še celo ne, če deluje v drugi državi.

Pomirljivi izjavi obeh vlad

V zvezi s poslednjimi incidenti sta danes avstrijska kakor tudi nemška vlada izdali službeni komunike. Nemški komunike pravi med drugim: Na osnovi izjave, da avstrijska vlada ni nameravala žaliti čustev pietete in da je vsakomur dovoljeno obiskati grobove Hitlerjevih staršev, z veseljem izjavljamo, da se lahko smatra ta primer za zaključen in da je do hudih obtožb nasproti avstrijskim oblastim prišlo le zaradi užaljenih pietetnih čustev ter dejstva, ker so avstrijske oblasti ves spor zavlačevale.

Avstrijski komunike pravi na koncu: Izredno ostri in žaljivi izpadi posameznih nemških listov dokazujejo, da je bil hudo prekršen sporazum z dne 11. julija preteklega leta. Avstrijsko stališče glede na ta enostransko pretirani primer je jasno. Avstrijska zvezna vlada popolnoma odobrava postopanje oblasti. Po avstrijskih pojmih grobovi niso primerni za politične demonstracije. Napačna je trditev DNB, da je imelo avstrijsko orožništvo nalog, naj zabeleži vse, ki bodo prišli na grob kancelarjevih staršev. Treba je obžalovati, da je v tem primeru ves nemški tisk priskočil na pomoč deplasiranemu demonstrantu.

Časopisna polemika

Dunaj, 10. aprila. b. »Politische Korrespondenz« ostro zavrača v daljšem poročilu, ki so ga objavili vsi današnji avstrijski listi, nemške časopisne napade zaradi obsodbe železničarja Reinholda Brucknerja, ki je 1. novembra demonstrativno položil na grob Hitlerjevih staršev venec in bil zato obsojen na plačilo 250 šilingov kazni ter na izgubo pokojnine. Uradna časopisna agencija ugotavlja med drugim: Brückner je imel možnost, da prosi za popolno pomilostitev, kar pa je demonstrativno odklonil. Postopanje avstrijskih oblasti je bilo zato povsem korektno in ga je zvezna vlada v polni meri odobrila. Pokopališča po avstrijskem tolmačenju nikakor niso primeren kraj za politične demonstracije. Dokler gre le za dejanja razumljive pietete, je vse v redu, ni pa mogoče tolerirati izrabe teh krajev za politične ekscese. Popolnoma izmišljena je trditev nemškega uradnega dopisnega urada, da je avstrijsko orožništvo prejelo navodila, naj zapre vsakogar, ki bi posetil grob Hitlerjevih staršev.

Demonstracijo železničarja Brucknerja, pravi »Politische Korrespondenz,« je toliko bolj obžalovati, ker je šel med tem diplomatski razvoj po čisto prijateljskih poteh. Avstrijska vlada nikakor ne želi pripisovati napadom nemškega časopisja pretiran pomen, vendar je treba pripomniti, da je enoten napad rajhovskih listov proti Avstriji z dne 8. in 9. aprila v nasprotju z avstrijsko-nemškim sporazumom z dne 11. julija ter predstavlja političen akt, ki zahteva odgovor in primerno pojasnitev. Ker so se napovedovalci nemškega radia v svojih poročilih o tem incidentu sklicevali na javno mnenje vsega sveta, se tudi mi hladnokrvno pridružujemo temu apelu, ker je za nas zadeva dovolj prepričevalno pojasnjena.

Okrog habsburškega problema

Dunaj, 10. aprila. b. Veliko pozornost v vseh tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih je zbudila najnovejša polemika med oficioznim organom avstrijske vlade »Neuigkeits-Weltblattom« in glavnim organom avstrijskih legitimistov »Oesterreicherjem«, katerega glavni direktor je baron Wiesner. Baron Wiesner je napisal v svojem glasilu članek o beograjskem zasedanju stalnega sveta Male antante, v katerem prihaja na nerazumljiv način do zaključka, da nade avstrijskih legitimistov v obnovo habsburške monarhije po beograjskem komunikeju niso izključene. Oficiozni organ dunajske vlade očita zaradi tega baronu Wiesnerju »pomanjkanje tankovestnosti«. Ker ne namerava avstrijska vlada sama prav ničesar podvzeti, kar bi moglo ogrožati mir v srednji Evropi, tudi hasburško vprašanje ni več zanjo noben problem.

V diplomatskih krogih tolmačijo to zavrnitev oficioznega organa istočasno kot olajšanje srednjeevropske atmosfere, obenem pa kot ugladitev avstrijsko-italijanskih odnošajev, ki so bili po izpadu italijanskega oficioznega organa »Giornale d' Italia« proti restavraciji Habsburžanov precej napeti. Spričo sedanje ostre polemike med Dunajem in Berlinom se zdi ta ublažitev nasprotij med Dunajem in Rimom še posebno važna.

ČSR in restavracija Habsburžanov

Praga, 10. aprila. b. Nekateri tuji listi so objavili te dni po francoskem listu »Marianne« članek de la Rochefoucaulda, ki prihaja na podlagi svojih dvomljivih praških informacij do zaključka, da Češkoslovaška ni več nerazpoložena proti morebitni restavraciji Habsburžanov v Avstriji. Iz uradnega vira se doznava, da so informacije navedenega francoskega novinarja netočne in vsega obžalovanja vredne, ker utegnejo neinformirane zavesti v zmedo.

Schacht za zbližanje z zapadnimi državami

Obisk nemškega gospodarskega ministra v Bruslju in Parizu — Spor med Schachtom in Goeringom

Berlin, 10. aprila. o. Nemški gospodarski minister dr. Schacht bo v pričetku prihodnjega tedna odpotoval v Bruselj, kjer se bo pogajal z Van Zeelandom kot mandatarjem Anglije in Francije za ureditev splošnih gospodarskih vprašanj in predvsem obnove svobodne trgovine. Iz Bruslja namerava sredi meseca odpotovati v Pariz, kjer bo prisostvoval otvoritvi nemškega paviljona na francoski svetovni razstavi, obenem pa se bo tudi pogajal z zastopniki francoskega gospodarstva in financ za tesnejše sodelovanje z Nemčijo.

Glede na to njegovo potovanje na evropski zapad so v Berlinu začeli živahne razpravljati, ali naj bi Nemčija še nadalje vodila svojo dosedanjo avtarkično gospodarsko politiko ali pa naj bi se gospodarsko naslonila na bogate zapadne evropske sile. Seveda bi morala v drugem primeru izpremeniti tudi svojo zunanjo politiko. Kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi, je glede tega nastal hud spor med dr. Schachtom in ministrom generalom Göringom, ki z vso odločnostjo vztraja na tem, da se mora izvesti nemška štiriletka, ne da bi za ped odstopili od sedanje nemške zunanje politike. Dr. Schacht trdi da bi mu nedvomno uspelo doseči važne gospodarske uspehe, če bi se Nemčija tudi v političnem pogledu nekoliko bolj naslonila na zapadne demokratske države. V tem primeru bi se lahko brez večjih motenj in gospodarskih težav do konca oborožila, ne da bi bilo Nemčiji treba opustiti dosedanje politične smotre. Odločitev v nastalem sporu med obema nemškima ministroma je seda jv Hitlerjevih rokah.

Afera rumunskega princa Nikolaja

Zaradi morganatičnega zakona je princ Nikolaj prenehal biti član vladajoče rodbine

Bukarešta, 10. aprila. AA. Izdano je bilo naslednje uradno poročilo: Nj. V. kralj je sprejel poročilo ministrskega sveta, čegar seja je bila v krajevem dvoru dne 9. aprila ob 20. Poleg vseh članov vlade so se udeležili kronskega sveta še maršal Avarescu, Vajda Voevod, Nikola Jorga, maršal Prezan, Argoteiano, Octavian Goga, Mihalake, Junian, Constantin Bratianu, Filipescu in Jurij Bratianu. Kronski svet je proučil poročilo ministrskega sveta o položaju Nj. Vis. kneza Nikolaja in sprejel na znanje kategorične izjave, ki jih je poslal kralju v pismih in v katerih izjavlja, da se ne odreka svojemu zakonu. Kronski svet je sklenil, naj se takoj postopa po čl. 13 zakona o civilnih članih vladarske hiše. Na podlagi tega člena je knez Nikolaj prenehal biti član vladajoče rodbine in je izgubil vse pravice, ki so bile s tem v zvezi.

Poročilo ministrskega sveta, ki je bilo poslano kralju, pravi, da se je knez Nikolaj oženil 29. oktobra 1931 z Joano Dolette roj. Dumitrescu, in sicer brez dovoljenja kralja, zaradi česar je prekršil pravilnik o kraljevskem domu. Njegov zakon je bil proglašen za neveljaven s sklepom sodišča z dne 7. decembra 1931. Obstoja tudi sankcija v čl. 13 pravilnika, ki pravi, da prenehajo biti člani kraljevskega doma princi, ki se poroče brez dovoljenja kralja. S tem izgube tudi vse pravice in prednosti članov kraljevskega doma. Z izvedbo sankcij so počakali, ker so pričakovali, da se bo knez Nikolaj odrekel zakonu, ki ni bil v skladu z ugledom dinastije. Vlada je poslala dne 2. marca 1937 knezu Nikolaju pismo, v katerem mu je sporočila, da ne more več dalje trajati razmerje, ki ga kralj in vlada ne smatrata za veljaven zakon, ali pa se naj princ odpove pravicam in prednostim člana kraljevskega doma. Ker je ta korak ostal brez uspeha, so se proti knezu uvedli postopki po čl. 13 zakona o civilnih dejanjih članov kraljevskega doma. Poročilo so podpisali predsednik vlade in vsi člani vlade.

Predsednik rumunskega parlamenta v Pragi

Praga, 10. aprila. br. V ponedeljek bo prispel v Prago predsednik rumunskega parlamenta Saveanu, da po naročilu rumunskega kralja izroči visoka rumunska odlikovanja češkoslovaškim parlamentarcem ki so se lani udeležili prvega manifestativnega sestanka delegacij parlamentov držav Male antante v Bukarešti. Za svojega bivanja v Pragi bo Saveanu gosti predsednika poslanske zbornice Malypetra.

Beležke

Združitev srbijanske združene opozicije

Znana so prizadevanja, da bi se skupine beograjskega krila združene opozicije sporazumele za enoten program in tudi v organizacijskem pogledu stvorile nekak blok, zajednico ali kakršnokoli tesnejšo organizacijo. V zadnjem času so se ta prizadevanja zelo okrepila in so po zatrdilu beograjskih listov v prvi vrsti njim posvečeni skoro permanentni sestanki beograjskih opozicijskih šefov Na akcijo močno vpliva stališče dr. Mačka, ki smatra za pogoj obnove živahnejših stikov med zagrebško in beograjsko opozicijo večjo homogenost beograjskih skupin.

V tem smislu je dal novinarjem izjavo tudi sarajevski poslanec dr. Šutej, ki je med drugim rekel: »V prvi vrsti je potrebno, da postane srbijanska združena opozicija homogena, ako hoče imeti za partnerja KDK, ki je popolnoma homogena edinica.«

Laza Marković pri dr. Mačku

Včeraj je obiskal dr. Mačka znani radikalski prvak dr. Laza Marković. Njun razgovor je trajal nad dve uri. Takoj za tem je sprejel dr. Maček beograjskega univ. prof. dr. Stanoja Stanojevića, ki je ostal pri njem nad eno uro. Razpravljali so o razmerah v beograjski opoziciji in o odnošajih med beograjsko in zagrebško opozicijo.

„Marija in Španija“

Pod tem naslovom čitamo v »Slovenskem gospodarju«, štajerskem podeželskem glasilu JRZ, naslednjo notico:

»Španija je dežela, kjer se vneto časti Mati božja. Marijini prazniki so pravi ljudski prazniki. To velja predvsem o prazniku Marijinega brezmadežnega spočetja 8. decembra Ta praznik posebno praznuje španska mladina. Zadnji 8. december se je slovesno obhajal v vseh delih Španije, ki ne ječijo pod rdečim terorjem... Tudi na fronti se je ta praznik slovesno obhajal. Neki pokolvnik je s severne fronte poslal to poročilo: »Čast mi je javiti, da so vojaki severne fronte prav lepo proslavili dan 8 decembra, ki je dan naše Zaščitnice. 2000 vojakov je sprejelo sv. obhajilo. To dokazuje, da sta katoliška cerkev in španska domovina, ki jo z vsemi silami branimo, nerazdružljivi.«

»Slovenski gospodar« pristavlja, da je posnel svoje informacije po listu »Diario de Burgos«, ki je službeno glasilo vlade generala Franca. Najbolj zanimivo je ono poročilo, ki se nanaša na severno fronto, kajti tam se na strani generala Franca borijo po večini marški mohamedanci, nasprotniki pa so izključno Baski, ki so znani kot globoko veren katoliški narod in tudi, kakor ostali Španci, vneto častijo Marijo.

Glasilo narodnega delavstva

Kakor smo že poročali, je začel kmalu po Novem letu izhajati v Ljubljani polmesečnik »Nova pravda«. List je glasilo narodnega delavstva in nameščenstva in obravnava v prvi vrsti strokovne delavske in nameščenske zadeve. Iz njegovih rubrik jasno odseva živahni pokret nacionalno orientiranega delavstva. Zato je list zanimiv ne le za delavce in nameščence, marveč za vso napredno javnost, ki se zanima za socialna vprašanja in še posebej za pokret nacionalnega delavstva in nameščenstva.

JRZ na Hrvatskem

»Glasnik JRZ za savsko banovino« poroča o sestanku delegatov zagrebških strankinih organizacij. Predsednik osrednje mestne organizacije bivši minister dr. Miškulin je poročal o političnem položaju. Med drugim je rekel, da se politične razmere v državi urejujejo. »Na žalost pa ne moremo konstatirati, da bi se tudi v naših krajih politika izvajala z dovolj močno roko. Vzrok je v tem, ker posamezni organi, tudi oni na izpostavljenih mestih, nimajo odrejenega pravca, ki naj bi se ga držali pri izvajanju politike. Uporabljane metode zato niso vedno v skladu z osnovno politiko vlade in JRZ. Naša dolžnost je, da opozorimo odgovorne činitelje na te napake.«

Borba za obnovo ninske škofije

Kakor je znano, vsebuje konkordat tudi dovoljenje, da se lahko oni del nekdanje zadrske škofije, ki je po vojni pripadel Jugoslaviji in bil priključen šibeniški škofiji, organizira kot samostojna škofija. Bila bi to obnova staroslavne ninske škofije, ki je igrala v zgodovini Dalmacije tako veliko vlogo. Duhovščina na ozemlju, ki prihaja v poštev za novo škofijo, se z vso vnemo zavzema za obnovo, duhovščina iz južnega dela škofije s šibeniškim škofom dr. Mileto na čelu pa se tej akciji protivi.

Borba med obema taboroma zavzema že skoro dramatične oblike. Škof Mileta je odvzel kanoniško čast donu Vinku Rasolu v Preku, ki je vodja duhovniškega pokreta za obnovo ninske škofije. Obenem pa mu je naročil, da o tem ukrepu ne sme nikomur ničesar povedati. Don Rasol je prišel zaradi tega v hudo zagato. Ako nosi še nadalje znake kanonika, jih nosi brez pravice in laže, ker ni več kanonik. Ako pa jih odloži, bodo vsi prebivalci takoj vedeli, da mu je bila kanoniška čast odvzeta, pa bi s tem prekršil škofovo naročilo.

Seveda pa ta pomislek sedaj ne velja več, ker so za stvar izvedeli splitski in zagrebški listi in že par dni obširno o njej pišejo. Vsekakor vsa Dalmacija z napetostjo pričakuje, kako se bo zapletena stvar končno razvozlala.

Ugotovitve na seji Narodne odbrane

Beograjska »Narodna odbrana«, glasilo istoimenske nacionalne organizacije, objavlja v zadnji številki uvodnik z naslovom »Za edinstvo naroda in države«. V članku poroča o nedavni plenarni seji glavnega odbora Narodne odbrane in pravi, da se je delegatov polotila »resna skrb zaradi raznih dogodkov in pojavov, ki ogražajo ne samo ideale najboljših sinov našega naroda, temveč tudi stanje, stvorjeno 1. decembra 1918. Poročila delegatov iz raznih pokrajin države so bila podkrepljena z neverjetnimi primeri, kako se gazijo osnovna načela naše državne in nacionalne eksistence. Govorila so o številnih primerih dokazanega sistematičnega kršenja ustave in državnih pozitivnih zakonov po ljudeh, ki brez očitkov vesti spodkopavajo krvave pridobitve vseh generacij od Karadjordja do danes. Ne gre tu več za osamljene primere, marveč za načrtno in nekaznovano izvajan sistem... Država, ki se v njej nekaznovano gazijo pozitivni zakoni in krši najvišji zakon, ustava, ni država. Taka država bi se zavestno pripravljala na samomor. In končno ni nikjer na svetu države v državi, razen danes v Španiji«.

Pridige proti komunizmu na Hrvatskem

Glasilo zagrebške nadškofije »Katolički list« objavlja v zadnji številki okrožnico nadškofa koadjutorja dr. Stepinca o potrebi pobijanja komunistične akcije in propagande. Okrožnica priporoča vsem vernikom, naj se udeležijo v čim večjem številu pridig proti komunizmu, ki bodo v vseh cerkvah zagrebške nadškofije v dneh od 21. do 23. maja. Pridige bodo združene posebno v Zagrebu z velikimi cerkvenimi svečanostmi.

Popoljčenje krajevnih imen

Varšavski uradni list je objavil odlok notranjega ministrstva, da se smejo odslej vsa krajevna imena v poljski Šleziji uporabljati samo v poljski obliki. Tako morajo izginiti nemška mestna imena Kattowitz, Bielitz, Teschen, Pless itd. Nemški listi zaradi tega poljsko vlado močno napadajo in ji očitajo, da krši prijateljski sporazum med Poljsko in Nemčijo Kljub temu »prijateljskemu sporazumu« pa rajhovski listi ob tej priliki vnovič pogrevajo znano nemško geslo o nemškem kulturnem področju, v katerega prištevajo tudi precejšen del današnje svobodne Poljske.

Fašistična čustva »Slovenskega doma«

Pristaši JRZ se tudi v Sloveniji delajo hude demokrate in so od sile užaljeni, če jim kdo kdaj pove, da so v svojem bistvu tipični fašisti in protidemokrati. Kako je v resnici v njihovih dušah, so zopet enkrat jasno pokazali v svojem ljubljanskem opoldanskem glasilu, ki je včeraj objavilo poročilo o srditi volilni borbi v Bruslju.

Kdor od naših čitateljev se je potrudil, da je v včerajšnji številki prečital naš bruseljski informativni članek, je iz njega razvidel, za kaj gre. Fašistični reksisti so izzvali v belgijski prestolnici nadomestne parlamentarne volitve, ker so volilno borbo rabili za novo alarmiranje svojih pristašev. Vedeli so že naprej, da ne morejo upati na zmago, kljub temu pa so za kandidata postavili svojega vodja Degrella. Na to izzivanje so demokratične stranke, ki sestavljajo sedanjo vladno koalicijo v Belgiji, postavili svojega vodjo

Naši kraji in ljudje

Dr. Danilo Švara o svoji glasbi

Ljubljana, 10. aprila

V ponedeljek 12. t. m. bo v veliki filharmonični dvorani koncert skladb dr. Danila Švare. Skladatelj je imel z urednikom »Jutra« naslednji razgovor:

Kako ste prišli na to idejo, da priredite koncert svojih kompozicij?

Letos bi se bil moral vršiti festival slovenske sodobne glasbe, na katerem bi bil s svojimi deli gotovo precej udeležen. Festival je zaenkrat padel v vodo, pa sem si mislil, da nima smisla komponirati za mizno in da bo tudi pri nas dovolj take publike, ki se na eni strani interesira, na drugi strani pa zabavlja čez moderno glasbo. In za oboje pa je nujno potrebno, da se jo sliši.

Ali ste imeli dovolj materiala za ves večerni program ali pa ste za ta večer izrecno kaj komponirali?

Mi mlajši si nismo zbrali za vzor naših domačih komponistov, kar se tiče produktivnosti, ampak one glasbene očake, ki so toliko spisali v svojem življenju, da se nam zdi nemogoče že samo toliko not napisati, pa če bi vse življenje noč in dan sedeli pri pultu. Bach je toliko napisal, da še danes vsakemu komponistu sapo vzame, kdor si ogleda skupno izdanje njegovih del, — ali pa Haydn, Mozart, Beethoven — dalje Rossini, Verdi, Wagner itd.

Dasi sem začel komponirati šele potem, ko sem popolnoma dovršil kompozicijo (l. 1930), imam toliko del, da bi bil lahko tri večere izpolnil. Kljub temu sem pa nekaj pesmi komponiral direktno za glasove nastopajočih (»Očitek« za go Gjungjenac in »Pivec pomladi« za g. Kolacia). Ciklus »Junijske pesmi« sem pa komponiral lani v juniju in je tudi še neizvajan, ravno tako kot kvartet, ki je pa že iz l. 1932. Ostala dela so že vsa po večkrat izvajana.

Poleg kompozicij, ki so topot na programu, imam še večje število pesmi, šest kompozicij za klavir, ciklus otroških za klavir, klavirski trio, violinsko sonato, trio za flavto, klarinet in fagot, nekaj mešanih moških ter otroški zborov ter tri zbirke narodnih in sicer dve za dvoglasni zbor s klavirjem ter eno za peteroglasen moški zbor. (slovenske beneške).

Simfončnega sem tudi že precej napisal: Dve veliki simfoniji, suito za mali orkester, koncertni valse za vel. orkester ter »Vizijo« kantato za veliki orkester, zbor in sole. Kot vam je znano, pišem zdaj partituro »Kleopatre«, opere v 4 dejanjih, katere izvleček sem o božiču dovršil.

Izvajani sta bili doslej samo dve simfonični deli in sicer Suita (Radio Frankfurt) ter koncertni valse (Ljubljana, opera). V jeseni pa dirigira Schercher eno mojih simfonij v Ljubljani.

Kakšna je smer vaših kompozicij?

Že ko sem študiral, so me moji kolegi, ki so bili sicer tudi pripadniki atonalne struje, vendar v nasprotju z mano konstruktivisti ter neoklasiki, pripadniki deloma Schönbergove, deloma Hindemitove šole — smatrali za odpadnika, ker sem kot prvi postulat glasbe postavljal občuteno in ne skonstruirano invencijo. Takrat sem nekdaj mimogrede krstil svojo strujo za neorealizem, izraz, ki ga je pet let pozneje rabil Alban Berg zase. Tehniko sem pa seveda navzel popolnoma moderno, odgovarjajočo moji šoli in — sodobnosti.

Zato se večkrat spodtikajo pripadniki starejše ali »lepše« glasbe nad mojimi kompozicijami z besedami: Veš, saj misli so čisto »fajn« in tudi meni razumljive; da bi ti le nekdo drugi ostale glasove (n. pr. spremljavo) napisal, pa bi bilo dobro. Jaz se pa tolažim s tem, da bi se tudi k »Tristanu« lahko napisalo Verdijevo spremljavo (La donna é mobile) in bi potem tudi vsak vajenec razumel lepoto Wagnerjeve melodike. Ampak Wagner si je predvsem mislil, da bi mu bilo le neprijetno, če bi ljudje njegove »više« žvižgali »po štarijah«. Potem pa je imel še to grdo razvado, da je k eni melodiji slišal vedno še drugo, ki je sicer spadala zraven, pa bi jo bil, če bi bil imel le malo več uvidevnosti za »glasboljubeče občinstvo«, lahko napisal posebej — spet s spremljavo alla Verdi — Pa ti je ta zlomek napisal obe obenem, zdaj pa ne slišiš ne ene, ne druge. Tako je tudi z nami. K glavni melodiji slišiš še stransko in kot so pri stavbah gotovi zakoni, po katerih moraš spojiti dve oporišči, tako tudi dve melodiji spojiš medsebojno le na način, ki prinaša neobhodno potrebne harmonične komplikacije. In te »razume« samo poklicni glasbenik.

Vendar glasbe ni treba ravno razumeti, če jo hočem doživeti. Tudi če ne poznaš zakonov arhitekture ti bo kaka stavba všeč. Isto je z glasbo. In če bo kakemu prav zakrknjenemu zarotniku moderne glasbe všeč samo en komad na mojem večeru, potem sem — seveda za prvič — že zadovoljen.

Kaj pa izvajalci?

Pred vsem: Boljših si ne bi mogel želeti in kar se vam bo največ čudno zdelo — saj vi gotovo niste pripadnik moderne, kaj ne? — nekam zelo radi se trudijo z mojimi kompozicijami. Posebno ga Zlata se — malo manjka, da ne bi rekel — navdušuje za moje pesmi in g. Kolacio obeta, da »bu zaista dobro popeval, jer mu leži!«

Prof. Lipovšek in prof. Šivic sta pa tudi sama kot komponista v mojem »logoru«. Gospodje kvartetarji pa so po začetnih bolečinah tudi dobili veselje in priznam, da so tudi meni napravili včeraj, ko sem prvič slišal svoj kvartet, velikansko veselje. Igra jo namreč res izvrstno in tudi kompozicija izgleda, da je vredna njih truda.

Ali še kaj? Mislim, da je več ko dovolj! Pa da ne boste mislili, da vam zato ni treba na koncert! Saj toliko kot vam še svoj živ dan nisem nikomur pravil o svoji glasbi!

Tri resnice o SK Planini v Tržiču

Kdo je odgovoren za smrt deveterih fantov pod plazom

Iz Tržiča nam pišejo:

Na nekatere važne ugotovitve, ki jih je »Jutro« v zvezi s katastrofo pod Storžičem zabeležilo v svoji nedeljski številki, je »Slovenec« v sredo odgovoril v članku »Plaz laži in podtikanj«, ki pa sam v resnici vsebuje celo vrsto neiskrenih zavijanj in laži. »Jutro« je opozorilo pred vsem na odgovornost tržiške podružnice SPD in v njenem imenu je »Slovenec« obljubil, da »bo že sama skrbela, da jih bo (namreč naše ugotovitve, op. ur.) na primeren in učinkovit način znala zavrniti«. Do danes pa tržiška podružnica SPD še ničesar ni ukrenila v tej smeri, dasi je vsa javnost po pravici radovedna, kako bo lahko svoje zadržanje pred pričetkom katastrofe in po katastrofi sami znala upravičiti pred svetom.

Za »zlobno in neresnično podtikanje označuje »Slovenec« trditev, da v Tržiču poslujejo neki pripravljalni odbori SK Planine češ da SK Planina sam, to se pravi, njegova centrala v Ljubljani, o kakih pripravljanih odborih njegove organizacije v Tržiču ali njegovi bližnji in daljni okolici ničesar ne ve. **To je pač znamenje vse graje vrednega nereda in malomarnosti, da gospodje pri centrali SK Planine ničesar ne vedo o tem, o čemer govori ves Tržič, ali pa so morda zveze med Tržičem in Ljubljano zmerom tako natrgane, kakor so bile na usodni veliki ponedeljek.** Samo zavoljo teh slabih zvez je mogel »Slovenec« vreči »Jutru« v obraz trikratno laž in in na račun teh zvez mu to trikratno laž kot dobri kristjani tudi odpuščamo iz vsega srca. Res pa je vendar:

Prvič, da v Tržiču in v fabriškem predmestju poslujeta pripravljalna odbora SK Planine, ki sta v zadnjih mesecih izkazala precej živahno delavnost. SK Planina v mestu uživa gostoljubno streho tvrdke »Runo« in njen telovadni odsek je pod okriljem Prosvetnega društva sv. Jožefa še nedavno priredil telovadno akademijo.

Drugič: že pred meseci je na Fabriki pričel poslovati pripravljalni odbor SK Planine, ki smo ga domačini za razlikovanje od podružnice v mestu krstili za SK Planina II. (Za vsakega razumnega in poštenega človeka je razumljivo, da s tem imenom ne more biti mišljena »neka druga organizacija kot SK Planina«, temveč je s številko označena samo druga podružnica). Pripravljalni odbor fabriške SK Planine, ki mu je načeloval pokojni Rudolf Plajbes, je še 20. februarja razposlal raznim tvrdkam v mestu prošnje za podporo in te prošnje so bile opremljene s tremi podpisi: predsednika Rudolfa Plajbesa, tajnika Kristjana Stegnarja in blagajnika Jožefa Mladiča. Na podobno prošnjo je tudi tržiška občina nedavno odstopila SK Planini II. prostor za igrišče.

Tretjič: pod plazom v Škarjevih pečeh je obležal tudi skoraj ves odbor SK Planine II, saj je našel smrt pod Storžičem razen predsednika, tajnika in blagajnika še gospodar Viljem Plajbes.

To so preprosta dejstva, ki jih ne pišemo v žalost ali radost ljubljanskega vodstva SK Planine in »Slovenca«, temveč samo iz resne volje, da se ob končni razjasnitvi prežalostnega dogodka pod Storžičem nobena važna podrobnost s kakšnim zlobnim namenom ne zataji, zakaj devet mrtvih fantov pod plazom je prevelika žrtev, da ne bi bilo treba zanje terjati odgovornosti in kazni.

Še sedma žrtev odkopana: Slavko Kostanjevec

Tržič, 10. aprila.

Čeprav je reševalno delo v plazu združeno z velikimi nevarnostmi — iz tega razloga je vodstvo reševalne ekspedicije potem, ko je bilo prvih šest žrtev odkopanih, tudi poslalo vojaštvo nazaj v garnizijo in kmalu nato prekinilo kopanje — je pod Storžičem vendarle še ostalo sedem mož, nameščencev predilnice, »Peko« in »Runo«, ki so vse dni neumorno iskali sledi za Slavkom Kostanjevcem, Vilkom Plajbesom in Vinkom Lombarjem. Včeraj so ves dan prekopavali zgornji del plazu, proti večeru pa so se odločili, da preiščejo še grapo, kjer so bili našli truplo Vinka Šarabona.

Kopali so pod vodstvom gostilničarja Ivana Golmajerja z Ljubelja, ki je sam odličen turist in ki je mnogo pripomogel k uspehom dosedanjega odkopavanja. Ko so kopali že dobro uro, so kakšnih 6 metrov globoko v snegu naleteli na truplo, v katerem so spoznali 31-letnega čevljarskega pomočnika Slavka Kostanjevca, ki je bil zaposlen v tovarni »Peko« in ki ga je bil plaz zajel med prvimi. Truplo, ki kaže precejšne poškodbe na glavi, so še zvečer prenesli v Lom, danes popoldne pa so ga prepeljali v Tržič, kjer so ga položili na mrtvaški oder v dvorani občinske hiše. Ker slutijo, da se tudi trupli ostalih dveh ponesrečencev nahajata v neposredni bližini kraja, kjer so izgrebli Kostanjevca, reševalci z vso vnemo nadaljujejo z delom.

Triumf Trboveljskih slavčkov v Bosni

Sarajevo, 10. aprila.

Trboveljski Slavčki, ki so se pod vodstvom dirigenta Avgusta Suligoja odpravili na koncertno turnejo po bosanskih rudarskih revirjih, so na vsej poti deležni nadvse navdušenih sprejemov in žanjejo na koncertih pred polnimi dvoranami kar hrupne triumfe.

Na svoji poti so se ustavili najprej v Tuzli, kjer je občinstvo natrpalo dvorano do zadnjega kotička in nagradilo petje malih umetnikov iz Trbovelj z viharnim aplavzom. Koncert je organiziral poseben odbor z direktorjem gimnazije na čelu, ki je obenem predsednik pevskega društva »Njeguš«, sodelovala pa so vsa druga pevska društva v Tuzli. Mnogo iskrene naklonjenosti je trboveljskim gostom izkazala rudniška uprava in direktor inž. Budimir je slavčkom za ves čas njihovega bivanja v Tuzli dal na razpolago avtobus in kočije.

V Zenici je male pevce pričakala na kolodvoru množica občinstva, a zlasti številno so bili zastopani rudarji, med katerimi je mnogo slovenskih delavcev in ki so prišli z rudarsko godbo na čelu. Tudi direktor rudnika v Zenici inž. Šinkovec je slovenski rojak in njemu gre največ zasluge, da je skupno z vodstvom Društva rudarskih in plavžarskih nameščencev tako skrbno organiziral koncert. Obisk je bil rekorden, a kakor v Tuzli, so bili pevci tudi v Zenici gostje družin.

O gostovanju v Sarajevu je »Jutro« že na kratko poročalo. Dodamo naj še, da je bila organizacija prireditve v rokah sarajevske sekcije Jugoslovenskega učiteljskega udruženja, ki mu je požrtvovalno pomagala — zlasti kar se tiče prehrane in prenočišč — sarajevska »Cvijeta Zuzorić« s predsednico go. Bratusovo na čelu. Dvorana je bila razprodana, a med občinstvom so bili zastopani vsi sloji, kar jih premore bosanska prestolica. V vsakem kraju so slavčki priredili tudi propagandne koncerte za mladino. Sporedi vseh nastopov obsegajo v glavnem slovenske umetne in narodne skladbe.

V celoti je turneja po Bosni dosegla prav manifestativen uspeh in so slavčki prejeli vabila, naj obiščejo še razne druge rudarske kraje. Železniška uprava je dala zboru za potovanje po Bosni dva udobna pulmana na razpolago, tako da se tudi v tem pogledu slavčki ne morejo pritoževati.

Resnica o tragediji v Javorniku

Meja stalno zahteva žrtve, a tihotapstvo kljub temu ne popusti

Lož, 10. aprila.

Čital sem v štirih časopisih tragedijo desetih fantov iz tukajšnjih vasi v Javorniku. Ker so bile v poročilih netočnosti, hočem vso žalostno zgodbo opisati, kakor se je zgodila.

Na velikonočno nedeljo popoldne je šlo deset fantov z 10 konji čez mejo v Italijo. Prva skupina, pet po številu, je prodala konje takoj, ostalih pet je pa na srečo šlo naprej ter se tako izognilo tragične poti nazaj.

V ponedeljek se je prvih pet spustilo na pot proti domu, misleč, da je tudi v Javorniku le nekaj centimetrov snega, kolikor so ga videli pri odhodu v kraških vaseh. Ko so hodili proti meji, je bilo čedalje več snega in ni čudno, da so omagovali v poldrugi meter debelem snegu. Ko so prišli kakšen kilometer do naše meje, je prvi onemogel 21-letni Stanko Strle iz Podcerkve, po domače Knausov. Tovariši so mu hoteli pomagati, a ker je bila tudi za nje nevarnost, ne samo zaradi snega, temveč tudi zaradi obmejne straže, so se odločili, da ga puste v snegu. Bilo je ob 6. zjutraj v torek. Ob slovesu jim je Stanko izročil še denar in druge reči, celo cigarete, oni so mu pa pustili nekaj svoje obleke. Ko so odhajali, so še v daljavi slišali žalostne klice, naj ga rešijo, toda morali so naprej.

Dve uri pozneje je začel omagovati 31-letni Janez Strle iz Viševka (brat pisca teh vrst), znan pod imenom Špelin (ne 50-letni Stanko Žnidaršič, kakor so poročali listi). Njegov tovariš in dober prijatelj Teličev Matija iz Žirovnice mu je dal vso svojo jed, a ni nič pomagalo. Nesrečnež je začel padati v nezavest. V svoji blodnji je prosil tovariše, naj mu izrežejo okrog kolen zmrzle hlače, češ da je to krivo, da omaguje. Tovariši so to tudi storili. Telič ga je nesel še kakih 200 metrov daleč z rokami delajoč pred seboj pot v debelem snegu. Dalje pa ni šlo. Vzel je njegov denar in druge njegove reči s seboj, ga oblekel v svoj suknjič in šel golorok naprej.

Blizu Podcerkve je onemogel tretji, a tik pod vasjo četrti. Le močni, četudi do skrajnosti izmučeni Telič je prišel do ljudi in povedal, kaj se je zgodilo. Kako strašna je bila ta pot, je razvidno iz tega, da je hodil Telič celih devet ur gledajoč pred seboj vasi in z rokami brskajoč sneg pred seboj. Na več mestih ga je zasul čez glavo. Do ljudi je prišel popoldne ob 17. uri.

Zadnja onemogla so ljudje takoj dobili in ju rešili gotove smrti, a onadva onkraj meje sta bila žal predaleč, da bi jima mogli nuditi takojšno pomoč. Odšla je sicer tjakaj reševalna ekspedicija s konji, a žal slabo pripravljena za prenos ponesrečenih, saj so celo nekateri izmed reševalcev pešali proti domu in so enega morali celo nesti nazaj. Ob eni ponoči so se vrnili z novico: »Oba smo že mrtva prenesli na našo stran.« Takoj nato je šla druga partija z osmimi konji in potrebnimi pripravami ter prispela ob 7. zjutraj na lice mesta. Zdravnik dr. Mejač se je požrtvovalno trudil, spraviti ju k zavesti, toda bilo je prepozno. Dr. Mejač je menil, da bi ju morda še rešil, če bi ga bili poklicali, da bi bil šel s prvo ekspedicijo na mejo.

V četrtek 1. t. m. sta bila oba pokopana, prvi v Podcerkvi, drugi v Viševku. Na zadnji poti so ju spremljali poleg velike množice vaščanov tovariši s 24 konji in godbo ter ju obsuli z venci.

Tako umirajo na meji drugi za drugim, a kljub temu tihotapska strast ne miruje. Žrtve padajo, nakopavajo si bolezen, izgubljajo svobodo in trpe v italijanskih ječah, ker se ne zavedajo, da ne bodo nikdar premagali meje.

F. S.

Odlični štofi za celo obleko samo 360 do 450 dinarjev!

In sicer v prvovrstni kakovosti! Kdor za štof več zahteva, recite mu da je predrag. Čemu bi več plačali samo radi neke tuje znamke, ko vendar Vaš interes in Vaš denar zahtevata **kvaliteto ne pa ime ali znamko!**

Za 450 dinarjev lahko dobite v vsaki naši prodajalni 3 m najboljšega štofa.

Zamenjamo ga ali Vam vrnemo denar, ako najdete na njemu nedostatek, ki zmanjšuje kako vost tkanine.

Toda ne boste ga našli! Naši štofi so zares odlični!

Cene naših štofov za obleke 120 do 180 dinarjev meter.

Vlada Teokarović i Komp. Paraćin

Štofi za vsak žep in za vsak ukus

Vlada TEOKAROVIĆ i Komp.

Industrija volnenih tkanin

Paraćin

Prodajalne:

LJUBLJANA Gradišče št. 4 — **ZAGREB** Jurišićeva 4 — **BEOGRAD** Knez Mihajlova 35

In v vseh večjih krajih Jugoslavije

Pee R

GOSPODJE!
PAZITE! NIKDAR BREZ
PERMA-TEX
ORIGINALNE AMERIŠKE ZAŠČITNE GUME S 5-LETNIM JAMSTVOM.
DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH, DROGERIJAH IN PERFUMERIJAH.

Ilka Vaštetova:

„In zvestosrčne nje poglej dekleta...“

Odlomek iz „Romana o Prešernu“

Priobčujemo v naslednjem še eno poglavje iz »Romana o Prešernu,« ki ga je napisala Ilka Vaštetova in ki v kratkem izide v samozaložbi. Opozarjamo ob tem na naročilnico v današnjem »Jutru«. V knjigarnah bo roman za četrtino dražji kakor v prednaročilu.

Leta 1845.

V gostilni pri »Zlatem jagnjetu« — rekli so ji tudi »Pri malem cesarju« — na Sv. Petra cesti je v zadnji sobi sedel Prešeren — sam. V točilnici so hrumeli vozniki in čolnarji. Le zdaj pa zdaj je udarila beseda v Prešernovo zavest. Globlje in globlje se je pogrezal v misli.

Sam.

In daleč nekje so ljudje: ljubica Netka, znanci, tudi sorodniki, sorodni mu po krvi... a po duši? Preprosti kmetje, navezani na zemljo, zrasli z njo, tuji so bili po duši oni njemu in — on njim... Ne. Nikjer nikogar. Že deset let bo kmalu, kar je zatisnil oči človek, ki mu je bil po duši najbližji... Čop! Ako bi se vrnil. Marsikaj se je izpremenilo v zadnjih desetih letih. Marsikaj je dozorevalo, kar je tedaj komaj kalilo.

Seme, ki ti zasejal si ga, že gre v klasje veselo.

Prešernove poezije so bile že do malega pripravljene za tisk. S kolikšnim veseljem bi jih bil spremljal Čop! In slovenski časopis, o katerem sta s pokojnim prijateljem tolikokrat sanjarila! Kam vodi Bleiweis svojo ladjo? Čop bi ji obrnil krmilo in zajadral z njo v prave vode. Bleiweis je konzervativec, vladinovec. Nikdar se ne otrese svojega hlapčevanja cesarskemu Dunaju. Spretno se je razčeperil nad »Novicami«, ki so jih drugi slovenskemu narodu priborili, pred vsemi Smole in Blaznik.

»Novice«!

V njihovem oltarju se blešči — Koseski. Leto dni bo kmalu, kar je zasijala njegova zvezda: »Slovenija presvitlimu, premilostljivimu gospodu in cesarju...« Res, pesnitev je zabobnela po Sloveniji kakor veliki zvon k veliki maši. Zbudila je nekatere zaspance, ki so — še napol speči — planili kvišku in kričali: »Živio!« ne da bi se zavedali, da se s Koseskega pesnitvijo v svojem svetem materinem jeziku poklanjajo — slaboumnemu tujerodnemu epileptiku, cesarju. In dvignili so pesnika na ramena in ga častili s cesarjem vred po cesarsko, da je ubogi Jovan Vesel Koseski sam debelo gledal na učinek svoje po Vodnikovi »Iliriji oživljeni« spretno v heksametre preoblečene potvore.

»Nu, če si vse udaril, s slepoto, mene ne boš!« se je posmehnil Prešeren.

V točilnici so se razgreti glasovi prerekali o železnici, ki so jo gradili in o zaslužku, ki ga bo vzela voznikom.

»Ko prvič zdrči železna kača, vam bo odklenkalo,« je dejal mali Donatelj iz Trnovega. Drobne oči so mu poredno pomežiknile izza živordečih lic. Vtaknil je svoj vivček v usta in puhnil dim proti stropu.

»Vam čolnarjem, tudi! Saj vam je že tista puhajoča Mollinova pošast dala po repu. Železnica pa vam navrta čolne. Boste že videli!« je prerokoval fijakar Belič iz Blatne vasi. On se je seveda lahko širokoustil. Pričakoval je lepših časov, ko bo vozil ves dan ljudi na kolodvor.

»Nu, se bomo pa preložili na železno cesto; eni z mokre, drugi s prašne poti,« je

tolažil šaljivec Donatelj. » Nam čolnarjem, ne bo treba utoniti v vodi, vam štongrajtarjem pa ne v — vinu.«

Med grohotom, ki se je dvignil na račun vedno žejnih voznikov, so se vrata previdno odprla in mlad obraz z lahnim puhom pod nosom in po bradi je s pol boječim, pol hudomušnim nasmehom pogledal v pivnico. Poredne oči so ošvignile pivce in pomežiknile tovarišem, ki so se skrivali za zidom v veži.

»Kar za menoj fantje! Saj ni oblačno.«

Pet študentov »filozofov« je prišlo skozi pivnico, fantov starih od osemnajst do edenindvajset let v raznobarvnih frakih in s cilindri v rokah.

Prvi, filozof Ludovik Ravnikar, blizu Celja doma, je previdno odprl vrata v posebno sobo in pokukal vanjo.

»Dober večer, gospod doktor!« je veselo pozdravil Prešerna, ki je sameval v kotu in povešal glavo. »Ali dovolite, da prisedemo?«

Valovje temnih dolgih las se je zganilo. Izpod lepega belega čela in košatih obrvi so pogledale napol zaprte, modrosive oči, še vse zamišljene:

»Prosim!«

Poet je umaknil palico in čepico s sosednega stola. Filozof Simon Pogačar, kmetski sin iz Vrbe, Prešernov ožji rojak, je nerodno priskočil, vzel oboje poetu iz rok in obesil na stensko kljuko. Prešeren mu je pokimal in se z veselim pogledom ozrl po fantih... Mladina, da, mladina je bila njegovemu srcu najbližja. Razumela ga je in cenila...

Stoli so zaropotali okrog mize. Mladi pogledi so skrivaj švigali na tihega moža v njihovi sredi. Obrazi so se svetili v mladostni zadregi in moški odvažnosti. Prešeren je premeril drugega za drugim. Poznal je vse po imenu; razven Ravnikarja so bili vsi Gorenjci: Poklukar iz Zgornjega Gorja, Pogačar iz Vrbe, Mulej iz Radovljice in Smukavec iz Bohinja.

Za dijaki je pristopila natakarica.

»Smukavec je naš starejšina. On nocoj naroča in plača,« je Ravnikar pokazal na tovariša.

»Prinesite štefan cvička!« je letá moško zapovedal.

»Hoho! Ali si v loteriji zadel?«

»Teden dni je bil doma v Češnjici pa so mu bohinjske vile dvignile zaklad iz jezera,« je kričal Poklukar.

»Triglavsko rožo je našel, pa je z njo odklenil zakladnico Velikega Bogatina,« je podražil še Mulej.

»Ali praznuješ danes svoj god?« ga je vprašal Ravnikar.

Smukavec, dolg, suh fant, bledikastega morogastega obraza se jim je tiho smehljal, naposled pa je zinil:

»Motite se, prijatelji. Nisem zadel terne, in tudi ni moj god, ampak »likof« bomo pili nocoj.«

»Kakšen »likof«?«

»I, nu, konec šolskega leta bom praznoval.«

»Ali se ti blede? Saj imamo še skoraj dva meseca do zaključka!«

»Zame se je leto zaključilo že danes s — Pavškovo dvojko.«

»Aha!« se je oglasil Prešeren, »Pavšek je torej vaš prijatelj?«

»Seveda, rad me ima, da bi me v žlici vode utopil, če bi mogel. Haha!«

»Imava torej skupnega prijatelja. Nu, trčiva na njegovo zdravje.«

»Živio, korni volk... Vrag naj ga vzame!«

Čaši sta zazveneli.

»Ali vas je korni volk zopet ugriznil, gospod doktor?« je vprašal Ravnikar.

»Ali imate kakšno novo pesem?«

»Novo? Hm. Za vas bo nova,« je rekel Prešeren, segel v žep in vzel iz listnice drobno popisano polo papirja. Začel je čitati:

»Nebeška procesija...

Fantje okrog njega so se spogledali in

Gospodarstvo

Banovinski proračuni

Finančni minister g. Letica je o priliki odobritve banovinskih proračunov dal zanimiva pojasnila. Vsi banovinski proračuni znašajo skupaj **825.2 milijone Din** (znesek proračuna dravske banovine v višini 147.5 milijona Din predstavlja torej 18% vsote vseh banovinskih proračunov). V tehničnem pogledu se ti proračuni razlikujejo od proračunov za lansko leto, ker tvorijo, kakor državni proračun, skupaj s proračuni podjetij in ustanov nedeljivo celoto. V primeri z lanskimi proračuni letos ni večjih sprememb. Edina novost so izdatki za osnovne šole, za katere so prej skrbele občine.

Od skupne vsote banovinskih proračunov predstavljajo splošne banovinske doklade in zdravstvene doklade 248.6 milijona Din ali 30% celotne vsote. Dohodki banovin od skupnega davka na poslovni promet znašajo 99.1 milijona Din ali 12% skupne vsote, samostojne in skupne banovinske trošarine 208.7 milijona Din ali 26%, banovinske takse pa 82.3 milijona Din ali 10%.

Šolske doklade

Po uredbi o vzdrževanju osnovnih šol se na osnovi čl. 41. finančnega zakona za preteklo leto prenese vzdrževanje osnovnih šol in plačevanje postrežbe ter učiteljskih stanarin z upravnih ali šolskih občin na banovinske samouprave. **Krediti, ki so bili vnešeni v nove banovinske proračune za vzdrževanje osnovnih šol, znašajo v celoti 120.7 milijona Din.** Kot kritje tega novega izdatka pa služita dva vira: šolske doklade in nove skupne banovinske trošarine. Od skupnega zneska 120.7 milijonov Din se bo krilo 82 milijonov s šolskimi dokladami.

V vrbaski in primorski banovini se banovinska šolska doklada ne bo pobirala, ker se izdatki za šole v celoti krijejo z novimi banovinskimi trošarinami. V ostalih banovinah pa se bo pobirala naslednja šolska doklada: v vardarski banovini 30%, v dravski in zetski 26%, v moravski 25%, v savski, drinski in dunavski banovini pa 15%. V zvezi s prevzemom vzdrževanja šol od strani banovin bodo občine v svojih proračunih črtale dosedaanje izdatke za šole in hkratu znižale občinske doklade. Izdana so bila navodila, po katerih bodo morale banske uprave v tem pogledu pri odobravanju občinskih proračunov najstrožje postopati. Nove banovinske skupne trošarine pomenijo sicer občutnejšo obremenitev predvsem mestnega prebivalstva, v ostalih občinah pa nova šolska doklada ne bo predstavljala nove dajatve, ker bodo znižane občinske doklade. Pri banovinskih taksah je bila uvedena važna reforma v tem, da se bodo po novem proračunu v banovinskih zadevah pobirale samo banovinske takse, v onih zadevah, ki jih banske uprave vršijo kot državna oblastva, pa samo državne takse.

Dohodki v proračunu dravske banovine

V »Službenem listu« dravske banovine od 10. t. m. je objavljen številčni del proračuna dravske banovine za leto 1937/38, ki ga je odobril finančni minister z odlokom od 25. marca(pravilnik o banovinskem proračunu je bil že objavljen v številki od 31. marca).

Proračun je odobren v višini 149.9 milijona din. Pri izdatkih so bila izvršena le nebistvena znižanja, številčno pa se proračun bistveno razlikuje od predloga, ker je proračunsko-tehnično drugače sestavljen. Vsi proračuni banovinskih podjetij in ustanov so združeni s splošnim proračunom, zato se je proračun v primeri s predlogom povišal od 119.99 na 149.90 milijona din.

Banovinske davščine

Donos banovinskih doklad je predviden v višini 56.5 milijona din, od tega odpade na banovinsko 26% **šolsko doklado 12.1 milijona din** (v predlogu je bila predvidena 35% šolska doklada z donosom 16.3 milijona din). **Največje spremembe so bile izvršene pri dohodku banovine od deleža iz banovinskega fonda prometnega davka.** Iz tega fonda je že leta 1936/37 dobila dravska banovina po znanem nepravičnem ključu le 2.9 milijona din (2.9% od 100 milijonov). **V predlogu proračuna je bil iz tega fonda predviden dohodek 13.0 milijona din, v odobrenem proračunu pa je zopet le znesek 2.9 milijona din.**

Skupaj so bili pri deležu iz banovinskega fonda prometnega davka in zaradi znižanja šolske doklade zmanjšani predvideni dohodki za 14.3 milijona din. Ta izpadek se je kril deloma s povečanjem dohodkov od novih skupnih banovinskih trošarin (5 milijonov) in nekaterih drugih manjših postavk, predvsem pa s tem, da je bila vnešena nova postavka dohodkov: »terjatve iz prejšnih let« v višini 8.5 milijona din (od tega nepobrane banovinske davščine 0.5 milijona din in obveznost države po §§ 7. in 8. zakona o bolnicah).

Donos samostojnih banovinskih trošarin je predviden v višini 23.85 milijona din (po prvotnem predlogu 23.25), predvideni donos skupnih banovinskih trošarin pa je, kakor rečeno, povišan za 5 milijonov, od 4.5 na 9.5 milijona din.

Predvideni donos od banovinskih davščin in taks je povečan od 15.65 na 16.20 milijona din. Predvsem je povišan donos 40% doklade k državni taksi na vstopnice od 0.5 na 0.7 milijona din, donos davščine na lovišča in ribolove od 0.55 na 0.60 milijona din, donos 2% takse od prenosa nepremičnin od 7.6 na 7.8 milijona din in donos banovinske takse na dediščine od 0.5 na 0.6 milijona din.

Pobiranje banovinske takse na vloge in pritožbe

Poročali smo že na kratko, da se od 1. aprila dalje za vloge in pritožbe, ki se vlagajo na bansko upravo ali njej podrejene urade v banovinskih samoupravnih poslih, **ne plačuje več državna taksa, ampak banovinska in sicer v banovinskih kolkih.** — Kakor je razvidno iz okrožnice banske uprave, se za banovinske posle smatrajo vse zadeve, ki jih rešuje banska uprava kot samoupravno oblastvo (n. pr. pospeševanje kmetijstva in živinoreje, urejanje hudournikov, agrarne operacije, socialno skrbstvo, gradnje in vzdrževanje banovinskih cest itd). Za banovinske se smatrajo tudi vse zadeve, ki so v zvezi z banovinskim proračunom, ali s pravilnikom o tem proračunu, torej vse vloge, prošnje in pritožbe, ki zadevajo odmero in pobiranje banovinskih davščin, ne glede na to, ali se vloga obravnava pri banski upravi, ali pri kakem drugem uradu Če se kdo pritoži n. pr. protj odloku, s katerim ga je sresko načelstvo kaznovalo zaradi trošarinskega prestopka z vinom, mora priziv opremiti z **banovinskim** kolkom za 30 Din in ne z državnim. Ali če kdo prosi za olajšave pri plačevanju kake banovinske davščine, mora na prošnjo nalepiti prav tako banovinski kolek in sicer za 10 Din, morebitne priloge k prošnji pa morajo biti opremljene s kolkom za 4 Din.

V dravski banovini se pobirajo te-le banovinske davščine: a) banovinske doklade k državnim neposrednim davkom; b) banovinske trošarine: na vino, vinski mošt, pivo, žganje in špirit, na ogljikovo kislino in umetne brezalkoholne pijače, na mineralne vode, na kvas, na bencin, na električno energijo in pnevmatiko; c) banovinske takse: na plesne prireditve in podaljšavo policijske ure, na lovske karte, na šoferske legitimacije, na zavarovalne premije, na posest in nošnje orožja, na prenos lastništva na živinskih potnih listih, 2% taksa od prenosa nepremičnin, doklada k državni dopolnilni prenosni taksi, 40%na doklada k državni taksi na vstopnice, administrativne takse in doklada k državnim taksam po zakonu o taksah; č) banovinska davščina na lovišča in ribolove, davščina na dediščine ter odškodnina avtobusnih podjetij za prekomerno uporabo cest; d) izredna davščina delojemalcev in uslužbencev za »Bednostni sklad.«

Z banovinskimi kolki se morajo torej kolkovati: 1) vse vloge (prošnje in pritožbe), ki se nanašajo na odmero ali pobiranje zgoraj navedenih banovinskih davščin; 2) vse prošnje za sprejem v banovinsko službo; 3) vse prošnje za kakršnekoli podpore iz banovinskega proračuna ali iz proračuna »bednostnega sklada«; 4) vse vloge, ki se predlagajo banovinskim zavodom, med katere spadajo: kmetijske šole na Grmu, St. Juriu ob južni železnici, v Rakičanu in v Poljčah; Vinarska in sadjarska šola v Mariboru; gospodinjski šoli v Mali Loki in Svečini; Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Mariboru; vse banovinske trsnice in drevesnice, kakor tudi tečaji, ki se prirejajo na banovinskih posestvih; ribogojni zavod v Boh. Bistrici; gozdarska šola v Mariboru; podkovska šola v Ljubljani; nadalje gluhonemnica v Ljubljani, deško vzgajališče v Ljubljani, zavod za slepo deco v Kočevju, dečja domova v Ljubljani in Mariboru. Banovinski zavodi so tudi bolnice v Brežicah, Celju, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu, Ptuju in Slovenjgradcu ter hiralnice v Ptuju, Vojniku in Gornji Radgoni. Tudi zdravilišča Golnik, Dobrna in Rogaška Slatina so banovinski zavodi.

Taksa na vloge znaša 10 Din, za priloge 4 Din, za pismene odgovore (odločbe, ki zanje stranka prosi) 20 Din, za pritožbe Din 30. Banovinski kolki se nabavljajo pri razpečevalcih državnih taksnih vrednotic, ki imajo na vidnem mestu označeno, da so pooblaščeni prodajati banovinske kolke. Občinstvo se na to opozarja, kajti oblastva, ki bi prijela vloge v banovinskih poslih, a kolkovane z državnimi kolki, ne bodo dotičnih vlog vzele v pretres, dokler ne bo plačana ustrezna taksa v banovinskih kolkih.

Občni zbor Kmetske posojilnice ljubljanske okolice

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, r. z. z n. z. v Ljubljani je imela včeraj popoldne svoj 54. redni občni zbor, ki je bil napovedan za 4. uro popoldne, pa se je pričel šele okrog 5. Pred občnim zborom je Društvo vlagateljev sklicalo shod v veliki dvorani »Pri levu«, kjer se je zbralo okrog 100 ljudi. Govoril je stavbenik g. Zupan, ki je zborovalce pozval, naj gredo z njim pred zavod. Poskus onih demonstrantov, ki niso zadružniki, da pridejo na občni zbor, je preprečila policija in kmalu je na ulici nastal mir in red.

Občni zbor se je pričel pod vodstvom podpredsednika g. inž. Tomo Kneza ob navzočnosti vseh funkcijonarjev zadruge, ministrskega komisarja g. Frana Šinka in večjega števila zadružnikov. Udeležba je bila izredno močna. Veliko število zadružnikov se je dalo zastopati po drugih zadružnikih s pooblastili. Računski zaključki za poslovni leti 1934. in 1935. so bili odobreni z večino 2207 glasov proti 59, ki so bili proti bilanci. Leto 1935 izkazuje znatno spremembo v presoji vrednosti aktiv zaradi prečiščenja bilance, ki se je izvršilo po direktivah ministrske komisije. Odpisi v približnem znesku 24.5 milijona Din so bili predmet diskusije, ki jo je zaključil komisar g. Šink s pojasnilom, da pomenijo ti odpisi le rigorozno ocenjtev, kakršna se je vselej izkazala kot preveč črnogleda, ne pomenjajo pa ti odpisi zmanjšanja dolga dotičnim dolžnikom, kajti ta dolg se v primeru izterljivosti izterja v celoti.

Pri volitvah načelstva je bila predložena le ena lista, ki je dobila 1.965 glasov, proti je pa bilo 286 glasov. Tudi za nadzorstvo je bila predlagana le ena lista, za katero je glasovalo 529 zadružnikov, proti njej je pa glasovalo 27 članov zadruge. Pri volitvah nadzorstva ima vsak zadružnik samo 1 glas brez ozira na število deležev, tako, da je onemogočena vsaka majorizacija ter odločuje absolutna večina zadružnikov, medtem ko obstoja pri volitvah načelstva pluralna glasovalna pravica po številu deležev.

V načelstvo so izvoljeni: predsednik inž. Vladimir Stare, industrijec v Ljubljani, podpredsednik inž. Tomo Knez, veletrgovec v Ljubljani, ter kot člani gg. inž. Dušan Sernec, minister v pokoju, Ivan Rus, posestnik v Grosupljem in Fran Juvan, župan v Šmartnem pod Šmarno goro.

V nadzorstvo so bili izvoljeni sledeči gg.: Viktor Meden, veletrgovec in predsednik Združenja trgovcev v Ljubljani, Zdravko Rus, posestnik in trgovec na Bledu, Franjo Škrbec, podpredsednik Zveze trgovskih združenj za dravsko banovino.

Vse ostale točke dnevnega reda so bile sprejete soglasno. Občni zbor je trajal le tričetrt ure in je potekel mirno.

Vinarsko zadružništvo

Prejeli smo naslednji popravek: Z ozirom na članek v »Jutru« št. 73 z dne 27. marca 1937. na strani 4 pod naslovom »Vinarsko zadružništvo« Vas prosim, da po zakonu o tisku objavite v »Jutru« na istem mestu in z istimi črkami naslednji popravek:

Ni res, da bi imelo Kletarsko društvo člane v dunavski in primorski banovini, res pa je, da nima članov v teh banovinah, v savski banovini pa ima člane le v toliko, kolikor so obmejni vinogradniki navezani na vinski trg v Ormožu ter je zadruga v zaščito domačih vinogradnikov morala tudi tam intervenirati, zlasti ker ti obmejni vinogradniki doslej niso imeli lastne vinarske zadruge. Ni res, da bi v Ormožu obstojale 3 vinske trgovine, 1 zadružna in 2 zasebni, res pa je, da so vse 3 vinske trgovine v Ormožu zasebne, zraven tega pa obstajata v Ormožu še 2 vinarski zadrugi. Ni res, da bi obstojala kaka nevarnost, da bi podpora, ki jo dobi Kletarsko društvo, prišla v prid vinogradnikom iz drugih banovin, res pa je, da bo ta podpora prišla v korist izključno slovenskim vinogradnikom. Ni res, da bi se jaz trudil uvidevnim vinogradnikom dokazati, da je za nas največja blagodat to' da se uvažajo k nam cenena vina iz ostale države res pa je, da sem odločen nasprotnik uvažanja cenenih vin od drugod, kar je znano več uglednim slovenskim gospodarstvenikom, ki so se udeležili lani vinogradniške konference v Belgradu, kjer sem s svojim nastopom komaj preprečil, da ni obveljalo stališče gda. Lovra Petovarja, ki se je kljub drugačnim navodilom potegoval za popolnoma prost in neoviran promet z vinom v državi. Z odličnim spoštovanjem Martin Munda.

Gospodarske vesti

= **PAB bo dajala predujme denarnim zavodom na tekočo anuiteto.** Uprava Privilegirane agrarne banke je izdala odlok, da bo začela v skladu s čl. 30. uredbe o likvidaciji kmečkih dolgov dajati na račun prve anuitete predujme denarnim ustanovam in zadrugam iz odst. 1 čl. 7. uredbe. Te predujme bo dovoljevala centrala na posamič vložene prošnje. Denarni zavodi s sedežem na teritorijalnem področju podružnic bodo vložili prošnje pristojni podružnici, ki bo te prošnje, izpopolnjene s potrebnimi podatki o izročenem portfelju poslala centrali. Višina teh predujmov ne more presegati 25% enoletne anuitete ki pripada dotičnemu denarnemu zavodu. Na dovoljene predujme bo PAB računala 3% letnih obresti. Denarni zavodi, ki želi predujem, mora v svoji prošnji navesti tele podatke: 1) kolikšne so njegove terjatve, prijavljene PAB, obračunane in ne znižane po odst. 1. čl. 4. uredbe in njegove terjatve po odst. 2., čl. 4. uredbe. (obresti in stroški) kakor tudi višino celotne odpisane in nepokrite terjatve. 2) ali je v času, odkar je stopila uredba v veljavo, pa do zdaj, dobil kakšne zneske od dolžnikov, katerih terjatve je prijavila PAB, in v kateri višini, 3) koliko dolguje reeskontnim upnikom in katerim. Pri reševanju teh prošenj bo banka upoštevala: ali je prizadeta ustanova izročila banki z osnovnimi dokumenti o dolgu tudi posamične sezname dolžnikov z zbiralnimi polami, odnosno ali je izročila samo navadne sezname z osnovnimi dokumenti o dolgu. Prav tako bo banka upoštevala, koliko je katera podružnica na svojem področju izterjala na račun prve anuitete in bo v mejah teh izterjanih zneskov dajala predujme ustanovam na tistem področju podružnice.

= **Naraščanje hranilnih vlog pri hranilnicah.** »Vestnik Saveza štedionica kraljevine Jugoslavije« objavlja v svoji 15. številki podatke o gibanju hranilnih vlog pri samoupravnih hranilnicah. Pri vseh hranilnicah v naši državi so znašale hranilne vloge dne 31. januarja t. l. **2062.5 milijona Din,** to je za 34.9 milijona Din več nego 31. decembra lanskega leta. Pri hranilnicah v Sloveniji so v tem času vloge narasle za 12. 9 na 1012.7 milijona Din. Najbolj so od konca lanskega leta do konca januarja t. l. narasle vloge pri **zagrebški Gradski štedionici,** in sicer za 22.5 na 536.3 milijona Din. Na zagrebško Gradsko štedionico odpade torej ena četrtina vseh vlog pri hranilnicah v Jugoslaviji. **Druga največja hranilnica je Mestna hranilnica v Ljubljani,** kjer so hranilne vloge v teku januarja narasle za 1.0 na 354.8 milijona Din. Potem sledijo **Hranilnica dravske banovine v Ljubljani** (171.0 milijona Din) **Štedionica savske banovine v Zagrebu (101.4 milijona Din). Hranilnica dravske banovine Maribor — Celje** 89.2 milijona Din). **Mestna hranilnica v Mariboru** 85.6 milijona Din). **Štedionica dunavske banovine v Novem Sadu** (67.4 milijona Din). **Gradska štedionica v Sarajevu** (63.7 Din). **Gradska štedionica v Osijeku** (61.4 milijona Din). **Gradska štedionica v Beogradu** (43.4 milijona Din). **Mestna hranilnica v Kranju** 38.7 milijona Din) **Mestna hranilnica v Celju** 38.5 milijona Din). **Gradska štedionica v Novem Sadu** (35.2 milijona Din) itd. Vse ostale hranilnice v državi imajo manj nego po 30 milijonov Din hranilnih vlog.

= **Stanje aktivnih kliringov.** V zadnjem tednu se je saldo naših klirinǧskih terjatev v Nemčiji, ki je prekoračil že vsoto 35 milijonov mark, **zmanjšal 8. t. m. za 3.8 na 31.6 milijona mark.** V tej vsoti so upoštevane terjatve okrog 5 milijonov mark, kakor tudi terjatve na podlagi novega računa B. — Saldo v starem klirinǧskem računu z Italijo se je v času od 1. do 8. aprila zmanjšal za 0.3 na 47.3 milijona lir. V novem klirinǧskem računu, kjer dolgujemo Italiji in se je ta dolg povzpel že na 32 milijonov lir, je sedaj nastopil preokret in je **saldo našega dolga nazadoval na 28 milijonov lir.**

= **Slabost francoskega franka.** Zadnje dni opažamo na mednarodnih tržiščih precejšnjo oslabitev francoskega franka, ki je prišla obenem z znatno okrepitvijo dolarja. Medtem ko se je še pred dnevi v Curihu francoski frankov gibal na višini 20.27, je v petek popustil na 19.83, včeraj pa na 19.7750, tako da znaša oslabitev več nego 2%. Kakor se zdi, ta oslabitev franka nima vzrokov, ki so na strani Francije, temveč je le posledica alarmantnih vesti, ki prihajajo iz Amerike, češ da hoče Roosevelt revalorizirati dolar. Te vesti se vzdržujejo, čeprav so bile že uradno demantirane in je sam predsednik Roosevelt izjavil, da nima namena znižati nakupne cene za zlato.

= **Konkurz** je razglašen o imovini Antona Auerja, bivšega klobučarja v Mariboru (upravnik mase Gojmir Jelenc, odv. v Mariboru; prvi zbor upnikov pri okr. sod. v Mariboru 8. aprila ob pol 12., prijavni rok do 25. maja, ugotovitveni narok 7. junija).

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do 15. t. m. ponudbe za dobavo 4.000 kg masti za jamske vozičke, raznega materijala za popravilo čopičev, do 22. t. m. pa za dobavo električnega motorja Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 23. t. m ponudbe za dobavo bakrenih cevi in medi v šipkah. Komanda mornarice kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 8. maja ponudbe za dobavo večje množine raznih olj ter benzina za motorje in do 10. maja za dobavo 4.500 kg podplatov.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 15. t. m. ponudbe za dobavo železne pločevine in 150 kg bele kovine. Komanda mornarice Kr. Jugoslavije v Zemunu sprejema do 15. t. m. ponudbe za dobavo električnega stroja za ostrenje orodja, do 22. t. m. za dobavo sedlarskega stroja, do 24. t. m. za dobavo večje množine raznega platna, do 26. t. m. za dobavo 20 ton bencola. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 12. t. m. ponudbe za dobavo sit in jeklene pločevine ter cevi za kotle.

= **Licitacije.** Dne 21. t. m. bo v inženjerijj štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za oddajo raznih del na poti Škofja Loka—Blegaš in 22. t. m. za dovršitev enega dela poti Božičev grič—vas Rovte—Črni Kal v pravcu Škofja Loka—Blegaš. Dne 13. t. m. bo pri upravi vojnotehničnega zavoda v Kragujevcu licitacija za dobavo rondel iz medi za kapsle. 17. t. m. za dobavo železne, bakrene in pocinkane žice raznih ventilov, kabla ter raznih pisarniških potrebščin 19. t. m za dobavo raznih žebljev, gumbov ter ročic iz medi, 20. t. m. za dobavo pločevine, 23. t. m. za dobavo raznih cevi, ročnih svedrov i. dr., 21. t. m. pa proda ista uprava razne nove in stare motorje.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 6.09 milijona Din nasproti 6.12 milijona Din v prejšnjem tednu. V privatnem kliringu ni bilo večjih sprememb. Nemška klirinǧska marka, ki se je ob koncu prejšnjega tedna naglo okrepila na 12.30 do 12.35, je zopet nekoliko popustila na 12.10 do 12.18. Na svobodnem deviznem trgu stanejo angleški funti 238.75, ameriški dolarji 48.80, švicarski franki 11.15 in francoski franki 2.2450.

Devize

Curih. Beograd 10, Pariz 19.7750, London 21.5275, Newyork 439.75, Bruselj 74, Milan 23.25, Amsterdam 240.55, Berlin 176.60, Dunaj 81.20, Stockholm 111, Oslo 108.20, Kobenhavn 96.1250, Praga 15.33, Varšava 83.30, Budimpešta 86, Atene 3.90, Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ *Chicago,* 10. aprila. Začetni tečaji: *pšenica:* za maj 138.50, za julij 125.50, za sept. 121.375; *koruza:* za sept. 111.25.

+ *Winnipeg,* 10. aprila. Začetni tečaji: *pšenica:* za maj 145, za julij 140, za okt. 124.

BOMBAŽ

+ *Liverpool,* 9. aprila. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za maj 7.65 (prejšnji dan 7.72), za okt. 7.52 (7.60), za dec. 7.45 (7.54).

+ *Newyork,* 9. aprila. Tendenca stalna. Zaključni tečaji: za april 14.05 (14.25), za okt. 13.41 (13.55), za dec. 13.34 (13.47).

Slovo umetnika Pavla Francaliskega

Ljubljana, 10. aprila.

Te dni se je Pavel Francaliski, ugledni predstavnik sodobnega bolgarskega slikarstva, ki je priredil lepo uspelo razstavo v Jakopičevem paviljonu, vrnil z Gorenjskega, kjer je zbirka njegovih pokrajinskih akvarelov obogatela za lepo število motivov z naših gora. Slikal je pred vsem gorske pokrajine okrog Kranjske gore, Gozda, Martuljka in Mojstrane, in čeprav vreme barvam ni bilo kdo ve kaj naklonjeno, je vendar ujel toliko prilike, da je dovršil okrog 40 akvarelov. S to kolekcijo in z zbirko slik iz Bolgarije odhaja zdaj v Zagreb, kjer bo pod okriljem Hrvatskega planinskega društva prav tako razstavil. Kakor so slike Pavla Francaliskega v Ljubljani vzbudile mnogo toplega zanimanja, bo brez dvoma njegova razstava tudi za Zagreb pomemben kulturni dogodek, zlasti še zavoljo tega, ker je med Zagrebčani toliko gorečih oboževalcev naših planin.

V teh kratkih dneh, ki jih je Pavel Francaliski prebil med nami, se mu je Slovenija toliko prikupila, da je sklenil, da obišče Ljubljano in naše gore poslej vsako pomlad. Naš planinski svet je v splošnem bolgarskemu zelo podoben, le konture naših gora so mnogo bolj strme in ostrejše od bolgarskih. Prav lep vtis so na gosta napravile slovenske vasi in naši kmečki ljudje, ki se bore na tako skromni zemlji za svoj obstanek, njihova bivališča pa vendarle kažejo toliko intimnega smisla za kulturo in lepoto. Za Bolgara je hoja po naši deželi še toliko prijetnejša, ker se lahko tudi z našim preprostim človekom sporazume v lastnem jeziku, kar daje popotniku občutek, kakor da je prav med svojimi. Za Zagrebom obišče Pavel Francaliski še Beograd a ko se vrne v domovino, je njegov namen, da propagira za čim živahnejši turistični promet med Bolgarijo in našo zemljo.

Pripravil je tudi niz zanimivih prepavanj o našem narodu, ki jih bo imel po raznih bolgarskih mestih. Govoril bo o naši pokrajini, o naši vasi in o slovenski ženi, ki ga je presenetila predvsem po svojem plemenitem okusu za lepoto in fineso ročnega dela. Ravnatelj Osrednjega zavoda za domačo žensko obrt Božo Račič mu je dal mnogo zanimivega gradiva o tej panogi umetniškega življenja naše preproste žene. Pavlu Francaliskemu želimo ob slovesu, da bi njegovo delo obrodilo mnogo dobrih sadov.

Iz Kranja

r— **Gluhonemi so igrali.** Društvo gluhonemih iz Ljubljane je priredilo v sredo zvečer v Narodnem domu javni nastop, s katerim je dokazalo koristnost šolskega izobraževanja gluhonemih. Kranjčani so polnoštevilno zasedli dvorano. Uvodne besede je govoril g Sitar in poudaril, da ima ta nastop gluhonemih dokazati občinstvu, kako se gluhonemnost lahko premosti kot ovira za koristno udejstvovanje gluhonemih. Igrali so gluhonemi enodejanki »Zamorca« in »Očeta« in bili deležni obilnega aplavza. Kranjčani so videli, kak uspeh se lahko doseže s šolanjem gluhonemih. Žal le da je briga za te nesrečneže v naši državi mnogo premajhna. 10.000 jih je, a zavodi zanje so le štirje.

r— **Kino Narodni dom.** Popoldanska predstava sijajne komedije »Veseli škotski pešadijski polk«.

Prestolonaslednica Julijana v Parizu

Holandska prestolonaslednica Julijana je s svojim soprogom prispela iz Monte Carla v Pariz. Francoska prestolnica je zadnja etapa svatbenega potovanja mladih zakoncev. Iz Pariza se bosta vrnila naravnost v Haag.

Nezgoda danskega kralja

Danski kralj Krjstijan je doživel te dni na ježi skozi Kodanj majhno nezgodo. Jezdil je mimo avtomobila, pri katerem je nekdo z vso silo zaloputnil vrata. Konj se je splašil in vrgel vladarja iz sedla na tla, vendar se pri padcu ni posebno poškodoval.

70 let v zakonskem jarmu

V Bretonnieresu v švicarskem kantonu Waadtu sta slavila zakonca Reverchonova 70letnico svoje poroke. Mož šteje 94 let, žena 90. Oba sta pri najboljšem zdravju.

Grad Radziwillov pogorel

Iz Krakova poročajo, da je sloviti grad knezov Radziwillov pogorel do tal. Grad je slovel cela stoletja kot zbirališče dragocenih slik in knjig. Škoda znaša mnogo milijonov dolarjev.

---

drug drugemu pomežiknili. Prešeren pa je v svojem prijetnim baritonom čital pesem:

»Osemnajsto in petero
Leto gre čez trideset —«

Zdajci se odpro vrata in v sobo stopita še dva dijaka: Židanov Francelj s Sela pri Ljubljani in Pohleven Anton, mežnarjev sin iz Polhovega Gradca. Ustavila sta se pri vratih in poslušala verz do konca. Tedaj pa je Židanov Francelj prekinil poeta in glasno zadeklamiral:

»Kar prinesel sveto vero
»Jezus Kristus je na svet!«

Prešeren je povesil roko z listom.

»Vraga, vi znate mojo pesem na pamet?«

»Bog sedi na svojem stoli...«

je nadaljeval Židan namesto odgovora. Obesil je cilinder na kljuko in smeje se prisedel k mizi. Segel je v žep in privlekel na dan popisano polo papirja ter jo razprostrl pred Prešernom, rekoč:

»Pošteno sem jo plačal! Groš sem dal zanjo.«

Prešeren je spoznal nečakovo pisavo.

»Mhm!«

S hudomušnim posmehom se je ozrl na smejoče se obraze okrog sebe. Pogled se mu je ustavil na bledem obličju Antona Pohlevna Spravil je polo s pesmijo in vprašal fanta:

»Kako je, pohlevni Pohleven? Ali vam ljubljanski zrak bolj prija kakor goriški?«

»Zrak bi mu še prijal, če bi ga mogel jesti,« je namesto plahega Pohlevna odgovoril njegov prijatelj Židan.

Prešeren je razumel in naročil natakarici, naj fantu prinese večerjo.

»Ali ste kaj kosili?« je vprašal siromaka.

Pohleven je zardel do ušes in nemo odkimal.

Prešeren je vzel iz žepa listek, nekaj načečkal nanj, ga zganil, izročil fantu in zagodrnjal:

»S tem listkom se oglasite jutri pri očetih frančiškanih in vprašajte za patra Benvenuta! Izročite mu listek! govoril sem že z njim. Dobivali boste odslej vsak dan kosilo v samostanu.«

»Hvala!« je šepnil bolehni dijak in spravil listek.

Med fanti se je vnel razgovor o novem duhovskem seminariju, za katerega je baje škof Wolf kupil na Poljanah lepo hišo z velikim vrtom. Sredi pogovora pa je zdaj pa zdaj hvaležen pogled ošinil poetov široki obraz.

Fantje so uganili, kaj je bilo med Prešernom in siromašnim Pohlevnom; njihovim mladim očem ni ničesar ušlo. S tihim navdušenjem so si namigavali preko mize, češ: Prešeren — to je človek!

Pogovor je preskočil na politiko, na brate Hrvate in njihovo borbo proti madžaronskemu banu Wallerju, ki se je na vse kriplje trudil, da zatre narodno gibanje med Hrvati. Že pred dvema letoma je bil dosegel, da je vlada prepovedala uporabo ilirskega imena, kar je povzročilo Gajev padec.

»Hrvatje so baje divji na Gaja, ker jih je zapeljal tako daleč v politične homatije,« je povedal Ravnikar.

Prešeren je nemo prikimal in molčal. Mislil je na Vraza, katerega navdušenje za Gaja se je tudi že ohladilo. In vendar je Gaj — vkljub vsem napakam svojega značaja — storil največ za narodno prebujenje na Hrvatskem... Da, da, Hrvatje že trdno stoje — a kje smo mi?...

Poet se je tako globoko zamislil, da so se fantje spogledovali ob njegovem molku, češ: kaj neki razmišlja?

Ure na ljubljanskih cerkvah so bile enajst, ko je Prešeren korakal po ozki Sv. Petra cesti proti domu. Nekoliko bi še delal doma, pilil poezije ali prepisal svojo najnovejšo satiro na ljubljanske razmere: »Nebeško procesijo«. Obljubil jo je nekaterim znancem. Ko je pred »Irgelcom« zavil proti Mesarskemu mostu, mu je noga zastala: Pod svetilko, ki je brlela v začetku mostu, stala Kastelic in — Netka. Njen žuboreči smeh se je razlegal v noč. Počasi sta nadaljevala pot čez most in proti Poljanam.

Prešeren je pospešil korake. Skoraj tekel je v divji jezi. Dohitel ju je na koncu mostu.

»Dober večer!«

Trdo se je glasil njegov pozdrav za njunim hrbtom in — ne da bi čakal odzdrava — je obrnil korake prek ceste na Poljanski nasip, kjer je tedaj stanoval v oni Žitnikovi hiši, ki je bila proti vodi obrnjena.

»Počakaj, no!« je čul za seboj Kastelčev glas.«

»Se brez mene laže pomenita!« je zaklical preko ramena in s svojim drobnim, hitrim korakom izginil v temi za vodo... Zobje so mu šklepetali od razburjenosti.

Plašč, kostum, površnik

Vas elegantno obleče, ako si ga za pomlad izberete iz velike, priznano prvovrstne zaloge

tvrdke LUKIČ, Stritarjeva ulica

Domače vesti

* **Prometno ministrstvo bo vzidalo spominsko ploščo železničarjem**, padlim in umrlim v vojnah od leta 1912. do 1918. Da se zbero podatki so ustanovljeni posebni odbori. Ministrstvo želi zbrati vsa imena uslužbencev, padlih in mrlih v vojnah od leta 1912. do 1918. in zato poziva vse nameščence in družine, padlih in umrlih nameščencev, da pošljejo temu odboru imena s temile podatki: ime in priimek, čin in uradni oddelek, kjer je bil uslužbenec na dan smrti, dan, mesec, leto in kraj smrti. Podatke je treba poslati najkasneje do 5. maja 1937. na naslov: splošnemu oddelku ravnateljstva državnih železnic (navesti je treba mesto Beograd, Zagreb Sarajevo Ljubljano, Subotico, to je po možnosti, kje je nameščenec služboval).

* **Obisk predsednika ČSR na filmu.** Naše domače filmsko podjetje Artistik-film v Beogradu je posnelo sprejem, ki ga je bil deležen predsednik ČSR dr. Beneš, za ton film, ki se že predvaja v raznih beograjskih bioskopih. Film se predvaja tudi v osmih praških bioskopih, da bo bratska in prijateljska Praga videla, s kakšno prisrčnostjo in s kakšnim navdušenjem je Beograd sprejel poglavarja bratske države. Naši filmski operaterji so odlično rešili težko nalogo. Posebno pozornost so posvetili vojaški paradi, najlepše pa so uspele slike z Oplenca in Avale ter slike avionov, ki so sodelovali pri vojaški paradi.

POMLADNA MODA ZA DAMO IN GOSPODA

MANUFAKTURA **SOUVAN**

* **Jugoslovenski zgodovinarji** so organizirani v Jugoslovenskem historičnem društvu, ki ima vsako tretje leto svoje glavne sestanke izmenoma v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, sedežem treh sekcij. V petek je bil sestanek in z njim v zvezi posvetovanja naših zgodovinarjev v Ljubljani. K svojim ljubljanskim tovarišem so prihiteli iz Beograda univ. prof. St. Stanojević, Vl. Čorović, V. Novak in D. Popović, a iz Zagreba univ. prof. F. Šišić in G. Novak. Ti so skupaj z ljubljanskimi tovariši obravnavali vsa splošna in posebna vprašanja svoje vede in stroke. Razume se, da je bilo središče posvetovanj Jugoslovensko historično društvo oziroma njegovo glasilo Jugoslovenski historični časopis, ki ob vnetem sotrudništvu slovenskih zgodovinarjev prehaja letos že v tretje leto svojega izhajanja. Cela vrsta važnih predlogov je bila sprejeta na ljubljanskem sestanku. Z željo, da bi se čimprej uresničili omenjamo le one o zakonih za arhive in muzeje, o končni predaji naših arhivalij iz zadrskih, dunajskih in budimpeštanskih arhivov in o ustanovitvi historičnega instituta kraljevine Jugoslavije v Rimu. Za nova člana ljubljanske sekcije je ljubljanski sestanek potrdil arhivarja Fr. Baša v Mariboru in prof. dr. Fr. Zwitterja v Ljubljani.

Blago za **damske plašče**

Največja in najlepša izbira in najsolidnejše cene!

A. Žlender

Ljubljana — Mestni trg 22

Vas postreže najbolje!

* **Specialistični izpit iz interne medicine** je napravil g. dr. Brandstetter Franc, sekundarij internega oddelka splošne državne bolnišnice v Ljubljani.

* **Poziv likovnim umetnikom.** Spomladanska umetnostna razstava društva slovenskih likovnih umetnikov, ki bo prirejena v Ljubljani v vseh prostorih Jakopičevega paviljona, se otvori 25. t. m. Dela je treba poslati najkasneje do 15. t. m. v Jakopičev paviljon.

Rogaška Slatina

* **Razpis ustanov.** Univerzitetna uprava v Ljubljani razpisuje za študijsko leto 1937/38 dve ustanovi dr. Pavla Turnerja, vsako v višini 38.000 Din, namenjeni za enega jurista in enega filozofa slovenske narodnosti, ki sta položila državne (diplomske) izpite ter si pridobila doktorat na ljubljanski univerzi. Ustanove imajo namen, da se omogoči najvrednejšim prosilcem enoletno bivanje v inozemskih kulturnih in znanstvenih žarišči (Pariz, London, Oxford, Cambridge itd.) v svrho, da nadaljujejo strokovne študije in da si obenem pridobe one splošne in družabne izobrazbe ki je znak omikanega in kulturnega človeka. Pravilno kolkovane prošnje s potrebnimi dokazili o izpitih doktoratu ter o jezikovnem znanju so vložiti na rektoratu najkasneje do 31 maja 1937. Podrobnejše določbe ustanovne listine so razvidne iz razpisa na deskah rektorata ter filozofske in juridične fakultete.

* **Počitniške prakse naših studentov na Poljskem.** Akademska sekcija Poljsko-jugoslovenske lige v Jugoslaviji je dobila tudi letos priložnosti za praktično udejstvovanje naših studentov na Poljskem. Med počitnicami se nudi praktično delo studentom tehnike, gozdarstva, poljedelstva, medicine ter pravnikom in studentom komercialnih ved. Izmenjavo studentov iz Poljske in Jugoslavije bo izvedla akademska sekcija. Ekskurzij se lahko udeležijo samo člani akademske sekcije, ki sprejema prijave do 15. maja. Naslov akademske sekcije poljsko-jugoslovenske lige je: Beograd, Kraljev trg 5/III. Kdor se ne prijavi do 15. maja, ne more biti deležen ekskurzij.

* **Redne zračne proge.** Vodstvo Aeroputa je sestavilo spored zračnih prog, ki bodo letos poslovale. Od 1. maja do 30. septembra bo v prometu proga Zemun — Borovo — Zagreb, ki bo obratovala vsak delavnik v obeh smereh. Od 1. maja do konca septembra bo v prometu tudi proga Zemun — Skoplje, od 15. junija do 11. septembra pa progi Zemun — Sarajevo — Dubrovnik ter Zagreb — Sarajevo s priključkom do Dubrovnika. Od 15. junija do 11. septembra bo obratovala tudi proga Zagreb — Sušak — Ljubljana. Promet bo ob delavnikih v obeh smereh. Proga Zagreb — Sarajevo s priključkom do Dubrovnika bo letos prvič obratovala. V obratu bo tudi zračna proga Zagreb — Gradec — Dunaj. Ta proga bo obratovala od 1. maja do 11. septembra trikrat na teden v obeh smereh. Dalje bo Aeroput otvoril zračni promet od 1. maja do 30. septembra enkrat na teden v obeh smereh na progi Zemun — Skoplje — Bitolj — Solun. Zaradi uvedbe novih prog sta bila nabavljena dva nova aeroplana, ki imata kabine za 10 potnikov in dva člana posadke. Eno letalo so nabavili v Ameriki za 55.000 dolarjev, drugo pa v Franciji za 375.000 frankov. Društvo ima zdaj 10 letal in 36 letalskih motorjev.

* **Samostojna mornariška organizacija v Perastu.** Kakor Boka Kotorska, tako je imel tudi Perast, domovina mnogih naših slavnih mornarjev, nekdaj svojo samostojno mornariško organizacijo ali bratovščino. Pred dvema letoma se je nekdanja peraška mornarica združila z bokeljsko mornarico. Zdaj pa je občinski odbor v Perastu sklenil, na se peraška mornarica spet osamosvoji. Samostojna organizacija bo poslovala po svojih starih pravilih z edino razliko, da njen poveljnik ne bo več župan, temveč bo izvoljen vsako leto ravno tako, kakor voli tudi bokeljska mornarica svoje admirale.

* **Dar cerkljanski šoli.** Po smrti Nj. Vel kralja Aleksandra je gospa Gattererjeva oskrbnica doma na Krvavcu, zbirala prispevke, ki naj bi pripomogli, da bi se pokojnemu vladarju postavil na Krvavcu spominski križ. Prispevkov je bilo premalo in zato je gospa poklonila nabrani denar 130 Din cerkljanski šoli za dobrodelne namene. Upraviteljstvo D. Jenkove narodne šole v Cerkljah se za dar prisrčno zahvaljuje.

* **Smrt starega črnogorskega junaka.** V Sarajevu je umrl Boško Martinović, eden izmed onih črnogorskih junakov, ki so se udeležili vseh borb za osvobojenje in ujedinjenje. Na bojnih poljanah si je pokojni Martinović pridobil najvišja odlikovanja. Njegovo truplo so prepeljali na Cetinje, kjer je bil veličasten pogreb.

* **Nezgoda sportnega letala.** V zadnjih dneh je na zemunskem letališču postalo zelo živahno. Mnogi piloti se vežbajo s sportnimi letali. Pilotu Rajku Cvetiću pa se je med letom pokvaril motor in spustil se je na travnik blizu vasi Ravice. Pri pristanku se je letalo prevrnilo in močno poškodovalo, pilotu pa se ni pripetilo nič hudega, ker je padel v mehko travo.

* **Na cesti obstreljen.** 35-letni posestnik Drevenšek Matija iz Gruškovja pri Podlehniku, oče šestih otrok, se je te dni vračal iz vinotoča proti domu. Na cesti je srečal neke fante iz Cvetlina, ki so imeli precej v glavi. Brez vsakega vzroka je eden izmed fantov z lovsko puško ustrelil proti Drevenšeku in ga zadel v levo nogo. Drevenška so prepeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da je poškodba smrtno nevarna. Sirovega zločinca iščejo orožniki.

*— **Ponarejanje poštnih znamk in poštnih žigov.** Zagrebška policija je razkrinkala falsifikatorsko družbo, ki je napravila že dosti škode našim in tujim filatelistom. Falsifikatorji so se nastanili v Petrinjski ulici baš nasproti policije. Uradovali so v sobi četrtega nadstropja, iz katere se vidi preko ulice v sobo arhiva policijskega kriminalnega oddelka. Policijski uradniki so iz svoje sobe precej časa brez vsakega sumničenja opazovali tri moške, ki so z vso vnemo nekaj pisali ali risali ter pečatili. Zgodilo se je tudi, da je kak policist pri hišniku nasprotne hiše vprašal, kdo stanuje v 4. nadstropju. Hišnik je povedal naslov ter pristavil, da se v stanovanju shajajo filatelisti. V zadnjem času pa je dobivala policija opozorila, da potvarja nekdo žige na poštnih znamkah in to je povod, da so policisti obiskali tudi sosede-filateliste. Ko so potrkali, se ni precej časa nihče oglasil, na ponovno trkanje pa je odprl vrata neznan možak, ki je bil videti tako prestrašen, da so policisti takoj vedeli, da v stanovanju nekaj ni v redu. V tem domnevanju jih je potrdil tudi smrad pa sežganem papirju. V sobi je bilo vse razmetano in kaj kmalu so policisti našli najrazličnejše klišeje, stampiljke in veliko zbirko znamk. Našli so tudi ostala dva filatelista. Eden je bil skrit na stranišču, drugi pa v shrambi. Policisti so takoj spoznali svojega starega znanca, bivšega litografa Stepana Novačića, ki je strasten falsifikator in je bil pred nekaj leti obsojen na robijo zaradi ponarejanja bankovcev. Novačić je brez obotavljanja priznal, da so ponarejali žige na poštnih znamkah. Ponaredili so stampiljke Rdečega križa in pa one z napisi: za poplavljence, za pasivne kraje, itd., ker imajo tako žigosane znamke med filatelisti veliko veljavo.

* **Konec zloglasnega hajduka.** Blizu Prokuplja je storil žalostno, a zaslužno smrt mladi hajduk Borča Ljubenović, doma iz Jablanice. Borča je hajdukoval leto dni in je obtežil svojo vest z mnogimi tatvinami, a tudi z nekaterimi razbojstvi. Vznemirjal je samotne vasi okrog Prokuplja in oblast je na njegovo živo ali mrtvo glavo razpisala denarno nagrado. Usoda je hotela, da je predrzni hajduk padel od krogle iz lastne puške. Oni večer je blizu vasi Žlape ustavil tri kmete, ki so se vračali s sejma domov. Nič hudega sluteč so šli kmetje po cesti, ki vodi skozi gozd, ko se je naenkrat pred njimi pojavil mož z naperjeno puško. Stojte, jaz sem hajduk Bobča iz Jablanice. Ves denar sem ali pa vas ustrelim. Kmetje so obstali pred hajdukom kakor ukopani, iz žepov so potegnili svoje mošnjičke ter jih pometali na tla. Hajduk je vsakega vprašal, koliko ima denarja, kmetje pa so odgovarjali, da imajo samo po nekaj dinarjev. Hajduk je trdil, da morajo imeti več denarja in grozil jim je s puško. Kmetje so prisegali, da imajo samo to, kar je v mošnjičkih, in med takim prerekanjem je postal hajduk neoprezen. Eden izmed kmetov, Vasilije Pavlović pa je ohranil hladno kri v trenutku, ko je hajduk preklinjal in mahal s svojo puško, je skočil naprej ter zgrabil za puško. Njegova smelost je ohrabrila tovariše in posrečilo se jim je, da so hajduka razorožili. Ko so mu puško iztrgali iz rok, je hajduk skočil za bližnjo drevo ter potegnil revolver. Kmet Pavlović je ustrelil in ubil hajduka.

Neredna stolica

upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajati, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

DARMOL

Dgl. rsp. S. Br. 27946/36

* **Škodo, povzročeno od neviht v severni Dalmaciji,** je precenilo šibeniško mestno poglavarstvo. Cenitev je povprečna ter kaže, da so nevihte zadnjih dni v šibeniškem okraju povzročile za najmanj pol milijona dinarjev škode. Največ škode je v vinogradih in sadonosnikih. Šibeniška mestna občina je poslala banski upravi prošnjo, naj bi se prizadetim gospodarjem znižali davki.

* **Tat v restavraciji.** Nedavno je imela kolodvorska restavracija v Poljčanah tatinski obisk. Neznan tat je iz natakaričine miznice izmaknil precej drobiža in vzel usnjeno listnico, v kateri sta bila dva dragocena uhana. Za tatom poizvedujejo.

* *O gumiju za zvečenje* prinaša »Medizinische Rundschau« z Dunaja naslednjo zanimivo notico: Eden izmed najvažnejših stimulansov, ki se dobiva iz mentha piperita, je mentol, ki nam napravi pri migreni in drugih tegobah velike usluge. Mentol ni samo važna sestavina mnogih zdravil, marveč se uporablja mnogokrat tudi pri fabrikaciji osvežujočih bonbonov. Ljudje, ki imajo pokvarjene zobe, ne marajo sladkarij, ker jim v votlih zobeh povzročajo bolečine. Znano pa je, da je baš mentol preizkušeno anastatično sredstvo zoper bolečine pri zobnem kamnu in da učinkuje kot analgetikum pri migreni in drugih bolečinah v glavi. Gumi za zvečenje se je izkazal kot zelo učinkovito sredstvo v takih primerih. Prevzeli smo ga iz Amerike, a že davno ni več samo v modi, marveč je priljubljeno in učinkovito sredstvo za osvežitev. Posebno uslugo dela kadilcem. Tablete, napolnjene z mentolom, osvežujejo usta in grlo, kadilcu pa povišajo užitek. Ljudje, ki se morajo po zdravnikovem nasvetu do skrajnosti omejiti pri kajenju, najdejo v gumiju za žvečenje dobrega prijatelja. Gumi vpliva tudi ugodno na zobovje, istočasno pa pomeni najboljšo masažo zobrne. Pojem gumija za žvečenje je že davno zvezan z imenom Wrigley. Ta produkt zasluži vso prednost, ker vsebuje najboljši mentol, ki je zaradi spretnega ovoja tudi v največji meri higieničen. Dr. K. W.

* **Polovična voznina.** Prometni minister je dovolil polovično voznino na državnih železnicah udeležencem izrednega občnega zbora županske zveze dne 16. aprila t. l. v Ljubljani.

* **Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

FINTEX

SVETOVNA MARKA ANGLEŠKIH TKANIN

ZAGREB • PREOBRAŽENSKA 6

Edina angleška tvrdka v državi, ki vodi izključno

samo angleške tkanine

ZALOGA FINTEX TKANIN

ŠTEFAN ŠLIBAR, modni salon,

Ljubljana, Resljeva cesta 8.

u— **Društvo za ceste** priredi v četrtek 15. t. m. ob 20. v frančiškanski dvorani svoje prvo predavanje: Gradnja avtomobilskih cest v Nemčiji. Predaval bo priznani strokovnjak inž. Stanislav Josipović iz Beograda. Vstop prost.

Posledice udobnosti ali kako so ujeli Pepčka Zmazka!

u— **Ob drugi obletnici smrti Fr. Krapeša.** Danes minevata dve leti, odkar je za večno zatisnil oči kavarnar in restavrater Fran Krapeš. Dve leti ni dobričine Frana Krapeša več med nami. Dve leti že gospod živeli, ki je imel toliko prijateljev in znancev, ne obdaruje več siromakov, ne podpira narodnih društev in ne zabava svojih gostov. Najbolj ga pogrešajo številni reveži, ki so hodili k njemu skoraj v trumah, ker so vedeli, da jim dobra roka gospoda živeli ne bo odrekla daru in miloščine. Pogreša ga tudi Zvezda, ki jo je ljubil kakor otrok in za katero je vse žrtvoval. Ljubil je svoj vrt, katerega je preuredil in okrasil, da je postal ponos mesta in najprijetnejše shajališče Ljubljančanov. Zdaj, ko se narava prebuja k brstenju, se spominjamo dobričine Frana Krapeša, ki je šel v večnost v zeleni pomladi, preden je mogel zopet okrasiti kavarno in vrt s cvetlicami in zelenjem, kakor leta in leta vse prejšnje pomladi. Ohranili smo ga v lepem spominu, na onem svetu pa naj mu cveto večne cvetlice, katere je na zemlji tako ljubil!

WRIGLEY

ČISTA GUMA ZA ŽVEČENJE

JAZ

Vam kažem pot k zadovoljstvu, da bi imeli zdrave zobe in dobro prebavo — popolen občutek zdravja.

WRIGLEY PO VSAKI JEDI

Iščem zastopnike proti proviziji.

Generalno zastopstvo in tvornično skladišče:

Agentura Ozmo, Zagreb, Vlaška 72a

Telefon 52-80

u— **Na poslednjem simfoničnem koncertu** letošnje koncertne sezone nastopijo najodličnejši ljubljanski godbeniki. Pod taktirko našega rojaka, višjega kapelnika beograjske opere Ivana Brezovška bodo izvajali Blaža Arniča Uverturo, Rapsodijo, prvi stavek velike simfonije Duma na besedilo O. Župančiča in Rimskega-Korzakova Šeherezado. Simfonična glasbila bodo izpopolnjena z instrumenti, ki smo jih doslej na velikih koncertih pogrešali, kar je seveda vplivalo na barvo simfoničnih zvokov. Opozarjamo že sedaj na koncert s programom slovenskih simfoničnih del našega nadarjenega komponista Blaža Arniča. Koncert bo 19. t. m. v veliki unionski dvorani.

Iz Ljubljane

u— **Zadnja pot gospe Katinke Biziljeve.** V sredo ob 17. je gospa Biziljeva poromala k Božjemu grobu. Bil je pogreb kakršnega še ni bila deležna nobena žena izpod Golovca. evci »Save« so pred hišo zapeli »Blagor ji«, potem se je razvil dolg žalni sprevod. Prva je stopala četa Štepanjskih Sokolov s praporom, pevci »Save«, Kolašice, za krsto in svojci pa veliko število sorodnikov, domačinov, Ljubljančanov in tudi pogrebcev iz drugih krajev. V cerkvi pri Božjem grobu so »Savani« po molitvah zapeli »Usliši nas«, nakar so gospo prenesli v rodbinsko grobnico. Ko je izzvenela žalostinka »Polja na toživ«, se je sklonil sokolski prapor v zadnji pozdrav.

* **Naši psi, odlikovani na Dunaju.** Včerajšnje poročilo popravljamo z naslednjimi podatki: Pes Jago ni last g. Rudeža iz Ribnice (on ga je samo zredil), marveč last g. Ivanca, tovarnarja iz Sodražice. Lumpi in Žarko pa nista last Jerneja Župančiča iz Besnice, marveč g. Boriška, posestnika in mesarja iz Litije.

* **Sanatorij (okrevališče) za živčno bolne v Podsusedu pri Zagrebu** sprejema bolnike (rekonvalescente) z raznimi živčnimi in duševnimi motnjami. Odlični uspehi v odpravljanju razvad morfija, alkohola itd. Dunajski način zdravljenja z insulinom (insulin šok-kura). Individualna psihoterapija. Medicinska gimnastika. Vse potrebne informacije daje vodeči zdravnik dr O. Horetzky. Podsused Telef. int. 3.

* **Redni popusti na avstrijskih železnicah.** Po sedemdnevnem bivanju v Avstriji uživa vsak obiskovalec vozne olajšave od 40 do 80 odstotkov po daljavi proge od 50, 100 ali 150 km. Popust od 80 odstotkov uživajo vsi obiskovalci brez ozira na dolžino proge, če se vračajo po isti progi, po kateri so se v Avstrijo pripeljali. Vozovnice je treba shraniti do konca potovanja, po 7-dnevnem bivanju pa imajo obiskovalci pravico na 30 odstotni popust pri vožnjah po Avstriji. Ti redni popusti veljajo od 1. aprila do 31. decembra. Vse informacije o popustih dajejo Putnikovi uradi in avstrijski turistični urad v Zagrebu, Praška 9.

* **Izlet v Milano,** na milanski velesejem, na Gardsko in Comsko jezero ter v Certosa di Pavia (kartuzijanski samostan) najlepši umetnostni spomenik v sev. Italiji, od 20. do 25. t. m. Najlepša prilika za ogled severne Italije ter vseh njenih naj važnejših zanimivosti. Cena potovanja v II. razredu brzega vlaka, hrana za ves čas, bivanje v izbornem hotelu, izleti z avtobusi, vožnja po mestu, vstopnina na velesejem z vodstvom vred znaša 1.480 dinarjev. Prijave v izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, hotel »Slon« do 15. t. m.

* **Pri zaprtju** in motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožefove grenčice.

O novi medicinski uredbi

Izjava univ. prof. dr. Alije Koširja

Ljubljana, 10. aprila.

Z objavo medicinske fakultetne uredbe v službenem časopisju so stopila določila te uredbe že v veljavo, le čl. 19. ki ureja polaganje izpitov, velja šele za one dijake, ki se bodo vpisali na medicinski fakulteti v šolskem letu 1937-38. Citirana uredba je prinesla marsikaj novega. Specialno za ljubljansko medicinsko fakulteto vsebuje čl. 7 v drugem odstavku določilo, da ima medicinska fakulteta v Ljubljani štiri semestre in da obsega pouk 1., 2., 3. in 4. semester medicinskega studija. V čl. 51 pa se vendar v skladu z zakonom o univerzah priznava, da ima medicinska fakulteta v Ljubljani za sedaj štiri semestre. Besedilo čl. 7. pa utegne postati usodno za našo itak okrnjeno fakulteto, ker zapečati za vselej njeno usodo, čeprav pripušča čl. 51. zakona, da se medicinska fakulteta kasneje izpopolni, ker ima le za sedaj štiri semestre. Naša prva naloga mora biti, da se spravi besedilo v čl. 7, čimprej v sklad z zakonom, da se ne bo morda o priliki kdo našel, ki bi hotel kratkomalo s fakultetno uredbo pokopati klinične semestre v Ljubljani. Torzo ljubljanske medicinske fakultete traja »za sedaj« že blizu 19 let in je že skrajni čas, da se taki začasnosti napravi energično konec. Zaupam elanu naše akademske mladine, da v mladostnem navdušenju in s podporo naših najbolj vplivnih ljudi ter sploh vse javnosti izvojuje za Ljubljano klinične semestre zakaj sedanje stanje ne dela časti ne naši univerzi in tudi ne kulturnemu ugledu države.

Ljubljanska medicinska fakulteta se ni ustanovila zato, da bi mogli slovenski studentje v prvih letih studirati doma, temveč, da vzklije iz tega skromnega začetka popolnoma enakopravna medicinska fakulteta, ki bo mogla konkurirati in bo tudi konkurirala uspešno z drugimi fakultetami.

Nova uredba pa uvaja tudi nekaj novih vidikov glede pridobivanja doktorata in polaganja izpitov. Naslov doktorja celokupnega zdravilstva prejme oni, ki je položil vse predpisane izpite. Za one, ki bi se hoteli posvetiti akademski karieri, pa velja še poseben ustni in pismeni izpit, ki tedaj kandidata opravičuje do naslova doktorja medecinskih naukov.

Za bodoče studente medicine pa so naravnost vitalnega pomena določila iz člena 19, ki se nanašajo na izpitne skupine. Za Ljubljano pridejo itak vpoštev le predpisi za I. in II. izpitno skupino, tj. za izpite iz fizike, biologije in kemije ter iz anatomije, histologije-embriologije in fiziologije. Izpite te prve skupine polaga kandidat ob koncu drugega, najkasneje pa ob začetku tretjega semestra. In sedaj zadene nesrečnega kandidata, če ima le iz enega predmeta nezadosten uspeh, uprav drakonična kazen, ker mora ponovno vpisati prejšnja dva semestra praktično to rej izgubi kar celo leto — in mora v prihodnjih terminih, tj. v junijskem ali najkasneje v oktobrskem polagati vse tri izpite, čeprav je že dva izmed teh treh predmetov položil s pozitivnim, da celo z odličnim uspehom. Ista usoda doleti kandidata čez eno leto, ko polaga izpite iz druge skupine.

Po mojem mnenju uvaja nova medicinska fakultetna uredba neko posebno strogost pri polaganju izpitov, ki ni potrebna. Taka strogost morda ne pomeni mnogo z adobro situiranega studenta, ki bo izdatke za izgubljeno leto brez težav prebolel, utegne pa postati usodna za onega ne baš redkega dijaka, ki si mora sam služiti denar, da sebe skromno preživlja in plačuje razne takse in pristojbine. Taka strogost tudi ni potrebna, ker predvideva itak obča univerzitetna uredba nekako v presledku štirih mesecev redne izpitne termine. Toda fakultetna uredba je termine med zimskim in letnim semestrom za prvo in drugo izpitno skupino kratkomalo črtala.

Dotaknil sem se le bežno dveh po mojem mnenju najvažnejših momentov iz nove uredbe, zaključujem pa z apelom na naše vplivne in merodajne osebnosti, naj se v najkrajšem času in z vsem potrebnim poudarkom ukrene vse, da se ljubljanska medicinska fakulteta izpolni in s tem postane enakopravna z ostalima dvema ter da se medicinska fakultetna uredba zlasti pri določilih za polaganje izpitov po zaslišanju profesorjev in dijaških zastopnikov novelira in primerno omili.

VČERAJ se je PRESELILA tv. ČEBIN

iz Wolfove 1 v hišo zlatarske tv. Černe **WOLFOVA 3-I.**

u— **Pomembno predavanje v ljubljanski sekciji JPD.** Upravi ljubljanske sekcije Jugoslov. profesorskega društva se je posrečilo pridobiti univ. prof. dr. Ljudmila Hauptmana za predavanje o zgodovinskih in meljih nacionalizma. Ime g. predavatelja je naši kulturni javnosti še v živem spominu iz časov, ko je predaval na ljubljanski univerzi in našel tu mnogo hvaležnih učencev. Odlika predavanj univ. prof. Hauptmanna je bila bistra pronicavost v temelje zgodovinskega dogajanja, občudovanja vredna razgledanost v slovstvu, jasnost podajanja in prepričevalno tehtanje kulturnih vrednot. Opozarjamo zato našo javnost na to njegovo predavanje, ki bo gotovo važen dogodek, zlasti še zato, ker si je za snov izbral za naš čas tako pekoče vprašanje o temeljih nacionalizma. Za predavanje se bodo brez dvoma zanimali ne samo šolniki, katerim je v prvi vrsti namenjeno, marveč tudi vsi kulturni delavci. Predavanje univ. prof. Ljudmila Hauptmanna bo v okviru javnih razprav pod geslom »Kultura in šola«, ki jih mesečno prireja ljubljanska sekcija profesorskega društva, in sicer v sredo 14. t. m. ob osmih zvečer v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti.

KINO IDEAL

Greta Garbo, Fridric March

v velefilmu

»Ana Karenina«

po nesmrtnem romanu Leva Tolstoja

Danes ob 15., 17., 19. in 21.15 uri.

u— **Društvo slušateljev juridične fakultete** bo priredilo v tem mesecu ciklus predavanj pod naslovom: »Jurist v praksi«. Predavanja imajo namen, prikazati praktično udejstvovanje jurista v posameznih poklicih. Ciklus obsega naslednja predavanja: 1.) Torek, 13. t. m.: dr. Bajič Stojan: »Jurist v sodniški službi.« 2.) Sobota, 17. t. m.: dr. Krevl Josip: »Jurist v notarski službi.« 3.) Torek, 20. t. m.: dr. Pirkmajer Otmar: »Jurist v upravni službi.« 4.) Sobota, 24. t. m.: dr. Krivic Rudolf: »Jurist v odvetniški službi.« 5.) Sobota, 1. maja: dr. Branko Aluj: »Jurist v socialni službi.« Predavanja so namenjena poleg juristom in ostalim akademikom tudi drugemu občinstvu, ker obravnavajo snov, ki mora zanimati vsakogar, ki se zanima za javno življenje. Predavanja bodo na univerzi v predavalnici št. 90, vsakokrat ob 18. uri. — Odbor.

Vaš fotoaparat

najkulantneje zamenjamo za LEICO, CONTAX ali ROLLEIFLEX!

vedno na zalogi Agfa fotoaparati

Foto Tourist Lojze Šmuc

ALEKSANDROVA CESTA 8.

u— **O ptičjih selitvah in o ptičjih opazovalnicah** bo predaval pod okriljem Prirodoslovnega društva profesor g. Rafael Bačar v torek 13. t. m. Dandanes je po vsem svetu razširjena mreža ptičjih opazovalnic, ki z obročanjem ptičev skušajo rešiti zanimive pojave iz ptičjega sveta. Tudi pri nas v Ljubljani imamo tako opazovalnico, ki uspešno deluje že od l. 1926. Predavatelj nam bo na podlagi dosedanjih uspehov te opazovalnice razložil pomen, vzroke in druga vprašanja ptičjih selitev. Predavanje bo v mineraloški predavalnici univerze ob 18.

Srečke drž. raz. loterije

— I. razred 34. kola — žrebanje 14. in 15. aprila —

ima z raznovrstnimi številkami na razpolago

Jugoslavenska banka

d. d., podr. Ljubljana, Tyrševa 7-9.

u— *Glasbena Matica ljubljanska* bo izvajala v ponedeljek 3. maja v veliki filharmonični dvorani Mozartov »Requiem« za soli, zbor in orkester pod vodstvom ravnatelja Mirka Poliča. Konec tega meseca pa bo v mali filharmonični dvorani klavirski koncert francoskega pianista Gillesa Guilberta. Ta koncert bo 23. t. m.

u— *Koncert ljubljanskih srednjih šol* bo prihodnjo nedeljo dopoldne v opernem gledališču. Nastopilo bo osem pevskih zborov srednjih in učiteljskih šol in orkester drž. učit. šole. Spored je pester in bo prav gotovo zadovoljil vsakogar. Vljudno vabljeni vsi prijatelji naše srednješolske mladine, da posetijo to srednješolsko prireditev. Vstopnice po ljudsko znižanih opernih cenah bodo od jutri dalje v predprodaji pri blagajni v operi. Naprošeni so tudi vsi stalni posetniki koncertov, da bi se pismenemu vabilu odzvali in blagovolili takoj rezervirati vstopnice.

Spomenike - grobnice - kapele - stavbna dela - obloge v marmorjih — izberete po nizki ceni pri kamnoseško-kiparskem podjetju

FRANJO KUNOVAR,

pokopališče Sv. Križ — Ljubljana

u— **Baletni mojster Maks Froman,** ki si je v teku svojega umetniškega udejstvovanja pridobil mednarodni sloves, bo otvoril v Ljubljani baletni tečaj, na katerem bo poučeval moderne in klasične plese, ritmiko, plastiko in solistični ples. Pričetek tečaja bo 15. t. m. Prijave sprejema vratar opere vsak dan od 10. do 13. in od 15. do 17. Pri vratarju se dobe tudi vse informacije.

u— **Polič bo dirigiral koncert v Sofiji.** Kakor smo že poročali, je pred dnevi odpotoval iz Ljubljane v Sofijo ravnatelj opere g. Mirko Polič, ki bo na povabilo bratske bolgarske prestolnične Filharmonije dirigiral jutri simfonični koncert, ki bo obsegal same jugoslovenske skladbe. Na programu bodo Konjovićeva »Predigra« in »Veliki ples« iz Koštane, dalje Osterčeva »Suita«, Bravničarjeva »Burleska«, Baranovićevo »kolo iz Lectarskega srca«, Miloševićeva »Sinfonietta«, Živkovićevi »Trije plesi« iz »Zelene godine«, Logarjev simfonični stavek »Vesna«, Gotovčevo kolo iz »Era z onega sveta«, in Slavenskega »Balkanofonija«. Jutrišnjemu koncertu kakor dirigentu gostu g. Mirku Poliču izkazujejo vsi sofijski listi mnogo pozornosti, koncerta se bodo udeležili osebno tudi omenjeni komponisti, katerim pripravljalo bratje Bolgari prisrčen sprejem. Simfonični koncert, ki bo v carski operi, bosta prenašali tudi radijski postaji obeh prestolnic. Pokroviteljstvo nad tem izrednim glasbenim dogodkom je prevzel bolgarski ministrski predsednik Kjuseivanov.

u— **Dr. Jaroslav Šafař,** magistratni direktor mesta Prage in tajnik Zveze čehoslovaških mest pride v Ljubljano v četrtek 15. t. m. Tu ostane en dan, nakar odide v Zagreb in Beograd. Konferiral bo s predstavniki Zveze jugoslovenskih mest glede ustanovitve Zveze slovanskih mest in Zveze mest Male antante, da se navežejo med čehoslovaškimi in jugoslovanskimi mesti ter med mesti Male antante čim ožji stiki za sodelovanje v splošnih mestnih vprašanjih.

Površniki — obleke — dežni plašči še vedno najugodneje J. Maček, Aleksandrova c.

u— **Sokol I, Ljubljana—Tabor priredi** danes ob 15. v veliki dvorani na Taboru mladinsko akademijo z vsemi oddelki dece. Na programu je veliko število telovadnih točk deklamacij, petja in šaljivih nastopov. Vstopnine ni. Vabimo vse prijatelje sokolske mladine, da posetijo to prireditev, ker jamči program, da bodo vsi posetniki prireditve gotovo zadovoljni.

u— **V Sokolskem domu na Viču priredi** danes ob 16. mladina Sokola Ljubljane—Šiške prosvetno akademijo s pestrim sporedom. Vabimo sokolsko članstvo in prijatelje mladine!

u— **Podmladek Jadranske straže na mestni ženski realni gimnaziji priredi** danes v dvorani Kazine svojo vsakoletno akademijo katere čista dobiček gre za podporo revnim članicam, ki še niso videle morja. Akademija bo pod pokroviteljstvom g. župana in častnega damskega komiteja. Spored se prične točno ob 16.30. Pri plesu bo igral Adamičev plesni orkester. Vljudno vabimo vse člane in članice, da se udeleže te prireditve.

u— **»Kdo je papa« (Bichon), zabavno** in duhovito veseloigro, ponove v Šentjakobskem gledališču drevi ob 20.15. Bombe smeha. Ker je za predstavo veliko zanimanje, naj kupi cenjeno občinstvo vstopnice že v prodaji v naprej od 10. do 12. in od 15. do 17. in eno uro pred začetkom.

Zvočni kino Sokolski dom v Šiški, tel. 33-87

Samo še danes ob 3., 5., 7. in 9. uri senzacijonalni film

s BORIS KARLOFOM

Frankensteinova nevesta

Umetnemu človeku ustvarijo umetno nevesto!

Samo za ljudi močnih živcev!

V soboto:

Pigmalyon

JENNY JUGO

u— **Redni letni občni zbor bolniške blagajne mestnih uslužbencev ljubljanskih** bo v ponedeljek 19. t. m. ob 18. v zborovalni dvorani mestnega poglavarstva.

u— **Občni zbor društva »Tabor«.** Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor« bo imelo 25. t. m. ob 9. v dvorani Trgovskega doma v Gregorčičevi ulici svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Člani, ki niso še poravnali društvene članarine, naj čimprej izpolnijo to svojo dolžnost, ker sicer v smislu § 12 društvenih pravil izgubijo pravico do glasovanja.

u— **JNAD Jadran.** Ženska sekcija bo imela v ponedeljek ob 18. strogo obvezen članski sestanek.

u— Društvo medicincev v Ljubljani sklicuje za ponedeljek 12. t. m. na univerzi ob 10. dopoldne zborovanje vseh študentov ljubljanske univerze, da jih informira o pomenu nove medicinske uredbe, o zahtevah in akciji medicincev vseh treh univerz glede te uredbe.

u— *Žena v času mene.* V četrtek zvečer je v dvorani Delavske zbornice predaval šef internega oddelka naše bolnišnice docent dr Matko o tem, kaj preživlja žena v času mene. Predavatelj je v uvodu opisal razvoj ženskega organizma od časa spolne dozoritve do usahnjenja. Občinstvo je napolnilo dvorano in bilo g. predavatelju za zanimivo in poučno predavanje prav hvaležno. Ker so mnogi zaradi pomanjkanja prostora morali oditi, bo predavatelj predavanje ponovil prihodnji četrtek. Splošno žensko društvo namerava izpod peresa g. docenta o tem vprašanju izdati posebno brošuro.

u— **Na razstavi arhitekture v Jakopičevem paviljonu** bo danes ob 11. vodstvo; predaval bo avtor številnih razstavljenih načrtov, g. arhitekt J. Neidhardt sam. Potem se razstava, ki je dosegla pri strokovnjakih polno zanimanje in priznanje, definitivno zaključi.

POHITITE z nakupom sreček drž. razr. loterije. Žrebanje I. razreda 34. kola bo

14. in 15. aprila t. l.

Veliko izbero številk Vam nudi

Zadružna hranilnica v Ljubljani, Dalmatinova 6

Srečke dobite tudi v oglasnem oddelku »Jutra« v Selenburgovi ulici.

Matineja Z. K. D.

VELIČASTNA NOČNA VIZIJA NEPOZABNE KATASTROFE »TITANICA« PRED 25 LETI!

ATLANTIK

Fritz Kortner, Willy Forst, Franz Lederer, Theodor Loos

Režija: DUPONT.

GLASBA - FLIRT - ELEGANCA - S.O.S. - PROPAD!

DANES OB 10.30 V KINU MATICI

Cena Din 3.50 in 5.50.

Dopolnilni spored: Risani barvasti „Havajski ptički“

u— **K smrti dijaka Andreja Virnika,** ki so ga pokopali včeraj popoldne ob mnogoštevilni udeležbi njegovih sošolcev, prijateljev in znancev, kakor tudi profesorjev, nam poročajo iz poučenega vira, da se mu je po ugotovljenih okoliščinah pripetila zgolj nesreča. Pokojnik je bil poslednji dan svoje smrti še v šoli, vračal se je iz mesta proti domu, ker pa ga je pot vodila preko železniškega prelaza v Rožni dolini, brž kone v zamišljenosti ni opazil vlaka ter se mu ni mogel dovolj naglo umakniti, zaradi česar je padel pod lokomotivo. Niti gmotne razmere niti nobene druge okoliščine niso mogle biti povod za kak drug vzrok njegove smrti, kakor so prvotno domnevali. V toliko popravljamo naše prvotno poročilo o tej tragični nesreči mladega in pridnega dijaka.

u— **Pomočniški zbor na novih temeljih.** V dvorani Trgovskega doma se je v četrtek zvečer vršila izredna skupščina Pomočniškega zbora Združenja trgovcev v Ljubljani, na kateri je organizacija trgovskih sotrudnikov dobila svoja pravila. Občni zbor je vodil podpredsednik Združenja Golob, nato pa je načelnik zbora Maličer podal izčrpno poročilo o dosedanjem delu. Pomočniški zbor je bil v Ljubljani ustanovljen že leta 1905., a do danes ni imel svoje formalne osnove. Novi obrtni zakon pa določa pomočniške zbore pod okriljem trgovskih združenj kot prisilne organizacije in zahteva tudi posebna pravila za njihovo delovanje. Pravila se morajo predložiti najprej v odobritev Združenju trgovcev, nato pa še zbornici za TOI. Skupščina je pravila sprejela brez debate, nato pa sta pozdravila trgovske sotrudnike še predsednik Zveze društva privatnih nameščencev Zemljič in zastopnik Društva aranžerjev Krušič. Ena izmed vročil želja vseh trgovskih sotrudnikov, ki ji je dal duška tudi občni zbor, je predvsem, da bi bil zadovoljivo urejen čas odpiranja in zapiranja trgovin in da bi bil priznan pomočnikom zakonito določeni poletni opoldanski odmor. Načelnik zbora je apeliral na združenje, naj bi uredilo to zadevo čim prej in naj bi bi že v tej sezoni uveden obvezen opoldanski odmor od 12. do 15.

u— **Plemenit dar.** V počastitev spomina umrlega tovariša, viš kontrolorja Brajnika Josipa so uradniki s postaje Ljubljana gl. kol. darovali namesto venca na grob tovariša vsoto 660 Din za letovanje železničarskih otrok ob morju, katero organizira krajevni odbor Jadranske straže, Ljubljana železnica. — Iskrena hvala!

u— **Ugotovitev.** Ko smo poročali o samoumoru gdč. Albine Oražmove, smo na podlagi govoric omenili, da je bil z obupom nesrečne mladenke nekako v zvezi neki mladi oficir. Po točnih poizvedbah moramo zdaj ugotoviti, da so take govorice popolnoma neosnovane. Obupno dejanje je dotičnega oficirja globoko užalostilo in vzroki obupa so mu popolnoma neznani. Kakor vse kaže, si je Oražmova vzela življenje v trenutkih duševne zmedenosti, ker jo je zelo potrla dolgotrajna brezposelnost.

u— **V ortopedskem zavodu Atene,** Šubičeva ulica. Mladika, se zdravijo otroci in odrasli, ki so v rasti zaostali, z zakrivljeno hrbtenico, okroglim hrbtom, z izbočenim in udrtim prsnim košem i. t. d. Telovadba je pod vodstvom primarija dr. Minača. Informacije in vpisovanje vsak, delavnik od 15. do pol 18. Vodstvo.

u— *Navodila za pešce pri prekoračenju cest.* Uprava policije razglaša: V zadnjem času se opaža razvada pešcev, da prekoračujejo cestna križišča. Največji nered v tem oziru vlada na Marijinem trgu. — Tudi za pešce obstojajo predpisi glede smeri hoje, glede prekoračenja cest, dalje prepoved postajanja na hodnikih, ki so objavljeni v Službenem listu štev. 307/48 z dne 14. junija 1933 v §§ 31 do 33 mestnega cestnega reda in določajo v glavnem to-le: Za pešce so hodniki in pešpoti. Na cestno vozišče sme pešec stopiti le, kadar hoče prekoračiti cesto. Za prekoračenje ceste pešci ne smejo uporabljati križišč, torej je diagonalno prekoračenje križišč absolutno prepovedano. Cesta se sme prekoračiti vedno le v najkrajši smeri, t. j. pravokotno na smer ceste in to kar možno previdno in naglo. Na Marijinem trgu se pri prehodu ne sme prekoračiti prostora, ki je označen z nizkimi kamenitimi stebrički, ampak se mora prekoračiti vsaka cesta le pravokotno na njeno smer. — Postajanje pešcev na hodnikih in pešpotih je prepovedano. Po hodnikih morajo hoditi pešci vedno le po desni strani v smeri hoje, prehitevati pa morajo levo, izogibati pa se morajo vedno le na desno. Občinstvo se poziva, da se strogo ravna po teh predpisih. — Stražniki so dobili nalog, da nadzorujejo točno izvajanje predpisov in prijavljajo kršilce.

u— **Mislite tudi v parku malo na snago!** Ko so se pričeli lepi dnevi, je med brstečimi nasadi in cvetočimi gredicami v Tivoliju spet oživel promet — mlado in staro prihaja od jutra do mraka iskat solnca, a za otroke je kar premalo prostih stezic in igrišč. S pomladno sezono pa se začenja stara nadloga. Ljudje ne morejo živeti brez tega, da ne bi povsod, koder hodijo, puščali kakršnih koli nezaželenih spominčkov za seboj. Papirja, ostankov od zavitih malic in vsega kar lahko človek brez škode odvrže, je vsak dan toliko nastlanega med cvetjem in zelenjem da imajo pazniki in delavci vsako jutro čez glavo sitnega dela s čiščenjem. Uprava mestnih nasadov je svoj čas skušala sprehajalcem ustreči na ta način, da je na več krajih namestila košarice za odpadke. A naši ljudje so v resnici daleč od kakšnega čuta za skupnost. Kar je mestna, to se pravi, občna last, to se jim zdi, da ni lastnina nikogar. Tiste košarice so deloma razbili, deloma odnesli, zdaj pa odpadke veselo razmetujejo, koder je še kaj prostora. Ne moremo si misliti, da ljudje, ki prihajajo v Tivoli, Tivolija ne bi ljubili pa zato tudi v imenu javnosti prosimo vse sprehajalce, naj poizkušajo vzgojiti med seboj nekaj več obzirnosti do lepote v naravi in do ljudi, ki jim je do nje.

u— **Film »Prisega ljubezni«,** ki ga zdaj predvaja kino Matica, občinstvu priporočamo »Mrtva straža« v Ljubljani.

u— **Registrirne blagajne in pisalne stroje** popravlja strokovno in poceni Boris Simandl, Ljubljana, Kolodvorska 11, telefon 24-37. 2

Iz Celja

e— **Priznanje zaslužnemu šolniku. Šolski** upravitelj v p. g. Albin Schmidt v Celju, ki je služboval od l. 1919. do 1936. kot šolski upravitelj na Dobrni ter zbira sedaj še neobjavljene narodne in cerkvene pesmi, je prejel te dni od sreskega načelstva v Celju priznalno pismo, ki pravi med drugim: »Vse svoje sile in zmožnosti ste posvečali vzgoji in pouku mladine, zato Vam je tudi zagotovljena njena hvaležnost. Sresko načelstvo Vam za Vaše mnogoletno in plodonosno delovanje v šoli kakor tudi za izvenšolsko delovanje v prospeh kmetijstva, sadjarstva in glasbe izraža zahvalo in priznanje«. Gosp. Schmidt nabira sedaj neobjavljene narodne in cerkvene pesmi po Sloveniji ter je že dosegel lepe uspehe. Svoje delo bo razširil tudi na Hrvatsko. Pred nekaj dnevi se je mudil v Zagrebu, kjer mu je g. dr. Maček osebno obljubil svojo naklonjenost pri njegovem kulturnem delu.

e— **Zanimivo predavanje na Ljudskem vseučilišču.** Jutri ob 20. bo predaval v risalnici meščanske šole dr. Boris Furlan, profesor juridične fakultete v Ljubljani, o socialnih pogledih na življenje Anatola Francea, tega znamenitega francoskega pisatelja in misleca, ki ima prav gotovo tudi med nami širok krog čitateljev. Opozarjamo na to zanimivo predavanje.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16.15 in 20.30 premiero UFINE umetnine »KREUTZERJEVA SONATA« (Die Kreutzersonate). V glavni vlogi Lil Dagover in Peter Petersen. Kot dodatek: Foxov zvočni tednik in UFIN kulturni film »IZ CRKVENE ZAKLADNICE« — po starih ruskih motivih poje: ZBOR DONSKIH KOZAKOV, pod vodstvom Sergije Žarova. Ob 10. in 14. matineja. Jutri ob 16.15 in 20.30 »KREUTZERJEVA SONATA«. — Ob 18.15 »NOČ V OPERI«.

e— **Opera v celjskem gledališču.** Ljubljansko Narodno gledališče bo uprizorilo v torek 13. t. m. ob 20. Verdijevo opero »Traviata«. Predstava je za abonma.

e— **Šahovsko simultanko proti 40 do 80** igralcem bo igral prvak CSK g. Ivo Lešnik danes od 14. dalje v hotelu »Evropi«. Vabljeni so vsi šahisti in prijatelji kraljevske igre.

e— **Tri hude nesreče. Ko je 57-letna** posestnikova žena Jožefa Poharjeva v Rudni vasi pri Radečah v petek ob 10. dopoldne zakurila peč s smolnatimi trskami, je bušil iz peči plamen, pri čemer je dobila Poharjeva težke opekline na obrazu in desni roki. Istega dne je krava sunila 41-letno posestnikovo ženo Julijano Pepelnjakovo v Štatenbergu pri Makolah z rogom in ji preparala trebuh. V ponedeljek zvečer se je hotel 57-letni mesar Franc Kukec iz Radeč izogniti na cesti s svojim vozom nekemu avtomobilu. Voz pa se je prevrnil, pokopal Kukca pod seboj in mu nalomil več reber. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnišnici.

e— **Ne zamudite nabaviti si srečk drž.** razredne loterije v podružnici »Jutra« v Celju, ker bo žrebanje že v nekaj dneh.

e— **Kino Union.** Danes ob 10. in 14. in jutri ob 18.30 matineja: »Ljudje iz rova« in Mikj miška. Danes ob 16.15 velefilm »Divji tovor« in tednik. Danes ob 18.30 in 20.30 in jutri ob 16.15 in 20.30 velefilm »Blodnica« s Sylvijo Sidneyevo in tednik.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Iz Maribora

a— **Maribor v borbi s jetiko. V petek zvečer je bil v nabito polni mestni posvetovalnici širši sestanek v svrho razgovora o prireditvah letošnjega protituberkuloznega tedna od 2. do 8. maja. Sestanek so počastili s svojo navzočnostjo tudi mariborski odličniki z mestnim poveljnikom generalom M. Milenkovićem na čelu. Anketni razgovor je otvoril predsednik Protituberkulozne lige dr. M. Ipavic, nakar sta izčrpno poročala o prireditvah in smislu protituberkuloznega tedna sanitetni svetnik dr. Jurečko in ligin tajnik g. Stenovec. V okviru teh prireditev bo tudi manifestativen obhod po mestu, otroške igre v gledališču, javna zdravniška predavanja in zaključna akademija v Narodnem gledališču. Tudi se je na sestanku napravil sklep, da se pritegnejo v širši odbor za protituberkulozni teden delegati vseh društev, oblastev, šol in drugih ustanov, ki se sestanejo 13. t. m. ob 18. uri v palači OUZD.**

KINO MATICA TEL. 21-24

PRISEGA IN LJUBEZEN

v glavni vlogi: Willy Birgel, Hansi Knoteck

Režija: Karl Hartl

SLOGA TEL. 27-30

Grandiozno filmsko delo

KAR HOČETE

v glavni vlogi: Elisabeth Bergner

Matineja danes ob 11. uri

BOŽANSTVENA ŽENA

Martha Eggerth

UNION TEL. 22-21

ALLOTRIA

Režija: Willy Forst

Jenny Jugo — Renate Müller, Adolf Wohlbrück

Matineja danes ob 11. uri

NESMRTNE GOSLI

Gustav Fröhlich

Dopolnilni spored: risani barvasti »HAVAJSKI PTIČKI«.

Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri

a— **Gledališke novice.** Drevi gostuje v vlogi Lize v »Deželi smehljaja« operetna pevka Marica Lubejeva. — V nedeljo 18. t. m. popoldne prva letošnja otroška predstava. Nastopijo učenke druge dekliške osnovne šole v spevoigri »Punčke plešejo.«

a— **Slepi konj vzrok nesreče.** Na glavnem trgu sta trčila skupaj tovorni avto in izvoščkov voz. Izkazalo se je, da je povzročil pometno nesrečo slepi konj, ki je z razbitim vozilom vred obležal na tleh in ki ni videl tovornega avtomobila, ki je privozil iz Koroške ceste proti Glavnemu trgu.

a— **Hotel »Orel«.** Dnevno variete z izrednimi artističnimi in čarovniškimi nastopi. Budjevačko pivo in izborna ljutomerska kapljica.

Iz Novega mesta

n— *Kino »Dom«* v Sokolskem domu predvaja danes ob 15., 18. in 20.15 zvočni velefilm v nemškem jeziku »Daj mi to noč« v glavni vlogi Jan Kiepura. Predigri: Paramountov zvočni tednik in kulturni film. Prihodnji film »Mladost kraljice«.

Vaš dopust v: TRIESTE ABBAZIA BRIONI GRADO PORTOROSE GROTTE DI POSTUMIA

Informacije in prospekti pri: „AZIENDE DI CURA“ ali pri „Putniku“

ABBAZIA GRAND HOTEL BELVEDERE leži neposredno ob morski obali. Prvovrsten v vsakem pogledu. Ima izrazit karakter in svojo tradicijo. Sobe z balkonom ali ložo in divnim razgledom na morje. Razkošni apartementi s kopalnico. Lastno morsko in solnčno kopališče s kabinami in chaiselongue-mi, ki stoje gostom na razpolago. Tenis, vroče morske kopeli. Garaže. Cene od 40 lir dalje.

ABBAZIA HOTEL EDEN HOTEL QUISISANA prvovrstno in cene vredno zahtevajte prospekt!

ABBAZIA NOVI ZDRAVILNI DOM dr. LAKATOS za osebe, potrebne miru in okrepitve. dobe se pripomočki za vse kure.

ABBAZIA HOTEL JEANNETTE leži sredi južne obale. Modern komfort. Gorke morske kopeli. Cene zmerne.

Hotelske in bencinske ugodnostne nakaznice, 50 — 70% popusti na železnicah.

POJASNILA: ENIT — Petra Kočića br. 6, Beograd, in vsi potniški in prometni biroji.

Svetloba, zrak, sonce!

7 dnevno bivanje pavšalno od Din 490.—

PROSPEKTI! PROSPEKTI!

DOBRNA pri Celju

Za srčne, živčne in ženske bolezni in vse one, ki so počitka potrebni!

Akratoterma 37° C, naravne ogljikovo-kisle kopeli. Izborni zdravilni učinki pri boleznih srca, živcev, ženskih boleznih, boleznih ledvic, mehurja, oslabelosti, kroničnih želodčnih in črevesnih katarjih. Krasen park, divna okolica. Od 15. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 20 dnevno pavšalno zdravljenje za pavšalno ceno Din 1.100.— do Din 1.650.— (Avtobus Celje — Dobrna in nazaj, soba, hrana, kopeli, zdravnik in takse). Zahtevajte prospekte!

Kupujte domače blago!

PLAZOVI

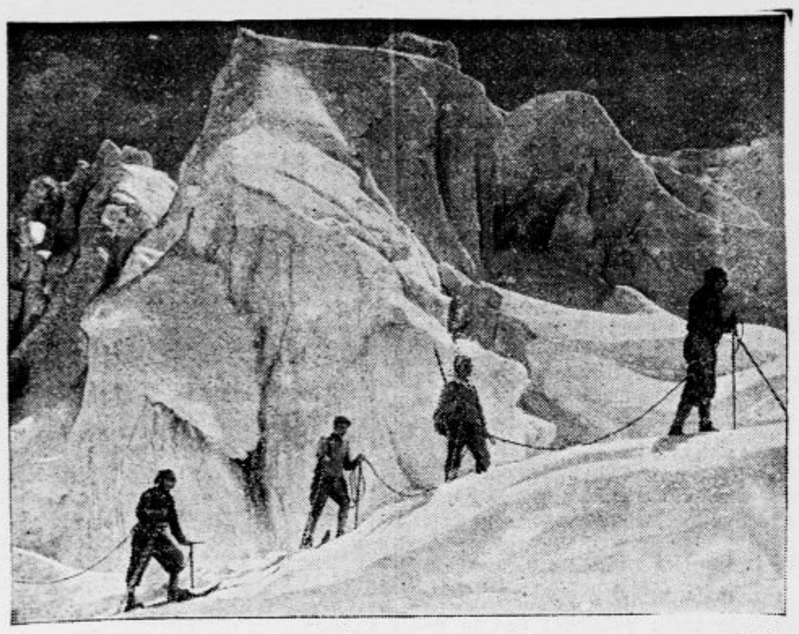

Pričujoči članek nam je poslal planinec in smučar, organizator alpinistične šole, Skalaš in naš sodelavec Slavko Peršič. Imamo veliko planinsko organizacijo, katere voditelji bi morali biti res pravi, izkušeni planinci, ki bi morali s svojim planinsko-strokovnim znanjem in izkušnjami voditi planinsko mladino k spoznavanju gorske prirode. T. k. Skala je dala s svojo alpinistično šolo pobudo za vzgojo planinskega naraščaja in predavatelji te šole bi mogli še v drugih krajih vzgajati za gore navdršene ljudi v prave planince.

Gore, ki vabijo človeka v svoje veličastno naročje, niso mrtva priroda. Divji hudourniki vale množine grušča, tam se je utrgala skala, drugje snežen plaz. Planinec s spoštovanjem občuduje to grozečo lepoto gorske pokrajine. A nevarnosti v gorah, o katerih so ljudje tako malo poučeni in zaradi katerih je padlo že toliko človeških življenj, idealnih in mnogo obetajočih mladeničev, je mnogo.

Ena izmed najvažnejših in največjih nevarnosti pozimi in pomladi, včasih pa tudi poleti (zlasti v Alpah) so *snežni plazovi*, ki so valeča se in padajoča gmota snega. V glavnem razlikujemo dve vrsti plazov: — plazovi pričnega, to je sveže zapadlega snega, ki so ali pršni (suh sneg) ali pa mokri (lepljiv sneg), in temeljni plazovi, to so plazovi uležanega, starega snega.

Prični sneg, ki je rahel, je ali suh (pršič, iz katerega ni mogoče delati kep) ali pa vlažen, ki se rad lepi v kepe. Kakovost snega zavisi ne samo od količin, v katerih zapade, nego predvsem od sprememb, ki nastopijo šele potem, ko snežna gmota leži na zemlji, to je: od toplote zraka, vpliva solnčnih žarkov, vetrov, dežja. Vlažen sneg zapade v gorah često v spomladnih mesecih ob višji temperaturi, ali pa nastane iz pršiča, ki je padel pri nizki temperaturi, po vplivu solnčne toplote, odnosno toplote zraka. Prični sneg nima nobene zveze s podlago; zato na vesinah večje naklonine sploh ne obleži, ampak zdrkne navzdol, dočim na položnejših pobočjih ostane ter ga nato šele ali lastna teža ali pa zunanji vpliv (planinec, smučar, skala, veter) sproži, da se odtrga od svoje okolice in zdrči v plaz. Čim gladkejša je podlaga, na kateri leži prični sneg, tem lažje se delajo plazovi. Na podlagi starega, uležanega, osrenjenega snega se trgajo prični plazovi že pri naklonih pobočja 25°. Od 35° naklonine dalje pa sploh vsako snežno pobočje ali žleb (ozebnik) ogroža človeka, ki se po njem vzpenja ali pa ga celo neprevidno in prepravilno preči.

Pršni plaz, ki ga tvori suh, rahel, lahek pršič, se praši, ko drvi navzdol. Pred njim nastaja močna zračna struja, ki je včasih tako silna, da podere vse, kar se ji zoperstavlja: podira hiše, ruje drevje, človeka zavrti v zrak. Snežni prah, ki zajame človeka, mu sili v oči in jemlje vid, v usta in nos, s čemer ga duši. Človek izgubi tako silo, s katero bi se mogoče s plavalnimi gibi obdržal na površju, ter se prepusti snežni gmoti. Ponesrečenci v suhem plazu so zakopani vedno globlje kakor v vlažnem snežnem plazu. Pršni plaz, ki je izmed vseh najbolj uničujoč, nastopa največ v zimi, ni pa nemogoč tudi v drugih letnih časih, ko vlada v gorah nizka temperatura. Najnevarnejše je v gorah takoj po končanem sneženju. 3 do 4. dni nato pa so se plazovom izpostavljena pobožja sprostila snežne odeje, ali pa se je sneg na njih že »vsedel«.

Vlažni plaz, ki ga tvori vlažna, težka gmota pričnega snega, se ne praši, ko se vali v dolino. Že v začetku gibanja se zlepi sneg v večje in manjše grude, ki obleže kakor kložje na položnejših pobočjih. Najhitreje se gibljejo gornje plasti, zlasti pa sredina te snežne gmote, počasneje pa spodnje plasti in gmota ob straneh. Kaj rad se prični sneg zruši v plaz, če nastopi nenadno toplo vreme (fén) ali posije nanj toplo solnce. Če se človeku ne posreči s plavalnimi gibi obdržati se na površju, ga umirjena snežna gmota stisne telo je v gosto zbitem in stlačenem belem oklepu, kakor bi bilo v mavcu, in je vsaka rešitev samega sebe izključena.

Temeljni plaz, katerega sestavlja star, uležan, osrenjen sneg, nastane tako, da se odtrga snežna plast od trdih tal (temelja).

Temeljni plaz povzroči topna voda snežnica, ki ob toplem vremenu teče pod snežno odejo in ji tako rahlja vez z zemljo. Razen tega pa toplota zemlje sama taja snežno odejo od spodaj. Tako nastane votel prostor. Snežna plast, ki zaradi lastne teže ali nenadne zunanje, tuje teže (človek, skala) ne more več vzdržati, se prelomi v tem votlem prostoru, začne drčati in potegne za seboj še druge količine snega Ker je temeljni plaz vlažen, se na njegovi površini tvori kložje (večje in manjše grude). Posebnost pri teh plazovih je, da so vezani na jarke in žlebove, ki si jih izkopljejo sami, ko dreve kakor tok reke navzdol. Za planinca je ta vrsta plazov najmanj nevarna. Že po žlebovih v snegu in nagromadenem kložju na koncu njih, more sklepati o preteči nevarnosti. Seveda se mora teh žlebov izogibati ali pa jih preteči zelo previdno in hitro.

V splošnem se začenja plaz z drčanjem snežne gmote, ki potegne za sabo še druge količine snega. To drčanje lahko povzroči teža snega samega, ko je vezljivost v gmoti zlasti pa s podlago zelo majhna, lahko ga pa povzroči zunanji vpliv, na primer: smučar, planinec s svojo težo, večja skala ali odtrgana opast, ki prileti na že itak visečo snežno plast, pa tudi upor vetra v snežno odejo.

Da pa človesa, katerega srce žene tja na bele vrhove, ki so še pokriti z belo snežno odejo, ne preseneti nevarnost plazov, naj se ravna po naslednjih navodilih:

Opusti vsako turo: a) če preti vremenski preobrat, b) ob toplem vremenu (fénu), c) med močnim naletavanjem snega ali pa takoj po sveže zapadlem snegu!

Plazovom izpostavljenih pobočij se izogibaj, če le moreš. Boljši in varnejši so večji ovinki, ki te ne smejo oplašiti, kot pa smrt pod belo odejo.

Izogibaj se tudi snežnih vesin na odvetrni strani, kjer je debelejša snežna plast na rahlejši podlagi.

Če že moraš prek snežne vesine, snemi smuči in globoke, trdne stopinje bodisi pri vzponu bodisi pri sestopu naj te vodijo v smeri padnice (največje naklonilne). Pri tem zasadi cepin vedno do glave v sneg ali smučarske palice z ročaji navzdol čim globlje.

Če že moraš prečiti snežno vesino, tedaj jo preči čim višje zgoraj, tik pod skalovjem. Čim manj je snežne gmote nad tabo, tem ugodnejši je prehod. Najnevarnejše je prečenje snežne vesine s smučmi v vzponu ali smuku, ko se s smučino pretrga že itak rahla vez v gmoti, poleg tega pa še lastna teža smučarja pospeši plaz.

Če večja skupina preči sumljivo snežno pobočje, naj bo razdalja med posameznimi smučarji ali planinci čim večja. S tem bo snežišče obteženo samo na enem mestu in bo plaz zagrabil le manjše število udeležencev.

Ne zaupaj nikdar smučinam ali stopom, ki jih imaš pred sabo. Te so često nepravilno speljane in je njih varnost v kratkem času dvomljiva.

Pri smuku na nevarnih pobočjih pazi, da ne padeš. Ne delaj sunkovitih obratov, skokov in preskokov. Obračaj se narahlo!

Kraj, kjer pretijo vsak hip plazovi, preglej dobro. Preglej pobočje nad sabo, kjer je možnost, da se utrga plaz in preglej pobočje pod sabo ter ob straneh, kamor se lahko umakneš, ko zapaziš grozečo nevarnost.

Izogibaj se uporabe vrvi na večjih, plazovom izpostavljenih snežiščih! Priporočljivo pa je navezovanje in zavarovanje na ozkih, izpostavljenih snežiščih.

Pred prehodom na plazovom izpostavljeno pobočje si naveži tako zvano »lavinsko vrvico« (20 do 30 m dolga, 5 mm debela, rdeča vrvica z označenimi 1 m razstoji). Če té nimaš, je pa tudi vsaka druga vrvica boljša kakor nobena. Ta vrvica je kažipot do ponesrečenca pod plazom.

Zelo strma pobočja preči v hitrem smuku z odpetimi natezalci in razrahljanimi vezmi; roke naj ne bodo v zankah smučarskih palic. Če te preseneti plaz, lahko hitro sprostiš noge smuči, ki bi te sicer obtežene s snegom potegnile v globino.

Ko smučar ali planinec uvidi, da ne bo mogel uiti niti plazu, ki ga bo vsak hip zagrabil, naj ne izgubi prisebnosti, naj se ne ustraši. Odvrže naj kar najhitreje smuči in palice in naj se z vsemi močmi skuša obdržati na površini plazu. Pri tem naj krili z rokami in naj se z nogami odriva na površino; roke in noge naj silijo iz objema plazu. S takšnimi plavalnimi gibi bo ostalo telo če že ne na površini plazu pa vsaj tik pod njo, bo mogoče gledal kak del telesa iz plazu in možna bo nagla rešitev.

Tovariši, ki jih plaz ni zajel ali poškodoval, naj ohranijo v sebi popoln mir, da zamorejo dobro presoditi vse podrobnosti nezgode in s tem pomagati k uspešnemu reševanju ponesrečencev. Zapomnijo naj si: 1. kraj, kjer so izginili ponesrečenci pod snežno odejo, 2. v kateri smeri je snežna gmota odnesla ponesrečence.

Takoj, ko se je plaz umiril, je treba začeti s preudarnim, načrtnim in energičnim reševanjem. Če je nevarnost, da se utrgajo še nove snežne plasti, je treba postaviti na primernem mestu opazovalce, ki reševalce opozorijo na pretečo nevarnost.

Iskanje ponesrečenca naj se vrši hitro in vztrajno. Nikdar ga ne smemo opustiti predčasno, kajti človek lahko živi pod snegom tudi par dni in ga moremo z umetnim dihanjem rešiti.

Če vlada res velika nevarnost še večjih plazov, tedaj ni potrebno, da izpostavlja za rešitev enega ponesrečenca večje število dobrovoljnih reševalcev svoje življenje. Odločitev, ali naj se reševanje v tem zelo redkem primeru vrši ali opusti, naj izreče strokovnjak in izkušen planinec, ki dobro pozna krajevne in vremenske prilike. Če se že reševanje opusti, je treba o tem obvestiti takoj vse odločujoče činitelje z navedbo vzroka.

Za smučarje-planince je v gorah vsekakor važnejše, da znajo varno in vztrajno smučati, kakor pa da obvladajo vso mogočo smučarsko tehniko in nimajo pri tem niti gorskih izkušenj niti znanja o nevarnostih v gorah. Mnogo je v naših vrstah smučarjev, ki so zgolj smučarji, ki v polnem zaupanju na svoje tehnično znanje podcenjujejo nevarnosti v gorah in prav malo jih je med njimi, ki so izkušeni planinci.

V gorah ne zavisé uspehi v prvi vrsti od drznosti in podjetnosti, nego od ostrega smotrnega in vestnega opazovanja ter proučevanja gorske prirode in izkušenj v gorah, nato šele na teh temelječih dejanjih. Kdor hoče ob vsakem letnem času v gore, mora poznati predvsem njih nevarnosti.

Osvetlite svoj nasmeh s KOLYNOS-om!

KOLYNOS naredi zobe lepe in bele. On je antiseptičen. Njegova pena se vleze tudi v najmanjše otline in najbolj skrite dele ugonabljajoč opasne klice, povzročitelje madežev in pokvarjenih zob. Poskusite KOLYNOS, navdušeni boste!

Nova domača drama

Ivo Brnčič: „Med štirimi stenami“

»Med štirimi stenami«, dramatski prvenec Iva Brnčiča, ki se je v naši književnosti uvedel doslej predvsem kot predstavnik kritike sociioloških, zgodovinsko-materialističnih razgledov, spada v vrsto odrskih del, ki se zde na prvi pogled morda le moda naših dni, a so v resnici izraz globoko občutenega gledanja velikega števila mladih ljudi na sodobne razmere. Zgodbe o človeku sredi vrtinca nasprotujočih si življenjskih tokov so to, ki so jih mladi avtorji doživeli morda z lastnim srcem in na lastne oči, pa bi jih radi obnovili v nekaki simbolni veljavi in jih pred stavili svetu kot primere številnih podob-

nih tragedij in afer. Enkratno osebno doživetje se tu prepleta s množico stvarnih detajlov iz objektivnega sveta, a volja po strogem realizmu in potreba po romantično-pridejanih tendencah obenem jemljeta oblikovanju stilno enotnost in pogostokrat razblinjata vtis.

Brnčičeva drama nas po svojem prvotnem občutju spominja ekspresionizma, ki je v predvojni letih v tako drastični obliki rpiklical vprašanje o prepadu med očeti in sinovi na dan, v svojih zaključkih pa skuša biti naturalistična podoba malomeščanske rodbine in doma, čeprav podaja v resnici le izjemen izrezek. Vsa socialna dramatika našega mladega rodu nosi viden pečat velike sugestije Krleževega sloga in ideje, a podrobnejša analiza igre »Med štirimi stenami« odpre človeku kar presenetljivo množico paralel z »Glembajevimi«. Toda patos, v katerem Krleža riše notranji razkroj zagrebškega fevdalno-parvenijskega ambienta, je organski samo v tem svetu široke geste in velikih dimenzij, življenje v zatišju slovenske metropole pa teče v brez primere ožjih in tišjih oblikah in terja od oblikovalca tudi bistveno drugačnih sredstev. Prav v tem utegne biti zamotan vozel celotne problematike Brčičevega dela.

Andrej, ki zavzema po svoji miselni in en življenjski pozitivnosti osrednje mesto v drami, je v jedru vendarle malo dramatsko zanimiv. Njegova podoba je na začetku prav toliko jasna kakor na koncu in njegova poseganja v dejanje se omejujejo na posel revolucionarno neizprosnega, a vendar samo retoričnega moralista. Pa kakor je Andrej samo nosilec pisateljeve ideje, brez življenjskega temelja, je njegov antipod, stari Gale, skromen uradniški penzionist in družinski tiran, samo nagel, površen posnetek iz življenja, brez notranje upravičenega smisla in namena. Zato pa ostane tudi vsa idejna borba proti njemu nazadnje prav za prav brez smisla in brez rezultata. V tem okolju je Pavle, ta romantično lepi, a brez aktivnega odpora pohojeni predstavnik odumirajočega mladega rodu — ostale osebe v drami so pretežno manj izrazite — še najbolj resničen, polno živ človek. Žalostno je samo, da omahne sredi zmede brez koncepta in tako tudi njegova žrtev nikomur ne prihaja ne v kvar ne v korist.

V splošnem je treba priznati, da je Brnčič s svojim prvencem izpričal mnogo smisla za smotrno dramatsko oblikovanje, po svojem miselnem hotenju pa je pač zvezan s hotenji svojega kroga, med katerim je njegova igra izzvala mnogo navdušenega odobravanja. V režiji inž. arh. Stupice je delo doživelo nazorno, jasno, do vseh detajlov realistično dognano uprizoritev. Med igralci je po svoji vnanji podobi in po notranji toplini igre našel najbolj živega izraza Jan, čigar Pavle pomeni samoniklo, izvirno obogatitev njegovih dosedanjih kreacij. Galeta je s hladno stvarnostjo kreiral Skrbinšek. Stupica je dal Andreju podobo vase zagrebenega, mrkega, a v svojem bistvu svetlega upornika. Izmed ostalih ostaneta gledalcu v lepem spominu še Vida Juvanova kot služkinja in Severjeva kot Stana, medtem ko imajo Galetova, stara teta, Petkovšek in zdravnik le malo človeško pomembnega opravka v vsej igri. —gu.

Ciganski podkralj

V Olomouc je prispelo pred nekoliko dnevi 59 ciganskih voz s kakšnimi 300 možakarji, da bi izvolili novega ciganskega kralja, 12-letnega Kwieka. Mladi fant se je potepal doslej največ po Poljskem in okrog Oostrave. Do volitve pa ni prišlo, ker je izostal cigan, ki naj bi vso proceduro financiral. Cigani so bili nad tem ogorčeni, pa so sklenili, da bodo izvolili vsaj svojega podkralja. Ta je postal Rajmund Novy, ki je po svojem poklicu boksač in rokoborec. V Bratislavi ima več hiš.

O njem je znano, da ima posebno rad zlate prstane. Na vsakem prstu jih ima nekoliko. Njegov adjutant je postal konjski mešetar Maron Vrba. Izvolitev ciganskega kralja se bo zdaj izvršila 3. maja in sicer v Olomoucu. Olomouški mestni svet so cigani prosili, da bi jim dovolil izvedbo volitev v notranjem delu mesta. Po izvolitvi novega kralja nameravajo napraviti slavnostni sprevod skozi mesto. Seveda oblega njih taborišče sedaj tisočglava množica radovednežev.

Ljudje v tornadu

Nad zapadno Georgijo, Alabamo, Tenesseejem, zapadnim Teksasom, Louisiano in Mississipijem je divjal te dni strašen tornado. Po dosedanjih ugotovitvah je ubil 12 oseb, 25 pa jih je težko poškodoval. Šest oseb je utonilo, ko je zračni vrtinec prevrnil dva čolna na jezeru Medini v bližini San Antonja v Teksasu.

Nos Cyrana de Bergeraca

Znani angleški igralec Charles Laughton bi moral v nekem filmu igrati Cyrana de Bergeraca. Dragi so bili poskusi, da bi mu napravili nos, ki bi bil enakovreden nosu slavnega francoza. Iz Holywooda so nalašč pozvali nekega specialista, ki je izdelal sloviti nos. Njegov račun je znašal nič manj nego 1200 funtov. Sedaj pride pointa: Tega filma potem namreč niso izdelali in nos, ki je stal takšen kup denarja, je danes naprodaj za 20 šilingov.

Tretja žena cesarja Mandžukua

Cesar Mandžukua Puyi se je zdaj v tretje oženil, in sicer je vzel za ženo 18 letno princeso Maj Tan. Doslej je imel dve soprogi; ker pa mu ni nobena od njih rodila moškega potomca, je dvor izrazil željo, naj bi si poiskal še tretjo družico. Cesar, ki mu je zdaj 29 let, se nadeja, da mu bo tretja tovarišica v zakonu rodila zaželjenega sina

MEDICINSKI IZREKI

Mrzla voda je najnaravnejši dražljaj k življenju. — Prof. Winternitz.

Ponočni čas telesa je dnevni čas duše. — K. A. Vaughan.

Kdo bi postal zdravnik, če bi se pojavile pred njim mahoma vse težave, ki ga v tem poklicu čakajo? — Goethe.

Hotel bi, da bi Bog poslal velikega moža, ki bi bil poln vse modrosti in ki bi mogel govoriti dovolj prepričljivo, da bi pregnal strah pred prehladi, pred svetlobo in zrakom, ki sta človekova naravna elementa. Koliko nesreč bi preprečil, koliko življenj bi rešil! — Peter Rosegger.

Pri ljudeh, nagnjenih k maščobi, se izkaže naravna **»Franz-Josefova«** grenčica kot zanesljivo in prijetno učinkujoče sredstvo za iztrebljanje, ki se more tudi dolgo uporabljati brez posebne dijete. **»Franz-Josefova«** grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

3—4 Ogl. reg. S. br. 15. 485/35.

Mufi in naša družina

Pri nas doma se je prigodilo oni dan nekaj hudega.

Pomladne ihte letos nikaka posebnost nasprotno, prav pogoste so. Toda ta pri nas je bila čisto nenavadna.

Proti večeru je bilo, v tistih mračnih urah, ko še ne vemo, ali bi se izplačalo prižgati luč. Saj je vendar tako lepo, valjati se po starem kanapeju v kuhinji, se igrati z Mufijem ali z mačkom Petrom in pri tem voljno čakati na večerjo, ki se bo po trudapolnem delu vsem imenitno prilegla.

Mudimo se tako vsak pri svojem opravku, mati zunaj na hodniku pri trebljenju solate, bratec Janez pri razmetavanju in skladanju polenčkov pod štedilnikom, jaz pa na našem ljubem starem kanapéju blizu okna pri dresiranju muca Petra in psička Mufija. (Pre teto, to vam je neizprosno staro sovraštvo, nikdar ne bodo moja prizadevanja kronana z uspehom, pa če bo muc Peter učakal še dvajset rodov svojega rodu in psiček Mufi srebrn jubilej svojega samskega življenja).

Nekdo je spodaj zaloputnil vrata, težke stopinje so odmevale po stopnjicah — oče je prišel domov nasršen kakor huda ura... Začudeni materi je pol solate ušlo v izlivalnik, bratec Janez se je v svoji večno slabi vesti potuhnil pod štedilnik, muc Peter jo je pobrisal — hop in smuk! — skozi odprto okno na pristrešek in na žleb, Mufi pa je plaho zalajal v svojem deviškem tenorju: »Hau, hau, hau, hau, hau!« Potem je umolknil. Kajti v tem je oče prižgal elektriko in njegove oči so se zapičile — v nikogar drugega, kakor v ubogega Mufija.

»Jutri te poženem od hiše kakor cigana, mrha pasja, skot nepotrebni! Ne bom jaz zaradi tebe odrajtoval svojih bornih soldov, nak, primojduši da ne!«

»Kaj se je vendar zgodilo, za božjo voljo? Tak kaj se je zgodilo?« — se je edino mati upala podrezati v očeta. Drugi smo kar okameneli od groze in presenečenja.

»Kaj! Na pa preberi, saj nisi udarjena s slepoto!... Štiristo dinarjev davka za to ščene. Štiristo dinarjev. Kdo je ob pamet?«

Naša dobra mamka, ki tudi ob najhujših rečeh hoče doslutiti kaj dobrega, je preletela z očmi rožnatobarvni časopis, kakršnega še nikoli ni imela v rokah in ki je na njem stalo svečano napisano: »Službeni list Dravske banovine«. Stisnila je tisti rožnati papir v desnici in zamahnila po zraku, vsa nasmejana:

»Pojdi no, pojdi, Andrej! Prvi april! Te prosim, prvi april, le poglej na datum!«

Oče se je počehljal za ušesom. Za trenutek se mu je zvedrilo čelo. Toda res le za trenutek.

»Ne boš Jaka!« je odločno odrezal. »Prvi april ne velja za davščine. Kdaj se je pa v Ljubljani kdo šalil z davki? To drži, mati, ti rečem. Vsa Ljubljana je pokonci. Pse so nam obdavčili, ker ne dajejo ne mleka ne sira, ne orjejo in ne žanjejo. Ali naj plačamo, ali pa jih pobere konjač. Jaz pa ne plačam, ne morem — in Mufija konjaču ne dam. Jutri ga spravim od hiše — pa če ga lastnoročno ločim od sveta... Ne, občinski konjači mu ne bodo segli po življenju.«

Če je ono prej bilo kakor priprava za nenadno pomladno nevihto, so te očetove besede bile kakor močan, zategel grom, ki je sprostil vzdušno ozračje in dal oblakom rositi...

»Kaj vendar govoriš Andrej!« je pohlevno rekla naša mamka in si utrnila solzo. Tam spodaj v luknji pod štedilnikom so se sprožila polenca, na svetlo je prikukal mali Janez in jo udrl na glas, v sobi je prejenjalo brenkanje po klavirju, sestrica Maca je zaihtela kakor ob koncu prvega polletja v šoli... I no, pa se je še meni storilo inako, meni, grešniku, ki sem Mufija pripravil k hiši in ga zdajle nebogljenega, drgetajočega božam v naročju...

★

Mimo teh žalostnih prizorov v naši kuhinji naj vas nekoliko uvedem v predzgodovino vse te majhne tragedije.

Mufi — to vam je ljubek kitajček. Nu, Pekingez mu pravilno pravijo ljubljanske dame, že mnogotera ga je ljubkovala. Bil sem lani na počitnicah pri sošolcu, ki ga leto in dan instruiram. To so vam bogati ljudje — zdravniška družina na zelenem Štajerskem. In ko sem se čez mesec dni poslavljal in so me hoteli nagraditi, sem poprosil za Mufija. Celo gnezdo so imeli teh neznansko ljubkih, drobnih živalic, celo družinico s hudo mamko in namrgodenim papanom, podobnim upokojenemu kitajskemu mandarinu. »Vzemite, prosim vas, kar izberite samčka!« je prigovarjala gospa. In sem izbiral, božal to svileno, belo drobnjad in se naposled odločil za Mufija, ki je tako jeznorito šavsnil po moji desnici in me z mišjimi zobki usekal v meso. Cel praznik je bil, vam rečem, cel praznik, ko sem se vrnil v Ljubljano. Da imamo psička pri hiši, svilnatega, drobnega kitajčka, ki že zna lajati in ki ves kuštrav sili otrokom v naročje — o, to je bil za vso družino in sosesko edinstven dogodek. Resnično, nekaj tako znamenitega, kakor da se je pojavil cirkus pod Tivolijem ali plezalec na vrvi nad Kongresnim trgom. Vsak dan smo imeli obiske. Ne, vi si tega kar predstavljati ne morete: nobeni teti in sosedi ni bilo treba postreči s kofetkom, nasprotno, one same so nam prinašale slaščic in so krmile Mufija in nas! Taka radodarnost je v nemajhni meri pripomogla, da sta se najožje zvezala v prijateljstvu naš mali Janez in prikupni Mufi. Rasla in uspevala sta v dobrotni milosti žlahte in sosedstva... Konec koncev, po resnici povedano, Janez je še zmerom droben fantalin, Mufi pa je v enem samem letu že dozoreval, dosegel svojo polno obliko in podobo, tudi oženil bi se že, če bi mu mi nabavili nevesto. Kje neki! Nikdar nikoli ni bilo tožbe, da imamo Mufija pri hiši, toda cele družine ne bi mogli preživeti, zares ne. Mufiju pa poklanjamo vso skrb, radi bi ga ohranili tja do skrajnih mej njegovega življenja, kakor se to po človeško pravi. Ne moremo si več zamisliti našega doma brez njegovega nedolžnega bevskanja in brez njegove stroge kontrole nad potepinskim mucem Petrom. A zdaj...

★

Še bomo voljno potrpeli do petnajstega aprila, ztirih stotakov ne zmoremo in jih ne damo. Kdo od nas se je kdaj brigal za to, da ima Mufi, svojo zamerljivo slabost: plemenito pokolenje in svoj lasten rodovnik! Nam je Mufi plemenit zgolj zato, ker ga imamo vsi radi, on pa nas.

In če se do petnajstega naši občinski mandarini ne izpametujejo? Našega Janezka pošljemo z Mufijem na magistrat. Tam bosta stala in dosegla odločitev — — ne, ne, vi gospodje, ki ljubljanskega življenja ne poznate, vi še niste doživeli takšnega prizora!

Študent Tomo.

Mornariški boji na širokem Dunavu

Kako je srbska artiljerija branila svojo obalo

Med dogodke, ki so iz velike vojne ostali dolgo časa nepoznani široki javnosti, spadajo tudi boji avstrijske dunavske flotilje z obrežnimi srbskimi baterijami. Porazi, ki jih je pri tem utrpela avstrijska vojska, niso smeli v svet in šele lani so izšli na Dunaju spomini poveljujočih oficirjev podunavske a. o. mornarice. Objektivno prikazani so ti boji za nepoučeno mladino tem zanimivejši, ker postavljajo junaško obrambo srbske savsko-dunavske obale na način, ki ga tudi nasprotnik ni mogel zanikati.

Eskadra na valovih veletoka

V l. 1914 je štela a. o. mornarica na Dunavu, brez pomožnega ladjevja, 14 edinic in to 8 monitorjev, 6 patruljnih čolnov. Najmoderneje opremljena monitorja «Enns« in »Inn« sta imela dvojni oklopni stolp z dvema 12 cm topovoma, tri monitorske haubice po 12 cm, dva topa za obrambo pred letali in šest strojnih pušk. Izvidni patruljni čolni so bili lahki, zelo hitri in zaščiteni z oklepi pred ognjem pušk.

Razen a. o. mornarice je imela še Rumunija približno enako močno vojno ladjevje na Dunavu. Nekajkrat so med vojno zaplovili v dunavske vode tudi Rusi, pa niso prišli v stik s sovražnikom. Za obrambo obale so bili že pred vojno poslali Francozi in Angleži Srbiji težke topove in rečne mine, od katerih so posebno one ruskega tipa povzročile a. o. monitorjem velike izgube.

Prvi boji, prve težke izgube

Že v prvi noči po vojni napovedi, 29. julija in naslednji dan so avstrijski monitorji bombardirali železniški most Beograd—Zemun, srbsko radio-postajo na Kalemegdanu in druge zgradbe. Za obrambo obale so Srbi v naglici postavili umetno grmovje, izza katerega so iznenada zasuli sovražnika z ognjem. To maskiranje je bilo tako spretno, da so morali avstrijski monitorji postreliti ogromno materiala, preden so sploh dognali, kje se v resnici skrivajo srbske baterije.

Ko se je monitor »Leitha« nekoč preveč približal srbskemu bregu, je bil od granat in šrapnelov tako razbit, da se je komaj še utegnil umakniti. Vsi topovi so bili uničeni, v zapovedniškem stolpu pa vsa posadka grozno razmesarjena. Ne dolgo potem je naletel monitor »Temes« v savskih vodah na mino. Kapetan broda, linijski poročnik Wulff, opisuje ta dogodek:

Okrog 2. ure 45 min. ponoči se je naš monitor blizu otočiča Grabovci naenkrat močno stresel. Zapovedniški stolp, v katerem so bili poveljnik broda, prvi častnik in dva krmilarja, se je vzpel in prevrnil. Sledila je strašna detonacija, odtrgane železne plošče so žvižgale po zraku, uhajajoča para je čvrčala po vodi. Stolp s topovi je zletel v zrak, brod se je nagnil. Železni oklep monitorja se je odtrgal, ostalo je le še leseno ogrodje, odprto dno z municijo in kotli, ki jih je zalila voda. Ena in trideset mornarjev je bilo na mestu mrtvih, 10 mož posadke težko ranjenih.

Presenečenje v gosti megli

Ko so junaške srbske čete pognale Potioreka v Srem, so avstrijski monitorji krili umik bežeče armade. V neki decembrski noči se je pa znašel monitor »Bodrog« v neobičajnem položaju. Spremljal je po Dunavu transportni parnik in se v zavetju megle polagoma vračal. V nadi, da ga v megli srbske baterije ne bodo mogle opaziti, je mirno plul pod Kalemegdanom. Naenkrat so bili oficirji neprijetno iznenadeni, ko so začele padati na brod srbske krogle. Odkod so vendar streli, ko je megla tako gosta, da se ni videlo niti dva metra predse? Toda treba je bilo bežati, granate so udarjale zmerom češče. V kritičnem trenutku je odpovedal vijak, megla se je redčila in razločno se je opazilo beograjsko nabrežje. Srbi so vzeli monitor še bolj na muho in ves zmrcvarjen se je »Bodrog« z mnogimi ranjenci komaj rešil po Dunavu navzgor. Šele v zavetju so razrešili uganko — megla je ležala nizko na Dunavu, tako da je molel vrh jambora iz nje in bistro oko srbskih artiljeristov ga je takoj opazilo...

V pomladi je a. o. dunavska flotilja dobila nalog, preskrbeti turško armado z municijo. Poskušali so s prevozom po Dunavu že v decembru 1914., pa so bili Srbi budno na straži in nakano preprečili. Zdaj so porabili viharno in deževno noč ter po deseti uri zapluli z municijo natovorjenim parobrodom »Belgrad« proti Beogradu. Spremljala sta ga monitorja »Enns« in »Bodrog«. Srečno so se pretihotapili skozi reflektorje srbskih baterij. Municijski brod sta monitorja pustila pri Pančevu, da plove sam dalje na Oršovo. Ne daleč Vidina so ga pa zasačile srbske baterije in sestrelile. Posadka je utonila, le nekaj mornarjev se je rešilo na breg.

Ponesrečena avstrijska zvijača

V poletju so dobili Srbi od zaveznikov dalekostrelne topove proti monitorjem. Zakopali so jih tik ob obali v betonske zaklone in tako skrbno maskirali, da jih sovražnik zlepa ni mogel opaziti. Za podunavsko flotiljo so napočili zdaj težki časi in a. o. vrhovna komanda se je na vse kriplje trudila, kako bi prevarala srbske artiljeriste, da se izdajo. Sestavili so lažne monitorje, leseno ogrodje prekrili s platnom v jekleni barvi, maskirali topove in posadili v brodove prostovoljce. Ti so skrbeli za prevoz in dim, da je uhajal skozi lažne dimnike. Ali Srbi so imeli izredno poizvedovalno službo in takoj zavohali sleparijo.

Nekega dne se je pojavila na Dunavu angleška torpedovka. Monitor »Bodrog« je v poslednjem trenutku komaj ušel njenemu torpedu, ki se je zaril v breg in eksplodiral. Tudi francoska vojna letala so preprečila marsikak podvig avstrijske mornarice na Dunavu in Savi.

Medtem so Srbi znatno izboljšali reflektorsko službo. Monitor »Inn« je z izvidnim čolnom »C« imel nalogo, da uniči reflektorje. Čim se je spredaj izvidni čoln približaval Kalemegdanu, so Srbi otvorili ogenj in zadeli brod v skladišče bencina. Odletelo je krmilo, čoln se je začel vrteti po Dunavu, in ko je bil zadet še z drugim strelom, se je zaletel v breg in eksplodiral. Oba podoficirja je raztrgalo na kose, poveljnik je bil težko ranjen.

Maščevanje za Beograd

Pred novimi napadi na Beograd je postavila Avstro-Ogrska na Dunav še dva nova monitorja »Sava« in »Temes«. Flotilja je sicer pripomogla k prehodu avstrijskih čet v Srbijo, ali je pretrpela zato mnogo žrtev. Štiri motorne čolne je srbska artiljerija raztrgala na kose v eni noči, monitor »Maros« je bil zadet v polno palubo in vsa posadka je bila ubita. Francoski artiljeristi, ukopani na Topčideru, so uničili monitor »Enns« z enim samim zadetkom. Ko je monitor »Temes« prihitel »Ennsu« na pomoč, je bil tudi sam uničen. Na krovu je obležalo sedem mornarjev, devet mož s častnikom vred je bilo težko ranjenih. Trije drugi monitorji so se le z neprestanim delom črpalk rešili iz nevarnega območja granat.

Praske z Rumuni

Po izpraznitvi Beograda se je operacijsko področje a. o. dunavske flotilje prestavilo na spodnji Dunav. Toda srbske baterije so še na svojem umiku težko poškodovale ladjevje in onesposobile monitor »Samos«. Dne 29. oktobra 1915 se je zbralo vse ladjevje v Oršovi in čistilo korito Dunava od min. Ko je bila pot prosta, so 30. oktobra pospremili trije monitorji transport municije v Bolgarijo in Turčijo. V bližini Ruščuka je bila flotilja na večer 27. avgusta 1916. iznenadena po siloviti detonaciji. Iz ladje, natovorjene z bencinom in oljem, je švignil plamen in brod se je razklal na dvoje. Ko so zvedeli, da je Rumunija napovedala centralnim silam vojno, je bilo jasno, da je rumunski torpedo pogodil avstrijski brod. Naglo so se umaknili k Oršovi in potopili medpotoma vse rumunske ladje, ki so jih srečali.

Dne 1. oktobra istega leta je a. o. flotilja dobila ukaz, da poruši pontonski most, ki so ga pri Rahovu položili Rumuni preko Dunava. Veletok je tamkaj poln peščin in ladje se tod težko premikajo. V ranem jutru sta krenila patruljna čolna »Barsch« in »Vis« v bližini mostu. Vnel se je močan artiljerijski boj. Pred poldnem sta posegla v ogenj še monitorja »Bodrog« in »Körös«, ki sta pa bila oba, večkrat pogodena od rumunskih granat, prisiljena se umakniti. Šele s splavom 12 plavajočih min se je Avstrijcem posrečilo potopiti rumunski most.

»Monitori te salutant«

Po Brest-Litovskem miru je bila Rumunija izločena iz vojnih operacij in dunavska mornarica je prodrla celo v Črno morje, kjer je potopila italijansko torpiljarko »Archimedes«. Po zlomu centralnih sil je vse ladjevje zaplulo na madžarsko in razvilo zastavo Arpadovih sinov. Toda vihrala ni dolgo, sklenjeni mir je razdelil monitorje med države naslednice. -ine

Za nedeljsko zabavo

Čarovnije s kvartami

S kvartami se dajo izvesti čarovnije, ki so prav lahke, a vendar zbude pri gledalcih obilo presenečanja in začudenja. Treba je imeti samo spretno roko in dovolj zgovornosti. Res je, da nima vsakdo enakega daru, da bi znal predvajati take čarovnije z eleganco in dovolj veliko posebnostjo, vendar pa se da tudi to prav kmalu priučiti.

Namen vseh teh čarovnij je, da družbo resnično zabavamo in da ničesar ne zgrešimo. Imeti je treba dovolj vaje, pa tudi dober spomin in hiter pregled. Čeprav ve vsakdo v družbi, da se dogajajo vse te čarovnije s prirodnimi sredstvi, vendar sprejmejo gledalci varanje samo tedaj s primernim zanimanjem, če je spretno in skrivnostno. Čarovnije, ki jih bomo zdaj opisali, so take, da zahtevajo samo nekaj vaje.

Pokazano kvarto je treba najti

Zapomnimo si spodnjo kvarto v igri in jo pri mešanju pustimo spodaj. To naredimo na ta način, da nekoliko oslinimo sredinec leve roke, ki kvarte drži, in ga pritisnemo na zadnjo kvarto. Potem pa z desno roko premešavamo vse ostale kvarte, ker nam bo spodnja zmerom ostala v roki.

Ko smo torej tako kvarte premešali, jih razdelimo na šest kupčkov, ki jih pokrite položimo na mizo. Prvi kupček, v katerem je kvarta, ki smo si jo zapomnili, dvignemo, zapremo oči ali pa si jih pustimo zavezati in razdelimo kvarte, ki so v prvem kupčku, na ostalih šest kupčkov. Spodnjo kvarto obdržimo v roki, jo pokažemo gledalcem in jih prosimo, naj si jo zapomnijo. Potem jo vtaknemo v kupček, gledalci sami pa morajo vse kvarte vzeti in jih premešati. Vzlic temu se da omenjena kvarta, ki smo jo prej videli, z lahkoto najti. Na videz brskamo nekaj časa po kvartah, kakor bi imeli mnogo truda, da jo najdemo.

Zaznamovana kvarta ostane v igralčevi roki

Ko kvarte prevzdignemo, si hitro zapomnimo spodnjo in jo kakor v prejšnjem primeru pustimo med mešanjem spodaj. Kvarte pokažemo gledalcem in jih prosimo, naj si spodnjo kvarto ogledajo in zapomnjo, potem pa jih zročimo kakšnemu gledalcu, da jih dobro premeša. Ker smo spodnjo kvarto prej videli, jo bomo z lahkoto odkrili v igri. Vendar pa je še ne pokažemo, ampak jo damo spet nazaj na konec, kjer je bila prej. Zdaj prosimo koga iz družbe, naj si nekoliko omoči palec, potem pa mu izročimo ves zavitek kvart v tako roko, da pride mokri palec na spodnjo kvarto, in ga prosimo, naj kvarte prav trdno drži, toda samo s palcem in kazalcem. Kvarto, ki smo si jo zapomnili, bo sama ostala v njegovi roki, ko bomo našteli do tri. Še enkrat ga prosimo, naj kvarte prav trdno drži, toda samo s palcem in kazalcem, primemo z levico njegovo roko v zapestju in udarimo, ko smo našteli do tri, s konci prstov proste desne roke po kvartah. Tako bodo gledalcu padle kvarte iz roke; če pa jih res tako trdno drži in leži mokri kazalec na spodnji kvarti, bo ta kvarta na veliko presenečenje vseh ostala sama v njegovi roki. Potrebno je le, da držimo zapestje trdno in na udarimo na kvarte hitro in prožno.

Kako najdemo dve karti, ki sta bili potegnjeni iz igre?

Ne da bi gledalci videli, razdelimo kvarte na dva kupčka. V enem so vse rdeče, v drugem pa vse črne kvarte. Zdaj prosimo dve osebi iz družbe, da potegneta iz vsakega kupčka po eno kvarto. Potem vtaknemo kvarto, ki je bila potegnjena iz črnega kupčka, v rdeči kup, drugo pa obratno. Seveda potem z lahkoto našli ti dve karti, ker se obe edini v kupčkih razločujeta od drugih.

Kvarto iz kupčka najdemo s pomočjo štetja

Iz kvart je treba potegniti eno in potem mora biti ta na istem mestu, ki ga določi gledalec. To se pravi, da mora gledalec povedati, pod katero številko naj izbrano kvarto najdemo.

Vzamemo 21 kvart in jih položimo v tri kupčke, tako da jih je v vsakem kupčku 7. Potem prosimo enega izmed gledalcev, naj potegne katerekoli kvarto iz kateregakoli kupčka. Medtem ko si ta kvarto ogleduje, razdelimo kupček, iz katerega je bil vzel, na dve polovici, dvignemo tri zgornje kvarte in vtaknemo izbrano kvarto v sredo, to se pravi na spodnje tri kvarte istega kupčka.

Potem pa vzamemo vse kvarte skupaj, toda tako, da je kupček, iz katerega je bila kvarta vzeta, na sredi in da je torej tudi kvarta, ki je bila izbrana prav sredi celotnega kupčka, naredimo spet tri kupčke, jih spet poberemo od desne proti levi. To delamo samo zaradi tega, da se vidijo kvarte bolj zmešane. Vsekako je izbrana kvarta še zmerom enajsta, pa naj štejemo od spredaj ali zadaj. Zdaj prosimo koga izmed gledalcev, naj pove poljubno število in izbrana kvarta se bo pokazala pri istem številu. Da bomo to napravili, je treba delati takole:

Recimo, da je gledalec izbral število 15. V tem primeru izračunamo najprej razliko med številko 11 in izbranim številom, to je štiri. Nato vzamemo štiri kvarte od spodaj, jih obrnemo na pravo stran in vprašamo gledalca, ali je ta izbrana kvarta med njimi. To bo, kakor sami vemo, seveda zanikal. Vprašanje je samo pretveza, da imamo povod, da zberemo spet te štiri kvarte in jih položimo na vrhu celotnega kupa, ki ga imamo v rokah. Če bi bila izbrana kvarta prej enajsta, je zdaj, ko smo priložili spet dve kvarti, petnajsta. Nato začnemo šteti kvarte in res bo gledalec ugotovil, da je petnajsta njegova.

Če pa pove gledalec število, ki je manjše kakor enajst od zgoraj, vprašati prav tako kakor poprej in jih potem vtakniti spod. Tako bomo lahko na podoben način spet prinesli na dan pravo kvarto.

Kako najdemo štiri izbrane kvarte v kupčku drugo poleg druge?

Iz igre, ki ima dvaintrideset kvart, potegnemo štiri. Potem vzamemo iz kupa sedem kvart in vtaknemo prvo izbrano kvarto pod nje, drugo pod naslednjih sedem, tretjo spet pod naslednjih sedem in pod sedem poslednjih četrto. Potem damo kvarte nekajkrat prevzdigniti. Nato položimo na mizo osem kvart drugo poleg druge, nanje spet naslednjih osem v istem redu in potem do konca. Potem rečemo gledalcu, ki je kvarte izbiral, naj pove eno izmed njih. Nato pregledamo posamezne kupčke in z lahkoto povemo, katere so ostale tri izbrane kvarte, kajti v kupčku, v katerem je ena kvarta, so tudi druge tri.

Točno plačuj »Jutru« naročnino
Varuj svojcem zavarovalnino

Rešitev zlogovnice

iz velikonočnega „Jutra“

1. sloves; 2. trojka; 3. odmev; 4. jasli; 5. kelih; 6. ovca; 7. tapir; 8. Denev; 9. Rimski (-Korzakov); 10. Engliš; 11. Veržej; 12. Obri; 13. Boris; 14. Rüttli; 15. Evzeb; 16. žibel; 17. Zwingli; 18. Aljaž; 19. višaj; 20. Esti; 21. teden; 22. Jajce; 23. Assab; 24. Vranje; 25. Irtiš; 26. šopek; 27. Jogi; 28. indij; 29. Suppé; 30. iskrež; 31. brajda; 32. oltar; 33. labod; 34. ječa; 35. topol; 36. erbij; 37. puding; 38. rilčkar; 39. Euwe; 40. tango; 41. Rožnik; 42. Elko (Justin):

Stoj kot drevo brez zavetja!
Višji si bolj te pretresa vihar,
višji si, bližji nebeški je žar,
dalj gre oko...

(Župančič)

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Ali ste bili z računom pri Korenjaku in ali ste dobili denar?« je vprašal šef.

»V hiši stanujejo trije Korenjaki, in prvi, ki sem ga obiskal, me je vrgel po stopnicah«, je odgovoril sluga.

»Nu, potem je ta prav gotovo pravi. Stopite takoj še enkrat k njemu!«

★

»Koliko sodov piva prodate na teden?« je vprašal gost krčmarja.

»Nu, okrog dvajset.«

»Znal bi vam povedati, kako bi jih spravili v prodajo za petino več.«

»Zelo sem radoveden.«

»Da, to je povsem preprosto: natočite kozarec vedno do prave mere!«

★

»Da bi vsaj vedel, kaj naj darujem svoji teti za god!«

»Ali je poročena?«

»Ne.«

»Tedaj ji pošlji anonimno ljubezensko pismo!«

Radio

ponedeljek 12. aprila

Ljubljana 12: Same vesele (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Zvoki iz Amerike (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Zdravniška ura: Nega in utrjevanje (dr. Anton Brecelj). — 18.20: Lalo: »Namouna« orkestralna suita — plošče). — 18.40: Gledališče in občinstvo II del (g. Ciril Debevc). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Sofije — 21: Koncert kompozicij Danila Švare (prenos iz velike filharm. dvorane) — Sodelujejo: ga. Zlata Gjungjenac, g. Aleksander Kolacio, prof. Marjan Lipovšek in Ljubljanski kvartet. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Vesele pesmi (Tercet Stritar in prof. Marjan Lipovšek).

Beograd 17.20: Skladbe za čelo. — 19.50 Plošče. — 18: Pevska ura. — 19.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Sofije. — 21: Prenos evropskega koncerta iz Kovna. — 22.20: Lahka in plesna muzika. — **Zagreb** 17.15: Pevski in klavirski koncert. — 19.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Sofije. — 21: Prenos mednarodnega koncerta iz Kovna — 22.20: Plesna muzika. — **Praga** 19.25: Orkestralna glasba. — 20.20: Haydnove štirjročne klavirske skladbe. — 21: Prenos evropskega koncerta iz Kovna. 22.20: Plošče. — 23: Bachove orgelske skladbe. — **Varšava** 19.30: Koncert orkestra in solistov. — 20.15: Debussyjeve klavirske skladbe. — 21.30: Lahka godba orkestra. — 22: Simfonična glasba. — 23: Plošče. — **Dunaj** 11.25: Kmečka glasba s plošč. — 16.05: Zvezdniki zvočnega filma. — 17.40: Komorna glasba. — 20: Skladbe Edvarda Wagnerja. — 21: Prenos evropskega koncerta iz Kovna. — 22.40. Plošče po željah. — **Berlin** 18: Iz operet in zvočnih filmov. — 19.10: Klavirske skladbe. — 20.10: Pester zvečer. 21.10: Koncert orkestra. — 22.30: Nočni koncert iz Kölna. —**München** 18: Koncert za delopust. 1915: Bethovnova sonata v E-molu. — 20.10: Škotske narodne pesmi. — 20.30: Večer nemške glasbe. — 23: Godba za ples. **Stuttgart** 18: Vesele melodije za delopust. — 20.10: Večer solistov. — 21.15: Nadaljevanje koncerta. — 22.30: Kakor Berlin. — 24: Koncert Schumannove glasbe.

Torek 13. aprila

Ljubljana 11: Šolska ura: Križem po Sloveniji — prirodopisne sličice iz raznih krajev naše ožje domovine (prof. Rafael Bačar). — 12: Slavne pevke (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Narodna glasba Severnih Slovanov (Radio orkester).— 14: Vreme, borza. — 18: Glasba morja (igra Radio orkester). — 18.40: Vpliv islama v evropski kulturi in njegov zaton (g. Franc Terseglav). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Jeane d' Arc: Prva pobornica nacionalizma v srednjem veku (g. Fr. Terseglav). — 19.50: Zabavni zvočni tednik. — 20: IV. skladateljska ura: Risto Savin Sodelujejo: ga. Marta Osterc — Valjalova (klavir), g Tone Petrovčič (samospevi) in g. Slavko Osterc (predavanje). — 20.45: R. Savin: odlomki iz opere »Matija Gubec« (uprizoritev ljublj. opere — plošče). — 21.15: Mandolinistični trio (gg. M. Antunovič, J. Prijšek, S. Heršlag) — 22: Čas, vreme, poročila, spored.— 22.15: Plesna glasba na dveh klavirjih (gdčni. Silva Hraševčeva in Božena Šaplja).

Beograd 18.30: Ruske pesmi. — 19.50: Komorna glasba. — 20.20: Narodne pesmi. 20.50: Orkestralen in pevski koncert. — 22.20: Plesna muzika — **Zagreb** 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. **Praga** 19.25: Orkestralen in pevski koncert 20.05: Zvočna igra. — 21.35: Komorna glasba. — 22.45: Plošče. — Haydnov oratorij »Štirje letni časi«. — 21: Koncert pevskega zbora, orkestra in solistov — 22.25: Plesna muzika. — **Dunaj** 12: Orkestralna glasba. — 16.05: Slavni umetniki (plošče). — 21.25: Arije in pesmi. — 17.40: Klavirske skladbe.—19.10: Ura komorne glasbe. — 20: Zborovski koncert. — 21: Lahka glasba orkestra in solistov. — 22.20: Mozartovi godalni kvarteti. —23.05: Plesna muzika s plošč. —**Berlin** 18: Koncert velikega orkestra. — 19.15: Lajki muzicirajo. — 20.10: Čajkovskij: »Slepa Jolanta« 21.25: Prenos iz Münchena. - 22.30: Lahka godba in ples — **München** 18: Klasična muzika — 19.15: Vedra glasba. — 20.10: Veseloigra. — 21.35. R. Straussova sim. pesnitev »In govoril je Zarathustra«. —23.10: Orkestralen in pevski koncert. — **Stuttgart** 18: Kakor Berlin. — Arije in pesmi — 20.10: Stara in moderna baletna muzika. — 21.35: Prenos iz Münchena. — 22.45: Kakor Berlin. — 24: Nočni koncert.—

Fouchéjeva ljubezen

»Samo enega resničnega in popolnega izdajnika poznam: ime mu je Fuché«

Napoleon na Sv. Heleni

Napoleonov minister Josef Fouché je ena najbolj svojevrstnih prikazni v francoski zgodovini. Po eni strani fascinator in genialen mož, po drugi plati odvratno bitje, ki ga obvladujejo najbolj subalterni instinkti. Čudne igre nasprotij v človeški naravi! Temu bitju velika intelekta in zmožnosti dalekovidnosti in poznavanja ljudi bi ne bilo prav nič težko povzpeti se do svetovno-zgodovinske vloge. Toda njegova amorala, cinizem in prirojeni naklon k spletkarjenju, vohunstvu in izdajstvu so mu takšno vlogo onemogočile. Povzročile so njegov padec. Fouché je bil človek brez prepričanja in hrbtenice

Rodil se je v Nantesu v pošteni trgovski družini. Starši so ga namenili za poklic pomorščaka. Za ta poklic pa je bil fizično preslaboten. A v šoli se je dobro učil in tako ga najdemo že v 20. letu v nekem samostanu, kjer je kot prefekt podučeval matematiko in fiziko. Posvečen ni bil. Napravil ni niti zaobljube, a vendar je nosil tonzuro in duhovniško obleko ter živel celih deset let meniško življenje. Deloval je kot učitelj v Niortu Saumorju Vendomeju in Parizu. V Arrasu je sklenil prijateljstvo z bledim advokatom Robespierreom, ki ga je povedel na prekucuška pota.

Fouchéjeve faze v tem času, ko se je vrgel v politiko, sta opisala Louis Madelin in Stefan Zweig. Tu naj sledi le kratka rekapitulacija glavnih življenjskih postaj tega plazilca in neznačajneža po poklicu. L. 1790. je bil še učitelj v jezuitskem kolegiju, 1792. je že požigal cerkve ter propovedoval brezboštvo, 1793. je postal revolucionar in je glasoval v konventu za usmrtitev Ludovika XVI. Potem je postal zelotski komunist, nekaj let pozneje pa policijski minister direktorija in Napoleona Bonaparta. Kmalu nato si je nagrabil milijone in Napoleon, ki ga je mrzil in se ga je tudi bal, mu je podelil naslov Otrantskega vojvode. Po Napoleonovem padcu je Fouché dosegel, da ga je imenoval Ludovik XVIII. brat tistega Ludovika, ki ga je Fouché pomagal umoriti, za notranjega ministra. Prisegel je takrat že osmič — po krivem, kakor vselej. Zdaj pa ga je zadela tudi zaslužena kazen. Najprej so ga odstranili od državnih poslov, potem so ga poslali v izgnanstvo. Najprej v Draždane, od tam pa v Prago, Linc in Trst. Tako je Joseph Fouché, ta vzor vetrenjaštva in neznačajnosti umrl 26. decembra 1820 kakor bledikast dim, ki se naglo dvigne iz dimnika in se kmalu nato brez sledu razplini na jasnem nebesnem obzorju.

Ta reptil, ki ga je navdajalo peklensko veselje k izdajalstvu, je bil v nekem pogledu dvojna eksistenca, kajti doma je igral vlogo vzornega družinskega očeta. Svoji grdi ženi Bonne-Jeanne je bil ljubeč soprog, svojim otrokom pa nežen oče, ki se počuti varnega samo v najožjem družinskem krogu. Ko mu je po dvajsetih letih zakona umrla njegova iz malomeščanskih razmer izvirajoča žena, je to Fouchéja tako potrlo, da je bil pretresen do dna. Izguba ga je zadela v živo

Morda je povzročil strah pred osamelostjo, da ni Fouché dolgo nosil bremena svojega vdovstva. Svojo naklonjenost je poklonil zdaj lepemu in mlademu dekletu. To dekle je srečal prvič v Aixu. Bila je aristokratka, komtesa Ernestina de Castellane iz obubožane plemiške rodbine. Zopet se pokaže tista značilna črta v Fouchéjevem značaju! Bivši ultrajakobinec, kraljevi morilec, ki je v Lyonu poslal pod giljotino na tisoče oseb ter nato postal zagrizen sovražnik cerkve in krščanstva in se proglasil za komunista najčistejše vrste, ta Joseph Fouché je zdaj petnajstkratni milijonar in Otrantski vojvoda, ki se je prištulil do aristokratske neveste in jo kot snob pelje pred oltar, kjer ga poroči pred križem in svečami francoski škof. Še več: Otrantski vojvoda doseže tudi to, da podpiše njegov poročni kontrakt sam kralj, brat tistega kralja, katerega je poslal Fouché na morišče!

Ni pa trajalo dolgo, da je prišla reakcija. Fouchéjev padec je prišel, ker je bil neizogiben. Temu neznačajnežu niso mogli zaupati nobenega poslanstva več. Odigral je. Torej proč z njim! Najprej ga pošljejo za poslanika v Prago. Toda že 1816. so ga odpustili navzlic njegovim prošnjam, spletkam in grožnjam. Nič več ni pomagalo. Dobil je zasluženo brco.

Kam sedaj? Povsod so ga sprejeli s hladnim prezirom. Najprej se je odločil, da se naseli v Pragi — z dovoljenjem Metternicha Toda tam ni ostal dolgo. Njemu, spletkarju, se je primerila spletka, ki mu je zagrenila bivanje v srcu Češke. Inscenirali so proti njemu obrekovalno kampanjo, ki je bila naperjena proti vojvodinji Otrantski, v resnici pa proti njenemu možu Afera z mladim Thibaudeaujem je pregnala Fouchéja drugam. Krenil je z vso družino v Linc.

Tam je najel hišo grofa Weissenwolfa in skušal živeti gosposko življenje. Toda usoda! Linška družba se ogiba Fouchéja in spoštuje samo njegovo soprogo, rojeno grofico de Castellane. Na javnih plesnih prireditvah je moral bivši Napoleonov minister to občutiti na ta način, da je sameval pri peči, medtem ko so se življenja polni pari vrteli po dvorani.

Ker ni mogel stalno prenašati tega ponižanja in prezira, se je Fouché umaknil iz Linca in prosil Metternicha, naj mu dovoli naselitev v Trstu. Ob tej preselitvi pa je bil Otrantski vojvoda že star in zlomljen mož. Njegov oportunizem ni bil nikomur več nevaren in 26. januarja 1820. je ugasnilo njegovo mrko življenje. Dva dni pozneje so ga pokopavali. Pihala je močna burja, ki je prevrgla mrtvaški voz. Rakev je padla na tla in mrlič se je zvrnil na zemljo. Šele l. 1875. so prepeljali Fouchejevo truplo v Francijo in ga pokopali v Ferrieresu.

Vojvodinja Otrantska je postala vdova v 32. letu svoje dobe. Preživela je svojega moža za celih trideset let. Najprej je živela v Franciji, potem v Švici, kjer je kupila v Waadtskem kantonu lepo posestvo. Mladi ženi gotovo ni manjkalo snubcev, toda nekdanja siromašna komtesa je bila prepričana, da se ne sme ponovno omožiti. Čeprav se je za Fouchéjevega življenja neštetokrat pokesala, ker je dala roko temu brezznačajnežu, ga ni po njegovi smrti nikoli zatajila. Za njegove otroke je vzorno skrbela do svojega zadnjega dne.

Živela je mirno življenje v zatišju Riond-Bosson, katerega je le časih prekinila za kratek čas ko je odpotovala na jug ali na francosko riviero. Ko je njeno zdravje opešalo, se je naselila v Parizu Umrla je na Rue de l'Université 1 maja 1850. V oporoki je izrazila željo, naj jo pokopljejo v Provenci, ob strani njene sestre, markize d'Estourmelove, kar se je zgodilo.

Kraljestvo mode

Gube in pliséji

Ni čuda, da se je letošnja moda, ki predvsem stremi za mladostnostjo, poslužila gub in plisejev na mnogih novih oblačilih, ki nas po svoji lahkotnosti nehote spominjajo na lahka, naokrog nagubana krila šolaric v starosti med otrokom in gospodično. Nagubani obliki krila ustreza tudi kratkost letošnjih oblek, ki sezajo komaj do sredine meč. Tako je vse usmerjeno k mladostnosti, celo zgornji, moško preprosti del teh novih oblek učinkuje vsled svoje enostavnosti skoraj rafinirano mladostno. Seveda so tu velike razlike v širini gub, ki tudi določajo slog obleke, kajti široka votla guba ali pa najfinejši plise zahtevata vsak drugačno tvorivo in tudi drugačno razmestitev.

Pri kostumih je že običajna sestava široko nagubanega krila v zvezi z gladko jopico, nu, pa je moda iz gole muhavosti določila, naj bi bilo enkrat narobe. Torej gladko krilo in nagubana jopica! Seveda tukaj ni vsa jopica nagubana, temveč le njen kratki kazak in pa srednji del obeh širokih reverjev. Za mladostne in vitke postave je ta noša kakor ustvarjena (1. skica).

Samo ob sebi je umevno, da ne spadajo drobne gube na sportno obleko, ki je izdelana iz kolikor toliko težkega, volnenega tvoriva in je tudi namenjena precejšnjemu štrapacu. Tu so na mestu široke, votle gube, ki dajejo krilu precejšnjo širino, a se ne razpustijo tako lahko, kakor finejše nagubani deli. Naša sportna obleka ima spredaj in zadaj po tri takšne gube, ki pa so skoraj do kolen prešite, da ne bi storile postave preveč obilne. Jako zanimiv je široki ovratnik, ki je ob vratni zarezi na obeh straneh takisto naguban (2. skica).

NAJNOVEJŠE MODNE TKANINE — MANUFAKTURA Souvan

Volneni žoržet ali fina, motna svila sta posebno pripravna za fini plise, ki učinkuje popoldansko elegantno. V svoji preprostosti izredno elegantna je takšna obleka z naokrog nagubanim krilom in životom, ki nad pazduhami prehaja v gladko sedlo. Pa tudi v tem gladkem sedlu najdemo nagubano partijo: majhen vložek pod vratnim izrezom, ki ga zaključuje preprost dečji ovratnik. Tudi mali, balonasti rokavci so drobno plisirani (3. skica).

Na vzorčasti svili učinkujejo gube posebno zanimivo, kajti s plisiranjem nekako zožimo vzorce imprimeja, ki učinkuje potem na nagubanih mestih bolj gosto. Moda posebno ceni samo ob straneh nagubane obleke iz imprimeja, tako da se nagubani deli učinkovito odražajo od gladkih. Vrhu tega pošjemo takšno obleko z vodoravnimi črtami preko bokov in na zgornjem delu života, kar učinkuje dekorativno in obenem stori postavo bolj vitko, kakor vseskozi razpuščene gube. Majhen ovratniček z vdelano pentljo še poudarja mladostno noto te obleke (4. skica).

Tudi samo spredaj vdelani nagubani deli so moderni. Na naši skici gre za elegantno popoldansko obleko iz lahke svile s spredaj plisiranim krilom. Namesto vložka krasi obleko pod vratom navpično prišit, dvojni volan iz enako plisirane svile, ki ga prepnemo z dvema žametastima pentljama. Plisirani so tudi kratki rokavčki, ki dajejo obleki posebno lahkoten videz (5. skica).

Saj se še spominjate, kako vitke ste bile v nekdaj tako priljubljenih plaščnih oblekah. Nu, letošnja moda je resnično vsestranska, tudi plaščne obleke vam prinaša, seveda v novi, modernizirani obliki. Takšna obleka na naši skici je po vsej dolžini zapeta z gumbi, ki so prevlečeni s temno svilo. Iz enake svile so tudi ovratnik, mali, okrogli žepki in pa pas, ki je spredaj zavezan v malo pentljo. Zanimiva pa je ta obleka predvsem zaradi obeh ozkih prog pliseja, ki izhajata izpod žepkov na životu in tečeta vzporedno vse do roba krila (zadnja skica).

Moderni telovniki

Moška moda je vedno nekoliko vplivala tudi na modo ženskih oblek. Letos se izraža to posnemanje moškega sloga v neštetih malih telovnikih, ki jih vidimo na mnogih oblekah in pod jopicami mnogih kostumov. Seveda so vsi ti telovniki ohranili nekakšno skupno, sportno noto, navzlic temu pa se tolikanj drug od drugega razlikujejo, da človek kar težko verjame, da so izdelani vsi po enem in istem vzorcu — po preprostem, moškem telovniku.

Zdravniška posvetovalnica

U. T. Kot vidim iz vašega pisma, je iskati vzroka vašega nedostatka ne mogoče v kakem duševnem momentu, temveč je verjetno vzrok telesnega značaja. V mislih imam bodisi spremembe na jajčnikih, pa tudi drugih žlezah ki so postale nekako manjvredne, ali pa bolujete na kaki drugi bolezni, ki še ne kaže jasnih znakov, pa se vendar odraža v tem da ustvarja v vas nekako pobitost, odnosno nerazpoloženje. Na to sklepam zlasti iz tega ko pišete da ste vedno nekako utrujeni. Mogoče je, da ste slabokrvni, ali pa, da imate katar pljučnih vršičkov. Seveda je to samo domneva. Pri zdravniški preiskavi, ki jo vam vsekako priporočam, se bo dalo to natančneje ugotoviti Ako ostane preiskava negativna, imamo še vedno druga sredstva na razpolago, s katerimi je mogoče odpomoči temu nedostatku. Recept vam da zdravnik.

V. L. Proti prekomernemu poteniu priporočam 2% saljcilov špirit, ali pa 5—10% formalin mazilo. Proti opisani kožni bolezni pa bi bilo na mestu kako žvepleno mazilo. Nadalje priporočam da uporabljate dnevno kožno kremo ki si jo uterite v kožo. Pri britju samem uporabljajte mastno milo. Ves ostali pribor mora biti prvovrsten, ker boste samo na ta način preprečili nadaljnje draženje kože. Po britju si uterite ponovno kremo v kožo.

Išijas: O išijasu je bilo na tem mestu že ponovno govora, zato se omejujem samo na kratko razlago te bolezni. Išijas v večini slučajev ni kaka bolezen svoje vrste temveč je samo znak drugih bolezni in okvar človeškega telesa. Tako imamo išijas pri sladkorni bolezni udnici (gihtu) pri raznih novotvorbah danke, ali pa križenice, ki so v soseščini korenin tega živca na katere pritiskajo in vsled česar seveda nastanejo bolečine Način zdravljenja te bolezni ki ga omenjate v vašem pismu je znan tudi pri nas. Zdi pa se mi varnejše ugotoviti vzrok te bolezni kajti vzrok je tisti faktor, ki narekuje tudi način odnosno metodo zdravljenja Na mestu bi bila najprej točna preiskava. Svetoval vam bi torej da se podaste za par dni v bolnico in sicer že iz tega razloga, da vam pregledajo obenem tudi želodec in srce o katerih tožite da niso v redu. Takih obsežnih preiskav ni mogoče izvesti doma. Pa tudi od zdravljenja v bolnici si, v tako trdovratnem slučaju kot je vaš, obetam več uspeha kot bi ga bilo možno doseči doma. v

Vida: Izgleda, da izhajajo vse težave iz živčnih moteni, ki so verjetno zopet posledica kake prebolelne bolezni, n. pr. influence. Mislim, da bi bilo najboli pametno da pošljete dekle za nekaj časa na živčni oddelek tukajšnje bolnisnice.

Neuroza: Mislim, da gre v vašem slučaju za navadno kožno bolezen. Skrbite za čimvečjo čistočo (mehka krpica, bi bila najboli na mestu) dotično mesto pa namažite eventuelno z 1%salicil-vazelinom. Ako pa imate povod, da bi si mogli kaj očitati, morate pač temu dejstvu pogledati koraižno v obraz in se morate pač podvreči proceduri, pred katero je vaš strah popolnoma nepotreben. V negativnem slučaju boste na jasnem in boste rešeni strahu v pozitivnem slučaju pa zamorete pravočasno začeti z zdravljenjem, s čimer se obvarujete hujših posledic.

A. A. Olje ima samo ta namen, da se lažje odluščijo hraste odnosno skorja, ki jih je treba popolnoma odstraniti Kasneje je treba umivati glavo s tekočim glicerinskim milom, nakar pridejo na vrsto razna mazila odnosno tekočine čijih glavni sestavni del je žveplo. Najbolje bo, ako se obrnete na kakega zdravnika za kožne bolezni, ali pa pojdite, če ste siromašni, v ambulanco kožnega oddelka splošne bolnice.

B. N. K.: Ni mogoče.

F. S. v Lj. Prepovedana so sledeča jedila: svinska mast, smetana, možgani, jajčni rumenjak, ledvice, jetra, fižol, grah, karfijola, svinska pečenka, alkohol, kisla jedila. Dovoljeno pa je: telečje meso, prikuhe, maslo, olje, umetne juhe, sir, limonada. Jejte večkrat dnevno v malih obrokih. Jedila naj bodo vedno topla. Razen tega so dovoljene močnate jedi in mleko.

F. T. Beograd: Kljub temu, da pravite, da nimate nikakih nerednosti s prebavo, bi vam priporočal lahna odvajalna sredstva, kakor tudi lahko bolj vegetarijansko hrano. Sadje bi bilo n. pr. zelo na mestu. Nadalje bi Vam svetoval umivanje v topli vodi in z milom, kakor tudi mazanje z 2% resorcin odnosno salicil alkoholom. V poštev pride tudi obsevanje s kremensko lučjo (umetno višinsko solnce), tako, da koža pordeči.

Neugodno 43.: Ta pojav opažamo pri alkoholikih, kar seveda v vašem slučaju ne pride v poštev, nadalje pri raznih boleznih n. pr. tuberkulozi i. t. d Z injekcijami se ne da doseči posebno ugodnih rezultatov. Še najbolje bi bilo, da greste na kožno kliniko v Zagreb, kjer bi prišlo v poštev obsevanje s posebno žarnico. V ostalem vprašajte za svet še kakega specialista za kožne bolezni.

Radenska
prirodna mineralna voda
Vsakemu ni mogoče iti v kopališče
vendar
more vsak žrtvovati Din 100.— (20—25 velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto druge vode našo znamenito
RADENSKO
z rdečimi srci!

ŠAH

Za turnir v Margate-u je bila šele tik pred začetkom objavljena važna izpremenba na listi udeležencev: mesto Capablance igra namreč dr. Aljehin. Pomen turnirja se s tem ni izpremenil, pač pa je prišlo tako prej nego je bilo pričakovati do reprize borbe iz Hastingsa med dr. Aljehinom in Fineom. V Margate-u je stvar še zanimivejša, ker tudi Keres nadvse resno konkurira za prvo mesto. Foltys pa se istotako drži vodilne skupine. Dr. Aljehinu v Margate-u sreča ravno ni naklonjena. V drugem kolu je izgubil radi hude napake dobljeno partijo z angleško-ruskim mojstrom Buergerjem, v petem kolu ga je v odlični partiji porazil Fine. Izgleda torej da bo odločitev padla med Keresom in Fineom. Po 6. kolu je vodil Keres s $5^1/_2$, toda v zadnjih kolih so ga čakale težke borbe z dr. Aljehinom, Foltysom in Fineom Fine je imel 5 točk (remis z Aleksandrom in Thomasom). Nadaljnje stanje je bilo: dr. Aljehin in Foltys 4. Mečinkova in Milner - Barry 3. Thomas $2^1/_2$. Aleksander $1^1/_2$. Buerger 1, Tylor $^1/_2$.

Fine je tik pred Margateom igral še na malem turnirju v Leningradu in sigurno zmagal s 4 točkami (iz 5). Lövenfisch je bil drugi s 3. slede Rabinovič $2^1/_2$, Budo. Rauzer 2 Iljin-Ženevski $1^1/_2$. Pri simultanki pa se je Fineu godilo v Leningradu še slabše nego doslej drugim inozemskim velemojstrom. Čeravno ni nastopilo niti najmočnejše moštvo, je izgubil Fine 15 partij, dobil samo 8 in 7 remizral.

V Berlinu je na manjšem turnirju 8 nemških mojstrov zmagal Sämisch s $5^1/_2$. Drugi šele je bil Bogoljubov s 5. Slede Reinhardt, Richter 4, Rel'stab 3, Helling Rogmann $2^1/_2$, Koch $1^1/_2$.

V Bernu se je vršila mednarodna delavska šahovska olimpiada. Zmagalo je moštvo Danske z $20^1/_2$ druga je bila Čehoslovaška s 14, tretja Švica s 13, četrta Francija z $12^1/_2$.

14 čeških šahovskih klubov in sekcij na Dunaju je osnovalo svojo posebno šahovsko zvezo. Odigrali so med seboj tudi moštveni turnir za pokal češkoslov. zun. ministra dr. Krofte.

Društvo Slovencev v Beogradu ima močno šahovsko sekcijo. Na turnirju za klubsko prvenstvo je zmagal Mariborčan Konič z $10^1/_2$ točkami (iz 11). Drugi je bil dr. Šrjbar z 10, tretji Mejak z $8^1/_2$, četrti Krik s $6^1/_2$.

Iz finalne tekme za klubeko državno prvenstvo med Ljubljanskim in Novosadskim š. k. je še naslednja odlična pozicijska partija s pete deske.

Holandska obramba

Beli: Prof. L. Gabrovšek — Črni: Živanović.

1) d2—d4 — f7—f5
2) e2—e4!? — Znani »Stauntonov gambit«, o čigar korektnosti še vedno ni padla zadnja beseda.
2) ... — f5 : e4
3) Sb1—c3 — g7—g6

Običajnejše, pa nabrž tudi boljše nadaljevanje je Sf6. 4) Lg5. c6!

4) Sc3 : e4 — d7—d5

Skakač v središču je črnemu nadležen, pa ga energično prežene. Seveda si pri tem ustvari zaostalega, slabega kmeta na e7 in slabo točko na e6.

5) Se4—g3 — Lf8—g7
6) Sg1—f3 — Sb8—c6?

Logični načrt črnega mora biti, da prej ali slej le še izvede e7—e5. Z igrano potezo si to, kakor se kmalu pokaže, dokončno onemogoči. Treba je bilo poskusiti Lg4 z grožnjo e5, ali pa a6 in nato Sc6.

7) Lf1—b5!

Beli bo tu rad dal lovca za skakača, ki kontrolira važno polje e5.

7) ... — Dd8—d6
8) c2—c3 — Lc8—d7

Sedaj bi bilo Lg4 že sumljivo: 9) o—o, e5, 10) de5:, Le5:, 11) Le6:, be6:, 12) Te1.

9) o—o — o—o—o
10) Tf1—e1 — Tf8—e8

Rohade na različne strani pomenijo navadno igro na napad. Tu ne ena ne druga stran niti ne misli na to. Beli skuša izkoristiti samo črne slabe točke na e-liniji, črni jih po možnosti brani.

11) Lb5 : c6 — Dd6 : c6
12) Sf3—e5! — Lg7 : e5
13) Te1 : e5

Beli je zasedel važno točko e5 in ima na e-liniji očitno premoč. Črni kmet e7 bo ostal vedno slab, razen tega manjka črnemu sedaj še lovec za obrambo črnih polj. Belemu beli lovec ne manjka tako občutno.

13) ... — Sg8—f6
14) f2—f3

Možnost Se4 je treba seveda enkrat za vselej izločiti.

14) ... — h7—h6

Sicer bi beli lovec prej ali slej vdri na h6 ali g5.

15) Dd1—c2 — g6—g5

Kmet na g5 postane sčasoma nova slaba točka, na f5 pa se je odprlo polje za belega skakača. Toda črni ni imel izbire.

16) Lc1—d2 — Dc6—d6
17) Sg3—f5 — Ld7 : f5
18) Dc2 : f5+ — Dd6—d7
19) Df5 : d7+

Beli igra zavestno na končnico, ki je radi premoči na e-liniji, črnih slabih točk e7 in g5 ter močnega belega lovca — za belega dobljena —

19) ... — Kc8 : d7
20) g2—g4!

Zelo važno, saj se drugače črni z g5—g4 razbremeni.

20) ... — Te8—g8
21) Kg1—g2 — Tg8—g7
22) h2—h4!

Učinkovit napad na točko g5.

22) ... — Th8—g8

Po gh4:, 23) Kh3 ter event. Kh4: bi postal kmet h6 zelo slab, razen tega bi beli prej ali slej dosegel prostega kmeta na g-liniji.

23) h4 : g5 — h6 : g5

Kmeta g5 bosta morali sedaj vedno braniti najmanj dve črni figuri

24) Ta1—h1 — Tg7—g6
25) b2—b3

Beli se kmalu prepriča, da more zmago forsirati samo s prodorom na damskem krilu. Na e- ali h-liniji bele trdnjave ne morejo vdreti, točki e7 in g5 pa črni zaenkrat tudi še krije za silo.

25) ... — e7—e6
26) a2—a4

Precizneje takoj e4.

26 ... — Kd7—d6
27) e3—e4 — c7—c6?

Sedaj je bila namreč z b7—b6 ali c7—c5 mogoča nekoliko boljša obramba. Tako pa odloči beli hitro.

28) e4—e5+ — Kd6—d7
29) b3—b4

Prodor na b-liniji je torej zasiguran

29) ... — Tg8—g7
30) b4—b5 — Sf6—h7

Edino na ta način si črni lahko osvobodi eno trdnjavo.

31) Th1—h5 — Kd7—e7
32) b5 : c6 — b7 : c6

Končno ima črni še tretjo, odločilno slabo točko: c6.

33) Th5—h1 — Ke7—f6
34) Th1—b1 — Tg7—d7
35) Tb1—b8 — Kf6—f7

Ali Tgg7 ozroma Tc7, 36) La5! in proti Tc8 ni obrambe.

36) Tb8—c8 — Td7—b7
37) Tc8 : c6

Po dolgi borbi prvi materialni dobiček.

37) ... — Tb7—d7

Na Tb2 seveda 38) Tc7+ ter Te2.

38) Tc6—c8 — Td7—e7
39) c5—c6

Črne figure so tako nesrečno vezane na kraljevem krilu, da tega prostega kmeta niti ni mogoče več prav ustaviti.

39) ... — Te7—e8
40) Tc8 : e8 — Kf7 : e8
41) Te5—e1 — Ke8—d8

Ali Tg7, 42) Te6:+

42) Te1—b1 — Črni se vda

Po Kc7, 43) Tb7+ pade seveda figura, na Kc8 pa pride tudi Tb7 ter Ta7:

Vasja Pirc.

Od same skoposti je umrl

V nekem pariškem ubožnem podstrešju so našli nekdanjega opernega pevca Grana mrtvega. Ležal je na sami slami, poi njo pa so našli 350.000 frankov v bankovcih. Mož je umrl od »pomanjkanja« in gladu. Hranil se je v bolni skoposti samo z odpadki, ki jih je nabiral med smetmi in na cesti.

Listi so se podražili

Zaradi zvišanih produkcijskih stroškov, so francoski listi te dni zvišali prodajno ceno za eno četrtino. Po dnevnikih »Jour« in »Action Française, so zvišali cene tudi listi: Figaro, Echo de Paris in Excelsior. Prej je stal izvod teh listov 30 centimov, zdaj velja 40 stotink.

Mirko Logar:

Spominčice

»Spominčice, samo dinar šopek«.

Boris je kupil tri šopke, jih preplačal in položil pred se. Že davno je prelistal vse revije, do čitanja mu ni bilo. Dih pomladi je polnil promenado. Boris je gledal mimoidoče sprehajalce in prihajajoče kavarniške goste. Deklica s spominčicami ga je bila za trenotek predramila iz sanj, a v naslednjem hipu je bil že spet zatopljen v svoje misli.

»He, Boris, kaj pa tu samevaš? In ti šopki? Nemara čakaš kako damo? Ali te je pa pustila morda na cedilu, ko tako klaverno gledaš v svet«.

»Mirko! Odkod pa ti? Dolgo se že nisva videla. Sedi in povej, kaj delaš«.

»Da, čas hiti. Srednješolske klopi sva do osme skupaj brisala, potem so se pa najine poti ločile. Sicer mi pa rajši ti povej, kaj te teži in kaj pomeni tale gozdič spominčic na kavarniški mizi«.

»Mirko, ne zbijaj šal. Na ta način me ne razvedriš«.

»No, zato na dan z besedo in lažje ti bo pri duši. Gotovo je ženska po sredi. Oženi se, pa boš rešen takih muk!«

»Govoriš ko star zakonec iz prakse«.

»Saj tudi lahko.«

»Ni mogoče, Mirko. Kdaj si se pa poročil?«

»Bo že tri leta. Zdaj si ti na vrsti!«

Boris je zamahnil z roko, kakor bi hotel odgnati nadležno muho in njegovo obličje je pridobilo en odtenek na otožnosti

»Nisem za to reč. Morda so bili moji ideali previsoko leteči«.

»No, torej le na dan z besedo. Kaj se ti je primerilo?«

»Naj bo, povem ti, toda obljubiti mi moraš, da me ne boš prekinjal z vprašanji«.

»Obljubim«.

»Bilo je lani sredi plesne sezone. Po dolgem oklevanju sem se spet spravil plesat, bolj iz radovednosti kakor iz notranje potrebe. Polnoč je že odbila, ko sem stopil v plesno dvorano. »Slovanski večer«. Mlade dame v zapeljivih toaletah, veselje, smeh in razigranost. Da sem se v onem trenutku zavedal pomembnosti mojega koraka, bi se bil brezdvomno takoj obrnil in šel. Razgibano vzdušje pa me je brž potegnilo v svoje vrtinec.

‚Smem prositi' ...

‚Me veseli.'

‚Kako, prosim, nisem razumel.'

‚Ah saj ni važno.'

'Zame je! Rad bi vendar vedel za ime plesalke, ki mi je danes tukaj najbolj všeč vsaj za krstno, prosim.'

‚Mira' je sepnila, če ste že tako radovedni, in pogledala me je tako poredno s svojimi krasnimi modrimi očmi: dvoje prelepih velikih spominčic, katerih ne bom mogel nikoli pozabiti. Pa nama je že zadonelo na ušesa. ‚Smem prositi ...' in odplesala je z drugim.

Še enkrat sem ujel njen pogled. Komaj sem čakal da so priplesali naokrog in spet in spet sem jo prosil za ples, samo njo. Predlagal sem ji, da bi šla malo sedet na balkon, kjer bi lahko v miru pokramljala. Odzvala se je mojemu vabilu, češ, da je že tako trudna.

Ona urica mi bo ostala v nepozabnem spominu. Plaha kot srnica je sama izbrala kotiček. Plesna godba nama je lahno udarjala na ušesa, midva sva se šalila in smejala. Govorila sva nezmisel. Edini zmisel onega pogovora je bilo to, da sva se domenila za sestanek. Nato ni več plesala. Odpravila se je domov z mamico. Ko sem odhajal malce pred njo, me je spremila s pogledom do izhoda in blesk »spominčic« dvajsetletne mladenke me je spremljal takrat domov in me spremlja danes. Sledili so sestanki, prišla je ljubezen. Komaj je vzklila ta nežna pomladna cvetka, že so jo pričeli ruvati viharji intrig.

Mira je začela dvomiti v ljubezen, izgubljala je vero v človeka, vero v življenje. Temne misli so ji rojile po glavi. Ustrašil sem se jih. Prišel je grozni trenutek, imel sem le še toliko časa, da sem prihitel k onemu brzemu vlaku, o katerem je zmerom pravila, da jo bo nekoč strl. O tistih trenutkih groze ti nočem obširneje pripovedovati. Povem ti le, da so bili signalni udarci na zvon ob spuščanju zapornic zame udarci po duši, po srcu, po vsem telesu. Pomisli: jaz stojim tu na eni sami točki in imam v območju nekaj deset metrov, dočim je vsa ostala proga nezastražena. Že slišim puhanje lokomotive, čelne luči se bližajo neizprosno kakor oči pošasti. V tem trenutku sem se šele prav zavedel, koliko jo ljubim, zavedel sem se, da bom njeno gomilo prekril s preprogo iz samih spominčič, ki jih bom dnevno zalival s solzami. Ko je vlak bobnel mimo, sem imel občutek, da vozi preko mene. O Gospod, reši jo, če je jaz ne morem... In rešil jo je, golo naključje jo je ohranilo pri življenju.

Tedaj, ko sem spoznal, koliko mi pomeni, sem pričel spet polagoma sanjati — o sreči. Vendar so mi bile rane nekdanjega silnega razočaranja zapustile brazgotine velike nezaupljivosti. Porodila se mi je peklenska misel. Ne obsojaj me, boril sem se za zaupanje, za srečo. Hotel sem se le prepričati, razumeš, samo prepričati sem se hotel o iskrenosti njenih silno čustvenih pisem, o njenem značaju in stanovitnosti. Preden komu zaupaš, glej, komu zaupaš, je star pregovor. In preden ženski zaupaš, dvakrat glej, kateri. Tako sem ravnal. Izdelal sem cel peklenski načrt, toda namen posvečuje sredstvo. Torej čuj: moje pisave še ni bila spoznala in tako sem ji pričel pisariti pod izmišljenim imenom topla pisma. Da je stvar bila videti čim verjetnejša, sem si izposloval od Mirine prijateljice preko tretje osebe Mirin naslov, seveda samo za pretvezo. Torej cel bojni načrt. Igral sem dvojno vlogo, dve osebi samo v enem človeku. Spočetka mi je vse lepo priznavala, da ji nekdo dvori s pismi, a da si ga prav nič ne želi spoznati, ker da pripada samo meni. Imel sem, kakor vidiš, najidealnejše nadzorstvo nad svojim dvojnikom. Polagoma »sva« na tega vsiljivca pozabila, kajti najina ljubezen je morala kljubovati drugim pomladnim viharjem. A vsiljivec ni pozabil Mire, bil je od sile vztrajen in ni takoj vrgel puške v koruzo. Pridobil je Mirino prijateljico za svojo stvur in s tem je dobil v roke silno močno orožje. Moj »drug«, odnosno »jaz št. 2« je operiral vedno preko tretje osebe, da ga prijateljica osebno ni poznala. »Prijateljica« je spretno izkoristila »pomladne viharje« naiine ljubezni in vplivala na mojo srnico tako, da se je naposled ujela v past. Sčasoma jo je le pričel zanimati neznani »ljubimec«. Ob istem času, ko sem mislil, da mi je najboli vdana in res vsa samo moja, ko mi je priznala, da je srečna in mi je prisegala ljubezen in zvestobo še onstran groba, je dobil moj »drug« poziv na sestanek. To je bila strela z jasnega, ne ob kakem »pomladnem viharju« temveč pri najlepšem »solnčnem vremenu«. Tega takrat res nisem pričakoval in ne bi mogel verjeti, če ne bi bil sam prejel pisma. Izprva sem imel namen iti samo do tu v svojem »bojnem pohodu« na dekliško stanovitnost. Toda satan me je speljal dalje. Zdaj sem potreboval meso in kri za svojega »druga«. Poiskal sem dobrega prijatelja, ki je vsaj na zunaj nalikoval človeku, kakršnega sem izpovedoval v pismih. Dolgo sem ga moral prositi, da je prevzel nehvaležno vlogo. Napravila sva spet strateški načrt, zabičal sem mu važne podrobnosti v eni uri sva bila gotova. In naslednji dan na teren! Mogel sem torej gledati z lastnimi očmi, kako bo moja ljubljena Mira prišla na sestanek z »menoj št. 2«! Zabava to kar ni bila. Saj je res, da so bila pisma moja čista izpoved, toda to je jalova tolažba! Teoretično je stvar popolnoma drugačna. Vsekakor obstoja možnost, da bi se našel kje kak tak resničen vsiljivec, ki bi pisal enaka pisma in bil enako vztrajen.

Psihološko zanimiv je bil še moj sestanek z Miro naslednji dan. Prišel sem najboljše volje in prinesel sem ji vijolic, kakor da ničesar ne slutim, le prav rahlo sem potipal, kaj je počela včeraj. Sijaj njenih oči, tisti čisti sijaj je postal hinavski, rekla je samo, da je bila pri modistinji. Res je šla z mojim prijateljem najprej do klobučarke, toda opravila je v desetih minutah in nato sta šla lepo na sprehod v Tivoli. Ali spoznavaš prevejanost 20-letne mladenke? Da se lahko potem izgovori, je šla za vsak primer najprej po »opravku«. Ko sem se čez nekaj ur ponovno sestal z Miro, je takoj na mojem obrazu spoznala, da moram nekaj vedeti Brž je priznala sama od sebe tretjino, a

Novi radijski aparati

Stare aparate bodo uničevali na račun naročnikov — Zvite trgovske buče

V zadnjem času se je osrednji odbor češkoslovaških trgovcev z radijskimi aparati posvetoval z zastopniki radijske industrije glede načrta, kako naj bi se zastareli sprejemniki zamenjali za nove. Na Češkoslovaškem je prijavljenih 960.000 sprejemnikov, toda velik del med njimi je zastarel. Radijski trgovci in industrijci nameravajo ustanoviti sedaj poseben sklad, iz katerega bi odkupovali poslušalcem te zastarele aparate. V vsaki radijski trgovini bi jih zbirali, a da se preprečijo zlorabe, bodo morali te aparate pošiljati osrednji zbiralnici v Pragi, ki jih bo uničevala. Zanimivo pa je, kako si zamišljajo trgovci in industrijci finančno izvedbo tega načrta. Po njihovem dogovoru naj bi nosili namreč stroške za uničevanje aparatov poslušalci sami. V ta namen se bodo cene novim radijskim aparatom pod pretvezo podražitve materiala zvišale. Od te podražitve gredo le 3 odstotki v uničevalni sklad, trgovci pa bi pri prodaji novih aparatov prav tako priložili nekoliko odstotkov, ki bi šli v ta sklad. Računajo, da bo mogoče na ta način vsako leto zbrati okrog 15 milijonov Kč za nakup starih aparatov. Lastnikom starih aparatov bi znesek vpisali v obliki bona, ki se bo upošteval pri nakupu novega aparata.

Kitajski zid pod rusko zemljo

Utrjena meja od Balta do Črnega morja

Rusko vrhovno vojaško poveljstvo je pred kratkim izdalo skrivnost, ki je bila sicer že prej znana, namreč to, da je dalo zgraditi sovjetsko »Maginotovo črto« ob vsej zapadni ruski meji od Baltskega do Črnega morja. Neki sodelavec »Izvestij«, ki je imel priliko, da obišče ta moderni ruski kitajski »zid« pod zemljo, pripoveduje prave čudeže o njem.

Ves sistem utrdb so zgradili kakšnih 30 km od meje na tiho s pomočjo stotisočev jetnikov GPU. Železo in beton so zabili globoko zemljo da bi varovala neštete obrambne točke, ki so med seboj povezane s podzemeljsko telefonsko centralo, proti vsem topniškim, letalskim in tankovskim napadom. To črto branijo topovi, ki jih stalno hladijo z vodo. Periskopi zrcalijo v globino vse dogodke na površini, vsako drevo, vsak kamen v mejnem ozemlju ima v načrtih svojo številko in ta sistem oštevilčenja omogoča podnevi in ponoči, v jasnem vremenu in v naravni ter umetni megli obstreljevati sovražne čete. Vsa utrdbena dela so do popolnosti maskirana proti zračnim in drugim napadom. V podzemlju imajo velikanska skladišča živeža in municije za nedogleden čas. Takšna je ruska Maginotova črta, ki sestoji v ostalem iz dveh črt, ki sta si dve uri narazen.

Iz moskovskega tiska pa je razvidno, da so boljševiki slične obrambne črte zgradili tudi na Daljnem Vzhodu, pred vsem ob mandžurski meji. Vrhovno poveljstvo mora navdajati gotovo velik občutek sigurnosti, da se je sedaj odločilo tudi uradno izdati to skrivnost.

Preveč sonca rado škoduje

Novi vitamin F — Bolezni ljudi, ki se mnogo sončijo

V področju raziskovanja vitaminov se pojavljajo vsak dan nove stvari. Pred kratkim so Američani sporočili, da so odkrili nov vitamin, ki so mu dali ime vitamin F. V zadnjem času so odkrili, da utegnejo motnje v sodelovanju poedinih vitaminov povzročati mnoga kirurgična in notranja obolenja, med drugim tudi obistne kamne in obistne kolike. Pogostoma so opazovali, da se ti dve bolezni lotevata posebno ljudi, ki se mnogo sončijo. Prekomerno ogorevanje kože moti sodelovanje vitaminov A in B.

O te mpredmetu je predaval prof. Fromme na sedanjem zborovanju nemških kirurgov v Berlinu. Prof. Löhr pa je govoril o zdravljenju ran s pomočjo ribjega olja. Velik pomen ima dovajanje vitaminov telesu posebno po dolgotrajnih dietnih obravnavah, ki so potrebne za zdravljenje želodčnih oteklin. Tu je za zdravljenje in rekonvalescenco posebno važen vitamin C. Po drugi strani pa se je treba paziti tudi prekomernega zauživanja vitaminov, kajti tudi v tem primeru telo lahko oboli.

Navidez lev, v resnici pes

Čuden lov na „kralja stepe" v Flandriji

Levi niso v prosti naravi na Francoskem nič redkega, od kar so imele v zadnjem času nekatere podeželske menažerije smolo, da so jim ušli ti »kralji step« iz kletk in so jih potem vaški junaki zasledovali z večjim ali manjšim uspehom z veličastnimi pogoni. Ti primeri so povzročili na Francoskem nekakšno levjo mrzlico in so bili tudi vzroki tragikomičnih dogodkov, ki so se primerili te dni v okolici Lillea v Flandriji.

Prvi je opazil »leva« neki avtomobilist in ga ovadil najbližji orožniški postaji. Orožniki so si nabili puške in jih vrgli na rame. Med tem je tudi šest mladih deklet sporočilo županu neke okoliške vasi, da so videle nevarno zver, »kako se je pasla na nekem travniku«. Vest o dogodku je šla bliskovito po vsem okrožju in od blizu in daleč so prihiteli ljudje, oboroženi z vsem mogočim in nemogočim orodjem, da bi opravili s kraljem pustinj. Sled živali so kmalu našli in eden izmed lovcev je zverino za kratek hip tudi ugledal. Seveda je takoj sprožil svoj pihalnik, žival je zadel, pa ne smrtno. Vsekako je bil to uspeh, ki je ljudi tako navdušil, da so s podvojenim pogumom zasledovali ranjeno žival. Na zadnje ji je župan sam upihnil luč življenja. Ko so se ji potem previdno približali, so v svoje začudenje ugotovili, da leži na tleh samo nedolžen bretonski ovčar z rumeno dlako...

Hubertus milo, res domače, slovensko milo!

Pomagala je razpečati 10 milijonov cigaret

Američanki Orlen Heywardovi gre zasluga, da je neka tvrdka v Zedinjenih državah prodala deset milijonov cigaret. Firma je namreč opremila zavojčke s svalčicami z njeno sliko

Proti umetnim zakonolomom

Novo ločitveno pravo na Angleškem

O angleškem ločitvenem pravu je znano, da je zelo zastarelo in nazadnjaško. Že dostikrat so vsi mogoči reformatorji zahtevali, naj se spremeni, in zdaj je videti, da se jim bo želja vendarle izpolnila. Poslanec A. P. Herbert je predložil namreč spreminjevalni zakon, ki ga je spodnja zbornica sprejela že v dveh čitanjih, 16. t. m. pa ga sprejme dokončno.

Doslej je bila ločitev zakona na Angleškem mogoča le v primeru, da je bilo mogoče temu ali drugemu zakoncu dokazati zakonolom. To je sčasoma dovedlo do pravega sistema »umetnih zakonolomov«. Tako zvane »ločitve ob koncu tedna« so postale običaj, ki ga je sicer vse grajalo, a ki je bil skoraj edini pripomoček, da se je mogel kakšen zakon ločiti. Ta običaj je obstajal v tem, da se je dal eden izmed zakoncev, ki je hotel prevzeti krivdo nase, »zasačiti« pri »zakonolomu« v kakšnem hotelu.

Herbertov reformni predlog podpirajo najširši krogi in tudi cerkev ter sodniki. Razni anglikanski škofje so se že izjavili za ta predlog in prav tako vrhovni angleški sodnik lord Hewart of Bury ter sir Boyd Merriman, predsednik ločitvenega sodišča. Najbolj bistvena sprememba v primeri z dosedanjim ločitvenim pravom je ta, da se priznajo še tri ločitveni razlogi, in sicer zlonamerna oslavjitev zakonskega druga, neusmiljenost in neozdravljiva bolezen. Važna pa je omejitev, da je mogoče te nove ločitvene razloge uveljaviti šele tedaj, če je poteklo od poroke najmanj pet let.

Računajo s tem, da bo število ločitev po uvedbi novega zakona znatno naraslo, obenem pa upajo, da bo prenehala doslej tako razširjena praksa koluzije, to je praksa umetnega ustvarjanja ločitvenih razlogov. Doslej so se vsi poskusi, da bi se angleško ločitveno pravo izboljšalo, izjalovili, ker se jim je cerkev upirala. Ker pa ima, kakor smo dejali, Herbertov predlog tudi cerkvene kroge za seboj, ni dvoma, da ga bodo v redu sprejeli.

Vežbanje v odskakovanju s padalom

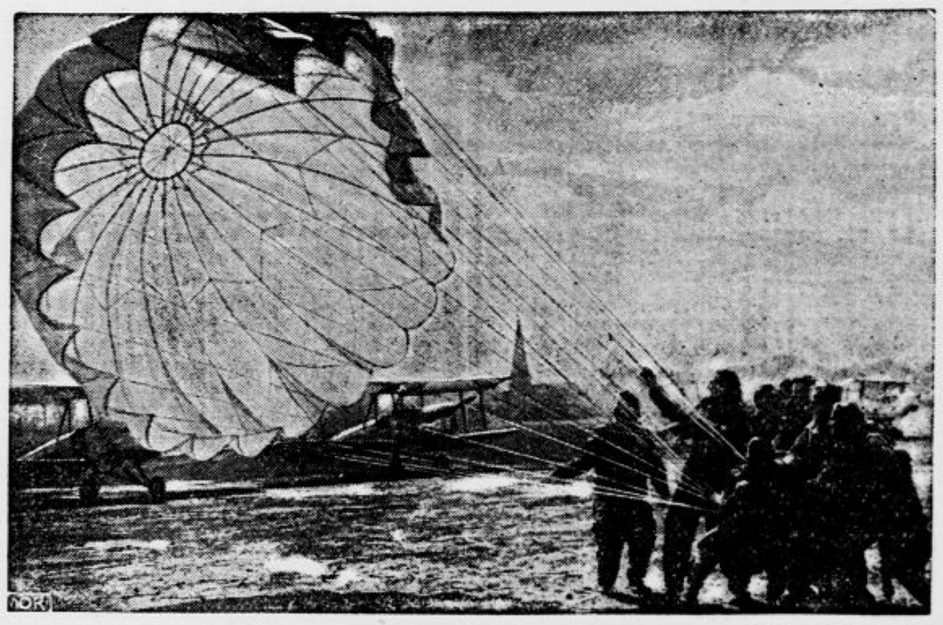

V Hanworthu na Angleškem se mladi odskakovalci s padalom seznanjajo s težavami svojega poklica

Kdo je bolj molčeč?

Ameriška in angleška naziranja o moških in ženskah

Angleški ministrski predsednik Stanley Baldwin je dejal nekoč: Ženske ne govore!

Ta izrek je v živem nasprotju z zelo razširjenim mnenjem, da ženskam ni mogoče zaupati nobene skrivnosti. Baldwin je svoje besede podprl z raznimi razlogi. Dejal je med drugim, da ni še nobena ženska objavila kakšne politične skrivnosti, vsaj on sam ni tega še nikoli doživel. Pač pa je večkrat doživel, da so izklepetali kakšno skrivnost moški, ki bi morali dobro vedeti, kako potreben bi bil njih molk.

Tudi vodilne ameriške ženske so to Baldwinovo naziranje podprle na neki anketi. Ugotovile so, da znajo ženske bolje molčati nego moški, pa čeprav je videti stvar kdaj drugačna. Neka političarka je dejala, da je često prisostvovala sejam, o katerih bi morali udeleženci absolutno molčati. Naslednji dan so bile največje skrivnosti na dolgo in na široko objavljene v listih. Tega gotovo ni bila kriva kakšna ženska, kajti druge razen nje na teh sejah ni bilo, a ona je molčala.

Ženski molk postaja včasih tragičen. V Ameriki so kakor drugod sprejeli zakon, ki je določal, da morajo poročene ženske ostaviti svoja mesta, če bi njih možje dovolj zaslužili. Veliko število žen je molčalo, ker niso hotele pokazati, da bi njih možje ne zaslužili toliko, da bi lahko prehranili svojo družino. In baš s tem molkom so žene izgubile svoje delo.

Celo v zadevah gledališča in filma, kjer imajo tehtno besedo, znajo ženske bolje molčati nego marsikateri moški. Neka znana ameriška igralka je igrala ulogo kraljice Viktorije v maski, ki je slovela po vsej Ameriki. Nikoli pa ni hotela povedati, kako so izdelali to masko, čeprav jo je o tem vprašala sama ga. Rooseveltova. Skrivnost pa je končno izdal neki moški . . .

Kdor je v stikih s poklicno zaposlenimi ženskami, ve, da znajo o uradnih skrivnostih molčati prav tako kakor kakršenkoli moški. Samo iz prejšnjih časov, ko je bilo moškim v korist, da so ženskam zapirali pot v razne poklice, se je ohranil predsodek, da ženske ne morejo molčati. Čim bolj pa stopajo v poklice, ki so bili včasih prihranjeni samo moškim, tem bolj se bo kazalo, da znajo biti prav tako molčeče, pa čeprav ne na tako neokreten način kakor moški.

Hotel v višini 4150 m

Še letos bodo zgradili turistični hotel na pobočju najvišje kavkaške gore Elbrusa. Gre za pravi hotel, dvonadstropno stavbo, ki bo imel v svojih sobah z dvema do štirimi posteljami prostora za 200 oseb. Posamezne dele tega hotela izdelujejo iz pocinkanega železa v Moskvi, tam pripravljajo tudi njegovo opravo. Spravili jih bodo čez novo cesto, ki bo pozneje rabila tudi za obiskovalce Elbrusa, na lice mesta. Hotel bo stal v višini 4150 m.

Pokop brez trupla

V Schwerinu se je zgodil nenavaden pripetljaj. Iz nekega kraja v okolici tega mesta je privozil mrliški voz, da bi odpeljal truplo mladega dekleta, ki je umrlo v bolnišnici. V njenem domačem kraju se je izvršil v resnici pogreb ob navzočnosti vseh sorodnikov in znancev ter duhovnikov. Krsto so zagrebli. Šele dva dni pozneje so v bolnišnici ugotovili, da je mrliški voz odpeljal prazno krsto, med tem ko je deklетovo truplo ostalo po neki nerazumljivi pomoti v mrtvašnici.

Moskva pod vodo

Kakor poročajo listi iz Moskve, je mesto poplavljeno, ker je Moskva zaradi tajajočega se snega prestopila strugo in se razlila po ulicah.

ZA POMLAD
NOVA OBLEKA — NOV PLAŠČ!
Lepo sortirano zalogo blaga vam nudi tvrdka
DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA, Aleksandrova c. št. 7
V zalogi tudi izgotovljena oblačila ali pa se na željo izgotove tudi po meri.

Odklonjena zlata kolajna

Švedska javnost se bavi znova s svojo slavno rojakinjo Greto Garbo. Kakor znano, so umetnico nedavno odlikovali s švedskim redom za književnost in umetnost. To je zbudilo tem večjo pozornost, ker so red s tem prvič podelili neki igralki.

Šedsko poslaništvo v Washingtonu je naročilo švedskemu konzulu v San Franciscu, naj odlikovanje osebno izroči umetnici. Kakor pa poročajo iz San Francisca, božanska Greta konzula še sprejeti ni hotela. Tudi pri drugem poskusu mu ni dala priti do sebe. Zlato medalijo je konzul zato shranil v svojem uradu. Kakor pripominjajo švedski listi k temu, je Greta odlikovanje odklonila zato, ker jo je bila švedska vlada ob neki drugi priliki baje zapostavila. Vsekako pa je v stoletni zgodovini tega reda prvi primer, da ga je nekdo odklonil.

Banket z žabjimi kraki

V spomin na 200-letnico rojstva enega največjih sinov Bologne, fizika Galvanija, ki se je proslavil s svojim eksperimentom z žabjimi kraki, so v mestu priredili razne svečanosti. Neki klub je ob tej priliki priredil gostijo, na kateri so stregli gostom z žabjimi kraki v vseh mogočih pripravah. V Bologni stoji, kakor znano spomenik, ki kaže Galvanija z znamenitim žabjim krakom v roki.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Svojih upnikov ne plačujete, toda vozite se le v prvem razredu!«

»To moram po sili. Če bi se vozil v tretjem razredu, bi srečaval vse svoje upnike.«

ANEKDOTA

Kadar ima pater Hlinka, voditelj slovaških separatistov, kaj časa, se spomni tudi dušebrižništva ter stopi bodisi na leco ali sede v spovednico. Ko je nekoč zopet spovedoval, mu je prišel v spovednico neki železničar, ki je dobro opravil svojo spoved, le proti koncu je nekoliko zajecal in utihnil. »Kaj si utihnil, sin moj? ali imaš še kak greh?« »Še enega, velečastiti, pa si ga ne upam povedati.« »Le kar povej, dragi sinko, nič se ne sramuj,« ga bodri pater. »Saj se ne, ampak nerodno mi je le, ker greh je hud.« »Kar povej ga, morda pa le ne bo tako hudo.« »Veste, velečastiti, jaz sem Čeh.« Pater Hlinka z obžalovanjem pogleda na spovedenca, malo pomolči nato pa pravi tehtno: »Greh to sicer ni, ampak lepo pa tudi ni.« In mu je dal odvezo.

VSAK DAN ENA

»Zelo me veseli, da boste tudi po poroki ostali pri nas. Kdo pa je vaš srečni ženin?«

»Vaš sin, milostiva!«

(»Tidens Tegn«)

dve zamolčala. Vso zadevo mi je hotela prikazati v milejši obliki: da jo je oni dan slučajno srečal na ulici in da se ji je predstavil kot pisec onih pisem in jo je tako dolgo prosil, da jo je slednjič le premamil, da mu je rekla: popoldne gre k modistinji in jo na tej poti lahko spremi. Potem se je zaletavala iz ene laži v drugo, toda iz mojih klešč ni mogla več. Ko sem ji dejal, da jo je nekdo videl na sprehodu s tujim gospodom, me je skušala najprej prepričati s prisego in častno besedo: ni res, v Tivoliju sploh ni bila. Naposled se je izprevrgla v užaljenko: »Tistemu, ki ti je to povedal, se lahko zahvališ«. In se je obrnila in šla. Dovolj! V slovo sem ji poslal košarico spominčic.

Boril sem se za zaupanje, a priboril sem grenko razočaranje. Poglej, če bi prestala to preizkušnjo, kako srečna bi lahko bila oba! Tako pa je bila tudi ona slednjič kaznovana. Moj prijatelj se ni dalje brigal zanjo, saj je imel svoje dekle. Edino, kar me pri vsej stvari veseli, je tole: njena »prijateljica« je dobila svojo lekcijo. Vidiš, takele »prijateljice« so problem zase. Iz najčistejše zavisti svetujejo »vedno le najboljše« in usodno je, da prav na zaljubljena dekleta silno vplivajo. — Koliko več bi bilo srečnih parov in zakonov, če bi bile ženske samostojnejše v mišljenju, razsodnejše, če bi poslušale predvsem svoje srce in svojo vest in se otresle zunanjih vplivov. Tako pa nosijo vsako čustvo in vsak doživljaj »prijateljici« na uho, ki si iz njega napravi svojo zabavo po svoje.

— Ljubezni si pa ne želim več. To je najmočnejše vseh čustev, ki te zasužnji vsega. Taval bom takole sam po tem božjem svetu, edine prijateljice in tolažnice so mi te nedolžne cvetke . . . Boris se je zagledal v spominčice pred seboj, kakor bi hotel najti med njimi dvoje krasnih, velikih spominčic, s tistim nepozabnim nedolžnim sijajem.

En dan v Strasbourgu

Vračal sem se iz Pariza v domovino. Za en dan sem se ustavil v Strasbourgu tik ob francosko-nemški meji. Pet kilometrov od sredine mesta teče Rena, že tukaj mogočna reka, in ona je meja.

»En dan si samo bil v Strasbourgu, pa nam hočeš o njem pisati?« tako bi me mogel kdo vprašati. Odgovarjam: Kar se v enem dnevu dà videti, to vam opišem; samo kar sem zares videl, to vam povem. V takih mejah mi je pravica.

Bil je deževen, zelo mračen dan, tik pred začetkom koledarske pomladi, meglen, kakor če bi bili sredi novembra. A tudi v takem vremenu je potnik mogel spoznati, da je Strasbourg lepo mesto, pač nekaj večje od Zagreba. Dva rokava reke Illa dajeta očem prijetno izpremembo. Posebno lep je trg pred univerzo. Pozdravlja vas tam med drugim tudi Goethe, visok, lep, mlad, svež, mladostno jasen in podjeten; ne vidi se mu, da bi se žalostil zaradi »Pfarrerstochter von Sesenheim«, ki se je taknila njegovega srca, ko je študiral v Strasbourgu.

Lice mesta je francosko; vsi napisi nad trgovinami in v trgovinah so francoski. Prav taki so napisi v tramvaju. V trgovinah in v hotelih sprejmejo gosta francoski. Le napisi ulic so dvojezični. Gledališki plakati imajo glavni napis francoski, ali igra se tudi nemški.

V gostilni, kjer sem večerjal, je bila miza purgarjev, ki je govorila nemški, to je, nekateri so govorili bolj književno, drugi manj, tretji menda čisti nemški alzacijski dialekt, ki ni razumljiv tistim, kateri znajo le knjižno nemščino. Tramvajski kondukterji ogovarjajo potnike francoski, ali med seboj radi govore svoj nemški »patois«. V manjših restavracijah se naznanjajo jedi, ki jih je v njih dobiti, v nemškem dialektu. Tudi v gledališču se igra v dialektu (vsaj onega dne je bila oglašena igra v dialektu). Nekje je bil napis nekako takšenle: »Zuem wisse Baerle« (zum weissen Bärlein). Mislim, da francoska uprava rada ustreza takim regionalnim, dialektičnim težnjam; raba dialekta lahko prinese oslabljenje čustva nemškega narodnega edinstva in s tem oslabljenje nemške nevarnosti na alzacijskih mejah.

Kupil sem tri časopise, ki izhajajo v Strasbourgu (gotovo jih izhaja še več). Eden je čisto francoski: »Les Dernières Nouvelles de Strasbourg«, (Zadnje strasburške novosti); čital sem, da mu teče že 60. leto. Drugi, »Elsässer Bote« (9letnik), ima francoski podnaslov: »Le messager d'Alsace«. Inserati so nemški in deloma francoski (službeni so francoski), en članek je pisan francoski. Tudi časopis »Der Elsässer« (67-letnik ima francoski podnaslov »L'Alsacien« in tudi en francoski članek. To je strogo katoliški časopis, ki ima priloge: Katholisches Sonntagsblatt, Handelsblatt, Sportbeilage, Aus der katholischen Welt, Kleine Revue, Zeitfragen, Der Landwirt, Sociale Fragen, Elsässer Illustrierte, Der kleine Elsässer (Jugendbeilage), Jung-Volkspartei (Jeunesse U.P.R.). V številki, ki sem jo kupil, so obširna poročila o zborovanjih, ki se prirejajo po Alzaciji in Lotaringiji proti nameram unifikacije šolstva v Alzaciji in Lotaringiji s šolstvom v ostali Franciji; zahteva se, da ostani verouk v šoli in da naj šole ostanejo dvojezične. Na generalnem škofijskem zborovanju ženske lige d Action Catolique Française v Metzu se je konstatiralo, da je v škofiji Metz 126.866 žen in deklet podpisalo resolucijo s takimi zahtevami (24.000 več kakor leta 1924.).

Da je katoliški »Der Elsässer« vladi ljudske fronte g. Leona Bluma zelo nasproten, je razumljivo, a nasproten ji je tudi »Elsässer Bote«, ki vidi v njej pripravo za boljševiziranje Francije. Po vsem, kar potnik tukaj vidi, se sme sklepati, da sta ti dve provinci, pred svetovno vojno skozi 50 let del Nemčije, danes bolj na desno orientirani. Malo pomeni to, da sem v knjigarni mogel kupiti brošuro »Qui est La Rocque« (Kdo je La Rocque — znani francoski polkovnik, danes idejni predstavnik Francoske socialne partije, naslednice razpuščenih »Ognjenih križev«). Zgovornejši so mi bili veliki javni plakati s protirepublikansko roalistično agitacijo. Na njih sem bral tole: »Kaj nam je dala republika? Dala nam je samo eno svobodo, namreč svobodo, da vsaka štiri leta enkrat volimo prezidenta, a vse druge svobode nam je vzela«.

* * *

Kako pa je onstran reke Rene »die Wacht am Rhein«? Tramvaj vozi do mosta, ki drži preko reke v Kehl, mestece, ki je že v Nemčiji. Pregled potnega lista in denarja, potem pa kljukasti križi, »deutsche Geschäfte« in »arische Ärzte«. Komaj prideš čez most, te pozdravi napis kakor z visokega slavoloka, nosečega dve dolgi zastavi s kljukastima križema: »Herzlich willkommen«. Ta napis je videti tudi z železniške proge, ki teče tik ob oni cesti. Mislim, da ta veliki pozdravni napis ni naključje, temveč odkrita, trajna nemška agitacija, ki velja Alzačanom, ki s propustnicami hodijo čez most. Malo dalje v majhnem parku zazreš kip ženske, ki je obrnjena proti mostu na francosko stran, si zaslanja oči in plaka...

Ko sem videl vse to, sem mislil, kaka razlika je med strogo formo organiziranega in računajočega Nemca in lahkotno prirodnostjo skoraj naivnega Francoza!

Toda svoj izraz o naivnosti moram popraviti. Vsaj carinski urad francoski ve, kaj bi iz Kehla moglo prihajati v Strasbourg. V Strasbourgu sem bil kupil knjigo »Le roi Alessandre« (Kralj Aleksander), ki ji je avtor J. N.. Faure Biguet, ter jo nosil v žepu zimske suknje, tako da jo je bilo videti. Ko sem se vračal iz Kehla čez most v Strasbourg, sem pri francoskem carinskem uradu opazil, da hoče neki gospod k meni. Prišel je in me vprašal, kakšno knjigo imam. Zadeva se je ponovila pri denarni reviziji. Kakor na nekaterih drugih državnih mejah, pazijo tudi tukaj na tiskovine, ki jih imajo potniki seboj.

Spet sem bil v Strasbourgu. Nekaj ur pozneje sem se odpeljal. Iz vlaka sem se še enkrat ozrl po mestu in njegovi visoki katedrali, ki tako slovi po svetu. Potem sem odprl knjigo o kralju Aleksandru in pozdravljal sem v duhu Aleksandrovo Jugoslavijo.

Dr. Fran Ilešič.

S P O R T

Današnja nogometna nedelja

Liga igra XIV. kolo — Začetek finalov v I. razredu

Prvenstvene tekme vsepovsod, v ligi, v prvem razredu, le v Ljubljani imamo prav domač spored. Toda Ljubljana je kljub temu zainteresirana na današnjem sporedu.

Kaj je v ligi?

BSK—Ljubljana. Igra se na igrišču BSK kot predigra k srečanju med BASKom in Gradjanskim. Ljubljana ima pač prav neznatne nade. Jesensko tekmo v Ljubljani je BSK odločil s 3:0 v svojo korist!

BASK—Gradjanski. Drugi del beograjske dvojne prireditve. Doma so »purgerji« odpravili Beograjčane s 3:0, ali jim bo uspelo tudi v Beogradu odnesti, čeprav tesno, obe piki? To bi jih močno utrdilo na poti do prvega mesta.

Concordja—Slavija 0. Borba za plasman na repku tablice. Jesenj je bilo v Osijeku 1:0 za domače. Sedaj so razmere močno spremenjene, zagrebški »zelenci« kažejo čedalje ostrejše zobe. Imajo stvarno priliko, da se le znebijo poslednjega mesta.

Hašk—Slavija S. Zagrebčani so tudi tokrat niso zmenili za prireditev na enem igrišču, pa bodo igrali vsak na svojem. V Sarajevu je Hašk izgubil 1:4, uspešna revanša bi mu sedaj prišla zelo prav.

Hajduk—Jugoslavija. Hajduci so v Beogradu s famozno Višnjićevo enajstko odnesli obe točki, 1:0 je bilo takrat zanje. Sedaj so si z današnjim partnerjem hudo v jaseh za drugo in tretje mesto. Moštvo, ki bo danes izgubilo, bo moralo najbrž prepustiti tretje mesto BSKu. To bo najbrž najnočnejša bitka dneva.

Močni favoriti so danes Gradjanski, Concordja in BSK. Odprtí sta vprašanji med Haškom in Sarajevčani ter med Jugoslavijo in Hajdukom.

Začetek konca

bi se lahko imenovalo današnje prvo kolo v podaveznem prvenstvu I. razredov v LNP. Iz obeh prvorazrednih skupin sta se kvalificirala v finale po en klub iz Maribora in iz Trbovelj. Celje je dalo dva kandidata za naslov podsaveznega prvaka. Današnji spored obsega srečanji:

Amater—Celje. Na vročih trboveljskih tleh bodo Celjani prestali svojo prvo preskušnjo. Čeprav slovijo Amaterci kot dobri borci na svojih tleh, se vendar na papirju pripisujeta točki Celjanom.

Olimp—Železničar. V Gaberju gostujejo Mariborčani, ki so zasedli prvo mesto v svoji skupini. Realno presojeno, govori vse za to, da bosta romali točki v Maribor. Toda kdo ve? Iz previdnosti so Mariborčani naročili sodnika iz Zagreba (g. Podupskega). V tej borbi bosta po vsej priliki ostala na koncu današnja prvoimenovana, dočim bo Celje najbrž pripravilo mariborskemu Železničarju marsikatero težko uro v borbi za prvo mesto.

II. razred

je danes razmahnil svoj spored. V borbe posegajo zdaj že tudi klubi iz mariborskega okoliša, pa celjski in posavski klubi. Danes naštejemo samo pare:

V Ljubljani. Moste—Svoboda, Slavija—Mladika, Mars—Jadran, Grafika—Korotan. **Mariborski okoliš:** Gradjanski—Drava, Slavija—Lendava, Ptuj—Mura (ta se igra v Murski Soboti, Gorenjska. Savica—Kovinar, Gorenjec—Radovljica. **Ostali:** Hrastnik—Jugoslavija. KSK—Sava.

Mladina

je tudi zaposlena vsa. V Ljubljani igrajo trije pari: Slovan—Reka, Mladika—Ljubljana, Svoboda—Hermes; v Mariboru Železničar—Maribor, v Celju pa Olimp—Celje.

Turnir SK Reke

Popoldne ob 14.30 odn. 16. bosta na igrišču Reke ob Tržaški cesti dve tekmi v pokalnem turnirju SK Reke, in sicer najprej med Hermesom in Slovanom, nato pa med Reko in Ljubljano.

SK Svoboda. I. moštvo naj bo ob 15. na igrišču Most, juniorji pa ob 10. v naši garderobi.

V nekaj vrstah

Motokolesarska Ilirija je imela te dni svoj XXV. redni občni zbor, ki ga je vodil njen večletni predsednik Rudolf Zaloker. Med poročili društvenih funkcionarjev je bilo najbolj zanimivo poročilo tajnika Vekoslava Kepca, ki je med drugim omenil, da se motociklistični sport — čeprav počasi — pa vendar stalno razvija in je bila največja klubova prireditev tudi v pretekli sezoni tradicionalna gorska dirka na Ljubelj. Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da so klubove finance za današnje razmere še dovolj ugodne. Pri volitvah so bili v novi odbor izvoljeni: za predsednika Rudolf Zaloker, za podpredsednika Janez Jerman in Fran Borštnar, v odbor pa Fran Polak, Avgust Levičar, Franc Fritz, Vekoslav Kepec, Ivan Rekar, Milan Verovšek, Emerik Zeliuka, Stane Vidmar, Joso Šolar, Lojze Mejak in Mirko Kobi. Letos bo klub slavil 25-letnico obstoja, za kar se že zdaj intenzivno pripravlja.

Danes se je v Zagreb vrnila polovica naše teniške ekipe, ki je več mesecev z velikimi uspehi gostovala po Južni Afriki. Pallada, ki je pred odhodom iz Afrike osvojil še državno prvenstvo tamkaj, in Mitić sta se vrnila naravnost v Zagreb, ostala dva »mušketirja« Kukuljević in Punčec pa sta ostala v Italiji, kjer bosta od 12. do 18. t. m. nastopila na velikem mednarodnem turnirju v Napolju. Še v teku tega meseca čaka nato naše »bele mušketirje« cela vrsta važnih nastopov, nazadnje pa še tekma za Davisov pokal proti Rumuniji.

Prihodnji trening dveh naših izbranih nogometnih moštev za tekmi proti Madžarom bo v torek na igrišču BSK v Beogradu. V B-moštvu, ki bo igralo proti zemunski Sparti, bo spet nastopil »Ljubljančan« Lah, A-moštvo pa bo igralo proti BSK. Topot bodo te tekme dostopne tudi za publiko. Prva garnitura bo pred dokončnim nastopom v Budimpešti igrala dve tekmi z Budaiom in Bocskayem.

Odpoved današnje meddržavne tekme med Francijo in Italijo v Parizu je dvignila precej prahu v mednarodnih sportnih in tudi francoskih in italijanskih političnih krogih. Italijani so tekmo odpovedali, češ da se boje neredov na igrišču. Francozi pa trdijo, da morebitnih sportnih incidentov na tako obiskanih prireditvah z najboljšo varnostno službo ni mogoče preprečiti in ta razlog za odpoved ni dovolj tehten. Kočljivo je pri vse tem še to, da je francoski savez na vstopnicah za to prireditev spravil že pol milijona frankov, pa zdaj nima publiki pokazati nikogar. V zadnjem hipu se je obrnil na rumunski nogometni savez za gostovanje njegove reprezentance, ki pa je stavil take zahteve, da je tudi ta načrt šel po vodi.

Razpis

damskega prvenstva univerz v alpski kombinaciji

Jugoslovenska akademska smučarska organizacija (JASO) priredi dne 17. t. m. damsko prvenstvo v alpski kombinaciji univerz. Tekmovanje bo na Krvavcu, in sicer ob 11. smuk, ob 15. pa slalom. Smuška proga bo vodila z vrha Krvavca do koče. Pravico starta imajo samo akademičarke (po pravilih CIE — še dve leti po absolutoriju). Prvoplasirana prejme naslov — »Prvakinja jugoslovenskih univerz za leto 1937 v alpski kombinaciji«, drugo- in tretjeplasirana pa diplomi.

Prijave je treba poslati do 16. t. m. na naslov — (JASO), Ljubljana, univerza. Tekmovanje se vrši po pravilih JZSS. Prireditelj si pridržuje pravico do morebitnih sprememb.

Razpis

smuka za zlati znak JASO

Jugoslovenska akademska smučarska organizacija (JASO) priredi dne 18. t. m. ob 10. tekmovanje za zlati znak JASO — 1937. Smuk bo na Krvavcu. Proga vodi z Velikega Zvoka v Tiho dolino. Tekmovanje za zlati znak JASO se bo odslej vršilo vsako leto na isti progi (po snežnih razmerah) in približno ob istem času, in bo združeno s klubskim prvenstvom. Pravico starta imajo samo akademiki. Prvoplasirani prejme zlati znak JASE — 1937, drugo- in tretjeplasirani pa prejmeta diplome. Zlati znak JASO si lahko pribori tekmovalec le enkrat. Če bi si ga isto tekmovalec priboril prihodnje leto ponovno, ga dobi naslednji, ki še ni osvojil znaka, prvoplasirani pa dobi diplomo.

Prijave je treba oddati najkasneje do 17. t. m. na naslov: JASO — Ljubljana, univerza. Tekmovanje se vrši po pravilnikih JZSS. Prireditelj si pridržuje pravico do morebitnih izprememb.

Razpis

lahkoatletskega mitinga v Murski Soboti

SK Mura v Murski Soboti priredi v četrtek dne 6. maja ob 14 na svojem stadionu Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Murski Soboti propagandni lahkoatletski miting po naslednjem sporedu: Tek 100 m sen. skok v višino z zaletom sen., tek 100 m jun. C, met diska sen., tek 400 m sen., skok v daljino z zaletom sen., stafeta 4x100 jun. C, tek 1500 m sen., met krogla sen., skok v višino z zaletom jun. C, balkanska stafeta (800+400+200+100) sen

Prijave je poslati najkasneje do 30. t. m. na naslov: Tručl Ciril Murska Sobota, Banovinska bolnica. Prijavnina je po točki in osebi Din 5.—, za moštvo pa Din 15.—. Naknadne prijave in prijave brez prijavnine se ne bodo upoštevale. Nagrade: pri 5 tekmovalcih dobita prva dva, pri več kot 5 tekmovalcih pa dobijo prvi trije priznanice. Tekmovanje bo na tekališču dolgem 370 m posutem z ugaski, ki ima 4 nedvognjene zavoje. Pravico nastopa imajo vsi verificirani in neverificirani atleti klubov, članov JLAS. Tekmovanje bo po pravilih odn. pravilnikih JLAS

Službene objave LNP

(Službeno št. 13. seja p. o. dne 7. t. m.)

3. Prvenstveni spored 18. aprila t. l.: Amater—Olimp, Celje—Železničar Svoboda—Korotan, Mladika—Moste, Jadran—Slavija, Grafika—Mars, Zalog—Disk, Mengeš—Kamnik, Drava—Slavija, Lendava—Ptuj, Mura—Gradjanski, Hrastnik—Žalec, Sava—Radeče, Gorenjec—Savica, Radovljica—Bratstvo. Atletiki—Olimp, jun., Mladika—Slovan jun., Ljubljana—Svoboda jun., Hermes—Korotan jun., Rapid—Maribor jun. — 4. Verifikacija igralcev: s pravico nastopa z dnem objave (ker je bil že čitan): za Celje Ocvirk Franc —; s pravico nastopa 17. t. m.: za Kamnik Pogačnik Anton, Jagodic Dušan; za Disk Rode Ivan, Pavlin Albin, Rahne Slavko. — Zavrne se verifikacija Farnik Bodo za Gorenjca, Pešec Franjo za Celje Lebeničnik Karel, Sever Adalbert za Amater, ker niso nakazane takse. — 5. Do poravnave tromesečne članarine prejšnjemu klubu se suspendira Jakše Anton, Kovinar. — 6. Na podlagi sodniških poročil se predasta k. o. Rudolf Anton, Korotan, Lorbek Karel, Zalog. —Jorman Mirko, Kamnik se preda k. o. in obenem suspendira. — 7. Po prijavi Atletikov se suspendira Suholežnik Ludvik: Atletiki. — 8. S. o. se predasta ss. Arhar in Štiglič, ker nista sodila tekem, h katerima sta bila delegirana. — 9. U. o se predajo: Maribor v zadevi poravnave odškodnine Atletikom; Celje zaradi pomanjkljive rediteljske službe in nezadostno izpolnjene postave moštev 4. t. m.; Radovljica zaradi prepozne odpovedi tekme s Kovinarjem; dalje službujoči gg. Jurkas Belič, Bogdan, ker niso dostavili poročil o tekmah. — 10. Pozivajo Moste, da nakažejo blagajni LNP 10% od tekme Moste—Grafika; rok 3 dni.

Kolesarska podzveza (Službeno iz seje 9. tm.). Izbirni trening za mednarodno etapno dirko Beograd—Sofija bo v nedeljo 2. maja tl. na progi Ljubljana—Celje—Ljubljana (km 150) s startom in ciljem pred gostilno Kačič, Tyrševa cesta, točno ob 6. zjutraj. — Razpis za mednarodno dirko Beograd—Sofija bo pravočasno objavljen in razposlan vsem klubom. Pravico starta imajo samo Amaterji, pravilno verificirani za leto 1937. Nadzor za obrat v Celju preskrbi klub slov. kolesarjev Celje po g. Fajsu. Po sklepu u. o. mora vsak klub verificirati tajnika in predsednika. Tiskovine za verifikacijo se dobe pri tajniku podzveze. Pozivata se SK Vrhnika in Zalog, da poravnata letno članarino. Zaradi oddaljenosti lokala pri »Amerikancu« Florjanska cesta bo odslej društveni lokal v Kolodvorski ulici; natančno bodo klubi za prvo sejo pravočasno obveščeni.

Iz sodne dvorane

Razbojniški napad na periferiji mesta

Ljubljana, 10. aprila.

Danes popoldne je v razpravni dvorani na štev. 79. zasedal veliki kazenski senat, v katerem so sodelovali s.o.s. dr. Žigon, Ivan Brelih, Fran Gorečan in R. Lederhas s predsednikom g. I. Kraljem na čelu. Zaradi nočnega razbojniškega napada se je moral zagovarjati 23 letni pečarski pomočnik Emil Krožič iz Ljubljane. Krožič je izvršil napad v noči na 28. februarja na Cesti v Mestni log. Svojo žrtev, železniškega skladiščnega delavca Ivana Škafarja je onesvestil z močnim udarcem v obraz, mu odvzel iz žepa listnico s 580 Din gotovine, nato pa jo je odkuril v noč.

Razbojnik slabič

Obtoženec, ki ga je zagovarjal odvetnik dr. Spieller-Muys, je droben fant in kljub brezposelnosti zelo čedno oblečen. Bil je že dvakrat kaznovan, toda kakor je dejal predsednik senata, je imel vedno srečo, da je bila obsodba le pogojna in mu ni bilo treba kazni nikdar odsedeti. Pred sodniki pa tudi nikakor ni napravljal vtisa energičnega moškega, kakor bi bilo pričakovati od človeka, ki je sposoben izvršiti razbojništvo. Predsedniku senata je komaj razumljivo tiho odgovarjal na vprašanja, s katerimi je moral vleči iz njega vsako podrobnost. Videti pa je bilo, da se je trudil nekoliko popraviti sebi v prid nekatere podrobnosti, s katerimi se je v preiskavi v prvi skesanosti brez premisleka obremenil.

Pri biljardu se je rodil pohlep po denarju

Na večer pred napadom je Krožič biljardiral z neko tovarišijo v Svetičevi gostilni v Gerbičevi ulici. Igrali so za vino, s katerim so si gasili žejo po vsaki partiji. Za kratek čas je Krožič prenehal z igranjem in medtem obiskal svojo izvoljenko M. H., ki stanuje v hiši nasproti gostilne. Ko se je vrnil, so z igro nadaljevali. Krožičevo zatopljenost v igro pa je nenadno zmotila listnica par korakov v stran sedečega, že precej vinjenega gosta Ivana Škafarja, v kateri je Krožič opazil šop bankovcev.

Predsednik: »Ali vas je tedaj prijel pohlep po denarju in ste si mislili, da bi bilo dobro, če bi jih vzel?« Redkobesedni obtoženec mu je pritrdil. Pristavil pa je, da tedaj še ni pomislil na to, na kak način naj bi se denarja polastil. Igral je naprej in ko so končali, je ponovno šel k svojemu dekletu, kjer je odložil dva para čevljev, da bi mu jih ne bilo treba nositi domov potem pa je pohitel za Škafarjem, ki se je že bilo napotil proti domu. Po bližnjici ga je prehitel in ga počakal nedaleč od njegovega doma v temi. Vprašal ga je, kam gre potem pa mu je hotel vzeti denar, ne da bi mu hotel nasilno odvzeti. Ker pa se je Škafar branil, in ga udaril po nosu, ga je z udarcem v obraz podrl na tla. Z ukradenim denarjem je hotel pomagati svojemu dekletu, s katerim ima nezakonskega otroka. Že prej je prosil svojo mater, naj mu da kaj od prihrankov, pa ni hotela.

Veseljačenje z ukradenim denarjem

Ko pa je enkrat imel denar, jo je še iste noči mahnil v nočni lokal, kjer je popival do ranega jutra. Spal je doma samo par ur, nato pa je šel na nedeljski izlet na Sv. Katarino. Vsega skupaj je porabil 160 Din. Ko se je zvečer vrnil domov, ga je mati trdo prijela. Kajti že v teku dneva se je pojavil pri njej stražnik, ki je pozvedoval po sinu in ji povedal, da je osumljen nočnega napada na Škafarja, ki je brat njenega drugega moža. Najprej ji je vse tajil, na njeno strogo prigovarjanje pa je priznal, nakar sta šla takoj na policijo, a ker je bila nedelja in uradnika ni bilo v pisarni, nista nič opravila. Takoj drugi dan je bil že aretiran.

Sodnikom je rekel, da je bil od pijanosti popolnoma zmešan in da gotovo ne bi bil izvršil napada, če bi bil trezen.

Skrbna mati dolži dekleta

Škafar je res potrdil, da je bil popolnoma pijan, ko je na samotni cesti nenadoma zaslišal neko godrnjanje in je začutil udarec v obraz, da se je onesveščen zvrnil na tla. Ko se je prebudil, je odkolovratil domov in šele zjutraj opazil, da mu manjka denar. Šele tedaj je pričel premišljevati, kaj bi se bilo utegnilo zgoditi z njim: v obrazu ga je bolelo, denarja ni bilo in po hrbtu je bil ves blaten.

Gostilničar je potrdil, da sta oba njegova gosta sicer malo pila, da pa se jima je obema poznal vpliv alkohola.

Obtoženčeva mati je med zaslišavanjem glasno ihtela. Povedala je, kako je sina trdo prijela. Bil je pošten in zanesljiv fant a dekle ga je pokvarilo in uničilo. Trdila je, da lahko z dokumentom dokaže, da ni resnica, če to dekle pravi, da je bil fant odpuščen iz službe zaradi malomarnosti. Zelo je obžalovala, da fantu ni dala zahtevanega denarja za dekleta, misleč da gotovo ne bi bil napravil take pogreške, če bi mu bila ugodila.

Najnižja kazen

Po krajšem posvetovanju je predsednik senata objavil razsodbo: zaradi zločinstva proti imovini, ki ga je izvršil nasilno ponoči, je obtoženi obsojen na 1 leto robije in na 2 letno izgubo častnih državljanskih pravic. V kazen se mu všteje preiskovalni zapor. Upoštevaje vse olajšilne okolnosti sodišče vendarle ni moglo milejše soditi tako dejanje, za katerega je po zakonu zagrožena najmanj 5 let robije. Da pa je obtoženi delal premišljeno, dokazuje, da se je oprostil vsakega bremena, ki bi ga moglo ovirati, ko je takoj po odhodu iz gostilne odnesel k svojemu dekletu tudi čevlje, ki so mu bile dostavljene v gostilno.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Lep napredek naše meteorološke službe

V gosto opazovalno omrežje Slovenije se bodo vključile nove vremenske postaje v planinah

Zavod za meteorologijo na ljubljanski univerzi je začel v zvezi s Slovenskim planinskim društvom zadnji čas ustanavljati na naših planinah nove vremenske postojanke. Taka vremenska opazovalnica je bila ustanovljena v Planici na Tamarju, kjer so montirali vremenske opazovalne aparate 3. marca. Na Kofcah je bila postavljena vremenska opazovalna hišica 15. marca, a danes v nedeljo bo postavljena vremenska opazovalna postojanka na Komni nad Bohinjem. Vse omenjene postaje imajo nalogo, da bodo opazovale stanje temperature, gibanje vetrov in oblakov, stanje padavin in višino snega v naših planinah. V ta namen je vsaka vremenoslovna hišica opremljena z dvema toplomeroma, z dvema dežomeroma, snegomeroma in vetromerom. Opazovalna naloga je poverjena oskrbnikom planinskih domov, ki bodo skrbeli tudi za to, da bodo opazovalne hišice v redu delovale.

Od prej obstoje meteorološke postaje na Krvavcu, na Veliki planini, na Pokljuki in na Uskovnici nad Bohinjem, ki so kakor novoustanovljene vse tretjega reda. Poleg teh je bilo več postaj tudi na drugih planinskih postojankah, ki pa so zaradi nepazljivosti oskrbnikov propadle. Med drugimi so važne meteorološke postaje na Voglu, na Mirni gori na Dolenjskem, v Celjski koči in v Mariborski koči in mnogo vremenoslovnih opazovalnic na Pohorju. V kratkem se bo ustanovila vremenoslovna postaja na Klopnem vrhu na Pohorju na posestvu g. Fischerja. Pohvalno je, da je Kranjska industrijska družba iz lastnih sredstev nakupila več vremenoslovnih aparatov in bo na Jesenicah te dni ustanovila posebno meteorološko postajo prvega reda.

Za postavitev hišic po planinah so prispevali v prvi vrsti glavni odbor SPD, nekaj podružnice SPD, nekaj pa meteorološki zavod sam. Vsaka opazovalna hišica na planinah z napravami vred stane okrog 1000 dinarjev. Velikega pomena bo zlasti snegomer, s katerim bo mogoče ugotavljati višino snega. Vremenska hišica na Komni, ki bo danes postavljena, bo zlasti za smučarje velikega pomena. Zdaj je na Komni za 3 do 4 metre snega.

Po dogovoru med Tujskoprometno zvezo, SPD in zavodom za meteorologijo na naši univerzi bodo vremenoslovne postojanke po naših planinah služile predvsem za to, da bodo s pravilnega znanstvenega stališča javljale potrebne podatke glede stanja temperature, gibanja vetrov, oblakov in ostalih vremenskih prilik meteorološkemu zavodu, ki bo potem na podlagi teh dragocenih podatkov, važnih zlasti za turistiko, sestavljal posebno kroniko podnebnih prilik v naših planinah. V zvezi s tem se bo v bodočem planinskem muzeju, ki se bo ustanovil v Ljubljani, priredil poseben klimatični oddelek, kjer bodo vse podatke, nabrane od raznih vremenskih opazovalnic, grafično narisali in jih v tem oddelku izobesili v obliki stenskih tabel.

V zadnjem trenutku rešen iz plamenov

Cirkovce, 10. aprila.

V Šikolah pri Cirkovcah je nedavno zvečer pri posestniku Janezu Medvedu nastal požar. Domači so bili že vsi v posteljah in so jih zbudili sosedje, ki so opazili ogenj. Vsi so se lahko hitro rešili, samo 39-letni invalid Jernej Medved, brat posestnika Janeza, ki je imel v zadnjem delu poslopja sobico, je ostal v goreči zgradbi. Mož, ki mu manjka leva noga, je namreč že iskal protezo, ker brez nje ni mogel hoditi. Čisto v zadnjem trenutku so ga dobili iz sobe že zelo opečenega. Poškodovanca so prepeljali v bolnišnico. Kako je nastal požar, ni znano.

Sirov napad na tasta in taščo

Oslušovci, 10. aprila.

V Presnici, občina Oslušovci, se je nedavno pripetil dogodek, ki priča o neverjetni sirovosti. V vasi prebivata v svoji hiši posestnik Ivan Kukovec in njegova žena Marija, z več otroki. Njiju hčerka Antonija se je svoječasno poročila z nekim M. Francem. Ta je prišel te dni zvečer k Kukovcevim in zahteval, naj ga spustijo v hišo. Kukovec je videl, da je zet vinjen in zelo razburjen, zato mu ni hotel odpreti vrat. Z zetom je bil tudi neznan moški. Ker pa le ni bilo miru, je Kukovec odpri vrata, da bi odpravil oba nasilneža. To priliko pa je zet izrabil in napadel Kukovca; zgrabil ga je za vrat in mu začel groziti z odprtim nožem, češ da naj takoj moli, ker mu bije zadnja ura.

Prestrašen je Kukovec na ves glas zakričal na pomoč, a v tistem trenutku ga je napadalec začel obdelovati z nožem. Žena, ki je slišala kričanje moža, je prihitela na pomoč in je potegnila moža od napadalca, pri čemer pa jo je neznani zetov tovariš udaril z nekim topim predmetom po glavi, da se je nezavestna zgrudila na tla.

Kukovec je po vseh štirih zbežal od hiše in se v temi skril na travniku. Napadalca sta med tem časom zbežala. V hiši je bilo pet otrok, ki so po prestanem strahu šli iskat starše. Mater so našli na pragu hiše, očeta ležečega na travniku. Sosedje, ki so nato tudi prišli na pomoč, so Kukovca in ženo spravili v bolnišnico.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Nedelja 11. aprila: Matura. Izven.
Ponedeljek 12. aprila: Zadnji signal. Red B.
Torek 13. aprila: zaprto.
Sreda 14. aprila: Matura. Red Sreda.

Repriza Fodorjeve »Mature«. Premiera je doživela zelo živahen sprejem, posebno s strani dijaštva, pa tudi ostale publike. Delo je bolj lahkega značaja in nudi s svojo snovjo vpogled v odnos profesorjev do učencev.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Nedelja 11. aprila: Ob 15. uri: Vesela vdova. Izven. Cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri Aida. Izven. Gostovanje g. Marija Šimenca. Cene od 30 Din navzdol.
Ponedeljek 12. aprila: Materinski dan.
Torek 13. aprila: zaprto. Gostovanje opere v Celju: Traviata.
Sreda 14. aprila: zaprto.

»Aida« z g. Šimencem v tenorski partiji Radamesa. Sicer je zasedba vlog običajna in obče znano zanimiva, zanjo nas zavidajo mnogi veliki odri. Predstava je po znižanih cenah, kljub ogromnim stroškom, ki jih ta opera zahteva.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 11.: Kdo je papa? (Bichon).

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 11.: ob 15. Rdeči nageljni. Znižane cene. Ob 20. Dežela smehljaja. Gostovanje Marice Lubejeve. Znižane cene.

Vremenska poročila

po stanju z dne 10. 4. ob 7. uri zjutraj.

Planica-Tamar: — 1, jasno, mirno, 130 osrenjenega snega.

Staničeva koča: —4, jasno, mirno, 400—500 suhega snega.

Koča pri Trigl. jez.: —3, jasno, sever, 400 snega, sneg.

Dom na Komni: —2, jasno, 400 snega.

Dom na Kofcah: jasno, 200 snega, opoldne solnat.

Velika Planina: O, 200 snega, zjutraj zmrznjen, opoldne zrnat.

Erjavčeva koča na Vršiču: —2, delno oblačno, 180 osrenjenega snega.

Težave „Metlarjev“

To pot so pa »Metlarji« res odpovedali. Ali je bila uganka mar tako težavna? Če ima človek količkaj zmisla za kombinacije, mora znati sestaviti iz skupin črk zahtevan pregovor, zlasti če je ta pregovor zelo znan. In da ta ni znan, menda ne bo nihče trdil. Glasi se:

»Prazna glava se najvišje dvigujo«

Med reševalce, ki so poslali pravilne rešitve, je razdelil stric Matic štiri nagrade, in sicer dobe:

Oskar Klančnik iz Mojstrane 62., eno knjigo »Življenja in sveta« Anton Bojec, akademik, Ljubljana, Malgajeva 3., eno knjigo »Življenja in sveta«,

Rudolf Pettauer iz Ljubljane, Šmartinska 21., roman »Blagajna velikega vojvode« in

Marko Tomšič iz Ljubljane, Pred Skofijo 20,. roman »Lucifer«.

Če bodo reševalci drugič marljivejši, bo pa tudi več nagrad.

Nova uganka

Da ne bodo »Metlarji« spet stokali, bodo dobili to pot uganko, ki je res ne bo težavno rešiti. Spodaj v okviru je skupina črk, ki jih je treba po določenem ključu tako urediti, da dajo pregovor. Takole:

A L N A D E D E S
B K E D A Č D V A
J O O P E L O R E

Mnogo truda ne bo treba. Rešitve pošljite na dopisnici in napišite v kotu »Uganke kluba Metlec«!

Iz življenja na deželi

Iz Tržiča

č— **Kino** predvaja danes film »Ljubimec bogov«. (Don Jose Mojica).

Z Jesenic

s— **Zvočni kino Radio** predvaja danes ob 3. uri pop. in 8. zvečer velefilm iz planinskega življenja »ženske vladajo«. Med dodatki tudi domač kulturni film, barvana šala in zvočni tednik. Sledita »Pat in Patachon«.

Iz Ptuja

j— **Mestno gledališče v Ptuju.** Na številne želje občinstva ponovi naraščaj Sokola v Ptuju v nedeljo 11. t. m. ob 15. operreto »Hmeljsko princeso« z znižanimi cenami.

j— **Spet falzifikati.** V zadnih dneh sta dva trgovca javila policiji, da sta dobila med denarjem po en ponarejen 50dinarski novec. Trgovci se ponovno opozarjajo, naj bodo previdni pri sprejemanju kovancev.

j— **Poizkus žepne tatvine.** Te dni je neznanec na živinskem sejmu polegnil posestniku Medvedu Simonu iz Mihovcev, občina Cirkovce, iz zimske suknje denarnico, v kateri je imel štiri bankovce po 1000 Din. Medved pa je k sreči takoj občutil, da mu je nekdo segel v žep, in hkratu je opazil, da je začel neki moški bežati. Medved je skočil za njim in ga zgrabil. V tistem trenutku pa je neznanec izpustil iz rok denarnico in je Medved tako spet prišel do svojega denarja. V bližini je bil tudi posestnik Fideršek Ivan iz Gruškovce, ki je vse opazil in videl, da neznanec še vedno beži. Takoj je stekel za njim in ga naposled zgrabil za suknjo. Tat pa je hitro zlezel iz sukanje, tako da je Fideršku ostala v roki samo zimska suknja, katero so zdaj izročili sodišču.

j— **V bolnišnici sta umrla** 27letna posestnica Ivana Peklerjeva iz Nove vasi pri Sv. Marku in 62letni posestnik Rozman Martin iz Gorečje vasi.

j— **Požar.** V Krčevini pri Vurperku je te dni posestniku Francu Gomilšku zgorel hlev. Sosedje pravijo, da je ogenj podtaknil brezposelnik, ki se je klatil po vasi.

j— **Tatvina motorja.** V Zlatoličju je te dni posestniku Francu Krepflu neznanec iz šupe ukradel električni motor, vreden okoli 5.000 Din. Motor je znamke Elin.

★

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja danes ob 17.45 in ob 20. »Amphitrion« Bogovi se zabavajo. Za dodatek nov Paramountov zvočni tednik.

DOBOVA. Naše sokolsko društvo priredi danes ob 15. na Bizeljskem Šiber-Spicarjevo veselo ljudsko spevoigro »Svojeglavček«. V Dobovi, smo to igro uprizorili na velikonočni ponedeljek in na belo nedeljo obakrat v napolnjeni dvorani br. Kramerja. Igra je v režiji br. Vebleta in vzbuja z doživljaji zdrave planinske veselosti obilo smeha. Pevske točke spremlja celotni sokolski orkester pod vodstvom br. Kovačiča, ki marljivo razveseljuje publiko tudi v odmorih. Za naslednjo uprizoritev pripravljamo Ganglovo dramo »Sin« v režiji br. Grbca, za šolsko deco pa mladinsko igro »Gruda«.

A. POLTZER: 1

Kaminski napušč

Prigode Patricije Holmove

št. 13

Napeti roman, ki ga začenjamo priobčevati, se godi v londonski družbi in v Scotland Yardu. Zgrajen je na resničnem dogodku, o katerem so poročali vsi angleški listi. Bralec se bo seznanil z zanimivimi ljudmi: s policijskim nadzornikom, ki bi mu bil Sherlock Holmes komaj kos; s čudnim sodobnikom, ki mu je ime Ortega; s tajnico v Scotland Yardu, ki živi dvojno življenje; z brbljavo ženico in s simpatičnim dekletom, ki po nedolžnem zaide v vsakovrstne zmešnjave.

Noč v zapuščeni hiši

1.

Predstava v Coventgardenski operi je bila končana. Sir Thomas Beecham je bil dirigiral »Mojstre pevce«. Večer je bil ena tistih sijajnih družabnih prireditev, ki se na njih shaja cvet londonskega glasbenega sveta.

Patricija, še vsa v ukletju opojne glasbe, je krenila po St. Jameski cesti nizdol, proti postaji podzemeljske železnice. Lahna megla je ležala na ulicah. Pri Piccadillyju je Patricija zapustila podzemeljsko železnico. Zdaj se je bila megla tako zgostila, da je gospodična pomislila, ali se ne bi rajši vrnila. A vedela je, da jo prijateljica Violet nestrpno pričakuje, in je ni hotela razočarati. Torej je odločno krenila dalje, med tem ko se je megla čedalje bolj moreče spuščala na cesto. Postajala je kar nepredirna. Njene mlečnobele koprene so ohramljale ves promet, le kdaj pa kdaj je Patricija še začula trobljo kakega avtomobila, in videla je komaj nekaj korakov predse. Potratno razsvetljeni hotel Ritz, sijajna točka londonske noči, je v meglenem morju nalikoval klavrno plapolajoči sveči. Patricija je hitro stopila mimo vhoda. Iz hotela je prišel gospod, ki je bil videti nekoliko podpit in je nekam podtjetno krenil proti dekletu. Jedrno je zavila v stransko ulico in hitro izginila v megli. Obstala je in potegnila na uho, kajti na oči se v tej mlečni megli ni bilo zanesti. Patricija se je tesno držala hiš. Cesta je zavijala na desno. Tipala je ob zidovih. Časih se ji je zazdelo, kakor da bi šel nekdo mimo nje, a preden je utegnilo dekle vprašati za pot, je pešec izginil kakor senca.

Ni si vedela pomoči. Samo tipala je in šla naprej. Še nikoli ni bila doživela toli goste megle na londonskih ulicah. Bilo ji je, kakor da bi bil celo čas prenehal. Sama ni vedela, kako dolgo že blodi okrog.

Tedaj ji je skozi odprta vrata mahoma udaril v oči bled žarek svetlobe. Patricija se je brez obotavljanja odločila in stopila v hišo. Čudno: vrata so bila na stežaj odprta, in megla, ki se je vlekla po veži, je pričala, da mora biti že precej časa tako. Patricija je po gledala okoli sebe: v veži ni bilo nikogar.

Odločno je krenila dalje. Prišla je v živo razsvetljen prostor, ki je bil zelo razkošno opravljen.

»Ali je kdo tukaj?«

Zaman je čakala odgovora.

Na levo in na desno sta se širili vrsti sob, ki jih je zalivala žarka svetloba.

Patricija ni vedela, kaj bi. Ali naj odide? Spet nazaj v cestno meglo? Odločno se je obrnila v sobo. Stopala je po prostorih, ki so bili opravljeni z izbranim umetnostnim okusom. Nikjer ni našla živega bitja, ki bi utegnilo spadati k tej grozljivo tihi hiši — —

Zdaj je bila prišla Patricija spet na izhodno točko in je krenila v levo krilo hiše. Stopila je v prostor, po čigar opravi je bilo sklepati, da jo ima neznani gospodar za delovno sobo.

V prekrasnem, velikanskem starem kaminu je gorel ogenj. Na široki empirski pisalni mizi so ležali naočniki zraven odprte knjige. V pepelniku smotka, ki je še počasi tlela.

Patricija je nekajkrat glasno zaklicala v tihe sobane. Nič se ni ganilo. Dekle se je ustrašilo in se hitro obrnilo. Navdajala jo je samo še želja, da bi kar moči brž pobegnila iz te neprijetne hiše.

Stekla je po zapuščenih, žarko razsvetljenih prostorih, prišla v vežo in z nekaj skoki dosegla izhod. Vrgla se je na vrata in še tisti mah prestrašena odletela: vrata so bila zaklenjena!

Obupana je stresala vratni gumb, a ključavnica ni odnehala. Vrata znotraj niso imela kljuke, samo s ključem jih je bilo moči odpreti. Patricija se ni mogla spomniti, ali ni bila morda sama zaloputnila vrat za seboj, ko je bila stopila v hišo.

Patricija je opustila jalovo stresanje vrat in se obrnila nazaj v stanovanje. Zdirjala je v delovno sobo. Rešilna misel jo je bila prešinila. Na pisalni mizi je stal telefonski aparat.

Hlastno je zgrabila Patricija za slušalo, toda v aparatu je ostalo vse mrtvo. Nobenega brnenja ni bilo slišati. Udarila je po vilici, vod je ostal nem. Obupana je pobesila mrtvo slušalo. Oči so ji padle na njeno lastno roko, in nehote je tiho vzkriknila. Na desni rokavici, ki je še držala za slušalo, je bila velika temnodeča lisa!

Patricija si je strgala rokavico z roke. V grozi je pogledala okoli sebe. Tam, v težkem marmornatem pepelniku — Patricija je prepadena zastrmela nanj — goreča smotka je bila izginila! Kakor da bi jo psi gonili, je planilo dekle iz sobe, predirjalo sosednje prostore in sigaje priteklo v vežo. Njen prvi pogled je bil na izhod — zdaj so bila vrata široko odprta.

V naslednjem trenutku je stala Patricija na cesti.

Tudi za pomlad kupite pri „PAULINU“ LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 5 KER BOSTE V DOBRO KROJENIH MODELIH PLAŠČEV, KOSTUMOV IN PALETOJEV IMELI OBČUTEK SIGURNOSTI IN ELEGANCE.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo ozi, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, ozroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra“, Ljubljana.

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Potniki splavarji!

Kadar obstanete v mestu Krškem, zagotovo obiščite prenovljeno gostilno Rožman št. 64, blizu farne cerkve, tam boste vedno najbolje najceneje postreženi s čisto, okusno hrano, — izbrano vino lastnega pridelka, čiste sobe vedno na razpolago. Vljudno se priporoča Rozman, Korbar. Prepričajte se!

8996-48

Službo dobi

Beseda 1 Din davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mesarskega pomočnika

sprejmemo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

9129-1

Škrobilca

(klihterja) za molino (amerikan) za težko obrementev (do 70%) samo prvovrstno moč, sprejmemo takoj. Ponudbe poslati na Beograd, pošt. pretinac 368.

8935-1

Hišnik

vešč vrtnarstva za vilo v mestu, dobi zaposlenje. — Predpogoj zakonski par brez otrok, najljubše penzioniet. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Solnčno stanovanje«.

9069-1

Strugarskega pomočnika

za les, sprejmem takoj. — Babič, strugar Rečica — Laško.

9020-1

Mesto dobi

dober sobar za majhen kraj v provinci. Javijo naj se samo reflektanti z dolgoletnimi spričevali in dobrimi referencami. Pismene ponudbe na Propaganda d. d. Zagreb, Jelačičev trg 5 pod »4091«.

9019-1

Dimnikarski pomočnik

kateri poseduje mojstrski izpit, dob takoj službo. — Ponudbe na: Ivka vdova Savič Knin Primorska banovina

8964-1

Knjigovodjo

samostojno izvežbanega vseh pisarniških poslov, iščem za na deželo za 1. maj. Vpokojenci imajo prednost. Ponudbe na ogl. odd Jutra pod šifro »Knjigovodja 999«.

8590-1

Oskrbnika

za svojo kočo na Ljubniku, išče 1. maja t. l. podružnica SPD v Škofji Loki. — Mesto je zlasti primerno za upokojenca. Ponudbe sprejema tajništvo SPD v Škofji Loki.

8969-1

Tkalski mojster

(poslovodja) z dolgoletno prakso samo prvovrstna moč dobi takoj zaposlenje v večji tekstilni industriji na avtomatske stave specijalno za molino (amerikan). Resne ponudbe poslati na poštni pretinac 368, Beograd.

8936-1

Prodajalka

agilna, solidna in kavcije zmožna z znanjem slovenskega nemškega in hrvatskega jezika dobi mesto v bifeju 1 maja Sleka in spričevala željena. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

9025-1

Kuharico

popolnoma samostojno vajeno boljše in navadne kuhe in vkuhavanja sprejmem k 15 članski družini. Pomoč, tekoča topla in mrzla voda v kuhinji. Pogoj večletna praksa in popolno zdravje. Ponudbe na ogl. odd Jutra pod »Dobra gospodinja 500«.

9064-1

Službo dobi

trgovska pomočnica na deželi z 10.—15.000 Din kavcije. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Poštenost«

8965-1

Foto pomočnico

sprejmem za amaterasko izdelavo. Prednost. v tej stroki že zaposlene. — Mauri Boris, Vrhnika.

9033-1

Natakarico

dobro servirko, z znanjem nemščine mlado, prijetne zunanjosti, išče za takojšnji nastop restavracija Stara pošta« Kamnik. Ponudbe pismeno ali ustmeno.

9041-1

Mesto pogodbene občinske babice

razpisuje uprava občine Ig, srez Ljubljana okolica. Šolska izobrazba: pismenost in dovolilo za obče pravo. Pravilno kolekovane prošnje z zahtevanimi listinami je vložiti v roku enega meseca po tej objavi na upravo občine Ig. Uprava občine Ig, dne 3. aprila 1937.

8976 1

Trgovska sotrudnica

vajena špecerije, manufakture, železnine itd. dobi takoj mesto. Želim nekaj kavcije. Ponudbe s prepisi spričeval na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vestna in zanesljiva«.

9071-1

Natakarica

s kavcijo Din 500 in obenem za domača hišna dela čedne postave, do 24 let starosti, dobi takoj službo. Naslov v vseh poslov. Jutra.

9065-1

Avtokleparje

prvovrstne sprejme takoj Avtomontaža delavnica d. d. Ljubljana VII Kamniška ulica 25.

9066 1

Izložbenega aranžerja

galanterije, mode in konfekcije, boljšo moč, takoj sprejmem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dober risar«.

9060-1

Trgovsko pomočnico

dobro prodajalko, zmožno voditi večjo dobro vpeljano trgovino na deželi, išče kot desno roko mlad samski trgovec. Ponudbe s sliko na ogl odd. Jutra pod »Trgovec—samec«.

9026-1

Mladega pek. pomočnika

tudi za raznašanje kruha išče takoj. Soklič Valentin, pekarna Bled II.

9023-1

Keplarice (verižkarice)

za boljše nogavice sprejme tovarna Vidmar, Ljubljana, Savlje 18.

9239-1

Dva krojaška pomočnika

potrebujem za fino veliko delo. Nastop takoj, oglasiti se brzojavno na Gostenčnik krojač, Mladenovac.

9238-1

Mediča. ali slašč. pomočnika

mlajšega sprejmem. J. Krbavčič, Ljubljana, Sv. Petra 5. 59.

9323-1

Trgovskega pomočnika

za vodstvo modne in manufakturne trgovine sprejmem. Jamstvo potrebno — Obširne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Absolutno zmožen«.

9320-1

Kuharico

dobro in zanesljivo za vse, z dobrimi spričevali iščem za takoj. Oglasi naj se pri Golob, Breg 20. III.

9335-1

Frizerko

dobro in hitro delavko, zmožno moderne pričeske, sprejmem takoj v Ljubljani. Dopise na ogl odd. Jutra pod »Din 1300 mesečno«.

9281-1

Zaposlim

1 mehanika 1 mizarja; — strojni ključavničarji niso izključeni. Pogoj: 1/3 dnevna poskušnja in po sprejemu potrebna kavcija. Ponudbe pod »Siguren« na ogl. odd. Jutra.

9449-1

Samostojno kuharico

boljšo, sprejmem. Ponudbe na ogl. odd Jutra pod »Spretna«.

9468-1

Knjigovodja

dobi mesto v industrijskem podjetju ki vloži 100.000 Din proti 100% garanciji in obrestim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Vodstvo«.

9446-1

Hišnika

poročenega, mlajšega upokojenca ali vrtnarja, iščem za posestvo poleg Ljubljane za obdelovanje sadnega in zelenjadnega vrta. Uživek soba s kuhinjo, mlja in koza. Lahko redi čebele. Ponudbe z navedbo doseda njega službovanja na ogl. odd. Jutra pod »Skrben in trezen«.

9456-1

Trgov. potnika

ali šoferja, ki posodi 15000 gotovine za nabavo potniškega avta in prevzem zaloge za skupno potovanje, sprejmem takoj. — Dobra plača, dnevnice, provizija. Posojilo vrnem v 4 mesecih. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod — »Stalno«.

9370-1

Raznašalko

za mlekarno, dnevno dopoldan, sprejmem. Dvokolo na razpolago. Dopise na ogl. odd. Jutra pod šifro »Čedna«.

9353-1

Slaščičarskega pomočnika

samostojnega, iščem. Nastop takoj. Ali Žečirović, slaščičar, Murska Sobota.

9317-1

Kovaškega pomočnika

veščega kovanja konj, sprejmem takoj. — Kapus Ivan, Bled.

9349-1

Prodajalko

samostojno v modni stroki, ki govori nemško in pozna dobro ljubljanski trg sprejme V. Lesjak, Šelenburgova.

9411-1

Izurjeno pomočnico

sprejme Atelje Dolinar, Šelenburgova ul. 6.

9408-1

Hišnika

vpokojenca 2 osebi za manjšo hišo na periferiji, sprejmem. Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Hišnik«.

9324-1

Frizerko

zmožno vseh v stroko spadajočih del sprejme takoj A. Čoh. Celje.

9420-1

Važno! Dame in gospodje!

Če hočete biti srečni v zakonu in ljubezni pošljite naslov z znamko na podruž. Jutra. Maribor pod »Zanimivo«.

9431-1

Sezonska sobarica

išče službo gre tudi privatno. Virant, Miklošičeva ul. 37, Maribor

9435-1

Krojaškega pomočnika

dobro izvežbanega v velikih komadih, sprejmem takoj. Oskrba v hiši, zglasiti se osebno ali pismeno. — Gerjevič, krojač, Zakot, Brežice.

9241-1

Trgovski pomočnik

špecerijske ali delikatesne stroke, prvovrstna moč — dobi službo v Ljubljani. — Nastop takoj ali po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožen«.

9242-1

2 trgovska pomočnika

simpatična, verzirana v trgovini z mešanim blagom, ki sta zmožna samostojnega vodstva trg. z meš. blagom, s primerno kavcijo, sprejmem v službo. Prednost imajo samci, v starosti od 28 do 35 let. Plača po dogovoru Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Trajna služba«.

9143-1

Natakarico

pridno, pošteno, simpatično in prikupljive zunanjosti, zmožna v gostinskem obratovanju, od 20 do 25 let staro — sprejmem. Ponudbe pod »20 — 25 let« s sliko in navedbo višine kavcije, na ogl. odd Jutra.

9198-1

Kuharica

pridna, snažna in poštena, ki opravlja vsa hišna dela bi tudi lahko sama gospodinjila dobi mesta s 1. majem k 2 osebama. — Ponudbe s prepisi spričeval na ogl. odd. Jutra pod »Popolnoma zanesljiva«

9205-1

Krojaškega pomočnika

za velike komade sprejmem. Stalno delo. Studenci pri Mariboru, Aleksandrova c. 45. Globovnik

9116-1

Sprejmejo se

za sezonsko restavracijo v kopališču s 1. majem plačilni natakar ali natakarica in perfektna kuharica. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in sliko, ki se takoj vrne na ogl. odd Jutra pod »Sezona« Maribor.

9126-1

Deklico

15 — 16 let staro, iščem za pomoč v mlekarni in gospodinjstvu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marljiva«.

9107-1

Natakarico in služkinjo

iščem. V poštev pridejo marljiva in poštena dekleta. Prednost šivilje in dobre kuharice. Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod »Zanesljive«.

9111 1

Natakarico in služkinjo

zmožno meščanske kuhe in vsega hišnega in vrtnega dela sprejmem takoj. Natakarice šivilje imajo prednost. Gostilna Lorber, Žalec 2.

9112-1

Ključavničarja — strugarja

samostojnega, veščega delavca, zmožnega vseh del na strojih in autogenega varjenja, sprejme takoj Kunstelj Franc — Bled.

9254-1

Dekle

ki je vajeno gost. in trd sprejmem v stalno službo. Ponudbe pod »Marljiva« na ogl. odd. Jutra.

9225-1

Frizerko

mlajšo, dobro v vodni in železni ondulaciji, sprejmem takoj. Drago Bernard, frizer, Laško.

9141-1

Usnjarski pomočnik

dobi stalno službo Gro suplje, Jeglič.

9180-1

Fotografskega pomočnika

po možnosti z mojstrskim izpitom za samostojno vodstvo podružnice v mestu, iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobra eksistenca«.

9134-1

Sobarico

z daljšimi spričevali, ki zna pospravljati boljše sobe, likati in šivati, — sprejmem. Nastop takoj. Ponudbe na ogl. odd Jutra pod »Stalno mesto«.

9142-1

Slaščičarskega pomočnika

sprejmem takoj Naslov v vseh poslov Jutra.

9137-1

Modististko in štoparico

sprejme za takoj salon »Truda«, Ljubljana — Aleksandrova št. 5.

9305-1

Pletilje

za stalno, takoj sprejmem. Naslov v vseh poslov. Jutra.

9279-1

Mlajša prodajalka

ali učenka za delikatesno trgovino se sprejme. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delikatesa«.

9301-1

Čevljarski pomočnik

ki je zmožen tudi prikrojevanja dobi službo, ali vzame delavnico v najem. Pogačar, Kamnik.

9283-1

Krojaškega pomočnika in vajenca

sprejme takoj Jelovšek, Gledališka 14

9274-1

Električar

mlajša moč, dobi takoj službo. Vešč mora biti v vseh vrtah instalacij za motorje in razsvetljavo. Ponudbe na oglas odd. Jutra pod »Tovarna«.

9162-1

Mlad pekovski pomočnik

ki raznaša pecivo in enfant raznašalec peciva, dobita takoj zaposlenje. Stojan Josip, parna pekarna, Pišece.

9161-1

2 krojaška pomočnika

za fino damsko delo sprejmem takoj. Vzamem v učenje tudi vajenca, ki ima veselje do krojaške obrti, ostalo po dogovoru. Žužek Celovška 57.

9395-1

Šivilja

samostojna moškega perila, dobi delo. »Mila«, Mestni trg, 17.

9393-1

Izurjeno pletiljo

sprejme »Mila«, Mestni trg 17.

9394-1

INSERIRAJ V „JUTRU“!

KLIŠEJE ENO IN VEČBARVNE Jugografika SV. PETRA NASIP. ST. 23

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, davek 3 Din. za šifre ali dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 19 Din.

Podjetja!

Iščem za takojšen nastop službo prodajalke, blagajničar, natakarice ali kaj primernega. Imam dolgoletno prakso v trgovini, deloma tudi v pisarniških in blagajniških poslih. Vajena sem gostilne in gospodinjskih del. Želim v mesto ali na morje. Event. garancija. Podjetja, ki potrebujejo res podjetno in zanesljivo moč, naj pošljejo dopise na ogl. odd. Jutra pod »Gospa 32«.

8913-2

Mladenič

zmožen vseh nižjih pisarniških poslov, v slovenščini in srbohrvaščini, iščem kakršnekoli zaposlitve naj si bo sluga, skladiščnika, natakarja, vratarja ali kakršnokoli drugo zaposlitev. Star sem 25 let, s primerno šolsko izobrazbo in sem vojaščine prost, sem neoženjen, še nekaznovan in poštenega ter popolnoma treznega značaja in nekadilec. Podjetju, ki bi me zaposlilo bi bil neizmerno hvaležen, in bi mu bil zanesljiv v vseh ozirih uporaben in točen uslužbenec. Službo sprejmem proti vsaki plači in lahko nastopim takoj. Cenj. ponudbe na ogl odd Jutra pod »Vesten uslužbenec«.

9035 2

Pomočnica

gospodinjska samostojna, vešča vseh hišnih poslov in kuhanja, išče mesta. Ponudbe pod šifro »Vestna gospodinja« na ogl odd. Jutra.

9044-2

17 letna

išče službo pomoč v gospodinjstvu in k otrokom, znanje francoščine. Ponudbe na oglasni odd. Jutra pod »Prvi maj«

9036-2

Absolvent

trgovske šole z znanjem nemščine, strojepisja, — nemške in slovenske stenografije, išče primerno pisarniško mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Skromen«.

9072-2

Gospa

vajena vseh pisarniških del išče primerne službe. V potrebi lahko položi 12 000 Din kavcije. Nastop takoj. Ponudba pod »Vestna« na ogl. od delek Jutra.

9070-2

Brivski pomočnik

začetnik, išče primerne zaposlitve v kakšnem — damsko-frizerskem salonu, kjer bi se obenem vadil v ondulaciji. Naslov v vseh posl. Jutra.

8922 2

Pomočnik

sedlarski, vešč tudi torbarstva išče zaposlenja. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na ogl. odd Jutra pod »Marljiv pomočnik«.

9024-2

Pošten mlad fant

želi službo sluge ali slično. Naslov v vseh poslov. Jutra.

8955-2

Žagovodja

z mnogletno prakso dobro verziran v trdem in mehkem lesu, gre za les nega manipulanta, skladiščnika, prevzemalca ali nakupovalca. Govori in piše perfektno slovensko in nemško. Nastop službe takoj. Cenj. ponudbe na podruž Jutra v Celju pod »Lesni strokovnjak«.

8949-2

Pekovski pomočnik

zmožen najfinejšega peciva išče mesto. Josip Šegina Maribor Kopališka ul. 20

9117 2

20letno dekle

z znanjem šivanja gre kot pomočnica ali v pomoč gospodinji Ponudbe na podruž. Jutra Maribor pod »Poštena«.

9121-2

Brivski pomočnik

dober delavec in bubi štucer, išče dobro nameščenje. Naslov v vseh poslov Jutra.

9106-2

Korespondentka

perfektna v slovenščini in nemščini, samostojna knjigovodkinja bilancistka z dolgoletno prakso, zmožna voditi vsa pisarniška dela, išče mesto. Cenj. ponudbe pod »Res zmožna uradnica« na ogl. odd. Jutra.

9086-2

Službo gospodinje

pri starejših zakoncih ali osamljenem gospodu želi inteligentna gospodična, stara 30 let. Ponudbe na podruž. Jutra Celje pod »Skrbna gospodinja«.

9109-2

Trgovski sotrudnik

vojaščine prost, išče mesto Ponudbe pod »Ljubljana« na ogl. odd. Jutra.

9257-2

Strežnik

želi nameščenja privatno ali v hotelu-pensionu na letovišču, znam razne jezike. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Marljiv strežnik«.

9176-2

Gospodična

pridna, poštena, išče mesto sobarice na letovišču Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Letovišče«.

9169-2

Dve dekleti

22 in 20letni želita službo najrajši v enem kraju, pomoč v kuhinji. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

9243-2

Inteligent

starejši, pošten, iščem postranskega zaslužka, zastopstva, poverjeništva ali slično. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Inteligent«.

9140-2

Vrtnar

samski, z večletno prakso, išče mesto za takoj ali pozneje. — Naslov v vseh poslov. Jutra.

9139-2

Natakarica

starejša, dobra moč, išče službe v boljši gostilni. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Simpatična 99«.

9342-2

Samostojna kuharica

išče mesta za vsa hišna dela; gre tudi iz Ljubljane. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vešča«.

9442-2

Šofer

izučen ključavničar in avtomehanik vešč nemščine, samski, trezen in pošten, dober vozač, želi nastopiti službo na tov. ali luksuznem avtomobilu za daljše proge. Drugo po dogovoru. Naslov v vseh poslov. Jutra.

9149-2

Šofer

izučen ključavničar in mehanik s civilnim in vojaškim izpitom, iščem službo za takoj ali pozneje. Ponudbe pod šifro »Šofer 99« na oglas odd. Jutra

9298-2

Absolventinja

trg. akademije išče za poslitve. Ponudbe pod »Kterkoli« na ogl odd. Jutra.

9155-2

Mesto natakarice

z znanjem šivanja iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Natakarica«.

9334-2

Šofer

s prakso, zanesljiv vozač zmožen kavcije, išče zaposlitve. Naslov v vseh poslov. Jutra.

9170-2

Perfektna sobarica

Slovenka, z znanjem — nemškega, italijanskega in srbohrvaškega jezika, išče službo za sezijo ali za stalno. Ponudbe pod »Perfektna sobarica« na ogl. odd. Jutra.

9265-2

Postrežnica mlada

močna, vajena kuhe in vseh gospodinjskih del, išče služo za takoj Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštena in delovna«.

9152-2

Mesto sobarice

z znanjem nemščine iščem za sezijo ali privat. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Urna«.

9333-2

Samostojen knjigovodja

mlajši absolvent trgovske akademije z znanjem nemščine, išče primerno večerno zaposlitev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mlajši«

9340-2

Absolventka

trgovske akademije išče službo. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Začetnica«

9341-2

Stavbni ključavničar

mlad, resen in inteligenten, dober delavec, vešč vseh stavbnih del, z dobro strokovno izobrazbo želi kakršnekoli službe. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Priden«.

9319-2

Gospodična

z učiteljsko maturo, s pisarniško prakso, zmožna italijanščine, nemščine išče primerne zaposlitve v pisarni ali k otrokom. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »št. 989«.

9388-2

Natakarica - servirka

zmožna kavcije, s sezonsko prakso, išče stalnega mesta ali za čas sezone Naslov v vseh poslov. Jutra.

9416-2

Tkalski mojster

absolvent tekstilne šole z mnogoletno prakso na šaft, žakard, revolver in Lüpkasten, išče službo. Ponudbe na podruž. Jutra. Maribor pod »Mojster«.

9434-2

Šofer in ključavničar

išče službo. Naslov v vseh poslov. Jutra.

9428-2

Dekle

pošteno in zanesljivo, išče službo, najraje v Mariboru. Ponudbe pod »Poštena« na podruž. Jutra, Maribor

9429-2

Trgovska pomočnica

pridna, poštena, išče službo. Naslov v podruž. Jutra, Maribor.

9430-2

Pisarniška pomočnica

18letno dekle z dežele, vešča v strojepisju, stenografiji, knjigovodstvu slovenski korespodenci in risanju želi stalnega nameščenja. Ponudbe na podruž. Jutra, Maribor pod »Začetnica«.

9426-2

Pek

star 28 let, vesten, dober, trezen, išče dobre službe. Zmožen izboljšati ter voditi vsako pekarno. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nekadilec«.

9346-2

Reg. br. 2007/32

Zanesljiva oseba

v srednjih letih, Nemka zmožna tudi nekaj slovenščine želi mesto za pomoč v kuhinji ali pri mali družini ali za gospodinjstvo pri samostojnem gospodu. Cenjene ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod »Delavna in poštena«

9419-2

Gospodinja

stara 47 let, zmožna vsega hišnega dela in dobra kuharica, išče mesta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boljša«.

9327-2

Služkinja

z dobrim spričevalom, išče službo pri morju. Penzion ali hotel. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »št. 150, poštena«.

9405-2

Boljša gospodična

srednjih let išče mesto gospodinje. Gre tudi h kaki stari bolni gospe ali gospodu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dobrosrčna«.

9367-2

Gospodična

z znanjem šivanja, želi mesto k otrokom. S primerno šolsko izobrazbo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

9450-2

Zaslužek

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tisoč dinarjev

in več zaslužite mesečno z delom doma. Pošiljam material, prevzamem gotovo blago. Mal kapital potreben. Zahtevajte prospekte, priložite marko za odgovor. Mihajlo Henig, Pančevo, Br. Jovanovića 20.

9003-3

Malo podjetje

s krasno eksistenco zaradi odpotovanja odstopim. Potrebno Din 5000 v gotovini. Ponudbe na podruž. Jutra, Maribor pod »Slučajna prilika«.

9436-3

40% provizije

nudimo vsakemu, posebno trgovskim potnikom s prodajo dobroido čega predmeta. Ponudbe na podruž. Jutra, Maribor pod »Kupec vsak«. Za odgovor priložite — znamke.

9432-3

Potniki

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopnike

za prodajo kolesa, motornih koles in šivalnih strojev, — sprejmem po vseh krajih. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tovarna«.

9100-5

Potnikom

ki obiskujejo: trgovce, obrtnike, gostilničarje, nudimo lep zaslužek s prodajo artikla papirnate galanterije. Mala kolekcija. Ponudbe z navedbo delokroga na ogl. odd Jutra pod »Dobra provizija«.

9377-5

Vajenci(ke)

Beseda 1 Din davek 3 Din, za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vajenko

s postavno dolžno izobrazbo, sprejmem v svojo trgovino z mešanim blagom. — Prednost imajo hčerke trgovcev, ozroma take, ki so že vpeljane v trgovini, toda odpuščene brez lastne krivde. Josip Lavtižar, trgovina z mešanim blagom v Kranjski gori.

9058-41

Učenko

sprejmem takoj v trgovino z mešanim blagom z vso oskrbo. Istotam kupim knjižico Stavbne hranilnice »Moj dom« in radio aparat proti takojšnji gotovini. Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Industrija«.

9145-44

Trgovski vajenec

z žletno učno dobo se želi izpopolniti v večji trgovini, s stanovanjem in hrano v hiši. Naslov v vseh poslov Jutra.

9424-44

Pouk

Beseda 1 Din davek 3 Din, za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izkušen profesor

poučuje z uspehom po zmerni ceni matematiko, fiziko, kemijo in nemščino za vse razrede srednjih šol. Naslov v vseh poslov. Jutra.

152-4

Informacije

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Goik vabi k sodelovanju!

8908-31

Obvestilo

Radi izpopolnitve v svoji obrti odpotoval v inozemstvo. Delavnica začasno zaprta. Sever Ferdinand, modno krojaštvo, Ljubljana Vič 79 Cesta na Brdo.

9222-31

Osebe

ki so iskale v letu 1935-36 pomoči v zdravilišču Lipik na Hrvatskem se vljudno prosijo za njih naslove proti primerni nagradi. Dopisi na ogl. odd. Jutra pod »Lipik«

9302-31

Blago za ženske obleke
svileno, volneno in perno, zadnje novosti, velika izbira in znano solidne cene.
R. MIKLAUČ
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ul.
Pred škofijo 3

Prodam

Beseda 1 Din, davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Neveste, prilika!
krasna jedilnica, dekorativne stvari, porcelan, kristal, kuhinjski pribor skupno naprodaj. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Zaradi odhoda«. 9067-6Z

Hladilne omare
»Frigidaire« malo rabljene, solidno ohranjene, ekonomične, pripravne za stanovanja, restavracije, slaščičarne, pensione itd. z jakostjo motorje po 1/6 KS, 110/120.50 per proda Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani. Informacije: Gajeva ul. 5/II. nadstr. soba 221. 9097-6

Špargljeve sadike
ene in dvoletne, močno ukoreninjene, sorte Argenteuil in
VRTNE JAGODE
najdebelejše sorte kralj Albert, oddaja PALJK L., Cesta na Rožnik 47. 9079-6

Tiskarne pozor!
Patentni koledar odstopi mlekarna Vidovdanska št. 2 Ljubljana. 9074-6

Vrata, okna,
ključbene omare in železne rolete, poceni prodam. Štermecki, Celje. 9018-6

Sladko seno
1 vagon garant in 1 vagon garantirano sladke otave, prodam. Interesenti naj se javijo na naslov Jos. Wagner, Šmarje pri Jelšah. 8911-6

Cepljene trte
na ameriški način enoletne Muscat Kraljica vinograda, Muscat sopr. Mathias Jovana, Kraljica Jelisaveta, tvrdke Hirš Vladislav in drug. Subotica ima na zalogi Sever & Komp. Ljubljana in stane posamezna trta od navedenih sort Din 5.—. 9001-6

Izredna prilika!
Umetno sušeni parketni odpadki, poceni pri F. Verščnik, Masarykova 23. 6245-6

Blagajna Wertheim
št. 3 Tanzer, naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8986-6

Dva fotoaparata
skoraj nova, zelo poceni naprodaj. Zvezna ul 14, Moste. 9076-6

Blagajna Wertheim
št. 3 Tanzer, naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8966-6

Lestence
lepe, za eno, dve ali štiri žarnice, zaradi spremembe razsvetljave ugodno prodam, — hotel »Bellevue«. 9247-6

Športni voziček
poceni naprodaj. Ljubljana, Mencigerjeva 29. 9177-6

Rastline
za alpinum in vsakovrstne sadike za vrtove nudi vrtnarstvo Adolf Vatovac, Vrazov trg pri Št. Peterskem mostu. 9281-6

Moško kolo
skoraj novo in spalni divan, poceni naprodaj. Cigleriova 29, Moste. 9157-6

Železni drogi
za žične ograje, kompletno prirejeni, minizirani 240×5 cm naprodaj. Podjunska 13, suteren. 9322-6

Dve oljnati sliki
stari, naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9386-6

Fotoaparat
Plaubel Makina, optika 2.9 format 6×9 s priborom prodam vsled družinskih razmer globoko pod nabavno ceno za Din 1600 Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9391-6

Biljarde prodajam
za hranilne knjižice Ljubljanske kreditne, Mestne ljubljanske, Zadružne gospodarske D. D., Ljudske celjske in obč. Krško. — Dajem na obroke in na procente. Biljardi so sedaj v prometu. Moj najboljši izdelek. Ivan Zupančič, odlikovano mizarstvo, Zadovinek, Pošta Leskovec — Krško. 9406-6

Otroški voziček
globok, skoro nov, moderen, kromiran, naprodaj. Herbersteinova za Stadionom 9259-6

Kompletna oprema
za specerijsko trgovino, dobro ohranjena, ugodno naprodaj. Ogled: Cerkvena ul. 1. Šavs. 9325-6

Več voz gnoja
prodam. Poizve se Sašek, Celovška c. 62. 9347-6

Urarsko orodje
kompletno, naprodaj. — Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodna cena«. 8901-6

Otroški vozički
spomladanski modeli došli. Najnovejši vsi na kroglični ležiščih.
S. Rebolj & drug,
Gosposvetska 13. 145-6

Otroški voziček
globok, zelo dobro ohranjen, naprodaj. Ogled 2 — 3 ure Štrukelj, Stari trg 9-I. 9267-6

Prodam:
ozko zimnico, linolejsko namizno preprogo 2 m 60 in starejšo striženo preprogo. Bolgarska ulica 23 I. nad. 9263-6

Vrtna palma
(pahljača) zelo lepa, na prodaj. Cesta v Rožno dolino 20. 9104-6

BOTRCE, BOTRI
pridite za sv. birmo po slaščice v Ljubljano k Dolencu, Wolfova ul 10 165-6

Okrog 500 zidakov
rabljenih, kompletno dvokrilno okno in železna postelja poceni naprodaj. Gorupova 16. 9213-6

Réchaud - rešo
3 cilindrski prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9314-6

Otroški voziček
globok, prodam. Logar, Sv. Petra cesta 17. 9309-6

Ploščice za štedilnike
in oblogo stene, prvovrstne, najcenejše dobiš pri: Zastopnik »Somag Wand platten Werke« Ljubljana, Tyrševa 53. 9278-

Podpeški kamen
prvovrstni v vseh množinah in kamorkoli dobavlja po konkurenčnih cenah iz lastnega kamnoloma, stavbenik Anton Mavrič, Bežigrad 1, telef. 33-82. 9318-6

Palmo pahljačo
veliko, ugodno prodam. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.
cah Jutra pod šifro »Palma 2000«. 9351-6

Trgovsko opravo
enostavno, kompletno za 2.000 Din, prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9355-6

Hladilni stroj
nov z garantirano montažo poceni prodam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Omara«. 9352-6

Sejmarji
oglejte si ostanek zaloge, dekliških oblek in letnih copat. Cene zelo nizke. »Pri Makedoncu«, Ljubljana, Kolodvorska ulica. 9382-6

Apnenarji!
Prima apno, vagonske pošiljke, za stalno dobavo kupujemo. Ponudbe z najnižjimi cenami in pogoji takoj poslati na: Aloma Company d. z o. z., Ljubljana 9280-6

Klubsko garnituro
skoraj novo, z usnjem prevlečeno zelo ugodno prodam. Poizve in ogleda se pri tapetniku Kobilici Avgustu, Ljubljana, Tyrševa 36. 9295-6

Pridelki

Beseda 1 Din davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Vino
muškatni silvanec in dišeči traminec, odlične kakovosti naprodaj. Pojasnila, Ljubljana, Langusova 11-I 9244-33

Prvovrstne slive
za žganjekuho dobite pri Gospodarski zvezi v Ljubljani. 9299-33

Knjige

Beseda 1 Din davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

50 letnikov
raznih slovenskih revij in več slovenskih, srbohrvatskih in nemških knjig — vse dobro ohranjeno, prodam po nizki ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9075-8

Dr. Glonarjev poučni slovar
nov, nevezan, poceni na prodaj. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9136-9

Različne starinske knjige
ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslov. Jutra 9127-8

Radio

Beseda 1 Din, davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Radio
prvovrstne znamke, model 1936, 5+1 cevni baterijski s posebnim kovčkom in mizico, ugodno naprodaj. Naslov ing. Matko, Ljubljana, Gajeva 8/III. 9399-9

Radio aparat
4cevni, priključek na 220 volt, prodam za Din 350, brivec Hešik, Jernejeva c. 53, Šiška. 9413-9

Glasbila

Beseda 1 Din davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kratek klavir
(Stutzflügel) črn, dobro ohranjen, naprodaj. Pozive se Kolodvorska ulica 35-II. 9268-26

Klavir
v dobrem stanju, trpežen, posebno prikladen za gostilne ali društva, prodam za Din 2.500.— Naslov v vseh poslovalnicah Jutra 9294-26

Živali

Beseda 1 Din. davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nemškega boksarja
psa, 5 mesecev starega prodam. Savski breg 16. Štefi Vacek, Kranj. 9032-27

Psičke Foksterijerje
resaste, mladiče čiste pasme, poceni prodam Rajovc, Moste, pošta Komenda. 9250-27

Angleškega setra
čisto krvnega, mladega, prodam. — Podjunska 21, Ljub. VII. 9337-27

Nemškega ovčarja
psico, dobro čuvajko, 10 mesecev staro, prodam po ugodni ceni. — Vrtnarstvo Adolf Vatovac, Vrazov trg. 9312-27

Pohištvo

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastonj
ne, ampak za najnižjo brezkonkurenčno ceno dobite kvalitetno pohištvo le iz najboljše opremljenega mizarstva — MALENŠEK, Dravlje tik pri tramvajski postaji »Slepi Janez«. Najnovejši in najlepši modeli na ogled v lastni razstavi. Uradnikom na odplačevanja 156-12

Na obroke in hranilne knjižice
POHIŠTVO
Največja izbera vsakovrstnega pohištva, sobnih in kuhinjskih oprav
Sperane spalnice, orehova korenina . 5000
»perane spal. plesk. 1600
omare 400
postelje 150
Kuhinj opravo . . 650
kuhinj. kredence . 350
kuhinj. mize . . . 120
kuhinj stoli 50
otroške postelje . . . 325
otroške vložki 50
otroški madraci . . . 130
madraci 220
žitni vložki 80
gostilniški stoli . . . 22
zaboj za premog . . 80
zaboj za smeti . . 50
Izvršujemo pohištvena in stavbena dela po načrtu
Sprejemamo vsa popravila po konkurenčni ceni
Se priporoča:
Mizarstvo »SAVA«
Rožna dolina
Miklošičeva c. 6
9407-12

Jedilnica
in pisalna miza, staronemški slog, naprodaj. Celje Kolenčeva 6, vrata 9. 9110-12

6 foteljev in spalnico
iz trdega lesa, prodam. Ogled Kolodvorska 28, dvorišče. 9248-12

Popolna stanovanjska oprema
za moderno dvosobno stanovanje v dosedaj ne rabljenem stanju, ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9224-12

Moderne spalnice
in jedilnice, lepe iz orehove korenine, prodam za knjižice Kmetske hranilnice. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9154-12

Moderne spalnice
od 2.000 Din naprej, prodam mizarstvo Josip Goljar, Gosposvetska 13, — dvorišče. 9457-12

Spalnico
lepo, moderno, poceni proda Smole, mizarstvo, Tacen p. Št. Vid, n. Ljubljano. Sprejmem tudi pomočnika. 9350-12

Spalnico
lepo, svetlo, trd les, prodam za 3.000 Din. Smole, Stari trg 34 I. nadstr. 9356-12

Novo spalnico
prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9443-12

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

DEMAG-elektrodvigalo
1000 kg nosilnosti za istosmerni tok 220 V, 2 KS, hitrost dviga 5 m/min, ter 2 DINAMI za istosmerni tok 220 V, 12.5 KW, 1450 Obr/Min, s prapadajočimi upori in merilnimi instrumenti na stikalni plošči — proda JUGO-TANIN d. d., Sevnica. 8012-29

Stroj
za izdelovanje strešne opeke model Lipsia z podlogami, elektromotor 6 HP za prevoz 220-380 volt in en vagon sladkega sena, ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8934-29

»Singer«, »Pfaff«
skoraj novi šivalni stroji poceni naprodaj pri Promet (nasproti križanske cerkve). 9088-29

Automatični aparati
za jestvine in pijače, na prodaj pod ceno. Cenjene ponudbe pod »Pod ceno« na ogl. odd. Jutra 9262-29

Pisalni stroj
in pisalna miza naprodaj. Dvořakova 3-I, levo 9297-29

Šivalni stroj
modern, pogrezljiv, popolnoma nov, cena nizka, naprodaj. Novi trg 4, pritličje. 9285-29

Šivalni stroji
poceni 300 — 700 Din, tudi zamenjam za dobro žensko kolo. Novi trg 4, pritličje. 9284-29

Avto, moto

Beseda 1 Din davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Motorno kolo
Wanderer, lahko z motorjem »Sachs«, zadnji model, z tachometrom, malo vožen, zelo ugodno naprodaj. — Ivan Savnik, Kranj. 9061-10

»Fiat« auto »Balila 508«
skoraj nov, brezhiben — zaradi odpotovanja ugodno naprodaj, tudi za hranilne knjižice Mestne ali Kreditne, Ljubljana. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Malo vožen«. 9008-10

Tovorni avto
dobro ohranjen kupim ali zamenjam za opeko. Ponudbe z opisom in ceno na ogl. odd. Jutra pod šifro »4 tone«. 9237-10

Ugodna prilika
za nakup malega voza z majhno porabo bencina! — Opel 4 cil., 2 sedežni Cabriolet, Dixi 2 sed., Ford »C« 4 sed. Peugeot 201 4 cil. 4 sed., Ford 2 sed. Cabriolet. Vsi v dobrem stanju in po zelo nizki ceni naprodaj. Vozove se ogleda pri Beka, Celovška cesta 38. 9200-10

Prodam motocikel
zn. Puch v brezhibnem stanju, na ogled pri F. Jakopič, meh. del. Alešovčeva ul. Ljubljana VII. 9194-10

Auto Opel
model 34, 6 cilin., 4 sedežen, malo rabljen zaradi smrti poceni naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9193-10

Motorno kolo
Indian - Prinz, novejšega tipa za 3.300 Din v gotovini naprodaj. Informacije: L. Kieser, Maribor, Vetrinjska ul. 30. 9115-10

Motorno kolo
AJS OHV ugodno naprodaj. Ribniška ul. 23, — Moste. 9215-10

Motor
malo rabljen, 220 V, 16 in 36 KS, kupim. Ponudbe pod »Motor« na ogl. odd Jutra. 9260-10

Auto Chevrolet
štirisedežni, odprt, poceni naprodaj. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9252-10

Auto Fiat 501
v dobrem, brezhibnem stanju, ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslov. Jutra ali pismeno poštni predal Ljubljana 260. 9253-10

Motor
majhen Wanderer, dobro ohranjen, kupim. Pismene ali osebne ponudbe na Ribič, Tyrševa c. 41. 9163-10

Moderno prikolico
prodam po ugodni ceni. Naslov v vseh posloval. Jutra. 9171-10

Motocikel BSA
500 ccm s prikolico ugodno naprodaj v garaži »Exspress«, Vegova 8. 9305-10

Harley Davidson
1000 ccm s prikolico v prima stanju in več drugih motorjev proda — Promet, Ljubljana, Napoleonov trg 7 9277-10

Motorno kolo
kupim ali zamenjam za novo Piano akordeon harmoniko z registrom, 120 basi znamke »Hohner«. Eventuelno prodam tudi samo harmoniko. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Motor—Honer«. 9330-10

Izrabite priliko!
Zaradi pomanjkanja prostora prodajam samo kratek čas večjo zalogo rabljenih — prvovrstno, ohranjenih osebnih in tovornih avtomobilov — štedljivost v porabi, po izvanredno nizki ceni, tudi proti hranilnim knjižicam. Krupp zastopstvo O. Žužek — Ljubljana, Tavčarjeva ul. 11. 9343-10

Avto Ford
potniški C35, prodam — ali zamenjam za usnje Ponudbe pod »Potniški« na ogl. odd. Jutra. 9282-10

Kolesa

Beseda 1 Din davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kolesa
najcenejša in najboljša samo pri REMEC OSKAR, Ljubljana, Dolenjska c. 5. 141-11

Kolesa
različnih nemških znamk v največji izberi od Din 550 naprej NOVA TRGOVINA Tyrševa 96. 9096-11

K O L E S A
DOBRA
CENE UGODNE
IZBIRA VELIKA
S. Rebolj & drug,
Gosposvetska 13. 145-11

Kolesa
večja partija, popolnoma novih in stara prvovrstnih znamk poceni naprodaj pri Promet — (nasproti križanske cerkve) 9087-11

Masivno kolo
popolnoma novo, zaradi odhoda, poceni prodam. Informacije pri hišniku v Wolfovi ul 12 (Oražnov dom). 9159-11

Damsko kolo
poceni prodam. Florjanska 15-I.

Les

Beseda 1 Din davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Meščanska Korporacij
lesna industrija v Kamniku, ima na svoji žagi v Stahovici preko 40 m³ lepih jesenovih in preko 60 m³ lepih javorjevih hlodov naprodaj. Interesenti naj si blagovolijo blago ogledati, ter staviti oferte na upravo Meščanske Korporacije 9099-15

Kupim

za šifre ali javljanje naslova Beseda 1 Din davek 3 Din. 5 Din Najmanjši znesek 17 Din.

Vinski kamen
in sušene drože kupuje A. Resman K. DK Zagreb, Ilica 228. 136-7

Aluminium, baker
in medenino kupujem. Grudnik, Ljubljana — Dravlje. 120-7

Otroški voziček
globok kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Navedbo cene«. 9084-7

Vsakovrstne odpadke
železo, kovine, litine in vsakovrstne stroje, kupujem. Plačujem po najvišjih dnevnih cenah. — Justin Gustinčič, Maribor Tattenbachova 14. 5972-7

Peči lončene
stare, dobro ohranjene, kupim Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Številka 303«. 9133-7

Otroški voziček
globok, dobro ohranjen, kupim. Ponudbe oddati v mlekarni, pasaža, Nebotičnik. 9202-7

Stare moške obleke
čevlje, perilo, kupujem. Pišite: Dramé Alojzija, Ljubljana, Gallusovo nabrežje 29. 9212-7

Bršljine
lepo zaraščene, v zabojih in oleandre, kupi gostilna Kajfež, Florjanska ul. 4. 9261-7

Koksa
šivalne stroje, pohištvo, staro obleko in sploh vse stare predmete kupujem po najvišjih cenah. — »Ugodnost«, trgovina s starimi predmeti, Kranj in v Ljubljani, Debeljak, Gledališka ul. 14., podpritličje. 9175-7

Moške stare obleke
čevlje, perilo, kupujem. — Pridem na dom. Pišite na Mara Andlovic, Galusovo nabrežje 17. 9306-7

Solnate vreče
iz jute, kupim vsako množino. Ponudbe na tovarno »Seta« Tacen p Šmarno goro. 9230-7

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE - juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 1. 12-38

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

TVRDKA
A. & E. Skaberne
LJUBLJANA — javija, da jemlje do preklica v račun zopet
HRANILNE KNJIŽICE
Mestne hranilnice in Ljudske posojilnice. 21-16

Ureditev dolgov
potom sodnih in izven sodnih poravnav
Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc.
Preskrbe kreditov
nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje teh. Vsi posli kmečke zaščite.
Edina koncesionirana komercionalna pisarna
LOJZE ZAJC
Ljubljana, Gledališka 1.
Telefon 38 18 32-16

AL. PLANINŠEK
Ljubljana
Beethovnova ul 14/I.
Telefon 35-10,
izposluje nakup in prodajo
hranilnih knjižic vseh denarnih zavodov
takoj v gotovini najbolje
Informacije daje brezplačno 30-16

Posojila
dobe državni in samoupravni uslužbenci v Ljubljani v gotovini in blagovnih bonih. »Hermes« Informacije: Tavčarjeva 2. 87-16

Hranilne knjižice
Okrajne hranilnice v Slov. Bistrici kupimo proti takojšnji gotovini. Ponudbe z navedbo cene na tvrdko KRISTAL d. d., Maribor. 9125-16

Knjižice Celjske posojilnice d. d.
manjše in večje vneske, — kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Proti gotovini«. 9090-16

Hranilne knjižice
Vzajemne in Ljudske posojilnice ljubljanske. Zadružne gospodarske banke, Glavice Zadružne zveze, Hranilnice kmečkih občin v Ljubljani, Hranilnice in posojilnice v Dobu Kmetske posojilnice ljubljanske in Ljudske posojilnice v Celju kupi proti takojšnjemu plačilu po najvišji ceni
Pisarna
AL. PLANINŠEK
Ljubljana Beethovnova ul. 14/I. Telefon 35-10 9012-16

Knjižico
Obrtne banke d. 70.000 Din kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »takojšnje plačilo«. 6428-16

Posojilo 60.000 Din
iščem proti letnemu ali mesečnemu odplačevanju s vknjižbo na prvo mesto. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Št. 50 Ljubljana«. 9073-16

Posojilo 60.000 Din
vknjižba na prvo mesto hiše, iščem. — Naslov v vseh poslov. Jutra 8921-16

Hranilno knjigo
kateregakoli zavoda, kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nudim gotovino«. 9034-16

Družabnika
iščem k manufakturni trgovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »200.000«. 9186-16

Hranilne knjižice
Kmetske posojil. v Ljubljani do 100.000 kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »100.000«. 9190-16

Denarne posle
Posredovanje kreditov
Naložbe kapitala
Vnovčenje vlog pri denarnih zavodih Poravnave Upravo nepremičnin. Informacije, davčne napovedi, Ureditve in kontrolo knjigovodstva Bilance in vse druge trgovsko gospodarske posle izvede
koncesionirana
TRGOVSKO-GOSPODARSKA POSLOVALNICA
LJUBLJANA.
Cesta 29. oktobra (Rimska cesta) štev. 7. 9204-16

Družabnico - sotrudnico
prvovrstno kuharico išče dobro uvedeno letovišče Ponudbe pod »Zaslužek in obresti« na upravo Jutra, Maribor. 9123-16

Družabnika(nico)
z Din 50.000 iščem za prav dobro starinarno na dobrem mestu brez rizika. Dopise na poduž Jutra, Maribor pod »Starinarna«. 9114-16

300—400.000 Din
posojila iščem na prvo mesto vknjižbe ali 50.000 Din na drugo mesto vknjižbe (trikratno kritje). Ponudbe pod šifro »Popolna varnost« na ogl. odd. Jutra. 8991-16

Hranilno knjižico
boljših zavodov v mesku 100.000 Din, sprejmem v polno vrednost. Plačljive v 4 leta. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Knjižico«. 9458-16

Do 200 tisoč
vložim v nov izum. Obširne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Novost 3938«. 9365-16

Redek zaslužek!
Potrebujem 20.000 Din posojila. Polovico zneska vrnem v 8 dneh, ostanek v teku meseca. Jamstvo: ročna zaloga blaga v skoraj trikratni vrednosti. Izredno visoke obresti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Redek zaslužek«. 9328-16

Posojilo Din 15.000
iščem. Za garancijo posestvo. Vrnitev v treh letih z obrestmi. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9313-16

Iščem družabnico
za hotel — restavracijo in samopostrežno restavracijo. Podjetje vseskozi aktivno. Potrebni kapital — Din 500 000. Pismene ponudbe na poduž. Jutra, Maribor pod »Rentabilno«. 9433-16

100.000 Din posojila
iščem za zidanje hiše v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dobra obrt«. 9400-16

Posojilo 90.000 Din
iščem. Vknjižba na prvo mesto. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Hiša v Ljubljani«. 9402-16

Obrt

Gumbi - plise
entel, azur predtisk, monograme, bitro izvrši Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. 85-30

»Slava Gril«
nočna krema se še dobi pri njej v Zagrebu, Jurišičeva 31/I. 8079-30

Vpeljano modistarijo
zaradi bolezni prodam. Dam obrtni list. Ponudbe Fronner, Šelenburgova 3. 9438-30

Entlanje
ažuriranje, predtisk, monograme in ročno vezenje — izvršuje Milena Zor - Ježek Frančiškanska ul. 8. 9361-30

Foto-atelje
v Ljubljani, prometna točka, vpeljan, letno 1000 do 1300 posnetkov, ugodno naprodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Atelje — selitev«. 9358-30

Po najnižjih cenah
kupite najmodernejše kauče, fotelje, otomane, modroce itd. pri KOBILICA Avgustu, tapetniku, Ljubljana, Tyrševa cesta 36. Blago za preobleko, v zalogi. 9296-30

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno
(bivšo), mesnico, vrt, gospodarska poslopja, oddam v najem pri Lovrencu, Št. Vid nad Ljubljano 17. Informacije Podgora 20, Cirman Ferdinand. 8904-17

Pekarno
v trgu ali mestu vzamem v najem Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Promet 222«. 9043-17

Specerijsko trgovino
dobro vpeljano v velikem letovišču Slovenije (letna in zimska sezija) oddam v najem. — Prevzem zaloge. Lokal opremljen tudi za manuf. in galant. blago. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dokazana rentabilnost«. 9056-17

Šivilja
zmožna v svoji obrti, bi imela s prevzemom gostilne na deželi primeren postranski zaslužek. Kavcija potrebna. Naslov v vseh posl. Jutra. 9013-17

Slaščičarno
na prometnem kraju oddam pod ugodnimi pogoji v najem. Ponudbe na ogl. odd Jutra pod »Slaščičarna«. 9208-17

V Trbovljah II
oddam takoj v najem Kukenbergovo gostilno. Ponudbe na: dr. Drnovška Janka, advokata v Brežicah. 9098-17

Prodajalki
oddam malo trgovino in gostilno na račun Potrebna kavcija Din 12 tisoč v gotovini. Ponudbe na poduž. Jutra v Novem mestu pod »Pridna in poštena«. 9165-17

Žago
na električni pogon v Savinjski dolini oddam takoj v najem. Pogoji ugodni. Informacije pri I. Vodlak, Gregorčeva 3, II. nad., Celje 9421-17

SAMO ŠE
STO
OBLEK PO TEH CENAH:
MOŠKE SPORTNE IN DNEVNE OBLEKE
DIN 200.—
DIN 245.—
DIN 397.—
NAJDRAŽJE DIN 455.—
OTROŠKE DIN 58.—
ANT. KRISPER
MESTNI TRG 26.

Lokali

Beseda 1 Din, davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovino
na zelo prometni točki — dobro vpeljano, prodam 1. maja t. l. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Manufakturišče«. 9080-69

Velik prostor
sub in svetel, primeren za delavnico ali skladišče, oddam. Šmartinska cesta 10. 9002-19

V Zagrebu
naprodaj zaradi pomanjkanja kapitala trgovina sadja in živežnih potrebščin v centru mesta z bogatimi strankami. Zraven malo stanovanje telefon. Potreben kapital do Din 35 000 v gotovini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sezona 999«. 9077-19

Prostore
suhe, zračne, svetle za večje obrti ali skladišča 180 m², 2 dvorani po 290 m² takoj oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nizka najemnina«. 9007-19

Trgovino
na zelo prometni točki, — dobro vpeljano dam v najem z zalogo. Potrebni kapital Din 300.000. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Dobičkanosno«. 9167-19

Trgovina z mešanim blagom
na prometnem kraju, — brez konkurence, ugodno naprodaj. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9122-19

Trgovino
vpeljano, na najprometnejši točki periferije v Ljubljani, oddam. Pogoj odkup blaga. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Trgovina mešanega blaga«. 9251-19

Pekarno
oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Štiri leta«. 9228-19

Mlekarno
vpeljano na prometni točki, prodam. Naslov v vseh poslov Jutra. 9131-19

Mlekarno na Jadranu
prodam zaradi osebi. Potrebno Din 6000.— v gotovini ali v hranilnih knjižicah po dogovoru. Cenjene ponudbe poslati pod »Zajamčen obstoj« na ogl. odd. Jutra. 9348-19

Lep lokal
v strogem trgovskem centru Ljubljane, takoj oddam Vprašati Uran, Mestni trg štev. 11. 9337-69

Gostilno oddam
takoj radi bolezni center Ljubljane, dobro idoče. — Potreben kapital Din 6.000. Informacije: Med 11. in 12. uro. Privšek, Buffet »Na-Na«, Tyrševa cesta 12. 9356-19

Mlekarno
na prometni točki, prodam. Tržaška 5 Ljubljana. 9368-19

Delavnico
lepo na dvorišču pri Figovcu, odda takoj I. Knez, Gosposvetska c. 3. 9360-69

Trgovino
z mešanim blagom, staro, dobro vpeljano v bližini mesta takoj ugodno prodam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9380-19

Špecer. trgovina
(z drobnim blagom) dobroidoča, bližina zagrebških dveh kolodvorov, naprodaj radi smrtnega slučaja z zalogo blaga in popolnim inventarjem za 40.000 Din: Poslovnica Pavlekovič, Zagreb, Ilica 144. 9440-19

Pekarski mojster
more v industrijskem kraju na Štajerskem, kjer še ni konkurence otvoriti pekarno. Samo mojstri s prvovrstnimi spričevalji in referencami pridejo v poštev. Brez istih se vprašanja ne upošteva niti na nje odgovarja.. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pekarna«. 5893-19

Manjši lokal
iščem v centru za čisto obrt. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9292-19

Brivnico
dobro vpeljano, zaradi selitve prodam takoj pod ceno Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Brivnica«. 9291-19

Posest

Beseda 1 Din, davek 3 Din. za šifre ali javljanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Vilo z vrtom
v mestu, 6—8 sobno, po možnosti 2-etanovanjsko, — iščem v najem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Štev. 888«. 9000-20

Trgovska hiša
rentabilna v centru mesta se proda. Ponudbe na ogl. oddel. Jutra pod »1937«. 9046-20

Hiša v centru Trbovelj
enonadstropna z velikim lokalom, primerna za lekarno, slaščičarno in sploh za vsako obrt, na prodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8878-20

Stanovanjska hiša
z lepim vrtom v Cerkljah pri Kranju naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8977-20

Renovirano hišo
s cca 5.000 kv. m. prvovrstnega zemljišča ob tekoči vodi na Viču, prodam. — Ugodno za privatnika ali vrtnarja. Naslov pove iz prijaznosti trgovina Ladislav Novak, Ljubljana — Vič. 9226-20

Prodam hišo
v Radečah s sadovnjakom in gozdom. Naslov: Alojz Kozjak, vice 25. Radeče pri Zidanem mostu. Znamko za odgovor priložiti. 9340-20

Pritlično hišo
4 sobe, pritikline, vrt — prodam. Društvena 16 Moste pri Ljubljani. 9229-20

V Črni pri Prevaljah
Mežiška dolina, naprodaj staroznana dobro idoča, enonadstropna gostilna s tujskimi sobami, centralna lega in dvonadstropna trgovska hiša z velikim gospodarskim poslopjem. Oboje plačljivo, deloma prevzamem hipoteke. Ponudbe pod »Letoviški industrijski center« na ogl. odd. Jutra. 9189-20

Novo hišo
dvostanovanjsko, celo podkleteno, elektrika, vodovod v hiši 530 m² vrta, prodam. Rožna dolina c. XIX, št. 14. 9147-20

Manjše posestvo
hiša, gospodarsko poslopje, sadni vrt itd., par minut od železniške postaje oddam takoj v najem, skupno ali samo hišo in vrt. Franc Bukovec, Vel. Loka, Dolenjsko. 9166-20

Razno

HRANILNE KNJIŽICE
ljubljanskih, celjskih in mariborskih hranilnic, Zadružne gospodarske, Ljubljanske kreditne banke, Prve hrv. štedionice, Zadružne zveze itd. kupimo vsako vsoto. Gotovina takoj. Ponudbe na podružnico »Jutra« Maribor pod »Blagajna«.

Zanimalo Vas bo, da ima tvrdka
R. MIKLAUČ
Pri „ŠKOFU"
na zalogi vse vrste
SVILE
kot crepe de chine, crepe marocaine itd. v najnovejših vzorcih mode. Zelo ugodne cene!

Bančno kom. zavod
MARIBOR,
Aleksandrova ul. 40,
Vam izvrši nakup ali prodajo
hranilnih knjižic
vseh denarnih zavodov najvestneje in najbolje. Za odgovor Din 3.— v znamkah.

Brezplačen pouk v igranju
Zahtevajte brezplačen cenik
MEINEL & HEROLD
Tvornice glasbil
MARIBOR

ETIKETE
STAMPILJE
GRAVER
SITAR & SVETEK
LJUBLJANA - MARIJIN TRG 8
TELEFON 25—57

Zavese
najnovejši vzorci se dobe pri RUDOLF SEVER, Marijin trg 2. V zalogi linolej — blago za tapeciranje, tekači — in kokos preproge. — Polaganje linoleja in izvršitev zaves po nizki ceni.

Parketne deščice, trstje za strope, asfaltno strešno lepenko, bitumenjuto za izolacijo, bitumen, lesni cement, karbolinej, strešni lak, katran
in razna izolačna sredstva proti vlagi dobite najceneje pri
JOS. PUH, Ljubljana
Gradaška ulica 22
Telefon štev. 25-13

Modni kamgarn
Športni ševjot
za fine obleke
Velika izbira
Ugodne cene
R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
LJUBLJANA
Lingarjeva ul.
Pred škofijo 3

„POSEST"
realitet. pisarna, dr. z o. z.
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4/II.

proda:

VILO, enodružinsko, 5 sob, kopalnica, 950 m² vrta, Rožnik, Din 230.000.—, hipoteka 80.000.—.

VILO, stristanovanjsko, kopalnice, 750 m² vrta, Mirje, Din 480.000, hipoteka 40.000.—

HIŠO, novozidano, petstanovanjsko, svetokrižki okraj, 1000 m² vrta, komfort, 500.000.— Din, hipoteka 120.000.

VILO, stristanovanjsko, 897 m² vrta, zacetek Bežigrada, Din 380.000 hipoteka 100.000.—.

VILO, enodružinsko, 6 sob, kopalnica, 1700 m² vrta, Podrožnikom Din 350.000.— hipoteka 230.000.—.

VILO, novozidano, tristanovanjsko, 1200 m² vrta, Bežigrad, Din 325.000, hipoteka Din 160.000.—

VILO, dvodružinsko, 500 m² vrta, Bežigrad, Din 110.000.—

HIŠO, enodružinsko, delavnica, 1000 m² vrta, mesto, Din 135.000.—, hipoteka 92.000.—

HIŠO, tristanovanjsko, 562 m² vrta, Rožna dolina, Din 135.000.—

HIŠO, dvodružinsko, 804 m² vrta, Rožna dolina Din 160.000.—, hipoteka 30.000.—

HIŠO, tristanovanjsko, 500 m² vrta, Rožna dolina, Din 95.000.—, hipoteka 80.000.—

HIŠO, enodružinsko, novozidano, 1000 m² vrta Šiška, Din 115.000.—, hipoteka 26.000.—

HIŠO, dvodružinsko, vrt Stožice, Din 75.000.—

HIŠO, novozidano, dvodružinsko, vrt, Kodeljevo, Din 96.000.—, hipoteka 44.000.—

HIŠO, dvostanovanjsko, 1700 m² vrta, Trnovo, Din 160.000.—

HIŠO, novozidano, tristanovanjsko, 736 m² vrta, Kodeljevo, Din 210.000, hipoteka 80 tisoč

GOSTILNO 2 gostilniški sobi, stanovanja, 500 m² vrta, mesto, Din 300.000.—, hipoteka 70.000.—

GOSTILNO, trgovino in več stanovanj, 500 m² vrta, mesto, 250.000.— dinarjev

PARCELO 600 m², Prule po Din 200.—

PARCELO 460 m² Sp. Šiška po Din 135.—

PARCELO, večjo, najlepši del Podrožnika po Din 80.—

PARCELO 870 m² Vič po Din 22.—.

9363-20

Prodam hišo

z gostilno in trgovino z velikim vrtom, pripravno za večje podjetje ob cesti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pri Ljubljanie«. 9308-20

Hiša s trgovino

inventarjem in zalogo na zelo prometni cesti v Ljubljani zaradi smrti lastnika ugodno naprodaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Enkratna prilika«. 9383-20

Krasno posestvo

srednje, blizu trga in železniške postaje, ugodno prodam. Naslov v vseh poslov Jutra. 9414-20

Malo posestvo

v bližini Dobrne, poceni naprodaj. Naslov v vseh poslov Jutra. 9418-20

Tristanovanjska hiša

z dvema sobama in eno kuhinjo, ki spada pod mesto Kranj, naprodaj po nizki ceni. Informacije: Kranj, Stara cesta 16. 9158-20

Kupci pozor!

Nova komfortna petsobna vila podkletena, z velikim ograjenim zelenjadnim in sadnim vrtom, 10 minut od postaje Sv. Peter, Savinjska dolina, zaradi selitve zelo ugodno prodam. Pojasnila: Jager, gostilna »Na-Na«, Celje. 9425-20

Stavbena parcela v Laškem

pred kolodvorom, naprodaj. Poizve se pri Karlu Kramerju, Vodnikova 11 Celje. 9417-20

Hišo

s vsem gospodarskimi poslopji, vodovod, električno — 25 mernikov posetve — prodam iz proste roke. Marija Vidmar, pošta Kranj, Orehole. 9315-20

Krasno vilo v Celju

obstoječo iz 9 sob, kopalnice, avtogaraže velikega vrta za zelenjavo in cvetlice ter sadovnjakom, oddam v najem. Informacije pri g. Sima Juriju, Celje, Glavni trg ali pri Žumer Maks. — hrib Sv. Jožefa št. 37, Celje. 9415-20

Trgovska in najemninska hiša

v sredini Maribora naprodaj. Obrestuje se s 6%. Društvo hišnih posestnikov Maribor. 9120-20

Dvodružinsko hišo

v Zg. Šiški z velikim vrtom, uporaben za stavbišče, zaradi smrti ugodno prodam. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9102-20

Parcela

prvovrstna, vogalna pod Rožnikom, približno tisoč m², oddaljeno 5 minut od vladne palače, naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9101-20

Zemljišče

cca 2.500 m², primerno za stavbišče, po Din 5 za m² naprodaj. Informacije v Trnovljah 116 pri Celju. 9113-20

Hiša

s trg. lokali in več stanovanji v centru Ljubljane naprodaj. Dopise pod »Donosna 9« na ogl. odd. Jutra. 9211-20

Posestva — hiše

od 10.000 Din naprej

Gostilne - trgovine

graščine, žage, vile, prodaja Posredovalnica, Maribor, Aleksandrova cesta 33. 9172-20

Hišo v najem

vzamem na periferiji ali najbližji okolici, eno ali dvostanovanjsko. Pogodba za več let. Ponudbe pod »Dober plačnik« na ogl. odd. Jutra. 9231-20

Dvostanovanjsko hišo

s 1000 m² vrta, vodovod, parket, elektrika, kanalizacija, prodam. Jeločnik Rd telef. 24-11. 9227-20

Prodam stavbne parcele

za večnadstropne hiše v strnjenem sistemu na Tyrševi cesti po 510 Din za kvdr. m. v centru za vogalno hišo po 600 Din za kvdr. m. pri Sv. Jožefu za dvonadstropno hišo po 250 Din za kv. m. za vile in hiše v odprtem vrtnem sistemu ob Tyrševi cesti po 120 Din za kvdr. m. za Bežigradom po 165 Din za kv. m. pri Sv. Krištofu od 165 Din dalje za kv. m. ob Linhartovi cesti od 125 Din dalje za kv. m. V Sp. in Zg. Šiški od 50 Din za kv. m. dalje, na Kodeljevem od 60 Din za kv. m. dalje, v Štepanji vasi od 20 Din za kv. m. dalje, v Trnovem in Kolezeji od 65 Din za kv. m. dalje, ob Opekarski in Jeranovi ulici od 70 Din za kv. m. dalje, na Mirju od 95 Din za kv. m. dalje, v Rožni dolini in pod Rožnikom od 75 Din za kv. m. dalje, na Glincah od 45 Din za kvdr. m. dalje, na Viču od 20 Din za kv. m. dalje, v Vižmarjih od 9 Din za kv. m. dalje, nadalje več večjih kompleksov. — **Realitetna pisarna KUNAVER LUDVIK**, Cesta 29. oktobra št. 6. Telefon 37-33. Strokovnjak stavbenik za naznačene v moji pisarni brezplačno na razpolago. 69-20

Hišo z vrtom

poceni prodam radi odhoda iz Ljubljane. Je lepa, novejša, 8 minut od glavne pošte in se obrestuje po čistih 8%. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stopetdesettisoč«. 9398-20

Novo hišo

z več stanovanji (moderno urejeno) tik centra, proda ugodno Pristavec Franjo, Ljubljana, Erjavčeva c. 4a, telefon 23-81. 9445-20

Hišo

severni del Ljubljane 4-stanovanjsko s kop. in vrtom, prodam za 290.000 Din. — Pristavec Franjo, Ljubljana, Erjavčeva c. 4a telefon 23-81. 9444-20

Šeststanovanjsko hišo

dvosobna stanovanja, vrt donos 30.000 netto, bližina centra, cena 340000 proda ADAMIČ, realitetna pisarna, Gosposvetska 8. 9290-20

Vilo

v bližini nove gimnazije, novozidana, tristanovanjska, komfort, cena 250.000, proda realitetna pisarna ADAMIČ, Gosposvetska 8. 9289-20

Novo hišo

z novim gospodarskim poslopjem, njivo, vrtom tik mesta Brežice, prodam za 32.000 Din. Nadaljnje informacije pri lastniku Vrtovšek Franc, Zakot, Brežice. 9135-20

Hiše v Beogradu

Za 1,000.000 boste povečali svojo glavnico z nakupom nove palače, davke proste, v najstrožjem centru z lokali in gosposkimi stanovanji, etažno kurjavo, osebnim in tovornim liftom s stopnjicami iz marmorja itd. Donaša Din 334.000. Zaradi neodložne prodaje cena znižana na 1,200.000 in relativno majhno hipoteko.

Nova palača

ne daleč od Terazij, sodobna moderna stanovanja po 2 in 3 sobe in 3 lokali, Donaša Din 160.000 za 1,050.000 in malo hipoteko.

V prodaji imamo

vse objekte, ki se v prestolnici resno prodajajo. Poverjena nam je že več let uprava velikega števila hiš in palač, za katero poslovanje posedujemo organizacijo in potrebne izkušnje.

»IMOBILIJA«
Knez Mihajlova 17 mezz. telef. 26—567 in 28—360 71-I.

Prodam hišo

v Ljubljani, s velikim vrtom ob glavni cesti tramvaja, 1 km od pošte. Pripravna za trgovino in več stavbišč. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 8918-20

Trgovsko-stanovanjska hiša

novozidana, netto donos 40.000. Cena 470.000 Din proda ADAMIČ, Gosposvetska 6, telef. 32-86. 9288-20

Hišo

z velikim vrtom pod Strelliščem poceni naprodaj, zaradi odpotovanja. Večna pot 5. 9132-20

Novo enonadstropno vilo

z tremi dvosobnimi stanovanji, kopalnicami in ostalimi pritiklinami — prodam. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9148-20

Hiša v centrumu Trbovelj

enonadstropna z velikim lokalom pripravna za lekarno, slaščičarno, sploh za vsako obrt naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9138-20

Hiša

z gosp. poslopjem in nekaj zemlje naprodaj — event. tudi na hranilne knjižice v Lancovem pri Radovljici. Informacije Gospod zveza v Ljubljani 9300-20

Hišo z vrtom

velikim oddam v najem za 150 Din. Več se pozive Rožna dolina c. IV, št. 15. 9273-20

Manjšo hišo

s kletjo, iščem v najem. Ponudbe pod »V območju Ljubljana« na oglas. odd. Jutra. 9275-20

Hišo

stanovanjsko in 2 hektarja njive pri kolodvoru na Polzeli v Savinjski dolini, prodam. Terglav Jožef 90. 9173-20

Parcelo

veliko, okrog 1200 m² prodam. Poizvedbe in ogled Staretova ulica 16. 9422-20

3-stanovanjsko vilo

zraven tehnike prodam. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9397-20

Prodam parcelo

v Zg. Šiški. Naslov v vseh poslov Jutra. 9216-20

Stanovanje

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifre ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Solnčno stanovanje

tri sobe, kopalnica s pritiklinami, terasa, balkon oddam s 1. majem. Ogled od 10 do 16 ure. Barborič, Domobranska. 8960-21

Mansardno stanovanje

enosobno, oddam s 1. majem na Bleiweisovi c. št. 9. Informacije II. nadstropje, levo. 9195-21

Komfortno stanovanje

dvosobno, v sredini mesta oddam s 1 majem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9206-21

Enosob. stanovanje

posebno primerno za gospodično učiteljico, oddam v neposredni bližini gl. pošte. Naslov v vseh poslov. Jutra. 8890-21

3-sobno stanovanje

s kopalnico, pritiklinami in vrtom oddam 1. maja ali pozneje. Cena zmerna. Posavskega ulica 9-II, blizu Stadiona. Informacije od 13 do 16 ure. 9081-21

Dvosob. stanovanje

s pritiklinami oddam s 1 junijem. Idrijska ul. 6. 9210-21

Enosob. stanovanje

lepo, takoj oddam. Informacije: Dolenjska cesta 50, Žitnik. 9174-21

4 sobno stanovanje

s pritiklinami, komfortno, oddam s 1. majem. Streliška ulica 22. 9218-21

Dvosob. stanovanje

s pritiklinami, oddam s majem. Rož. dol c. II. 27. 9223-21

Enosob. stanovanje

z vsemi pritiklinami v mirni vili na Mirju, oddam takoj ali pozneje, starejši, pošteno plačujoči stranki. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »300-37«. 9156-21

Moderno stanovanje

3sobno v novi vili s souporabo vrta, pri novi cerkvi v Šiški oddam za 780 Din. Ponudbe pod »Stanovanje št.« na ogl. odd. Jutra. 9179-21

Trisob. stanovanje

lepo, solnčno, s kopalnico, oddam s 1. majem za Din 750 mesečno, 2 minuti od remize v Zg. Šiški št. 295. Ogled mogoč vsako dopoldne do pol 14 ure. 9168-21

Komfortno stanovanje

3 sob oddam v vili pod Rožnikom za Din 700. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9264-21

Stanovanje

dvosobno in enosobno — oddam z majem. Predovičeva ul. 9-I. 9164-21

Dvosob. stanovanje

s kuhinjo in pritiklinami oddam v Korytkovi ul. 34. 9160-21

Dvosob. stanovanje

svetlo, nadpritlično stanovanje s pritiklinami oddam s prvim majem v Mostah, Predovičeva ulica 19. Povprašati istotam v prvem nadstropju. 9329-21

Trisobno stanovanje

renovirano, plin, kopalnica oddam 1. maja. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9311-21

Trisobno stanovanje

celo prvo nadstropje, kopalnica, plin, oddam ugodno stalni stranki. Informacije Šturm, Stari trg 28 III odnosno Mišičeva cesta 1. 9326-21

Trisobno stanovanje

oddam od junija dalje. Dvořakova ulica 3, I. nadstropje. Informacije pri hišniku (dvorišče). 9385-21

Dvosob. stanovanje

v Gregorčičevi ul. 17-b. Poizvedbe istotam v II. nadstropju 9437-21

Gostilno

z vsem gostilniškim inventarjem oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tyrševa c.« 9375-21

3-sobno stanovanje

prostorno, oddam za avgust. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod »Vrtača«. 9374-21

Komfortno stanovanje

3 eventuelno 2-sobno stanovanje v bližini Glavne pošte, oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Moderno«. 9372-21

Štirisobno stanovanje

s kopalnico in eventuelno z garažo, primerno za zdravnika oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bežigrad«. 9373-21

Dvosob. stanovanje

s kopalnico v Mostah, — Prešernova 15, oddam 1. maja. Ogled od 13. do 15. ure. 9369-21

Stanovanje

dvosobno in enosobno, oddam s 1. majem. Informacije in ogled pri hišniku, Križevniška 11 od 11—12 ure. 9423-21

Dvosob. stanovanje

parketno, s kopalnico in vrtom oddam. Rožna dolina, Cesta XV. št. 19. 9447-21

Dvosob. stanovanje

s pritiklinami oddam z majem. Glince c. IX, št. 16. 9389-21

Dvosob. stanovanje

in opremljeno sobo oddam v Mostah, Poljska pot 29. 9310-21

Dvosob. stanovanje

podstrešno s pritiklinami, blizu gorenjskega kolodvora, oddam za maj. — Pojasnila da Hibšer, fotograf, Sv. Petra cesta. 9364-21

Enosob. stanovanje

oddam za 1. maj. Vič, Cesta na Brdo 155. 9359-21

Stanovanja iščejo

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvočlanska družina

išče 1. junija dvosobno stanovanje s pritiklinami. Točen plačnik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Državni upokojenec«. 8963-21a

Dvosob. stanovanje

iščem za avgust v mestu ali bližini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Odrasli«. 9330-21a

Upokojeni učitelj

sam, vešč vrtnarstva, išče za stalno z avgustom sončno, čisto enosobno stanovanje ali vsaj sobo s kuhinjo, bolj v centru ali v vzhodnem delu Ljubljane, pa blizu tramvaja. Ponudbe — podpritličje je izključeno — na ogl. odd. Jutra pod »Mir, snaga in točnost«. 9309-21a

Stanovanje

dvosobno ali trosobno s kopalnico za Bežigradom ali v okolici kolodvora, iščem za takoj ali 1. maj. Ponudbe na oglas odd. Jutra pod »Reden plačnik«. 9089-21a

Dvosob. stanovanje

po možnosti kopalnica, — iščeta zakonca brez otrok v severnem delu mesta za avgust. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Plin«. 9246-21a

Štirisob. stanovanje

z vsemi pritiklinami — iščem za avgust v bližini centra. Ponudbe pod »Mirna stranka« na ogl. odd. Jutra. 9150-21a

Stanovanje

eno ali dvosobno v bližini centra, iščem. Ponudbe pod »Poleg cest žel.« na ogl. odd. Jutra. 9207-21a

Enosob. stanovanje

s pritiklinami išče stranka brez otrok in ves dan odsotna za 1 maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Snažno in v centru«. 9332-21a

Enosob. stanovanje

s kabinetom išče družina 3 oseb za 15. april ali 1. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Državni uradnik in točen plačnik«. 8695-21a

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifre ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Lepo sobo

poseben vhod, oddam boljšemu solidnemu gospodu ali gospodiči v sredini mesta. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9065-23

Prazno sobo

veliko, solnčno, separiran vhod v centru, oddam s 1. majem. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9222-23

Opremljeno sobo

zračno in čisto, s posebnim vhodom, oddam na Taboru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9192-23

Prazno sobico

lepo, malo, oddam v centru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9182-23

Prazno sobo

s posebnim vhodom, na mirnem kraju pri sv. Jožefu, oddam. Mišičeva 23 II., desno. 9196-23

Prazno sobo

lepo, oddam s 1. majem Zglasiti se v mlekarni, pasaža. Nebotičnik 9201-23

Opremljeno sobico

s posebnim vhodom oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9082-23

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom in elektriko, oddam v Dalmatinovi 3-II. 9256-23

Sobo manjšo

opremljeno ali prazno, lepo, solnčno, v centru (bližina hotela Štrukelj) takoj ugodno oddam. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9249-23

Mehlovano sobo

mesečno, oddam. Tabor št. 5, vrata 10. 9221-23

Opremljeno sobo

v mestu takoj oddam gospodu. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9219-23

Sostanovalko

v lepo čisto sobo, sprejme gospodična. Tyševa c. 71. 9335-23

Opremljeno sobo

z dvema posteljama, oddam. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9181-23

Sobo

opremljeno, s posebnim vhodom, čisto oddam v Cirilmetodovi ulici št. 19-I., desno. 9183-23

Vogalno sobo

lepo, veliko, oddam osebi z lastnim pohištvom. Ponudbe pod »V centru mu« na ogl. odd. Jutra. 9178-23

Sobo

lepo opremljeno, solnčno, posebni vhod, oddam s 15. t. m. samo boljšemu gospodu. Ogled sobe v Karnikovi ulici št. 5-II, vrata 7. 9272-23

Sobo

s separiranim vhodom, lepo opremljeno, veliko solnčno in zračno za 2 osebi s 1. majem ugodno oddam. Naslov v vseh poslov. Jutra 9276-23

Opremljeno sobo

iščeta 2 solidna gospoda za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »2 solidna«. 9270-23

Sobo

lepo opremljeno, oddam eni ali dvem osebam po zelo nizki ceni. Cankarjevo nabrežje 23/III levo. 9339-23

Sostanovalca

sprejmem z ali brez hrane po nizki ceni. Verstovšek, Stari trg 26. 9338-23

Prazno sobo

oddam. Pleteršnikova ul. 24. 9345-23

Mlajšo uradnico

solidno sprejmem kot sostanovalko v lepo sobo ter vso oskrbo po nizki ceni. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9316-23

Lepo sobo

z dobro domačo hrano po zmerni ceni oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9387-23

Separirano sobo

oddam 2 osebam, eventuelno z zajtrkom in obedom. Sv. Petra c. 62/I. 9392-23

Prazno sobo

primerno za pisarno takoj oddam. Gledališka 7 II. nad. 9410-23

Mesečno sobo

s posebnim vhodom ugodno oddam. Naslov v poslov. Jutra. 9409-23

Solnčno sobo

veliko, prazno, takoj oddam boljšemu gospodu. Ogledati od 3 do 5 ure. Aleksandrova 16-II., levo. 9459-23

Separirano sobo

z dvema posteljama in celo prehrano oddam po ceni Zibertova 30-I. 9455-23

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, oddam na Mirju. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9458-23

Zračno sobo

prazno ali opremljeno, s posebnim vhodom, električko oddam takoj. Emonska 10, I. nadstr. 9396-23

Akademiku

oddam malo opremljeno sobo. Cena nizka. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9403-23

Sobo

nasproti Bežigrajske gimnazije oddam takoj. Informacije telefon 23-67 ali ogl. odd. Jutra. 9401-23

Solnčno sobo

opremljeno, zračno stalnemu gospodu ugodno oddam za 1. maj. Židovska ul. 3/II. 9404-23

Prazno sobico

solnčno, s posebnim vhodom oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9344-23

Prazno sobo

solnčno, parketirano, poseben vhod, takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9336-23

Solnčno sobo

separirano s kopalnico, oddam v vili pri Tivoliju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9128-23

Opremljeno sobo

oddam. Tabor, Sokolski dom. 9376-23

Opremljeno sobo

v sredini mesta takoj oddam boljši, solidni gospodični. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9354-23

Sobo

opremljeno ali prazno, ev. s kuhinjo oddam boljši osebi. Poizvrdbe trafika — Gosposvetska c. 7. 9381-23

Sobo

parketirano — s posebnim vhodom, oddam. Rožna dolina Cesta XV. št. 19. 9448-23

Pri kolodvoru

oddam svetlo prazno sobo s posebnim vhodom. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9379-23

SMRT PLEŠAVOSTI! „MORANA" PRAVO ČUDO!

„MORANA" JE USAVRŠENA. ODPRAVI. PRHLJAJ. EKCEMEJAČI IN HRANI LASIŠČE. TAKOJ USTAVI IZPADANJE LAS. LASJE PORASTEJO TUDI NA PLEŠASTOM MESTU.
CENA STAKLENICE PO POVZETJU DIN 40.- POŠTNINA DIN 7.-
MODERNA KOZMETIKA - SPLIT -
MORANA" DIPLOMIRANA V LONDONU S OF GRAND PRIX IN ZLATO KOLAJNO

Sobico

lepo opremljeno oddam. — Ilirska ul. 10, I. nadstropje (desno). 9062-23

Krasno sobo

s kopalnico v novi hiši — nasproti drsališča Ilirije — oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 9454-23

Opremljeno sobico

v centru ali bližnji okolici iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Reden plačnik«. 9451-23

Samsko stanovanje

garson, solnčna lega mirna ulica v centru mesta — takoj oddam. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Udobno in čisto«. 9441-23

Udobno sobo

oddam boljšemu gospodu pod najpovoljnejšimi pogoji. Kopalnica — centrum. Naslov v vseh poslov. Jutra. 9293-23

Solnčno sobo

oddam solidnemu sostanovalcu k ves dan odsotnemu gospodu. Naslov v vseh poslov Jutra. 9286-23

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifre ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Trisobno stanovanje

s kopalnico, išče v mestu uradniška družina treh odraslih članov. Ponudbe z navedbo cene pod »Primerno in solnčno« na ogl. odd. Jutra. 9091-23a

Zračno sobo

s posebnim vhodom išče drž. uradnica. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Stalna«. 9045-23a

Prazno sobo

s popolnoma separiranim vhodom, iščem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Suha«. 9233-23a

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom pri boljši družini ali starejši gospe, iščem. Ponudbe pod »Stalen in miren« na ogl. odd Jutra. 9209-23a

Podstrešno sobico

priprosto, išče gospodična s posebnim vhodom, za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sobica«. 9131-23a

Mlada zakonca

iščeta lepo, opremljeno, sončno sobo samo pri boljši rodbini, s souporabo kopalnice v strogem centru za 15. april. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Strogi center«. 9321-23a

Sobico

priprosto, iščem za 1. ali 15. maj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna gospodična«. 9390-23a

2 boljši gospodični

iščeta skupno sobo v centru za 15. t. m. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Fatma«. 9307-23a

Preprosto sobo

prazno, ali stanovanje, iščeva. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Sva v službi«. 9378-23a

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din za dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 50 Din.

»Blizu Vintgarja«

dvignite pismo. 9214-24

Pozor glasbeniki

mnogo sreče in veselja, samo dvignite. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Nova sreča«. 9255-24

Prijateljstvo

finega, dobro situiranega gospoda, išče osamlje na nesrečna boljša gospa, stara 39 let. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Uteha«. 9258-24

»4. april 37.«

Dvignite pismo. 9271-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; davek 3 Din, za dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 20 Din

Gospodično

staro do 32 let, po možnosti trgovsko naobraženo z primerno doto poroči trgovec in posestnik. Le resne ponudbe prosim na ogl. odd. Jutra pod »Pomlad 37«. 8970-25

28letno dekle

s prihranki, želi znanja z državnim uslužbencem ali obrtnikom do 40 let. Resne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Dober možž«. 9062-25

Zelo ugodna priženitev!

Jugoslovan, samec sred njih let, inteligenten, sedaj bivajoč na Poljskem, kjer sem podedoval veliko lesno industrijo, žago na vodni pogon, veliko posestvo z moderno urejenim gospodarskim poslopjem v vrednosti 1 milijon Din želim poročiti gospodično, ki ima gotovine ali imetje vrednosti 300000 Din v svrho izplačila brata in sestre. Protivrednost je solastništvo na gornjem imetju. Ponudbe na: K. Boukal, Sägewerk, telefon 40, — Ustron, Poljska. 9059-25

Mlad hišni posestnik

poroči gospodično ali lo čenko. Naslov v vseh po slovalnicah Jutra. 8954-25

Gospodično

ki ima zaslužek v kranjski tovarni, nekaj gotovine ali hišo želim poročiti. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Takoj«. 9236-25

Dekle

z dežele, staro 26 let želi poročiti državnega uslužbenca. Ponudbe pod št. 1285« na ogl. odd. Jutra. 9266-25

Vdovec

posestnik, gostilničar, na zelo prometnem kraju iščem družabnico, ki bi imela nekaj gotovine v svrho skupnega obratovanja ali oddam v najem. Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod »Dobra varčna gospodinja«. 9287-25

Pekovski mojster - posestnik

star 32 let želi poročiti v svrho ustanovitve lastne obrti z gospodično, ki ima veselje do obrti. Potrebna dota Din 25000. Dopise na podr. Jutra Maribor pod »Obrtnik«. 9119-25

Mladenič

bi se rad poročil z gospodično, mlado vdovo s premoženjem, ki mu po sodi 5 — 10 tisoč Din za povečanje obrti. Pismene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Poštenost in iskrenost«. 9105-25

Damo

z gotovino, za prevzem gostilne, iščem. Slika zaželena. Ponudbe na ogl odd. Jutra pod »Rentabilno 999«. 9144-25

Značajna učiteljica

se želi poročiti z oficirjem. Ponudbe pod šifro »Značajnost« na oglasni odd. Jutra. 9245-25

Gospodična

čedne zunanjosti, želi spoznati gospoda v svrho ženitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Pridna gospodinja« 9217-25

Oženiti se žele

odlični gospodje sigurnih eksistenc in položajev: kot zdravniki, advokati, inženirji, lekarnarji, oficirji, veleposestniki, industrijalci, trgovci, hotelirji, uradniki raznih strok v državni, mestni in občinski službi, poduradniki, podoficirji, učitelji, profesorji in uradniki privatnih, trgovskih in industrijskih podjetij, raznih starosti. Vse informacije in prospekte pošljemo proti nakazilu 10 Din v znamkah — diskretno. Posredujemo možitve in ženitve vestno, solidno in najzanesljivejše »REZOR«, Zagreb pošta 3. 9439-25

Iz življenja na deželi

Iz Hrastnika

h— **Smrtna kosa.** V starosti 70 let je preminila v torek Klembasova mama, posestnica za Savo. Pokojnica, vdova po posestniku Martinu Plazniku, je bila skrbna gospodinja in dobra mati. K večnemu počitku so jo položili v četrtek dopoldne na pokopališču v Dragi. Naj ji bo lahka domača gruda, prizadetim naše sožalje!

h— **Tatvina.** V noči na četrtek je bilo vlomljeno v podružnico mesarja Ribnikarja pri steklarni. Tat je pobasal nad 20 kg mesa v vrečo in jo mahnil s plenom peš proti Zidanemu mostu. Med potjo pa ga srečala orožniška patrulja in pri pregledu zasumila, da je možak meso ukradel. Tat, brezposeln mesar po rodu iz Ljutomera, je takoj vse priznal. Oddalj so ga sodišču v Laškem, g. Ribnikarju pa vrnili ukradeno meso.

h— **Zvočni kino Sokol** bo predvajal danes veljefilm iz revolucionarne Mehike »Viva Villa«.

Iz Šoštanja

š— **Slovo.** Pred dnevi je zapustil Šoštanj železniški uradnik g. Tarkuš in odšel na svoje novo službeno mesto v Drenov grič pri Vrhniki. V teku svojega dolgoletnega službovanja v Šoštanju se je g. Tarkuš tiho, a požrtvovalno udejstvoval v šoštanjskem društvenem življenju. Na sokolskem odru je bil skoraj reden igralec, a gasilci so z njim izgubili četnega tajnika. Na novem mestu mu želimo mnogo zadovoljstva!

š— **Šahovski turnir zaključen.** Šahovski klub je v torek končal prvenstveni turnir za letošnje leto. Turnirja se je udeleževalo 15 igralcev. Prvo in drugo mesto sta dosegla Toter in Lorbek z 11 in pol točke, tretje Robinščak z 9 točkami, četrto Movh z 8 in pol, peto Sovič z 8. Nagrajenci so odstopili svoje nagrade klubu v svrho nabave turnirskih ur. Malo prej se je končal tudi mladinski šahovski turnir, ki so ga igrali udeleženci mladinskega tečaja pod vodstvom g. Sušela. Prvi je bil Arzenšek ki je odnesel vseh 16 točk, druga in tretja Berdnik in Veingerl z 12 točkami, četrta in peta Steinbach in Zalar z 11 točkami.

š— **»Nad 4000 metrov«** je bil naslov predavanju znanega slovenskega alpinista g. Kopinška iz Celja v sredo zvečer o lanski ekspediciji SPD na Materhorn in druge švicarske velikane. Občinstvu je predavatelj pripravil izreden užitek. G. Kopinšku moramo biti hvaležni za ta večer, podružnica SPD pa naj večkrat pripravi taka predavanja!

Oglasi v „Jutru" imajo vedno največji uspeh!

Gospodična

iz poštene hiše z boljšo doto želim poročiti državnega uslužbenca. Do pise na podr. Jutra, Maribor pod »Pomlad«. 9118-25

Razno

Beseda 1 Din, davek 3 Din za šifre ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kožuhovino

v shrambo čez poletje in ob tej priliki na željo temeljito popravi Josip Dolenc, krznarstvo, Sv. Petra cesta 19, Ljubljana, telef. 22-62. 9269-37

Cunje
krojaške odrezke, stari papir, tekstilne odpadke, ovčjo volno, govejo dlako (aravco), — kupi vsako množino ARBEITER, Maribor, Dravska ul. 15.

Trenškoti, veterni suknjiči
Novosti,
lepe vzorce za pumparice, sportne obleke nudi ceneno
Presker,
Sv. Petra c. 14.

TEL. 2951
DRVA PREMOG IV SCHUMI
DOLENJSKA CESTA

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem mnogoštevilnim, ki so sučustvovali z nami ob nenadni izgubi našega dragega papana

Josipa Lapajne

šol. upravitelja, posestnika itd.
v Cerkljah pri Kranju,

in vsem, ki so s poklonitvijo vencev, govori in s svojo udeležbo poveličali njegovo zadnjo pot.

Mnogoštevilni izrazi sučustvovanja so nam dokaz splošnih simpatij, ki jih je pokojni užival kot oseba, ki je klonila samo smrti.

V Cerkljah, dne 10. aprila 1937.

Žalujoči ostali.

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami ob težki izgubi naše nenadomestljive, najboljše mame, stare mame, sestre in tete, gospe

Antonije Gastraun

kakorkoli sočustvovali, jo pokropili, zanjo molili, ji darovali toliko cvetja, ki ga je v življenju tako ljubila, in jo pospremili k večnemu počitku, nas pa v osamelosti tolažili z izrazi sočutja, bodi izrečena tem potom naša najprisrčnejša zahvala.

Vsem in vsakemu posebej Bog plačaj!

LJUBLJANA, 10. aprila 1937.

ŽALUJOČI OSTALI.

DANES . . .
11. aprila
prične izhajati
naš novi roman
KAMINSKI NAPUŠČ
št. 13
napeta pustolovna povest iz velikomestnega življenja
Pozor na nedeljsko številko!

EXPOSITION INTERNATIONALE

Številne umetniške, znanstvene, književne in sportne prireditve

Pojasnila dajejo paroplovne družbe, potniški in prometni uradi in propagandni komite, Beograd, Kralja Ferdinanda 3.

MAJ — NOVEMBER

Otroški vozički najnovejših modelov — Dvokolesa, motorji, vozički — Šivalni stroji pogrezljivi

Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovška cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 26.

TA VARSTVENA ZNAMKA NA STEKLENICI

Sidol

Vam jamči,

DA STE KUPILI ZA ČIŠČENJE VSEH KOVINASTIH PREDMETOV, OGLEDAL IN OKEN PRIZNANO NAJBOLJŠE SREDSTVO

Sidol

katero vsled kemičnih sestavin vse te predmete ČISTI, POLIRA, OHRANI, DESINFICIRA

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

Inserirajte v »Jutru«!

ZAHVALA

vsem, ki so nas ob bridki izgubi ljubljene sestre, tete, gospodične

Albine Oražem

tolažili v težkih urah, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so jo spremili na poslednji poti k večnemu počitku, naša iskrena zahvala.

Prosimo da blagopokojnico ohranite v najlepšem spominu.

Maša zadušnica se bo darovala dne 13. aprila 1937, ob 7. uri v farni cerkvi pri Sv. Petru.

LJUBLJANA, 10. aprila 1937.

Globoko žalujoči ostali.

Industrijsko podjetje v Mariboru

IŠČE samostojnega korespondenta absolventa visoke trgovske šole v Zagrebu s perfektnim znanjem nemščine, strojepisja in stenografije. Takojšnje ponudbe poslati na podr. »Jutra« Maribor pod »Korespondent«.

RAZPIS!

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR NA BLEDU

razpisuje v skrajšanem roku

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo

za prevzem in izvršitev zidarskih, betonskih, železobetonskih in mizarskih del pri dozidavi in adaptaciji DRŽAVNE NARONE ŠOLE KRALJA ALEKSANDRA I. NA BLEDU na dan

20. aprila 1937, ob 11. uri dop. v občinski pisarni na Bledu.

NAČRTI IN PRORAČUNI se dobe proti povračilu napravnih stroškov med uradnimi urami v občinski pisarni na Bledu.

PONUDBE je predložiti za zidarska dela v obliki enotnega popusta v procentih na uradno odmerjeni proračunski znesek Din 162.715.— za mizarska dela pa je treba vstaviti cene v proračun.

Odbor si pridržuje popolno pravico oddaje.

KAVCIJA: za zidarska dela 16.000.— Din,
za mizarska dela 12.000.— Din.

Ista se mora položiti najkasneje na dan licitacije do 10. ure dopoldne pri Mestni hranilnici v Radovljici ali pri občinski blagajni na Bledu.

KRAJEVNI ŠOLSKI ODBOR NA BLEDU,
dne 22. marca 1937.

ZAHVALA

Vsem, ki ste izkazali našemu dobremu

STANKU RIBARIČ

zadnjo pomoč v njegovi bolezni, vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, vsem, ki ste obsuli njegov prerani grob s cvetjem, vsem, ki ste z nami sočustvovali — naša najiskrenejša zahvala.

Sv. maša zadušnica bo v torek, 13. aprila 1937, ob 7. uri zjutraj v stolni in mestni župni cerkvi v Mariboru.

V MARIBORU, dne 9. aprila 1937.

Žalujoči sorodniki.

NAZNANILO.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem prevzela staro znano

špecerijsko trgovino I. Perdan nasl.

katero bom pod istim naslovom vodila dalje.

Potrudila se bom, da bodo cenjene stranke s postrežbo ter s prvovrstnim in cenenim blagom kar najbolj zadovoljne. Vsa naročila sprejemam tudi telefonično ter jih točno dostavljam na dom.

Za cenj. naročila se priporočam in beležim z odličnim spoštovanjem

Marija Zgonc trgovka

I. PERDAN naslednik, Ljubljana, Krekov trg, tel. št. 2348.

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami ob bolestni izgubi našega dragega sina

Jožeta Kavčiča

DENTISTA TEH.

in vsem, ki so s poklonitvijo vencev in šopkov in s svojo udeležbo poveličali njegovo zadnjo pot.

Maša zadušnica se bo brala v frančiškanski cerkvi dne 15. aprila ob 7.

MARIJA in FRANC KAVČIČ,
starši.

Srajce iz lastne tovarne

IZ OKSFORDA močne, dobro izdelane 18
IZ TURINGA trpežne, sportni vzorci 34
IZ ZELENE skaut tkanine močne 26
IZ FINEGA POPLINA modni vzorci 35
IZ FRENZA, trpežne, modne barve 30
TRIKO srajce, razne modne barve 40

Sternecki
CELJE 20

CENIK IN VZORCI ZASTONJ

Mi ne povišujemo cen!

Cene naši obutvi v prodajalnah so ostale iste, četudi so se surovine znatno podražile.

Obdržali bomo iste cene vse dotlej, dokler imamo stare zaloge surovin, ki smo jih nabavili po nižjih cenah.

Banovinsko trošarino pobiramo od odjemalcev posebej samo zato, ker nismo vračunali v kalkulacijo banovinske trošarine, a naše cene so tako nizke, da ne morejo prenesti novega poviška.

Zaupanje naših odjemalcev smo pridobili z našo solidnostjo, in temu principu nočemo ostati zvesti tudi nadalje.

NAŠ ODJEMALEC — NAŠ GOSPODAR!

Bata

Goldnerjevi

mesarski aparati

1906—1937

BRATJE GOLDNER
SUBOTICA

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE

Cauche — fotelje — otomane — modroce in vse tapetniške izdelke zajamčeno solidno delo kupite pri SEVER, Marijin trg 2. — V zalogi žima-afrik, volna in gradi za modroce.

Naročilnica.* Plačila — ranca ob istočasni dostavitvi knjige — pošiljajte edinole po položnicah, ki Vam jih dostavimo, kadar nam pošljete naročilo. Dodajte poštnino za pošiljatev!

Podpisani(a) naročam v subskribciji knjigo

Ilke Vaštetove:

„Roman o Prešernu“

z ilustracijami E. Justina, in sicer:

a) bibliofilsko izdajo, vezano v usnje z numeriranimi izvodi in podpisom pisateljice za Din 160·—,

b) vezano v platno za Din 80·—,

c) vezano v karton za Din 64·—.

Knjigo plačam po položnici takoj — proti potrdilu ob istočasni dostavitvi knjige (samo v Ljubljani!) — pošljite mi jo po povzetju — plačam jo v dveh (štirih) obrokih po položnici.

Točen naslov:

Ime: _____

Bivališče: _____

* Črtajte, kar ne šteje.
Po izdaji odpošljemo knjigo, kadar je pločana.

Izrežite in pošljite na naslov:
ILKA VAŠTE, Ljubljana, Lavričeva ulica 6.

Jugoslovan, doktor kupčijskih ved, najbolje vpeljan v gornji Italiji, s sedežem v Milanu, prevzame

zastopstvo

resnih izvoznih tvrdk za jajca, perutnino, les in zemeljske produkte. — Prvovrstne reference. Ponudbe prosim pod: »Mitcpt. 42« na Propaganda a. d., Zagreb, Jelačićev trg 5.

Zastopnika

za Slovenijo sprejmemo za najbolj znano znamko pisalnih strojev. — Dobava strojev po originalnih tovarniških cenah. — Samo resni interesenti, ki razpolagajo z gotovino, naj puste svoj naslov v ogl. oddelku »Jutra« pod št. 2408.

Iščem dobavitelje

za različne naravne cvetlice in sicer: vijolice, primule, šmarnice, narcise, potonike, tulipane, rože in sl.

OTAKAR ŠTYRSKÝ,
Import cvetlic
Praha I., Skořepka 10. Č.S.R.

STAVBENO OKOVJE
IZVEN KARTELA
GINIĆ BEOGRAD KR. PETRA 28

Kuhinjsko opremo, kolo, vrtne klopi, otročje vozičke, boste lahko obnovili z malim stroškom le z

»DURLIN«

čudodelnim lakom, ki suši v eni uri. Dobite ga le pri tvrdki

R. HAFNER, Ljubljana, Miklošičeva c. 36
ali Celovška c. 61 — Tel. 35-65

kot NAJPOPOLNEJŠA in cenejša
KRALJEVNI DVORNI DOBAVITELJ
NAJVEČJA DOMAČA RAZPOŠILJALNA TVRDKA
F. SCHNEIDER
IZDELOVANJE GLASBIL IN GLASBENIH PRITEKLIN
ZAGREB, Nikolićeva ul. 10./c

Violine	od Din 71·— navzgor	Havajske kitare, kromatične harmonike, trube, saksofoni in t. d. najceneje.
Kitare	» 148·— »	
Mandoline	» 98·— »	
Harmonike	» 75·— »	

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

Vsakdo ve, da je **THONETOV STOL najboljši!**

Izdelujemo stole, naslanjače, mize in drugo opremo za kavarne, restavracije, hotele in privatna stanovanja; nadalje izdelujemo vrtne stole in kinonaslanjače, vse iz parjene, upognjene bukovine izbrane kakovosti. Zahtevajte prospekte in ponudbe!

»THONET-MUNDUS« jugoslavenska tvornica namještaja iz savijenog drveta d. d. VARAŽDIN. — Telefon štev. 33.

KNJIŽNA ZALOŽBA HRAM

izda v svojem letošnjem programu 1937/38 šest obširnih del v prevodih naših najboljših prevajalcev: Otona Župančiča, Vladimirja Levstika in drugih, izbranih iz svetovne literature, trajne umetniške vrednosti.

Vsaka knjiga v lepi opremi bo obsegala 300—400 in tudi več strani.

Plačljivo v dvanajstih mesečnih obrokih, v polusnje vezane knjige din 33.— mesečno, celo platno vezane knjige din 25.— mesečno.

Vsak naročnik, ki se naroči na naš letošnji program, dobi kot nagrado še eno v celo platno vezano knjižico, izdane pri naši založbi izven rednih programov. Več v prospektu.

Zahtevajte prospekt — katerega Vam pošljemo brezplačno!

Založba Hram,
Ljubljana, Florjanska ulica 14.

ZAHVALA

Vsem, ki ste našega dobrega očeta, gospoda

JOSIPA TURKA

podjetnika, častnega meščana ljubljanskega in organizatorja gasilstva

spremili do groba, sočustvovali z nami, ali njega spomin drugače počastili, bodi izrečena naša globoka zahvala.

Posebno zahvalo dolgujemo Sokolu I na Taboru in prostovoljni gasilski četi Ljubljana-mesto za častno stražo in spremstvo, častiti duhovščini z gasilskim kuratom kanonikom dr. Mihaelom Opeko na čelu za opravljene duhovne obrede. Starosti Sokola I ing. Ladislavu Bevcu, ministru n. r. dr. Albertu Kramerju, podpredsedniku mestne občine ljubljanske dr. Vladimiru Ravniharju, bivšemu županu dr. Dinku Pucu, dalje podstarešini gasilske zajednice dravske banovine Konradu Golograncu, odposlancu Obrtniškega društva Milku Krapežu, glavnemu tajniku Gasilskega Saveza Kraljevine Jugoslavije ing. Šelu, poveljniku gasilske čete Ljubljana-mesto Stanku Pristovšku ter končno bivšemu podstarešini gasilske zajednice Antonu Cererju za iskrene poslovilne govore.

Zahvaljujemo se dalje Gasilski zajednici dravske banovine in vsem njenim edinicam, članom sokolskih društev ljubljanske župe, odposlancem Slovenskega lovskega društva in zmajevega stega Skavtov za številno spremstvo in počastitev, pevcem Hubadove župe in šefu letalskega centra. Dalje zastopnikom vojaške in politične oblasti ter m. občine ljubljanske. Predstavnikom naše javnosti, političnih, nacionalnih, gospodarskih, humanitarnih, stanovskih kulturnih in narodno-obrambnih organizacij in ustanov, katerih vseh nam je imenoma nemogoče našteti.

Končno gg. zdravnikoma dr. Rusu in dr. Krajcu ter čč. sestram usmiljenkam. Vsem prijateljem in znancem, vsem Vam za poklonjeno mu krasno cvetje. Vsem brez razlike — ponovno naša globoka zahvala.

V LJUBLJANI, dne 10. aprila 1937.

RODBINA TURKOVA.

Urejuje Davorin Ravljen. — Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. — Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Fran Jeran. — Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak — Vsi v Ljubljani.